דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
[illegible] עם לשחוב

יום ב', כ' באלול תשל"ג, 17 בספטמבר 1973 • גליון 14786 השנה הארבעים ותשע

היום 20 עמודים • המחיר 65 אגורות

היום ב"דבר":

- מי ירוויח מפרישת בן־אהרן / טדי פרויס
- הפגנה מיותרת / דניאל בלוך
- היורים רבים, אך המתנגדים מעטים / ארי ראט
- יהודי צ'ילה מודאגים / גפרי ויגדור
- דם חדש לקהילת ואשינגטון / בן פראנק
- יובל תל־עדשים / יוסף מיכלסקי
- עכשיו — עמ' 13—14
- מדע וטכניקה — עמ' 15
- מדריך לבידור, ביקורת ספר וקולנוע — עמ' 19

פאלמה מפסיד?

שטוקהולם, (יתפ"ע). — תוצאות ראשונות של הבחירות ל־פרלמנט בשוודיה מצביעות על סי־כוי לכשלונות האופוזיציה להגיע לשלטון.

אומדן המבוסס על התוצאות ב־361 מבין 6200 אזורי בחירה מנבא, כי מפלגות הגוש הלא סוציאליסטי יזכו ב־178 מבין 350 המושבים. הסוציאל־דמוקרטים מפגרים ב־2.2 אחוזים אחר מספר הקולות שהשי־גו ב־1970.

האריה שבחבורה
פיג'ו
איכות · בטיחות
שרות
PEUGEOT

יזמה האמריקאית
א תהיה דומה
תכנית רוג'רס

דיווח השגריר דיניץ לממשלה עפ"י שיחותיו עם קיסינג'ר; ה מבוססת על אי־כפיית פתרון; המשך שמירה על מאזן חות וראיית המו"מ כדרך יחידה לפתרון

ת חגי אשד, סופר "דבר"

...ריר ישראל בואשינג־ ...שמתה דיניץ דיווח ...ול לממשלה על יחסי ...אל—ארה"ב.

...רים התרשמו מדיווחו, כי ...ה האמריקאית הצפויה ...ת תחילת השנה הבאה, ...מבוססת על העקרונות ...ייקאים הקיימים של אי־ ...ת פתרון, המשך שמירת ...הכוחות וראיית המו"מ כ־ יחידה לקידום הסדר.

...שנראים הדברים עתה, ...מבר ביבוב שיחות שקיים ...עם שר החוץ המיועד קיסינג'ר והבשנה לשר ה־ ...קנת ראש, לא תישא ה־ האמריקאית החדשה אופי ...ל"תכנית רוג'רס" או כל ...מבשבשת אחרת של פת־רון לסכסוך הישראלי—ערבי מצד האמריקאים.

התיה זו, ככל הנראה, יוזמה ש־עיקרה פעילות מדינית מוגברת, המבוססת על התייעצויות אינט־סיביות וחילופי מחשבות ורעיונות עם ישראל.

בתהליך זה תצטרך גם ישראל מצידה להציע רעיונות שונים, אך בשלב זה מוקדם לגבשם ומכל מקום — הסיבה לקיפאון המדיני הנוכחי אינה נעוצה באי היענות ישראל ליוזמות שלום או בהעדר יעונות מצידה, אלא בנוקשות הערבית ובתביעה החד־משמעית מצד הערבים לנסיגה טוטאלית.

על אף הקשיים המתעוררים ב־של בעיית האנרגיה בארה"ב נר־אה, שהממשל נחוש בדעתו לפ־עול להפחתת התלות במקורות אנרגיה חיצוניים ובעיקר הנפט הערבי, עד כדי ביטולה של תלות זו. כן נתחשה ההחלטה האמריק־אית לא להיכנע לסחטנות מצד מדינות הנפט, אך אין ספק ש־יעשה מאמץ ניכר להימנע ממש־בר ומעימות שלא לצורך. וב־הקשר זה תהיה דרושה גם פע־לות מדינית לגבי הסיכסוך היש־ראלי—ערבי, כדי להקל מן הלחץ הערבי הפנימי על המלך פייסל הסעודי וכדי למנוע דחיפתו ל־עמדות קיצוניות.

השרים התרשמו מסקירתו של דיניץ, כי אין הוא חושש ל־התפתחויות שליליות בהכרה ב־יחסי ישראל—ארה"ב, כתוצאה מן הפעילות המדינית המוגברת הצ־פויה בחודשים הקרובים ובי אם הפעת ישראל בתבונה, יכולה פ־צ'ור זאת להיות גם לברכה. די־ניץ דיווח לשרים על הסיוע האמריקאי הנרחב בכל הנוגע, אשר יימשך, ככל הנראה, גם ב־עתיד.

במסגרת פגישותיו עם סינאטו־רים רבים נפגש דיניץ גם עם הנרי ג'קסון וגילה מצידו הבנה לעמדת ממשלת ישראל בנושא הקשור בהצעת התיקון שלו לסי־נאט בעניין הסחר עם ברה"מ. עמדת ישראל היא, שיש לעשות כל מאמץ להגברת העליה מב־רית המועצות, אך אין ישראל

(סוף בעמ' 2, טור 8)

עם הסיכום הסופי של מניין הקולות בהסתדרות

ירידת המערך מתונה; הליכוד נשאר במקומו

עליית הרשימות העדתיות — התופעה המעניינת; עיקר המאמץ לקראת הכנסת מוטל על הימין; ל"ע כמעט הבטיחה מקומה

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר"

ניתוח התוצאות הסופיות של הבחירות מלמד כי ירי־דת המערך היא מתונה יו־תר מכפי שניבאו בליל הב־חירות והיא מגיעה לשיעור של 3.76 אחוזים. (ראה סי־כום התוצאות בעמוד 3)

לעומת זאת נשאר ה"ליכוד" בדיוק נמרץ באותו סדר גודל של כל שלושת מרכיביו ביחד — 22.69 אחוז. הפעם, כמו בבחירות הקודמות. בניגוד ל־תחזיות הראשונות לא הגדיל ה"ליכוד" את כוחו, וניתוח מפו־רט של התוצאות מוכיח כי הרוב המכריע של בוחרי ע"מ לא הצביעו בעד ה"ליכוד".

גם עליית ל"ע מתונה בהרבה מכפי שציפו תחילה, ומגיעה לשי־לוש עשיריות האחוז בלבד. רק"ח עלתה בשיעור סימלי ביותר, ד־זאת לאחר ירידה לא מבוטלת ב־רחוב הערבי. מתברר סופית כי רשימות השמאל הקטנות את כוחן, ואף "מוקד" קיבלה יחסית כמעט פחות מכפי שקיבלה מקי ב־1969. "העולם הזה" איבד כמעט מחצית מכוחו כתוצאה מה"פירוד" עם קבוצת אסתר וילנסקה.

התופעה המעניינת היא עליית הרשימות העדתיות, ובראשן "ה־פנתרים", שצברו ביחד שלושה וחצי אחוזים.

מתברר גם כי קולות החיילים והשוברים שינו בהרבה את התוצ־אות, ובניגוד לפעמים קודמות הו־סיפו יחסית יותר קולות למערך, והורידו במקצת את חלקו של ה"ליכוד". רשימת "העולם הזה — עתה מרי", לא זכתה בנתח רציני מקולות הצוברים והחיילים, בניגוד לבחירות הקודמות.

באשר להשלכת תוצאות הבחי־רות להסתדרות על תוצאות הבחי־רות לכנסת, בתק ישתתפו עוד בפועל, לפי הערכה, כ־800 אלף מצביעים, הרי ניתן לומר כי עיקר המאמץ היחסי לגיוס קולות נוספים נופל על הליכוד. בהנחה שהמצ־ביעים להסתדרות יצביעו בעד אר־תה רשימה לכנסת, ניתן לומר ש־המערך כבר הבטיח לעצמו קרוב ל־38 מנדטים. וכדי לשמור על כוחו (56 צירים) עליו לגייס עוד כ־280 אלף קולות. ה"ליכוד" הב־טיח לעצמו עד כה כ־14 מנדטים, וכדי לשמור על כוחו עליו לגייס עוד כ־230 אלף קולות.

ל"ע הם הקרובים ביותר לשמי־רה על כוחם. מספר הקולות שקיב־לו בהסתדרות כבר מבטיח להם למעלה מ־3 מנדטים, וכדי להגיע לארבעה עליהם לגייס רק עוד כ־7000 קולות. מכיוון שלל"ע צי־בור מצביעים רחב מחוץ להסתד־רות לא יקשה עליהם להגדיל את כוחם. אם לא תחול תפנית בהלך הרוחות בקרב ציבור הבוחרים.

מבין הרשימות הקטנות קרובים ה"פנתרים" ו"מוקד" לאחוז החסי־מה בכנסת, ואילו אורי אבנרי הת־רחק ממנו במידה ניכרת.

בכל מקום, ייהנו שינויים רבים עד יום הבחירות לכנסת, ותוצאות הבחירות להסתדרות נותנות רק כיוון דרך, ומהווים קו זינוק להת־חרות הרצינית על הבוחר, המת־חילה כבר בימים אלה.

חוגים במפא"י לשעבר:

לא ניתן להיענות לתנאי בן־אהרן

מאת דן פתיר, סופר "דבר"

מקורות בצמרת חטיבת־מפא"י לשעבר במפלגת העב־ודה הבהירו אמש כי העמ־דה המקובלת על ראשי חטיבה לשעבר זו היא כי לא ניתן לי־היענות לדרישתו של מזכ"ל ה־הסתדרות, יצחק בן־אהרן להב־טיח מיד כי הוא ייקבע לאלתר כמועמד מפלגת העבודה לכהו־נת המזכ"ל הבא של ההסתד־רות.

לפי חוגים אלה, לא תינתן הב־טחה כזאת נוכח תביעת בן־אה־רון, שהוגדרה כאולטימאטיבית, שכן בן־אהרון עצמו הסכים עד לפני כשלושה חודשים ללכת ל־בחירות להסתדרות ב־11 בספ־טמבר, כפי שנערכו — ללא כל התנייה מראש וללא קבלת הב־טחה כזאת לאלתר, ולהמשיך ב־כהונתו כמזכ"ל לוועידת ההסתד־רות בסוף השנה. מקורות אלה ציינו שעל בן־אהרון לדעת, כי הסכמה שהושגה, לפיה מוסדות מפלגת העבודה לכהונת המזכ"ל הבא ייקבע על־ידי סיעת הסו־

(סוף בעמ' 2, טור 8)

בן־אהרן תובע הכרעה לאלתר להמשך תפקידו

ימשיך כמזכ"ל ההסתדרות אם יחודש האמון בו מצד "העבודה"; מותח ביקורת על היערכות מפלגתו לבחירות

מאת חיים ליפשיץ, סופר "דבר"

מזכ"ל ההסתדרות יצחק בן־אהרון הודיע אתמול ב־בוקר לחברי מזכירות הקי־בוץ המאוחד כי אם תחליט מפלגת העבודה, באופן ד־מוקרטי, על חידוש האמון בו כשליח שלה — הרי בכך היא תיצור את התנאים הדרושים לקיום שליחותו בצורה אחראית ומוסמכת.

בתום ישיבת "הבריח" יצא בן־אהרון לחופשה של 10 ימים עד שבועיים. את מקומו ממלא מ"מ המזכ"ל י. משל. היום מתכנס מרכז הקיבוץ־המאוחד אשר ידון בנושא זה.

בהודעתו למזכירות הקבה"מ קו־בע עוד בן־אהרון: "שקלתי וחזרתי ושקלתי את הפניות לאין־ספור להמשך כהונתי בהסתדרות מרחבי הציבור: היו אלה פניות מרגשות, כנות ואמיתיות. אולם הגעתי ל־מסקנה שללא חידוש האמון מצד המוסדות המוסמכים של המפלגה, תהא ע פגיעה באינטרסים של ציבור הפועלים אם אמשיך לכהן בתפקיד. בתנאים שנוצרו אין ל־אל־ידי להמשיך במילוי תפקידי כמזכירה הכללי של ההסתדרות".

ההכרעה מיידית

בהמשך ההודעה אומר מזכ"ל ה־הסתדרות: "בשעה שהוטל בצי־בור ערעור מצד חברים מרכזיים במפלגה, הידועים כדוברים בשם אחת מחטיבות מפלגת העבודה, ומשעה שמזכ"ל המפלגה עצמו הטיל בספק את המשך הכהונה לקדנציה הבאה — כן ההכרה להביא את הנושא להכרעה בה־דית אל המוסדות המוסמכים של המפלגה. אני מצטער שלא עמדתי על דעתי בעניין ההכרעה הנ"ל בטרם הורכבה רשימת המועמדים של המערך לוועידה ה־12 של ההסתדרות. נסתבר אמנם, שחוסר הודאות לגבי המזכ"ל הבא, עמד כאבן־נגף במערכת הבחירות ו־הביך רבים וטובים בפועלי ישר־אל".

בסיום הודעתו אומר בן־אהרון: "לעת הזאת שוב אין להשאיר את הנושא בערפל ויש להכריע בו לאלתר. יורשה לי להעיר, ולא תיחשב לי הערה כזאת בבחינת חריגה מהכללים והנורמות ההב־רתיות — שאני משוכנע שהכרעה כזאת תשרת גם את האינטרסים של התנועה במערכות העומדות בפניה בכנסת וברשויות המקומ־יות".

לא כולם התגייסו

בישיבת "הבריח", חברי הכנ־רך בוועדה המרכזת, מתח אתמול בן־אהרון ביקורת חריפה על הי־ערכות מפלגת העבודה לבחירות.

מזכ"ל ההסתדרות פתח באומרו, כי היו אלה בחירות, שחלק גדול ב"עבודה" לא רצה בנצחון בהן. למרות שעבדו במערכת הבחירות חברים רבים, הרי ההתרשמות היא, שהיו אלה הבחירות הפחות פולי־טיות־חברתיות שהיו. פעילותו של היריב הגדול "הליכוד" היתה סמויה. אנחנו לא ניהלנו פעולה בשטח, כפי שהמערך היה יכול לנהל, שכן זו לא היתה פעולה של המפלגה כולה. לא כולם נתנו בלא כוחם והיו כאלה שבפירוש

(סוף בעמ' 2, טור 4)

חידוש בלעדי לבנק הפועלים: הדיווח המשולב.

שירות חינם הניתן לכל לקוח ומאפשר מעקב אחר התנועה בחשבון יום - יום, חודש חודש.

השילוב שבין התדפיס החודשי והתדפיס היומי נותן לך שליטה מירבית על תנועת הכספים בחשבונך בצורה קלה ומהירה.

נעשייני ארה"ב לוחצים
פשרה לגבי תיקון ג'קסון

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"ד־ ...) — התעשיינים האמרי־ ...ים הגדולים מפעילים לחץ ...הקונגרס לאשר את הצ־ ...הפשרה העומדת עתה ...צבעה בוועדת המסים ...שאבים מול "תיקון ג'קסון". (ראה "דבר היום" ב־ ...וד 11).

...ראה, שנשיא ניקסון והסובייט־ ...יסכימו לפשרה זו, שהוצעה ...ידי חברי הוועדה ג'יימס קור־ ...ובירד פסיס.

...זור עמד שר החוץ המיועד ...קיסינג'ר להופיע בפני ה־ ...נה.

..."ואשינגטון פוסט" מסר אתמול, ...דונאלד קנדאל, נשיא חברת ה־ ...קאות "פפסי" וידיד ונדה ה־ חיזום של התעשיינים לענייני סחר שלו מברק ל־64 תעשיינים החבר־ים בוועדה בלשון זו: "בקשת הנשיא להעניק מעמד של מדינה מועדפת ביותר לברה"מ נתונה ב־קשיים בבית־הנבחרים... הנשיא זקוק לתמיכת קהילת העסקים. אני פונה אליכם להבריק או לטלפן לכל אחד מחברי ועדת המסים והמשאבים ולהדגיש את תמיכתכם באישור החוק. אני מציע, שתזכירו את החשיבות המסחרית והפוליטית של אישור החוק ותביעו תקווה, שתימצא דרך להבטיח את סמכות הנשיא".

קנדאל חתם באחרונה על הסכם סחר גדול עם הסובייטים, שיאפשר לו למכור "פפסי" בברה"מ ותמורת זאת הוא ייבא וודקה לארה"ב. אם אישור חוק הסחר ירד מחיר הוודקה לשליש מהמחיר היום. ב־אחוזתו של קנדאל מתארח בימים אלה סגן שר המסחר הסובייטי ולאדימיר אלחימוב, הצפוי לחתום בין השאר על הלוואה של 180 מיליון דולאר מבנקים אמריקאיים לצורך הקמת מפעל דשנים בב־רה"מ. המפעל יוקם על־ידי חברת "אוקסידנטאל". המעילה גם היא בגיוס קולות נגד "תיקון ג'קסון".

לא פחות משהסובייטים מעוני־נים במעמד מדינה מועדפת יש להם ענין בהקלות באשראי ובב־טחונות למסחרים, הכלולים ב־חוק הסחר. "תיקון ג'קסון" מתנה גם הקלות אלה בשינוי מדיניות ההגירה והחופש האישי בברה"מ. פשרת קורמן־סמיס מתעלמת מש־אלת האשראי וההשקעות.

נמשך המאבק לזכויות האדם

מוסקוה, (ע"ר). — קבוצת־מאבק לזכויות האדם בברה"מ, אשר הכל האמינו, כי חוסלה זה כבר על־ידי המשטרה החשאית, הופיעה אתמול מחדש ופירסמה הצ־הרת גינוי חריפה נגד יחסו של הקרמלין ל"סוטים הרעיוניים".

ההצהרה פורסמה על־ידי חמישה חברים של הקבוצה, המכנה עצמה "קבוצת היוזמה למען הגנת זכויות האדם בברה"מ". תוכן ההצהרה הו־פץ בין כתבי־החוץ במוסקוה.

אחד מחמשת החותמים הוא ה־סופר הדתי אנטולי לווויטין־קראס־נוב, אשר שוחרר לא מכבר לאחר שריצה תקופת מאסר באשמת פעי־לות אנטי־סובייטית.

החמישה טוענים בהצהרתם, כי עמיתיהם לשעבר הגיעו ל־מצב של "שבירת אישיותם" כתו־צאה מהחקירה המשטרתית שנער־כה להם. המדובר בפיוטר יקיר וביקטור קראסין, שנידונו לפני שבועיים לכלא שנות מאסר ב־אשמת שיתוף פעולה עם "ארגוני המהגרים הפאשיסטיים". בעלי ההצ־הרה טוענים, כי כתוצאה משבי־רת אישיותם סיפרו השניים שקרים במסיבת העתונאים שאורגנה על־ידי השלטונות הסובייטיים.

ישראל מבקשת דיון באיקא"ו בטילי רומא

מאת כתבנו המדיני של "דבר"

ישראל הגישה בקשה לכינוס הארגון הבינלאומי לתעופה אזר־חית (אי.סי.או.) לדון בפרשת "טילי הכתף", שבאמצעותם ערבים תיכננו לירות ברומא על מטוסי "אל־על". דרישה ישראלית זו הוגשה נוכח העובדה שהעצרת הכללית של ארגון זה הפסיקה בדיון ומשוחלה בפרשת הטילים בטענות נוהליות שונות.

ישראל אינה תולה תקוות מופ־רזות גם בעצרת זו של הארגון, אך אין בדעתה להקל על התח־מקות הבינלאומית מכל צעד, שעתן של מדינות ערב אינה נוחה כמנו.

נראה, כי דיון זה יתקיים ב־תחילת אוקטובר במקום מושבו של הארגון במונטריאול. את הב־קשה הגיש הקונסול הכללי של ישראל בעיר זו, דוד אפרתי.

בינתיים נמשך הדיון בעצרת ה־כללית של הארגון ברומא ובמהלכו נוקטת ישראל קו של תמיכה בכל הצעה הכוללת נקיטת אמצעים ממשיים נגד אלה הפוגעים בחופש הטיסה ונגד המדינות המסייעות להם והמעניקות להם מחסה. הצעות, שאין בהן ממש, אלא תשלום מס שפתיים בלבד, כפי שהוגשו לדיון ולהצבעה, אינן זוכות לתמיכת יש־ראל.

ויניהאן דחה הצעה
בוא במקום סיסקו

ניו־דלהי, (א. פ.). — ...ריר ארה"ב בהודו פרופ' ...אל מויניהאן דחה את ה־ ...עה להתמנות לעוזר הבכיר ...שר החוץ המיועד פרופ' ...קיסינג'ר מכיון שהוא ...יף להתמסר לשיפור יחסי ה"ב—הודו — כמוסר אמש ...רות מוסמכים.

...דבריהם, שילפן מויניהאן לדע־ ...ו בוואשינגטון, עם הוא מקיים ...ייעצויות עם קיסינג'ר, והו־ ...לה, כי אין בכוונתו לעזוב ...משרתו בניו־דלהי.

...זכור, נפוצו שמועות כי מוינ־ ...בן ה־46 מתעבד לרשת את ...ף סיסקו בתפקיד עוזר שר ...לענייני המזרח התיכון או את ויליאם פורטר, תת שר החוץ לעניינים פוליטיים.

פרופ' דניאל מויניהאן

ייצאות הנפט קבעו את
באוקטובר לפתיחת
שיחות להעלאת המחירים

...ינה, (ע"ר, ע"ף ודופייפ). — ...המדינות המייצאות נפט, ...מאוגדות בארגון אופ"ק ה־ ...מפיקות למעלה מ־85 אחוז ...צריכת הנפט העולמית, ...יאו אמש להעלות את ...חיר הנפט וקבעו את ה־8 ...אוקטובר כמועד לפתיחת ...שיחות על דרישתן.

...הודעה שפורסמה בתום כינוס ...י־הנפט של 11 חברות אופ"ק ...ינה, נאמר, כי ההסכמים הקיי־ ...אינם עולים עוד בקנה אחד ...תנאי השוק ועם האינפלציה ...זהרת בעולם.

...הכינוס נמסך יומיים ולאחר נע־ ...אמר מזכ"ל אופ"ק, עבד־אל־ ...מן חנא, כי מחיר הנפט ייקבע ...ים ולפני שעה לא קבעו חבר־ ...ת אופ"ק את שיעור ההעלאה ...ן דורשות, אולם המדובר, לד־ ...ריו, בהעלאה כוללנית של מחיר ...פט.

...בהודעת הסיכום בתום הכינוס ...מר כי הוחלט לנהל מו"מ קו־ ...בי ואינטרנציונאלי עם חברות ...פט. בסיבוב הראשון של השי־חות תתייצבנה בעוחדות שש אר־צות — אבו דאבי, אירן, עיראק, כוויה, קטר וסעודיה.

שאר הכיה החברות — אלג'יריה, אינדונזיה, לוב, ניגריה וונצואלה ינהלו, כנראה, שיחות נפרדות עם חברות הנפט על המחיר החדש.

הכינוס החליט גם להתייצב ל־ימין לוב בעניין הפקעת 51 אחוז בנכסי חברות הנפט הפועלות באר־צה זו. בהודעת הארגון נאמר, כי פעולתה של לוב נעשתה במסגרת זכויותיה הריבוניות. אם חברות הנפט תנקוטנה פעולה קולקטיבית כלשהי נגד לוב — ינקטו חברות אופ"ק אמצעים נאותים. אמר חנא. על השאלה, אם אמצעים אלה כו־ללים גם הפסקת הזרמת הנפט — ענה: "נראה".

שתי מצבצות התפוצצו במוצ־אי שבת ליד בית מלאכה של בית ספר צבאי בריטי באיזור הריין — הודיע דובר משטרת מערב־גרמניה.

שלוש משפחות עולים מ־גרוזיה, שובתות בגבל התשופה בלוד בדרישה לקבל דיור בנתניה ובאור־יהודה. (צ)

נפתחה הצעדה

בברכת "צעדו והצליחו" — פתח אמש הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר את צעדת שלושת הימים ה־19, במחנה ביה"אל שבאיזור ומאללת. הרמטכ"ל הגיע למחנה עם מפ־קד הצעדה אלוף־משנה צבי לב־נון.

תזמורת צה"ל בניצוחו של יצ־חק גראציאני, פתחה את ליל־הבידור באמפיתיאטרון שבבית־אל. הרמטכ"ל עלה על הבמה עם מפקד הצעדה ומפקדים בכי־רים, קיבל מידי אחד הקצינים את "עיטור הצעדה ה־19" ועיטר בו את דגל הצעדה.

אות הזינוק ב־5 בבוקר

כ־22,000 איש נרשמו לצעדה. כבר בצהרים היתה עיר הצע־דה מלאה אדם, מנגינות גאון ו־שירי עמים, בליל שפות, אורות צבעוניים של נוריות וזרקורים, דגלונים, דגלים וסמלים.

הופעלו שקים, מרפאות, מזנו־נים, בתי־כנסת והוצבה משטרה.

את הזינוק יינתן בשעה 5 לפנות בוקר ומיד לאחר מכן ההשכמה ייצאו הצועדים לציר היום הראשון, במסלול שאורכו 30 קילומטר בצפוניה לבית־אל. בין הצועדים 6000 יהודים, 2000 אנשי צבא, 4000 קבוצות של צעירות, חברות מסחריות, תע־שיית, אולפנים, 1500 צועדים מ־עשר מדינות ו־8,300 גדנ"עים. הצעדה תסתיים במצעד־סיום, ב־יום ד' בירושלים.

האשפת הראשית אלוף־משנה סתלה לוי אמרה, כי הדגש בשי־פוט יהיה על הצעידה הנאה, ה־כבנה וההופעה וכן על מורל גבוה ושירה נאה ועל הבאהל הטוב ביותר. הפעם לא תהיה הפרדה בשיפוט בין אנשי צבא לאזרחים.

ילוו את הצועדים 12 תזמורות של צה"ל, תזמורת נוער וכבאי־ים, להקת פיקוד הדרום, להקת בנות עמק הירדן ולהקה צ'רק־סית. הסקטים שבאו במזיל יקד־מו את פני הצועדים שיעברו כל יום לעיר הצעדה בנגינות בחכה הלילים. (צ)

וייצמן פורש

מאת סופר "דבר" לענייני מפלגות

עזר וייצמן הודיע ליו"ר תנועת החרות, מ. בגין, על סירובו להי־כלל ברשימת מועמדי "הליכוד" לכנסת, בהוך בוררת־חוץ מהדרך בה התנהל המו"מ להקמת הגוש, אותו הגדיר כ"תהליך מביש ומכוער" של ציבור החייב להוות דוגמה ביושרו ובמנהיגותו.

אתמול השיב מ. בגין במכתב צונן לע. וייצמן ובו נאמר בין השאר כי "כל אחד יעשה לפי מצפונו והבנתו". ממכתב זה משתמע כי בגין קיבל את צעדו זה של וייצמן.

אלוף פיקוד הצפון אלוף יצחק חופי, היה אתמול אורחם של ישובי הגליל המערבי וביקר בעכו, נהריה והצום צור.

ג. מאיר והשרים מצטרפים למטה הבחירות של המערך

ראש הממשלה גולדה מאיר, השרים פ. ספיר, ח. בר־לב, ש. הלל, ש. פרס, וח"כ א. אליאב ומ. כרמל הצטרפו למטה הבחירות של המערך לכנסת ויחלו בפעולתם עוד השבוע — מסר אתמול דובר מטה הבחירות יהודה גריב.

אתמול נתכנס לראשונה מטה הבחירות הרחב של המערך ובדיון שהיה בו השתתפו בין השאר מנכ"ל המפלגה ח"כ אהרן ידלין, ראש מטה הבחירות לכנסת אברהם עופר והשר ספיר.

[illegible]

ספיר ופרס הבטיחו לפתור הבעיות הכספיות בקואופרטיבים

מאת דוד מרשק, סופר „דבר"

[illegible]

הליברלים קובעים מועמדים לתל־אביב

מאת סופרת „דבר" בתל־אביב

[illegible]

דיפלומטים ממקסיקו ומצ'ילה ואנשי בטחון פרואניים מקיפים בנמל התעופה של לימה את המטוס, שבו נסעה אלמנתו של הנשיא איינדה לגלות במקסיקו סיטי. צילומרדיו של „אסושיאייטד פרס"

אלמנת איינדה למקסיקו: הקרבות בצ'ילה נמשכים

סאנטיאגו (עית, צ'ר ר' יופייט). — הכת הצבאית בצ'ילה נתקלת עדיין בכיסי התנגדות ומקורות מהימנים אמרו, כי אמש עדיין התנהלו קרבות בעיר הנמל ואלפאראיסו ובסביבה מערבי הבירה.

[illegible]

בן־אהרן: ההפיכה בצ'ילה — פשע

[illegible]

פצצה במשרד איי.טי.טי. בציריך

[illegible]

ערפאת: הקרב בלתי נמנע

[illegible]

קואפי חותר לרסן „הוועדות העממיות"

מאת סופר „דבר" לעניינים ערביים

[illegible]

בן־אהרן תובע הכרעה לאלתר

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

בר־לב קורא למיבצעי הוזלות

[illegible]

אלמוגי מבטיח להקים בחיפה מועצה לתרבות

מאת סופר „דבר" בחיפה

[illegible]

השקעה נוספת בתשלובת ערד

מאת סופר „דבר"

[illegible]

היוזמה האמריקאית

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

לא ניתן להיענות

(סוף מעמוד 1)

[illegible]

קולק הסכים „לרוץ" לראשות ירושלים בעקבות הפשרה בעניין סגניו

מאת סופר „דבר" בירושלים

„לאחר מסקנות השיקולים הסכמתי לחיקונת ל־הצעת המערך לעמוד בראש הרשימה לבחירות לעירייה" הודיע אתמול מר קולק, בשנודע הסיכום הסופי של

[illegible]

רועה נהרג

מרימון על הכרמל

[illegible]

פירון יגיש מחרתיים התפטרות מראשות המועצה של התעשייה האווירית

מאת דוד מרשק, סופר „דבר"

[illegible]

סורקיס התפטר

[illegible]

רומניה מיחתה על קרבות־האוויר

[illegible]

אנשי דת מוסלמים מוחים על התקנת הסככה במכפלה

מאת סופר „דבר" בירושלים

[illegible]

דבר
DAVAR
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן
המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 6) 286141 קווים)
סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141;
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3;
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

עירי המערך: „השינוי מבפנים"

עופר קורא להעמיד הצעירים במרכז מסע הבחירות; יריב, רבין ואליאב מקדישים לכך רוב זמנם

...ת מיכה מנדלסון

...לגישה חדשה של צעי־ ...רך בתעמולת הבחירות, ...בה הסיסמה „השינוי ..." חברי ביקורת נגד ...הועלתה בישיבת ה־ ...מייעצת של המטה ה־ ...של המערך, שהתקיימה ...בשבוע שעבר. נודע כי ...נתמכה בידי רוב ה־ ...ים בדיון. מזכ״ל הע־ ...אהרון ידלין התנגד ל־

...כי עוזי ברעם הביא את ...הזאת במהלך דיון על ...תוצאות הבחירות להסתד־ ...ה הכללית בישיבה ה־ ...בבחירות להסתדרות הוכח ...ה העיקרי בתעמולת ה־ ...תהיה בקרב אנשים בני־ 20 עד 40. לפי ההצעה ...צעירי המערך בתעמולות ...ת שלהם על לקיים במע־ ...מו וביקור נושאים שיש ...להם פניות לגבי המערך. ...יפה בתפקידים והגבלות ...בתים.

...כי רוב המשתתפים בישי־ ...בעד קבלת ההצעה הלי־ ...דירות ברוח זו. נראה כי ...ות שהרשמעה היתה משום ...לת הצעירים מגיעה גם אל ...ם מבוגרים, ולא תהיה לה ...בחוגים אלה. בישיבת ה־ ...המייעצת של המטה הצעיר ...מערך השתתפו, בין השאר, ...רבין, א. יריב, א. ידלין, ...עבי, אריה אליאב, א. עופר, ...לקס, מיכה חריש, עוזי ...ואחרים. בשבוע הבא תתי־ ...ישיבה נוספת, לגיבוש סי־ ...קו ההסברה.

...יריב מתנייס להסברה בקרב הצעירים

נודע כי אלוף (מיל.) אהרון ...אמר בעת האחרונה כי ה־ ...העיקרית במערכת הבחירות ...הדור הצעיר. הוא עצמו מק־ ...עתה את כל זמנו להסברה ...הדור הצעיר. כן מרבים ...בקרב צעירים י. רבין וא. ...בישיבת מטה הבחירות ...מערך שהתקיימה אתמול ב־ ...ביב, אמר יו״ר המטה לכנ־ ...אברהם עופר, כי עיקר המע־ ...היא עתה בקרב הצעירים. ...לכל האישים במערך שיש ...השפעה בקרב הדור הצעיר ...ים במיוחד להסברה בתחום

...משמרת ו„שילובי" יתבעו ...תוקף מקומות ריאליים

...כינוס של ראשי המשמרת ה־ ...ה והחוג „שילובי" במפלגת ...דה הוחלט כי תוצאות הב־ ...ו להסתדרות בקרב הדור ה־ ...מחייבות רענון רשימת ה־ ...ים לכנסת. תוך שילוב אי־ ...רעיים המייצגים את הדור ...המדברים אל לבו. הוחלט ...בתוקף על הכללתם של ...לקס ומיכה חריש במקומות ...ים ברשימה לכנסת, ולהאבק ...בוועדת המינויים ובמרכז ...גה, עד לדרישה לקבוע את ...ת המועמדים בהצבעה חשאית.

...יאה למועמדים צעירים

...והדרות הסטודנטים בירושלים ...אתמול בקריאה למפלגות ...לות חלק בבחירות הציבוריות ...ה. להקצאת מקום ריאלי ב־ ...ותיהן למועמדים צעירים. ה־ ...ים בבעיותיהם של צעירים ו־

...הודעה נאמר, כי קיימות בע־ ...חריפות. כגון שיכון לזוגות ...ים, נוער במצוקה ובעיות ...החינוך, אשר מעסיקים צעירים יוכלו לייצגן טוב יותר מאחרים.

י. לקס: מדיניות גח״ל מובילה למלחמה

אילו היתה הנהגת המערך מק־שיבה לעצות של בגין לפני שלוש שנים, היינו נתונים עד היום ב־מלחמה. המדיניות הקיצונית של „אף שעל" אותה מציע גח״ל, המ־בוססת על מיסטיקה לאומנית מוב־רחה להוביל למלחמה, בעוד ש־מדיניות המערך המבוססת על נכו־נות לפשרה היא הדרך שתוביל אל השלום — אמר יחיאל לקס מזכיר המשמרת הצעירה ומועמדה לרשימה לכנסת בחוג בית של יוצאי צבא שנערך בירושלים.

י. לקס אמר, כי כל צעיר ה־רוצה להבטיח כניאות שהאפשר להתרכז בפתרון בעיות חברתיות צריך לתמוך ברשימת המערך. שכן רק בעיתות רגיעה ניתן להקדיש את מירב תשומת הלב לבע־יות הפנים.

י. קרגמן: יש לבטל מס רכוש

יו״ר ועדת הכספים של הכנסת ישראל קרגמן אמר כי שיטת ה־מיסוי הישיר העקיף מחייבת רפורמה יסודית. במגמה להקטין את שעורי מס־הכנסה באופן מש־מעותי, תוך הכללה באופן הד־רגתי של כל התוספות בשכר ה־טעון מס־הכנסה. בזה, אמר, נבטל את העיוותים שנוצרו.

י. קרגמן, שדיבר בכנס ארצי של עולי בבל שנערך בבית בבל, אמר, כי יש לבטל מס רכוש על דירה של משתכן עד ל־150 אלף לירות וכן לבחון מחדש אפשרות של הקלות במס שבח מקרקעין על דירות. לעומת זאת, אמר קרג־מן, יש להטיל מיסי השבחה גבו־הים יותר על מוכרי דירות ומגר־שים הנרכשים לספקולציה במשק.

סקר „דחף": 70 אחוז אינם מכירים המצע של לובה אליאב

ממצא זה הועלה בסקר דעת הקהל החודשי שביצע החודש מכון המחקר „דחף". למדגם ארצי מיי־צג של 1438 איש הוצגה השאלה: „ח״כ לובה אליאב מזכ״ל מפ־לגת העבודה לשעבר, הציע למפ־לגת העבודה מצע חדש. באיזו מידה אתה מסכים עם דעותיו?" 3.5 אחוזים מהנשאלים השיבו כי הם מסכימים עם דעותיו, ו־8.5 אחוזים ענו: „תלוי בתנאים מסוי־ימים כך". לעומת זאת 19 אחוז אינם מסכימים ו־70 אחוז אינם מכירים דעותיו.

מנהל הסקר, ד״ר דניאל לופ־ברוזו, מציין כי כאשר נשאלה אותה השאלה בסקר „דחף" לפני כחודש, היה שעור המרואיינים ש־אינם מכירים את דעותיו של לובה אליאב גבוה יותר והגיע ל־73 אחוז. שעור המתנגדים היה נמוך יותר — 15 אחוז, לא חל שינוי בשעור התומכים בו שהיה גם אז 3.5 אחוזים. 8.5 אחוזים השיבו אז כי הם תומכים בו בתנאים מסויימים.

מ. שמיר: „סכנה של אסון לאומי"

כנס יסוד של „תנועת העבודה למען א״י השלימה", שהצטרפה ל„ליכוד", ייערך ביום שני ב„בית סוקולוב" בת״א, בהשתתפות כ־200 פעילים.

במסיבת עתונאים, שנערכה אתמול, הסבירו ראשי התנועה, ה־סופר משה שמיר, אלוף (מיל.) אברהם יפה, מועמד התנועה ברשימת ה„ליכוד" לכנסת, וד״ר חיים יחיל, את המניעים להקמת התנועה ולהצטרפות ל„ליכוד".

משה שמיר הטעים כי התנועה לא תשתתף ברשימות ה„ליכוד" להסתדרות ולרשויות המקומיות. אלא תפעל במסגרת ה„ליכוד" רק במישור הפרלמנטרי. הדגש יהיה על ענייני מדיניות וחוץ ובטחון, תוך מאבק נגד חלוקת הארץ מ־חדש ובעד התיישבות ועליה.

עם זאת יקבעו אנשי התנועה עמדה גם בענייני פנים. ולפי אמ־נת הליכוד תהיה שמורה להם זכות הצבעה נפרדת בעניינים עקרוניים.

חברי התנועה יפרשו מחברותם במפלגת העבודה, אך ימשיכו לה־יות „משרשים בתנועת העבודה" ובהתאם לכך יקבעו את עמדותיהם בנושאי פנים וחברה.

מ. שמיר הוסיף ואמר כי „בלב רבים הצטברה הרגשה, שהולכים ונזכרים מהולים המגרים במימוש הישגי מלחמת ששת הימים בת־חומי ההתיישבות. ההתנהלות ה־עליה, עד כדי סכנה של אסון לאומי". למרות החמרת מצב יהו־די רוסיה, לא נעשתה פעולה בין־לאומית מספקת להצלתם. נוסף לכך „העמק הכירסום השמאלני־הנפטיסטי בתוך תנועת העבודה" — אמר שמיר, בנמקו את ה־הצטרפות לליכוד, בטענו כי גב־של המאבק מבפנים, במסגרת תנו־עת העבודה על רעיונות א״י ה־שלימה.

לדבריו, יש חשש שלאחר פרי־שה גולדה מאיר, יתגברו חוגי ם. ספיר במפלגת העבודה. גם אם הציר של דיין—גלילי יבשיך ל־הכפיש. הקמת ה„ליכוד" תאפשר אלטרנטיבה בשלטון וגם הקמת ממשלת ליכוד לאומי. „בכל מקרה של מתיחות לאומית, שהיא מאד צפויה", אמר.

ד״ר חיים יחיל הטעים, כי ה־תנועה למען א״י השלימה, שבה משתתפים גם חברי מפד״ל ופועלי־אגודת ישראל, חוגים לאומיים. אנשי החוג למען א״י השלימה במפלגת העבודה וכן אנשי תנועתו תמשיך להתקיים כ־מסגרת על־מפלגתית. ובמאונה „ואת הארץ" לא ינהל תעמולה למען ה„ליכוד".

נציג גח״ל נגד ניצול מעמד הנשיא בבחירות

חבר מועצת עיריית תל־אביב, ד. שיפמן, האשים אתמול את ראש העיריה בניצול מעמדו של נשיא המדינה לצרכי מערכת הבחירות של המערך בתל־אביב.

במכתב ששיגר לראש העיריה, לקראת ביקורו הרשמי של נשיא המדינה פרופ׳ א. קציר כאורח העיריה, המתקיים היום, כותב ד. שיפמן, כי כל אורח שמח כמובן לביקורו של האורח מספר אחד במדינה, אך עם זאת קשה להתי־עלם מן העובדה, שהעיריה הזמי־נה את הנשיא קציר לביקור בת־קופת השיא של מערכת הבחי־רות.

חלק מהפנתרים הפורשים — חזרו בהם

חלק מ„הפנתרים השחורים", ש־פרשו בשעתו מתנועת „הפנתרים השחורים — דמוקרטים ישראלים", שבראשה עומד ח״כ שלום כהן, הצטרפו מחדש לתנועה זו — נמסר אתמול במסיבת עתונאים, שנערכה בטקס הרשימה ב„בית סוקולוב" בתל־אביב.

כוכי יקים, דובר התנועה, מסר כי בימים הקרובים ייקבע היקום של מועמדי הרשימות של התנועה לכנסת ול־90 אחת מהרשויות ה־מקומיות.

תנועת „עודד" אינה פעילה בבחירות

ראשי תנועת „עודד מסרו אתמול בהודעה לעתונות כי תנועתם לא החליטה לא במועצה הארצית ולא במזכירות על הצטרפות לאיזה גוף במטרה לצאת לבחירות לכנסת.

כל ההודעות על הצטרפות תנו־עת „עודד" לפנתרים או לתנועת „מחר" אין להן כל אחיזה במצי־אות.

חברי התנועה באופן אישי זכו־תם להצטרף ולפעול בכל גוף פו־ליטי כראות עיניהם.

תנועת „עודד" תמשיך להיות דוגמא למופת כתנועה התנדבו־תית וקבוצת להץ למען שוויון חברתי באר ותפעל בתחומי החי־נוך, שיפור ההכנסות ועזרה ב־דיור.

עם סיום מניין קולות העוברים, הסתיים אתמול מניין הקולות בבחירות להסתדרות. בתצלום: חברי ועדת המישנה לקלפיות העוברים חותמים על סיכום התוצאות.
צילום: משה רייכר

סיכום מניין הקולות בבחירות להסתדרות

אתמול הסתיים מניין הקולות להועידה ה־12 של ההסתדרות, כולל קלפיות רגילות ועוברים. תוצאות אלה עדיין לא אושרו בוועדת הבחירות המרכזית להסתדרות, ויאושרו כנראה באמצע השבוע.

- בעלי זכות בחירה 1,159,852
- הצביעו בקלפיות רגילות 746,724
- הצביעו בקלפיות עוברים
- סה״כ מצביעים בפועל 791,773
- אחוז המצביעים בבעלי זכות־בחירה 68.26%

קולות כשרים
- בקלפיות רגילות 728,952
- בקלפיות עוברים 37,989
- סך הכל כשרים 766,941

רשימה	מספר המצביעים	אחוז	בבחירות הקודמות (%)
אמת	447,541	58.35	62.11
חל״עם	174,038	22.69	22.69
לע	45,811	5.97	5.69
צ	32,782	4.27	3.06
ו	18,240	2.38	2.25
קן	13,264	1.73	1.79
ש	5,768	0.75	—
ז	12,465	1.63	0.54
נג	6,973	0.91	1.33
רנ	2,418	0.32	—
ם	2,086	0.27	—
ית	3,217	0.42	—
רה	2,338	0.31	0.54

מליאת הכנסת מתכנסת היום

מאת סופר „דבר" בכנסת

מליאת הכנסת מתכנסת היום לפני הצהרים כדי לדון בקריאה ראשונה בחוק יסוד זכויות ה־אזרח.

ישיבה מיוחדת זו של הבית בתקופת הפגרה נקראה לפי דרי־שת סיעות „הליכוד". החוק עובד במשך ארבע שנים בוועדת־משנה בראשותו של ח״כ בנימין הלוי, אולם מסיבות טכניות לא הס־פיקה הכנסת לדון בו ולאשרו. אם לא יעבור החוק בקריאה ראי־שונה לא יחול עליו חוק הרצי־פות, ולפיכך מבקש גח״ל את הכינוס המיוחד. הנהלת המערך תתכנס לפני הישיבה כדי לקבוע את עמדת הסיעה, ונראה שיש נטיה לאשר את החוק.

עתוני ביירות: ישראל מרכזת כוחות בגולן

ביירות. (יופ״ע). — ישראל מרכזת כוחות באיזור רמת הגולן, מתוך ציפיה לפעולת תגמול אפ־שרית מצד סוריה בעקבות קרב האוויר שהתחולל ביום ה׳ — טוענים עתוני ביירות.

„אל־אנואר" מוסר בכתבה מ־דרום לבנון, כי ניתן לראות תנו־עות של חיילים וכלי־רכב צבאיים ישראליים, בכבישים המוליכים ל־רמת הגולן.

העתון „אל־בהריר" כותב ב־אותו עניין: „שקשוק־החרבות ה־ישראלי נשמע היטב באיזור ער־קוב במשך הלילה".

כווית מכחישה ש„מדינה שכנה" עמדה מאחורי התקיפה בפאריס

כוויית (ע״ר תע״ן). — כוויית הכחישה אתמול את ה־ידיעה, כי עיראק עמדה מאחורי חמשת המחבלים אשר תפסו קבו־צת דיפלומטים סעודיים בשגרי־רות בפאריס, ולבסוף הסגירו את עצמם לידי השלטונות בנמל הת־עופה של כוויית.

ההכחשה באה מפי שר המדינה בפועל, ג׳אסם אל־מרזוק. הוא אמר את דבריו בתגובה על ידיעה שפורסמה בעתון „א־נהאר" ה־לבנוני. בידיעה זו נמסר, כי חוק־רי המחבלים שמעו מפי מנהיג החוליה — הכוונה „ד״ר ה." — כי מבצע חטיפת הדיפלומטים נע־שה בביקורה של עיראק.

ועוד מסר מרזוק, כי משלחת

עוד מסר מרזוק, כי כשלחת מטעם „ארגון השחרור הפלשתי־נאי" ביקרה בכוויית וביקשה הס־גרת חמשת המחבלים לשם הע־מדתם למשפט בפני בית־דין של הארגון.

הבנק העולמי הכפיל האשראי למתפתחות

ואשינגטון (ע״ן). — הבנק העולמי והמוסדות המסונפים אליו הגדילו בשנת הכספים 1972—1973 אשראי־שיא בסכום 3555 מיליון דולאר לארצות מתפתחות.

בדו״ח השנתי של הבנק נאמר, כי המטרה שנקבעה על־ידי נשיא הבנק רוברט מקנמרה, להכפיל בין השנים 1969—1973 את סכום ה־אשראי לעומת התקופה 69—1964 — הושגה. האשראי לא הוגבר במידה שווה בחלקי העולם השו־נים. בעוד שלארצות המזרח התי־כון ניתן אשראי גדול פי ארבעה ולארצות אפריקה פי שלושה. הרי לארצות אסיה ואמריקה הלטינית הסכום רק הוכפל.

מעצר הסנגורים גורם דחיית משפט רוצחי חרטום

שלטונות סודאן עומדים לדחות, כנראה, פעם נוספת את משפטם של אנשי „ספטמבר השחור", שרצחו שלושה דיפלומטים מערביים בבנין השגרירות הסעודית בחרטום במארס השנה — נודע ממקורות מהימנים.

מתברר, כי כמחצית מבין 22 עורכי הדין הסודאניים המשמשים כסניגוריהם של ה־נאשמים, נעצרו במהלך גל השביתות וההפגנות שפקד את סודאן החודש. רובם חתמו על עצומה, שמתחה ביקורת על דרך טיפולה של הממשלה בסטודנטים המפגינים. הדיון המשפטי עמד להתחיל בעוד כשמונה ימים, אך מניחים עתה, כי צפויה דחיה לתקופה ממושכת.

בתצלום: השגריר האמריקאי ויליאם ברואר (משמאל) מתקבל בבואו לנמל־התעופה של חרטום על־ידי מיופה הכוח האמריקאי בסודאן רוברט פריסט (מימין). ברואר בא להחליף את מיופה הכוח, שנרצח על־ידי המחבלים בראשית השנה.
צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

סין רוצה שפומפידו יבלום ההתפייסות הבין־גושית

מחלוקת מונעת אישור ההודעה המשותפת לסיום הביקור בפקין

שנגחאי. (יו. פי. וע״ר). — נשיא צרפת ז׳ורז׳ פומפידו, ו־ראש ממשלת סין צ׳ו אן־לאי, ניסו אתמול להתגבר על חילו־קי־הדעות, המונעים את אי־שורה של ההודעה המשותפת ה־עומדת להתפרסם בתום ביקו־רו של פומפידו בסין.

מקורות צרפתיים אמרו, כי ה־סינים מאיצים בפומפידו להש־תמש בהשפעתו על מנהיגים אי־רופים אחרים, כדי לבלום את הפגת המתיחות עם הגוש המז־רחי. הסינים רואים במגמה זו סכנה לבטחון העולם. לדברי ה־מקורות הצרפתיים, נראים הסינים מתוסכלים נוכח סירובו של פומ־פידו לנקוט עמדה נוקשה נגד התערבותן של מעצמות־העל ב־ענייני אירופה ואסיה.

המבוי הסתום שהשיחות נקלעו אליו עלול להניע את שני הצד־דים להימנע מפרסום הודעה מ־שותפת כלשהי. אם אמנם יושג הסכם על תוכן ההודעה, היא תפורסם היום. זמן קצר לפני צאתו של פומפידו מסין. המקורות הצרפתיים אמרו, כי טיוטת ההו־דעה הצרפתית־סינית, כפי שהיא מנוסחת עתה. היא מיסמך כללי הדן יותר במגעים דו־צדדיים מא־שר בבעיות בין־לאומיות.

קודם לכן הגיע פומפידו לעיר הגדולה של סין, שנגחאי, שם נער־כה לו קבלת פנים נלהבת על־ידי אלפי תלמידים של בתי־ספר ורבבות תושבי העיר, שעמדו ל־צידי הדרך המוליכה מנמל הת־עופה אל מרכז העיר על אף הגשם השוטף.

בשנגחאי קיבל את פני פומפידו סגן יו״ר הוועד המהפכני המקומי, ואנג הונג וון הצעיר, אשר עלה בפתאיע בחודש שעבר בוועידת המפלגה הקומוניסטית הסינית ל־דרגת האיש מספר שלושה בצ־מרת הסינית.

הדרישה להקמת רשות לנוער תידון היום

מאת סופר „דבר"

הדרישה להקמת רשות ממלכ־תית ומקומית לנוער, כדי למנוע כפילויות, תועלה היום בכינוס המועצה הסוציאלית בירושלים. בכינוס תשתתף ועדת הפעולה של העובדים הסוציאליים.

יעלה את הדרישה י. גיל, המ־מונה על נוער וספורט בעיריית ירושלים. הוא גם ידרוש להשוות את מעמדו של עובד נוער עם זה של מורה.

הכינוס יתקיים במוסד ואן־ליר.

יש רק מקום אחד בו תוכל לקבל חבילות שי הנושאות את המספרים 778

טלפן: 053-27778/9

17 שנות נסיון וידע בנוסף למבחר מוצרי בית־יצחק הפיקנטיים עשו את חבילות השי של בית יצחק לחבילות שנהנו לקבלן ובמשך זמן רב זכרו אותן בהנאה. לראש השנה הזה תכננו עבורכם 9 סוגי חבילות שי גדולות מכל טוב בית יצחק; מעדנים וקונפיטורות נפלאות, פירות מסוכרים, זיתים ממולאים. חבילות היוקרה של 778 מכילות גם יינות מובחרים כגון ברנדי 777 וורמוט של כרמל מזרחי. בנוסף לחבילות אלה, נוכל להכין עבורכם חבילות אחרות המתאימות לדרישתכם או חבילות שאתם עצמכם תתכננו. וכל זאת כמובן בנוסף לפרסים המיוחדים. כל שעליך לעשות הוא להתקשר לאחד המספרים הבאים ונציג בית יצחק יגיע אליך, יבהיר לך פרטים נוספים ויעזור לך לבחור את השי המתאים לעובדיך.

מפלגת מובוטו תדון ביחסי זאיר עם ישראל

קינשאסה. (ע״ן). — נשיא קונגו־זאיר, גנראל מו־בוטו, אמר ביום א׳ כי הוע־דה הפוליטית של „התנועה הע־ממית" בארצו תדון בקרוב בעתיד היחסים עם ישראל.

הוא ציין, כי הדבר ייעשה ב־עקבות המגעים שהיו לו עם גור־מים ערביים בעת ועידת המדי־נות הבלתי־מזדהות באלג׳יר. הוא ציין, כי בדיון העומד להערך תצטרך הלשכה לבחור בין מצ־רים, שהיא „מדינה־אחות", לבין ישראל, שהיא „מדינה־ידידה". מו־בוטו ציין, כי יש לצפות שהבחי־רה הזאת תיעשה בעתיד הקרוב ביותר.

הנשיא מובוטו עמד, עם זאת, על „התפקיד השלילי", שממלאות כמה ממדינות ערב ועל הסיוע שהוגש בעבר לזאיר על־ידי יש־ראל. כזכור, ביקר מובוטו בלוב בתום ועידת אלג׳יר.

א־שאפעי לסיור באסיה

הונג־קונג. (יופ״ע וע״ן). — סגן נשיא מצרים, חוסיין א־שאפעי, הגיע אמש לצפון קוריאה — התחנה הראשונה בסיור ב־ארבע בירות אסיאניות.

הוא יבקר גם בסין, בצפון־וייט־נאם ובסרי לאנקה (ציילון).

תכנית „טוס־סע" לאילת וממנה

תכנית התיור הראשונה בישראל, המציעה לתייר ולתושב הארץ נסיעה אל או מאילת במכונית שכורה של „אויס" וטיסה חוזרה בכטוס „ארקיע", האפללה השבוע.

שתי החברות יפעילו את תכנית „טוס־סע אויס־ארקיע" מ־תחנותיהן ומנמלי־התעופה של אילת, תל־אביב, ירושלים וחיפה. צירוף זה של „אויס" ו„ארקיע" הינו זול יותר מאשר נסיעה בשני הכיוונים באחת משתי החברות.

התכנית מורכבת משלוש תכניות־משנה:

- שילוב טיסה ונהיגה במכונית, עם שתי אפשרויות: טיסה לאילת, קבלת מכונית „אויס" ללא הגבלה בק״מ ונהיגה חזרה במכונית או קבלת מכונית „אויס" ללא הגבלה בק״מ בכל אחד ממשרדיה בארץ, ההחזרה באילת וטיסה חוזרה ב„ארקיע" (מינימום שלושה ימים).
- טיסה הלוך וחזור לאילת ומכונית צמודה במקום ללא הגבלה בקילומטרים (ליומיים לפחות).
- תכנית ליום אחד (למקסימום 10 שעות). הכוללת טיסה הלוך ושוב באותו יום וקבלת מכונית צמודה ל־10 שעות באילת או בת״א ירושלים וחיפה (המחיר כולל 100 ק״מ ראשונים).

בתכנית זו שיתפה „אויס" שני סוגי מכוניות — „סובארו" (עד 5 נוסעים) ו„פיג׳ו 404" (עד 6 נוסעים), או בסדר גודל דומה.

תואר „תיירן מצטיין" הוענק ל„אויס"

תואר „תיירן מצטיין" הוענק לחברת „אויס" להשכרת רכב, לאחר שהכניסה לקופת המדינה כ־1.5 מיליון דולר במטבע זר בשנת 1972. תעודת „תיירן מצטיין" נמסרה על־ידי נשיא המדינה, פרופ׳ אפרים קציר, למנהל החברה בישראל שמעון דנאי, בטקס שנערך בבית הנשיא בירושלים.

בשנת 1971 הכניסה „אויס" לקופת המדינה סכום של כ־1.35 מיליון דולר.

לרגל הענקת התואר מסר דנאי, כי עד סוף השנה מקווה „אויס" להרחיב את רשת סניפיה במדינה ל־17, לאחר פתיחת סניפים חדשים במלון „לרום" באילת ומלון „מגדל דניאל" בהרצליה.

...ש־העצר השוודי קארל גוסטאב ובעקבותיו המלכה אינגריד, המלכה־האם של ...מארק והנסיכה כריסטינה, עוזבים את בית־החולים בהלסינגבורג אחרי מותו של ...ך גוסטאב־אדולף. קארל גוסטאב בן ה־27 יוכרז עתה למלך במקום סבו.
צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס"

...חירות בשוודיה בסימן ...אבל על מות המלך

...טוקהולם. (ע״ר) יופ״ע ...— אזרחי שוודיה הלכו ...היום לקלפיות, כדי להצביע ב־ ...ירות הכלליות לפרלמנט הש־ ...(ה„ריקסדאג"), הנערכות בסי־ ...האבל על מותו של המלך ...סטאב־אדולף השישי.

בחירות אלה הן בעלות מש־מעות רבה. כיוון שתוצאותיהן עשויות לשנות בין הקצה אל ה־קצה את דרכה של שוודיה, שהיא מדינת הסעד הבולטת בעולם כו־לו. לפי תוצאת הבחירות יוכרע אם ייוותרו בשלטון הסוציאל־דמוקרטים, השולטים בשוודיה זה 40 שנה, או שתוקם קואליציה לא־סוציאליסטית. סקרי דעת הקהל הראו לפני כמה ימים שלקואליציה כזו סיכוי טוב יותר.

לגבי הסוציאל־דמוקרטים, ש־תכניותם מחייבות לחסל את המלו־כה ביום מן הימים, עלול מותו של המלך להיות בבחינה מהלומה בקלפיות. לשכה זאת סבורים כמה מומחים מדיניים. כי ברגשים של אבל לאומי נוטה הציבור לעתים קרובות להאחז במנהיגים המקו־בלים.

יצויין, כי בתקופת חייו של גוסטאב־אדולף עברה שוודיה תמו־רה רבת משמעות — ממדינה ה־מבוססת על חקלאות לאחת המ־דינות התעשייתיות המודרניות ב־יותר. המנהלת מדיניות חוץ של ניטראליות פעילה.

המלך החדש, קארל־גוסטאב, ייכנס לתפקידו רשמית בישיבה מיוחדת של הפרלמנט שתתקיים ב־יום ד׳ הבא.

מאוקטובר: ביקור בשטחים כל השנה

מאת סופר „דבר" בירושלים

החל מהחודש הבא יוכלו מבק־רים ממדינות ערב לבקר בשט־חים המוחזקים בכל זמן שירצו, ותקופת הביקור תהיה חודש ימים. כך ייפסקו למעשה „ביקורי הקיץ" ותוגשם החלטת הממשלה לא להגביל את הביקורים בשט־חים לעונת הקיץ בלבד, אלא לאפשר אותם בכל עונות השנה.

המחבלים ברומא הוצאו מהבידוד

...רומא. (יופ״ע). — חמשת ה־ ...מחבלים הערבים שנעצרו ברומא ...חשודים בקשירת קשר להפלת ...מטוס „אל על" באמצעות טילי־ ..., הועברו מתאי הבידוד ב־ ...א ישורבו, לכלא רביביה ב־ ...בא.

...מקורות איטלקיים מסרו כי ה־ ...חוליה איימו בסוף השבוע לפתוח ...בשביתת רעב אם לא יוצאו מתאי ...הבידוד.

משק וכספים

גובשו פרטי השותפות בין חב' "העובדים" וקבו' קרמרמן במפעלי אוטובוסים ומשאיות

"הארגז", "נרע" ו"כור" יהיו שותפים בחברת־גג של חבה"ע

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של "דבר"

הסכמה עקרונית על שו־תפות בין מפעלי חברת ה־עובדים וקבוצת קרמרמן־אלקין במפעלים להרכבת אוטובוסים ומשאיות באש־דוד הושגה בין חברת העוב־דים לח"כ קרמרמן ושותפיו. כלכלני חברת־העובדים מפעלים עתה בסכומים הנדרשים להשקעה הכוללת במפעלים אלה. הוועדה המנהלת של חברת העובדים תדון בהצעת ההתפתות לאחר ראש הש־נה.

נראה שחברת־גג של חברת ה־עובדים תהיה שותפה עם קבוצת קרמרמן־אלקין במפעל "ליילנד־אשדוד" לעבור העוסק בהרכבת משאיות, במפעל חדש להרכבת אוטובוסים שיוקם באשדוד ובחב־רת ליבוא ושיווק חלקי־חילוף. ה־בעלות בחברת־הגג על הבורד־... המפעלים תחולק: "הארגז" — 40 אחוז מהמניות, "נרע" (שבבעלות הקואופרטיבים וחברת־העובדים, ה־עוסקת בשיווק חלפים ובעלת סוכ־נות "פרטמאק") — 40 אחוז ו"כור" — 20 אחוז.

מבנה השותפויות

לפי העקרונות שגובשו במו"מ, יהיה מבנה הבעלות שונה בכל אחד מהמפעלים:

במפעל להרכבת האוטובוסים תחזיק חברת־הגג של חברת ה־עובדים ב־72 אחוז מהמניות, ול־קבוצת קרמרמן־אלקין יהיו 28 אחוז מהמניות. הכוונה היא להק־ים מפעל חדש באשדוד על שטח של 50 דונאם שבידי קבוצת קר־מרמן־אלקין. מפעל ההרכבה של "הארגז" שברחוב גיבורי ישראל בתל־אביב יועבר למפעל החדש.

● במפעל להרכבת המשאיות תח־זיק קבוצת קרמרמן־אלקין ב־72 אחוז מהמניות, והשאר יהיו בידי חברת־הגג ההסתדרותית.

● החברה ליבוא ושיווק חלקי־חילוף הוקמה, והגרעין שלה יהיה "נרע". הבעלות תהיה שווה, 50 אחוז לחברה ההסתדרותית ו־50 אחוז לקבוצת קרמרמן־אלקין.

בחוגי חברת העובדים נאמר כי עדיין לא סוכמה ההצעה לגבי חלוקת הבעלות בחברת־הגג ה־הסתדרותית, שתהיה שותפה במפ־עלים אלה. קיימת תביעה של עתיד במפעל הרכבת האוטובוסים "מרכבים" של "כור". יש הצעה שהמפעל החדש לאוטובוסים יר־כוש חלק ב"מרכבים" או את ה־בעלות המלאה עליו. אפשרות אח־רת היא שייקבעו מיכסות ייצור ל"מרכבים" כדי להבטיח שהוא לא ייפגע מהמפעל החדש. ייתכן ש־יוחלט לשלב את "מרכבים" במפ־על החדש בשלב מאוחר יותר.

עתה שוקדים מומחים מקצועיים של הגורמים על הצעת מבנה השותפות. הם בודקים מה היקף פעילות המפעלים, מה יהיה גודל ההשקעה במפעל החדש ל־אוטובוסים, מה יהיו מקורות המי־מון של ההשקעה במפעל האוטו־בוסים ושל השקעת מפעלי חב־רת־העובדים במפעלים, איך תת־נהל ההתחשבנות בין כל הצדדים וכו'. לאחר שיעובדו כל התנאים יגיש אהוד שילה, יו"ר הוועדה מטעם חברת העובדים לטיפול ב־נושא זה, הצעה מפורטת ויביא או־תה לאישור הוועדה המנהלת של חבה"ע. הוועדה המנהלת תוכל לקבל את החלטותיה על סמך אינפורמציה מלאה.

להוזן עם "הארגז" ו"מרכבים": קודם לגיבוש פרטי השותפות בין חברת העובדים לקבוצת קרמרמן, מוכרז היה במפעל "הארגז" כמעוניין ברכישת מפעל "ליילנד־אשדוד". המאבק על רכישת המפ־על התנהל בין "הארגז" ושותף אמריקאי לבין קבוצת קרמרמן־אלקין, וההכרעה נפלה לטובת קבוצת קר־מרמן, שהגישה הצעה גבוהה יו־תר. זמן קצר לאחר שרכשה את המפעל הודיעה קבוצת קרמרמן על כוונתה להקים מפעל להרכבת אוטובוסים, אף כי "הארגז" התכוון להקים מפעל כזה בעצמו.

התחילה פעילות מתלהטת בבנין זה. הופעל לחץ על "הארגז" ו"מרכבים", שיצטרפו כשותפים למפעל באשדוד. בסדרת פגישות שקיים שר התחבורה נתבקשו מפ־עלי הרכבה להיכנס לשותפות. גם הקואופרטיבים "אגד" ו"דן" דרשו שותפות במפעל להרכבת אוטובוסים, ואיימו שלא יקנו או־טובוסים מהמפעל אם לא יהיו שות־פים בו.

בעקבות פעילות זו ההסתדרותי־ות לגבי כדאיות הפעילות המחו־דשת בענף הרכב, הקימה חבר־העובדים ועדה שתפקידה לנהל דיונים עם הצדדים ולהתאם בין המפעלים ב־משק ההסתדרותי הקשורים בנושא זה.

הוועדה הגיעה למסקנה שמער־כת הקואופרציה להתחבורה ב־מפעל ראויה. הקואופרטיבים יהיו שותפים באמצעות חברת "נרע", ומשקלם בהחלטות יהיה איפוא קטן יחסית.

קיטינג יפעל להגברת הסחר ישראל - ארה"ב

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

שגריר ארה"ב בישראל קנת קיטינג רואה את הגברת יחסי המסחר בין ארה"ב לישראל כי־עד מיעדיו, והוא יפעל לכוון זה בקרוב. מחר הוא עומד להופיע בלשכת המסחר ישראל־אמריקה.

בכינוס לשכת המסחר ישראל־אמריקה: ג'. טופאייב יצא לארה"ב להקים לשכת־מסחר ישראל־אמ־ריקה בערי ארה"ב וכן להקים לשכת מסחר כלל־ארצית. לפני כן נפגש טופאייב עם שר האוצר פנחס ספיר, שעודד אותו לפעול בכיוון זה. בארה"ב ייפגש טופאייב עם כמה מועמדים לתפקיד נשיא לשכת המסחר הפדראלית ישראל־אמריקה. הכוונה היא שבראש לשכת המסחר תעמוד אישיות מ־קובלת בעולם העסקים האמריקאי.

לשכת המסחר ישראל־אמריקה מארגנת סימפוזיון על יחסי הסח־ר ישראל־אמריקה. בסימפוזיון ידובר גם על השפעת אשרור ההסכם בין ישראל ל"שוק" על יחסי המסחר ישראל־ארה"ב.

"אפריקה–ישראל" תבנה 400 דירות לזוגות צעירים

בחודשים הקרובים תתחיל חב־רת "אפריקה־ישראל להשקעות" בבניית 400 דירות לזוגות צעירים באזורים שונים בארץ.

מנכ"ל החברה גירלד סלכבם סיפר, כי בשלב ראשון יבנו די־רות במקומות הבאים: 250 די־רה בסביון גין הגבוה בכפר־סבא, 100 דירות בגבעת־סביון ליד סביון ו־50 דירות לזוגות צעירים בקריית ישמח משה. הדירות ייבנו בשיתוף עם עיריית תל־אביב ומשרד השיכון, והדירות ימכרו בהתאם לתנאי משרד ה־שיכון.

המקומות האחרים שבהם מת־עתדת חברת "אפריקה" לבנות ל־זוגות צעירים הם גבעת־אחוזה (כביש לוד) ורמת־אביב ג' (ב־אזור הצפוני החדש של תל־אביב).

1.8 אחוזים התייקרות התשומה בבניה למגורים

מאת סופר "דבר"

מדד מחירי התשומה בבניה למגורים עלה באוגוסט ב־1.8 אחוזים. עליה זו מבטאת את הת־ייקרות חמרי הבניה ב־1.5 אחוז, העלאת שכר העבודה ב־2 אחו־זים, התייקרות הובלה והסכומה ב־3.2 אחוזים והתייקרות ציוד וכלי עבודה ב־2.2 אחוזים.

מראשית השנה ועד אוגוסט 1973 עלה מדד מחירי התשומה לבניה למגורים ב־30.9 אחוז.

הכנות לאיחסון עודפי סרדינים

הנהלת הקרן לדיג סרדינים הח־ליטה להתכונן לאיחסון סרדינים בקירור במקרה שיהיו עודפים, כדי שלא ישלכו הסרדינים לים אם לא יוכלו מפעלי התעשיה לקלוט אותם.

דובר משרד החקלאות אמר כי בשבוע שעבר הושלכו לים כ־40 טונות סרדינים. דיג הסרדינים מס־תכם בכ־1900 טונות בשנה, וכ־30 קבוצות דייגים עוסקות בדיג. אי־גוד הדייגים, בתיאום עם האגף לדיג במשרד החקלאות, יעבור בתי־קירור מתאימים לאיחסון ה־עודפים, וקרן דיג הסרדינים תב־טיח לדייגים תשלום של 80 אחוז מן המחיר בעד הכמויות העודפות.

"דיסקונטומט" — שירות חדש של "דיסקונט"

בימים אלה הותקנו שני ה"דיס־קונטומטים" הראשונים של בנק "דיסקונט" בסניפו בבאר־שבע וב־רחוב דיזנגוף 124 בתל־אביב. ב־עוד שבועות מספר יותקנו "דיס־קונטומטים" נוספים בירושלים וב־חיפה.

ה"דיסקונטומט" הוא קופה אוטו־מטית מתוצרת חברת המחשבים האמריקאית "בורוז", המאפשרת משיכת מזומנים עד 200 לי' ליום, 24 שעות ביממה. לקוח המעוניין בכך יקבל כרטיס מגנטי עם מספר סודי ובאמצעותו יוכל למשוך מזו־מנים בכל אחד מה"דיסקונטומט־טים", ולא דווקא מה"דיסקונטומט" המותקן בסניף שבו מתנהל חש־בונו.

ההתייקרויות של אוגוסט

מאת סופר "דבר"

לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה היו ה־התייקרויות בחודש אוגוסט:

● מזון: מחירי בשר־הבקר התי־יקרו ב־2.3 אחוזים, תרנגולי הו־דו ב־2.1 אחוזים, בשר־עוף ב־10.2 אחוזים, נקניקים ונקניקיות ב־1.8 אחוזים, דגים טריים ב־5.8 אחוזים, דגים קפואים ב־3.5 אחוזים, שימורי דגים ב־1.1 אחוז, דבש ב־4.6 אחוזים, בירה שחורה ב־1.7 אחוז, מצות ב־1.9 אחוז, הבלילים ב־2.1 אחוזים, ארוחות קלות במזנונים ב־2.4 אחוזים ו־ארוחות במסעדות ובבתי־קפה ב־1.4 אחוז.

● ירקות: עגבניות התייקרו ב־31.3 אחוז, מלפפונים ב־14.8 אחוז, תפוחי־אדמה ב־57.6 אחוז, פלפל ירוק ב־23.2 אחוז, בצל יבש ב־6.3 אחוזים, חצילים ב־23.8 אחוז, קישואים ב־13.3 אחוז, שעועית ירוקה ב־7.2 אחוזים ו־גזר ב־48.1 אחוז.

● פירות: מלפפונים התייקרו ב־20.7 אחוז, לעומת זאת הוזלו ענבים, אפרסקים, שזיפים, מילו־נים ואגסים.

● ריהוט וציוד לבית: כמה סוגי ריהוט התייקרו ב־1.7 אחוז, מאווררים ב־3 אחוזים, מערבלים ביתיים באחוז, מכונות־גילוח ב־1.1 אחוז, נורות פלואורסצנט ב־4.3 אחוזים, נורות חשמל ב־1.3 אחוז, תיקון ציוד חשמלי ב־5.9 אחוזים, סכינים ב־3.1 אחוזים, תכשירים לניקוי הבית ב־1.2 אחוז וכלי מיטה וכבסות ב־2.5 אחוזים.

● מוצרי הלבשה והנעלה: חלה ירידת מחירים עונתית של 5.4 אחוזים. מחירי מוצרי הלב־שה ירדו ב־5.6 אחוזים ומחירי הבראה ונופש עלו ב־5.1 אחוזים, מוצרי הנעלה ב־4.9 אחוזים.

● חינוך ותרבות: מחירי ספרי לימוד התייקרו ב־3.2 אחו־זים, מחברות וכשירי כתיבה ב־3.2 אחוזים, כרטיסי־כניסה לקול־נוע ב־2.7 אחוזים, צרכי־דת ב־1.2 אחוז והצעצועים ב־1.2 אחוז.

● התייקרויות שונות: ב־שכר דירה חלה עליה של כ־12 אחוז, מחירי סיוד וצביעת הדירה עלו ב־3.1 אחוזים, חמרים וכלי עבודה לבית ולחצר ב־2.3 אחו־זים, חמרים לתיקון הבית ב־1.8 אחוז, תיקוני חשמל ב־5.6 אחו־זים, עזרה בבית ב־1.2 אחוז, תספורת וטיפול בשיער ליופי ב־1.3 אחוז, צרכי רחצה וקוסמטיקה ב־1.1 אחוז, הכשיטים באחוז אחד. לעומת זאת ירדו תעריפי תעודות ממשלתיות וכו' ב־3.4 אחוזים.

מחירי העופות עלו שוב

מאת סופר "דבר" לענייני החקלאות

מחירי העופות המופחתים הח־זיקו מעמד רק שבוע. אתמול הוחזר המחיר הסיטונאי לקילוגרם מ־2.90 ל־3.50 לי"ל לק"ג.

שוב יהיה על הצרכן לשלם 70—100 אגורות יותר לכל ק"ג. גם בעד העופות שהסוחרים קנו אותם בשבוע שעבר במחיר המו־זל.

מנהל מועצת הלול לוי אר־נוב אמר כי הסיבה לעליית המחיר, לאחר שבוע ההוזלה, היא הביקוש הגדול בשווקים. אך סביר להניח שהיה גם לחץ גדול מצד החקלאים ומגדלי העופות שעיכבו את משלוחי העופות לשווקים כ־מחאה על הוזלת המחירים הפת־אומית. נראה כי "הביקוש הגדול" בשווקים, היה רק בחלקו הקטן ביקוש של צרכנים, ובחלקו הגדול ביקוש של סוחרים, משווקות ו־בעלי חנויות. מההוזלה לשבוע הפ־סידו החקלאים 200 לי' לכל טו־נה. הממשלה הפסידה סכום כפול מזה, מאחר שהשלימה את המחיר המובטח למגדלים מ־2.90 לי' ל־3.30 לי'. הצרכנים נהנו רק מ־חלק של ההוזלה ורוב הסכומים שהפסידו החקלאים והממשלה זרמו לכיסי הסוחרים.

מנהל מועצת הלול הבטיח את־מול כי השבוע תגדל הספקת ה־עופות ב־200 טונות לעומת הש־בוע שעבר, וכי לקראת החגים לא יהיה מחסור בעופות ואף יש סיכויים לעודפים. עם זאת קרא אתמול דובר משרד החקלאות ל־עקרות הבית לקנות לקראת החג השבוע, כדי למנוע לחצים והע־לאות מחירים בשבוע שלפני ה־חג. השבוע גדלה הספקת ההודים. אך המחירים הגבוהים בש־וק: 5.60 לי"ל לקילו הודו לזכ־רים, 5.10 לי' לנקבות. צופים כי במכרז של סוף השבוע תחול הוזלה של כמה אגורות לק"ג.

ספיר וגבתי: אין כל החלטה לשנות מחירי מוצרי היסוד

בממשלה לא נתקבלה כל החלטה על שינוי במחירי מוצרי המזון הבסיסיים. הוד־עה זו מסרו אתמול שר האוצר פנחס ספיר ושר ה־חקלאות חיים גבתי, שבי־קורו של ח. בר־לב הוא מ"מ שר המסחר והתעשייה.

ההודעה נמסרה בתגובה על ידי־עה באחד מעתוני הערב.

השרים ספיר וגבתי הבהירו ב־הודעתם, כי בשום דרג בממשלה לא נתקבלה החלטה על שינוי במחירים של מוצרי היסוד.

נוכח עליית מחירי המוצרים בחו"ל דובר אמנם לא אחת על כך, שבעתיד יצטרך הדבר להיות מורגש גם בשוק הישראלי. אולם, כאמור, אין החלטה על אילו מוצ־רי יסוד יחול הדבר, באיזה שי־עור ומתי. ההחלטה על שמירת יציבות המחירים של מוצרי ה־יסוד עומדת בעינה.

הקבלנים: חברות ציבוריות וממשלתיות ממשיכות לקבל היתרי בניה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברות בניה ציבוריות ו־ממשלתיות ממשיכות לקבל היתרי־בניה ותופסות את מקום הקבלנים הפרטיים ש־אינם מקבלים היתרים — התלוננו אתמול ראשי מרכז הקבלנים בישיבת נשיאות מרכז הקבלנים.

התברר כי במגעים בין ראשי ארגוני הקבלנים לראשי הערים אמרו ראשי העיריות כי צמצום הבניה נוגד את האינטרסים של העיריות, וכי הרשויות המקומיות אינן יכולות למנוע היתרי בניה מאדם המגיש תכנית בניה כשרה כחוק, שעברה את כל הפ־רוצדורה המקובלת. אבל מדיניות צמצום הבניה לגבי הקבלנים המ־אורגנים מביאה לכך שחברות הבניה וקבלנים בלתי־מאורגנים תופסים את מקומם וממשיכים ב־בניה בכל התנופה.

הקבלנים החליטו להיאבק על ביצוע שני תנאים יסודיים לצמ־צום הבניה: הפעלת חוק רישוי הבניה, שימנע היתר־בניה מקבלן בלתי־רשום, והספקת מלט לקב־לנים מורשים בלבד.

לפי נתונים שהובאו אתמול, הס־תכמו התחלות הבניה ב־12 הערים הגדולות בחודשים אפריל־יולי בפחות מ־14 אחוז לעומת התקו־פה המקבילה אשתקד. השנה החלו בתקופה זו בבניית 6,503 דירות, לעומת 8,700 דירות בתקופה ה־מקבילה בשנה שעברה.

משלחת תעשיינים יוצאת לדיונים עם נציגי "השוק"

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

משלחת תעשיינים יוצאת היום לדיונים עם נציגי מו־סדות השוק האירופי המ־שותף בבריסל. המשלחת, המורכבת מכ־20 תעשיינים, תבהיר מקרוב את עמדות נציגי ה"שוק" ותציג את עמדתה לגבי המשא והמת־ן המתנהל עתה בין ה"שוק" ויש־ראל.

במשלחת 15 תעשיינים מהת־אחדות התעשיינים ו־4 נציגי ה־משק ההסתדרותי. בראשה עומד ראש נציגות המשק ההסתדרותי, המשנה למזכיר חברת ה־עובדים ומנהל המחלקה הכלכ־לית אהוד שילה. חברים בה זאב יהר מ"כור" ונציג איגוד התעשיה הקיבוצית.

יצוא "מכתשים" יעבור התחזית ב־2 מיליון דולר

מפעל "מכתשים" יעבור השנה את התחזית היצוא ב־2 מיליון דולאר — אמר מנכ"ל המפעל משה קרש.

התחזית היתה לשיווק מוצרי־החברה בשווי 14 מיליון דולאר. אולם היצוא הצפוי יהיה כ־16 מיל־יון דולאר.

המפעל הבן של "מכתשים" ב־אשדוד, "אגן", ייצא בשווי של 5 מיליון דולאר. ל"מכתשים" יש קניינים ב־60 מדינות בעולם.

בשנה הבאה צפוי גידול של כ־50 אחוז בהיקף היצוא, והוא יגיע ל־30 מיליון דולאר. באחרונה הוכ־שרו שטחים באתר תעשייה דרו־מית לבאר־שבע, להקמת אגפים נוספים של המפעל. "מכתשים" סובל עתה ממחסור בכוח־אדם ונ־זקק לכ־60 עובדי ייצור נוספים.

מניות ושערים

גל ירידות בבורסה

הירידות שנרשמו אתמול בפתיחת שבוע המסחר בבניות דמו לכפור לה ובכך "יצא" שוק המניות הנ־קיפו באווירת הקפאון ששררה בו תקופה בבורסה. המדדים גדלו הנראה בבבירות הכוהבת הפסם כל הברוקרים.

דבר זה ליבד את הפרסנים של המכירות הגובר בקורה אצל ציבור עצבני הכר בשוק. הכחול לא אבובנו את תיק השקעותיו במניות, הבנקים הגדולים מוסי־פים לקלוט את מניותיהם בירידות מכליהם לפני השאלה שבשאלה אתמול את הם ילכו בצותא "לאורך כל הדרך" או באמצע ה־דרך ירידו יחד ואז — אלוהים יצילנו מן ההתבוססות. לפי שעה לא נראה שדבר כזה יקרה ולאחר שהמחירים יתבכרו באחוזים רבים צפויה לבוא תנועה של קונים ספ־קולטיביים ואף המשקיעים הזהי־רים צפויים להכנס למסחר ה־ער. בבודדה כאשר מסכמים את ה־השקעות המאסיביות שנעשו במח־צית השנה האחרונה, בייחוד כספים בסדר גודל של מאות מיליוני לי־רות, שהשוק יראה סימני קליטה מינימליים. עתה מזכירים בעלי כרוזן את תקופת ההנפקות הקוד־מת בשנת 1964 שגם אז נשבר השוק בגלל דילול המחיר הנר־עבוני על ידי מוסדות חברות די־כפוקסיה של אותם הימים. עבי־רה כזאת מתהבנת גם בימים אלה בגלל סיבה דיבית.

שערי מניות רבות עברו אתמול כבר בהגהה בבלות היכמוריים של מחירים — הכשרת הישוב — ירידה ב־5 נק' בנקודה ה־300, אי ירידה של "דיסקונט להשק'" לרמה של 250 בפתיחה. גם ב־זה הנסם לא הלהיבו ושערן ירד בעקבות היצעים קטנים.

המדד הכללי של שערי המניות ירד ב־1.05 אחוזים. המחזור בשוק המניות הסתכם ב־2.06 מיליון לי', מתוך זה בשלב של צעדים בס־הגים 847 אלף לי'.

בשוק אגרות־החוב, בצמודים ניכרה פעילות ערה. קרובי המדד ירדו בצם, בעוד שלאחרים בהם הפהבן ביקוש כמצם לכל המד־רה. המחזור היה 5.33 מיליון לי'.

הקצאת אג"ח של "דלק"

חברת "דלק" הודיעה אתמול ש־מקבלי הזמנות מן הציבור לאג־רות החוב בסכום נקוב כולל של 5,850,500.— לי', זאת בנוסף ל־אגרות החוב בסכום נקוב כולל של 3,800,000.— לי' שנרכשו על־ידי משקיעים מוסדיים.

בהתחשב בכך, שהסכום הכולל של האגרות אשר הוזמנו על־ידי הציבור עלה על הסכום שהוצע לו, החליטה החברה להקצות את אגרות החוב למבקשים מן הציבור לפי המפתח הבא: לאלה שהזמינו עד 250,000.— לי' יוקצו הסכומים המבוקשים במלואם, ולהזמנות מעל הסכום הנ"ל יוקצו 50% מסכום ההזמנות.

סבב ש	1026	+1.0
סבב ב	1129	—
כימיקלים	52	+0.5
ל' אפשטיין	61	+1.0
מילר	240	—3.0
פניציה ש	113	—
פניציה ב	114	—0.5
פניציה 10	117.5	—
בייר חרושת	339	—4.0
עסיס	200	—11.0
בארשבע	330	—1.0
ערד	102	—
עבון	145	—
תעל	296.5	—2.0
פוליגון	220	—
חברות השקעה ואחזקות		
אלגר ש	85	—2.0
אלגר ב	87.5	—
אלרן ש	176	—
אלרן ב	183.5	—4.5
אביגד	55.5	—
כרבריה	254	—
פימלים השק'	237.5	—
פז	95	—0.5
וולפסון 1	154	—3.0
וולפסון ש	102.5	—2.0
וולפסון ב	104	—1.5
ירדן	81.5	—
אמפא	124	—5.0
דיסק' השק' ש	250	—2.0
דיסק' השק' ב	252.5	—2.0
מזרחי השק'	114.5	—0.5
בל"ל השק'	203.5	—8.5
פרידן	116	—
חסותה	92	—4.5
יצוא השק'	65.5	+0.5
כור	155	—2.0
כלל השק'	200	—1.0
כלל תעשיה	199	—
עוז השק'	180	—2.0
פמה	59	—
מניות הנסחרות במטבע חוץ		
אוניקו רב' א' ש	86.5	—
אוניקו רב' א' ב	83.5	—0.5
אוניקו בב' ש	133	—
אוניקו בב' ב	95.5	—
אתנים	108.5	—
נפטא	64	—1.5
לפידות ש	130	—4.5
לפידות ב	142	—7.0
אג"ח ניתנות להמרה במניות		
שטרי־הון בל"ל	143.5	—1.0
שטרי־הון בל"ל — 3	110	—1.0
פת' משכנת' אג"ח	121	—1.0
הכש' הישוב אג"ח	92	—0.5
אתא אג"ח	83	—0.5
דיסק' השק' אג"ח	114	—1.5
מזרחי השק' אג"ח	100	—
מילווה בטחון 1968		
א	100.5	—
ב	98.4	—1.5
ג	98.6	+0.3
ד	98.5	—0.2
ה	191.5	—2.8
ו	189.8	+0.8
ז	187	+1.1
ח	184	—0.1
ט	180.3	—
י	184.4	—
י"א	188.4	—0.4
י"ב	185.3	—
י"ג	184	—1.0
י"ד	179	+1.0
מילווה בטחון 1969		
א	183.1	—0.9
ב	178.7	+0.7
ג	179	—0.4
ד	179	—0.3
ה	175.9	+0.2
ו	175.5	—
ז	174.6	—0.4
ח	178.4	+1.4
ט	178	—
י	175	—
כ"א	175.3	+0.6
כ"ב	173	—0.5
כ"ג	172.3	+1.5
ב"א	174.9	—1.5
ב"ב	176.6	—0.2
ב"ג	171.9	+0.1
ב"ד	171.9	+0.9
ב"ה	172.3	+1.8
מילווה קליטה		
1961	200.7	—
1961	193	+0.7
1961	184	+0.9
1961	172.3	+0.8
1962	188	+0.5
1962	179.5	+1.1
1962	168.8	+0.3
1962	158.5	+0.9
1963	275	—2.0
1963	258	—
1964	251.8	—0.2
1964	228	—2.0
1966	184.4	—0.6
1966	183.5	—0.3
1967	174.6	—1.4
1967	170.2	—0.8

בנקים ומחזיקים, החברות לאחזקות בנקאות		
א.ה.ה. ש	251	—1.0
א.ה.ה. ב	255	—1.0
אי די בי בב'	247	—2.0
אי די בי	203.5	—1.0
אי די בי ב	249.5	—3.0
איגוד	312.5	—0.5
א"י בריטניה בב'	352.5	+0.5
א"י בריטניה ש	330	—
א"י בריטניה ב	329	—4.0
דיסקונט	1089	—
דיסקונט א	515	—38.0
המזרחי ש	160	—1.0
המזרחי ב	160	—
הפועלים מב'	347	—
הפועלים ש	331	—1.0
הפועלים ב	332	—1.0
בל"ל	294	—1.0
בל"ל — 60% דיב'	291	—1.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ש	221	—1.0
אפותיקאי ב	224	—1.5
כרמל ב	134	—
משכנת' בבנין	234	—
פת' משכנת' ש	269.5	—0.5
פת' משכנת' ב	273	—1.0
שכון בב'	154	—1.5
שכון ב'	183	—1.0
טפחות מב'	222	—1.0
טפחות	217	—2.0
מוסדות מימון עצמאיים		
שלמון	114.5	—1.0
אוצר לתעשיה	211	—0.5
חקלאה	83	+1.0
פת' תעשיה מב'	73	—1.0
ביטוח		
אריה	232	—9.0
הסנה	216.5	—2.0
סהר	214	—3.5
צור	168	—0.5
מסחר ושירותים		
בית הרכב	65.5	+0.5
דלק ש	170	—4.0
דלק ב	173	—12.5
קרור 1	240	—2.0
קרור 10	186	—3.0
תמשל	57	—1.0
כפנית	193	—1.5
מקרקעין, בניה, פיתוח והדרים		
אזורים	191	—7.5
אפריקה 1	335	—
אפריקה 10	283	—1.5
הכשר הישוב ש	195	—5.5
הכ' הישוב ב	193.5	—8.5
מר"ב ש	137	+1.0
מר"ב ב	150	+4.0
מר"ב ג'	125.5	—1.5
נכסים	234.5	—3.5
ישרס	164.5	—2.0
מזרחין	202.5	—3.0
מטעי הדר	97	—0.5
משקיעים	130	—
נאות אביב	70	—3.0
פרי אור	194	—0.5
רסקו בב'	92	—2.5
רסקו	70	—2.5
תעשיה		
אליאנס	515	—2.0
אלקו 1	122	—
אלקו 2.5	109.5	—1.5
אלקטרה 1	230	—
אלקטרה 5	217	—8.0
ארגמן בב'	320	—
ארגמן ב	321	—3.0
ארגמן — 30% דיב'	311	—1.0
אתא ב'	111	—2.5
אתא ג'	112.5	—
אתא בשנה	107	—
דובק	315	—
בבלים	200	—2.0

(ע)

בשוק הפירות והירקות

עגבניות 130—230 אג'; פלפלים רגילים 45—120; גמר 170—250; סלק 70—90; כרוב 80—160; כרובית 200—250; קישואים 140—180; שעועית בולגרית 110—150; שעועית ירוקה 80—130; שעועית צהובה 120—200; בצל 75—80; צנונית 30—70; הרד 120; חצילים 40—80; פלפל בהיר 100—160; פלפל כהה 60—120; גמבה 150—170; בצל ירוק 120—205; בצל יבש 30—55; שום יבש מקומי 20—300; שום יבש איטלקי 900—1000; הפרא 66; בטטות 50—150; פירס 80—140; דלעת 30—50; בטטה 100—200; קולורבי 40—50; פלוסים 80—150; אבטיחים 50—90.

תפוחים: גרנד אלכסנדר 80—120; דלישס זהוב 110—225; דליטס ספרקינג 110—215; דליטס רגיל 100—150; יונתן 110—355; אודליאנס 100—200; יופי־גליה־דהבא 50—.

אגסים: ספדונה 80—275.

שזיפים: אין כמותו 150—180; עגיב 180—250.

ענבים: פולטנינה 180—230; אלפונס 80—100; מוסקט המבורגי 180—200; דבוקי 80—130; דגני 80—120.

פירות שונים: בננות 140—280; אבוקדו 250—300; תאנים 60—180; רימונים 100—150; מנגו 400—680; גויבות 50—70; גויבות 100—150.

הדרים: לימונים 125; אשכוליות 76.

צים ZIM

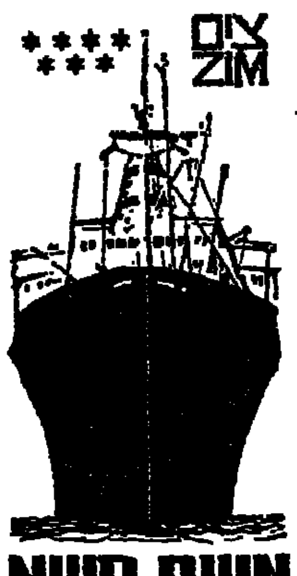

אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה

17.9	SILVER TOWN
18.9	TUA
18.9	VIRGINIA
18.9	K. PROGRESS
19.9	MINERVA
20.9	JOACHIM
21.9	NORDIA

לנמל אשדוד

17.9	TUA
18.9	IOS
18.9	NORDIA
18.9	נרקיס
18.9	JOACHIM

לנמל אילת

17.9	MARITA

צים חברת השיט הישראלית

הסוכנים הכלליים:

מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

לקבוץ יגור וחברין - החלוצים הבתים

ביובלכם

מיטב ברכותינו ואיחולינו

מפעלים פטרוכימיים בישראל בע"מ

מעצבי נוי בע"מ

רהוט בפרי ספרדי בתכנון ועיצוב מקוריים

כורסה "מדריד"

מעצבי נוי בע"מ

רהוט כפרי וקלסי בטיב מעולה

רמת גן, ז'בוטינסקי 153 (מול המשטרה)

טלפון במפעל: 756241

אגרקסקו

חברה לייצוא חקלאי בע"מ

רח' הארבעה 20 ת.ד. 7163 תל־אביב

המחלקה לחומרי אריזה

מכרז

אנו מציעים למכירה קרטונים בגודל אשר הוצאו מן השימוש. המידות:

150×270×800 מ"מ	5000 יחידות
190×270×1000 מ"מ	5000 יחידות
190×270×1100 מ"מ	2300 יחידות
190×270×1350 מ"מ	1400 יחידות

מידות אחרות בכמויות קטנות יותר.

את הקרטונים ניתן לראות במחסן החברה, אזור התעשיה לוד — מול "קרגל", בין השעות 8.00—12.00 לפנה"צ עד יום ד' 21.9.1973.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות עד יום 25.9.73 שעה 12.00 במזכירות החברה, רח' הארבעה 20 תל־אביב. אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

המחלקה לחומרי אריזה

מועצה אזורית הדר־השרון תל־מונד

מכרז מס' 3/1973

המועצה האזורית הדר־השרון מבקשת בזה הצעות מקבלנים לרכב סגור לפינוי אשפה מהמושבים אשר בתחום שיפוט המועצה.

המציע חייב להיות מבוטח ובעל נסיון בהוצאת וסלוק אשפה.

בדבר קבלת פרטים וטופסי הצעה אפשר לקבל אצל מזכיר המועצה בכל יום בשעות 08.00 — 13.00.

הסיור במושבים יתקיים ב־23.9.73 בשעה 10.00 בבוקר.

את ההצעות בשני עותקים יש לשלוח או להגיש למשרדי המועצה האזורית "הדר־השרון" דאר תל־מונד עד ל־30.9.73 בצהריים.

על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית או שיק בנקאי ב־10% מערך הצעתו.

אין המועצה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

צבי חרות — ראש המועצה

מדינת ישראל
משרד הפנים
מינהל מחוז תל־אביב

תאריך: 6.9.72
מספר: 5735/99

לכבוד מר בוריאל שלמה, יו"ר האגודה "לשכת המסחר והכלכלה ישראל אפריקה והרפובליקה המלגשית", היוחנן 32, תל־אביב.

א.נ.,

הריני מתכבד לאשר קבלת הצהרתכם מיום 5.8.73 בצרוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות, לשנת 1909, על יסוד האגודה הבאה:

1. שם האגודה: "לשכת המסחר והכלכלה ישראל־אפריקה והרפובליקה המלגשית".
2. כתובת האגודה: רחוב גורדון 30, תל־אביב.
3. המשרד הרשום של האגודה: כנ"ל.
4. מטרות האגודה: לפתח ולטפח את הקשרים המסחריים והכלכליים בכל התחומים בין ישראל לבין ארצות אפריקה והרפובליקה המלגשית.

בכבוד רב,
די רוזנק
הממונה על מחוז ת"א

בבית המשפט המחוזי בירושלים

ה. ע. 471/73

הזמנה

בענין: ירושת המנוח יהושע קפלן ז"ל מרחוב שדרות הרצל 62 ירושלים, שנפטר בירושלים ביום 13.3.1973.

המבקשת רבקה קפלן מרחוב שדרות הרצל 62 ירושלים ואח'.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הכרזה על ירושת המנוח הנ"ל, הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת. ואם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בעתירה.

יהודה וייס, שופט

כלל־חברה להשקעות בישראל בע"מ

הודעה

לבעלי מניות החברה הישראלית המרכזית למסחר ולהשקעות בע"מ

בהמשך להודעותינו הקודמות שנשלחו לכב' ושהתפרסמו בעתונות בקשר עם הצעתנו להמרת מניות כב' בחברה המרכזית במניות חברתנו,

הננו מתכבדים להודיעו כי בית המשפט הגבוה לצדק בישיבתו מיום 16-9-1973 החליט לבטל את צו הביניים שהוצא נגד הבורסה לניירות ערך בתל־אביב בקשר עם המסחר במניות חברתנו שתונפקנה בגין הצעתנו הנ"ל.

בכבוד רב,

דוד סמיט, עו"ד
מזכיר החברה

„למראשותיו של גוסט" — צילום של ו' יוג'ין סמית, שיוצג בטריאנלה הבין-לאומית לצילום, שתיערך במוזיאון ישראל בירושלים.

קשתי מאשים איגוד קציני הים ברשעות וברצון לפגוע בקיום „צים"

מזכיר איגוד הקצינים: נדרוש לפטר מיד את קשתי

מאת סופר „דבר" בחיפה

מנכ"ל „צים" משה קשתי האשים אתמול במסיבת עתונאים בחיפה את מזכירות איגוד קציני-הים במדיניות של „רשעות, הזדון והרצון לפגוע בי חברה „צים" ובמיוחד במערכת אניות-המכולות, שבה הושקעו 150 מיליון דולאר". הוא הדגיש, שהחברה החליטה לא להיכנע לקצינים ושהסנקציות נגדיות בעקבות השבתת האניה „צים—מונטריאול" על-ידי איגוד הקצינים.

קשתי סירב לפרט את צעדי החברה, אולם איבר שהמצב נדון בהנהלה ושהוכנו תכניות מתאימות. הוא הוסיף, שהצדדים נכנסו לסכסוך הזה, שפרץ בעקבות דבר פעוט, אולם החברה אינה יכולה להוסיף ולהיכנע, כך שבכל פעם יושבתו אניותיה ובמיוחד אניות-המכולות.

קשתי אמר, שהחברה הפנה באופן ישיר לקצינים באניות ו- תאמר להם, שעליהם לשקול אם מנהיגיהם מייצגים את האינטרסים שלהם בדרך נאותה. נוכח הסכנה שגורמת מנהיגות זו לקיום החברה, אם אין צורך לחשוב על שינויים במזכירות האיגוד. החברה, ואם אין צורך לחשוב על על שום נושא כל עוד מרתבת האניה.

הסכסוך בין הצדדים פרץ בעקבות תביעה האיגוד לכלים לקצינים באניה שכר של 3000 דולאר, כדוגמת השכר שמשלם לדירוגים תמורת ביצוע עבודות מיוחדות, שאינן מתחייבות מהסכם העבודה של הדירוגים. בין הטובעים הקצינים פיצוי תמורת קיום כבטוח על בסכברות ים בעת עגינת הי אניה בנגל. תביעה זו כוונה הי חברה לקבל באופן חלקי.

ב. קשתי טען, שבעקבות הי קרי האניה בכמך 12 ימים ב- מספנה באנאבה הוצע לדירוגים ולקצינים לבצע עבודות ביוחדות, כדי להצדיק, ולו רק חלקית, את הפיטור בזיה הפלגתה. הקצינים דחו פניה זו, בעוד שהדירוגים עשה וקיבלו תשלום. ביום ו' האחרון תבע נציג הקצינים את 3,000 הדולארים ובאשר הוצע לו ללכת לבוררות התנה זאת בהפקדת הסכום הנדרש בידי האי- גוד. החברה לא הסכימה להפקדת הכסף ואז הושבתה האניה ואף שותקו כל המערכות שלה ובהן: מערכת המכונות, מערכת הקירור ומערכת החשמל.

לדבריו של קשתי, תבעו הקצינים בבאנאבה ונתן על חוות הי בודה הבטיח להם תוספת ב- שיעור של 120 אחוז כמה ש- ידלים לדירוגים תמורת עבודות ביוחדות. תביעה זו נדחתה במשא ומתן, וכוונת איגוד הקצינים כיום ליצור תקדים ולהשיג את כמר קצו „בדלת האחורית".

המסכסך דבריו הדגיש קשתי, כי הבעיה העיקרית היא מדיניות האיגוד „להשבית אניות בשמחה ובחדוה", בלי ללכת בדרך המקובלת ולסמוך על הבורר, כלומר, על ההסתדרות. הקצינים פעלו בדרך זו שש פעמים מאז ראשית השנה. הם גילו אחריות פחותה מזו של הדירוגים. בעקבות צעדי הקצינים צומדת החברה בסכנת הרס.

בתשובה לשאלת סופר „דבר" כיצד תגיב החברה אם, ישביתו הקצינים אניות נוספות, אמר קשתי: „אינני יודע אם יישאר להם עוד הרבה זמן כה להשבית". הוא טען, שהקצינים דחו את פניית נציג ההסתדרות לבנות בורר.

בתשובה לשאלה אחרת אמר קשתי שהמשא-ומתן עם הדירוגים על חוזה עבודה עומד על סף סיום.

תגובת הקצינים

מזכיר איגוד קציני-הים, רב-חובל שמואל צוקר אמר אתמול, כי הם עומדים לפנות למועצת הי מנהלים של „צים" ולכר ההנהלה בתביעה לפיטוריו המיידיים של משה קשתי.

„לא ייתכן שהוא יטיל ספק בבחירותם החוקית של נציגי קציני-הים", אמר. „בעולם לא היה תקדים כזה בארץ". הוא הוסיף, כי קשתי חיתר תחת יסודות מבנה ההסתדרות".

„כשה קשתי", אמר צוקר, „בגילה עקשנות, בורות מקצועית וחוסר ידע כאשר הוא הולך שולל אחרי פרסומים מסויימים, אשר ביטהו בנגב"ל תקיף וגבר ההלכה. הוא כוראה גב שיכור נבהן מהכי ורצוי של הדירוגים. אם יעשיך ויצמד בעקשנות ובבטיחותו להכיר ד"ע את ציבור קציני-הים, אנו נציב כלהמה אשר כבה טרם ב- דעה ומוטב לו לכל מי שקפת יוכל בקדקודו לסלק את משה קשתי מתפקידו. אשר אין לו טוב כישורים לבצע אותו ואשר כידוע מינויו הוא מכה פוליטי ובכלכלי תי".

באשר לבעיית התשלום בעבודות ביוחדות, טען רב-החובל יוסף, שהדירוגים אינם מסוגלים לבצע עבודות אלה בלי הנחייה והוראות המומחים באניות. הי מומחים הם הקצינים; לכן יש לשלם גם לקצינים.

קרגמן: אין לצפות שיאושרו סובסידיות לקווי הנוסעים

בישיבת ועדת הכספים נדון אתמול כתן ערבות מסכם המדינה ל„צים" לשם רכישת שלוש מכולות בספנות בהולנד. בישיבה השתתף מנכ"ל „צים" משה קשתי.

יושב-ראש הוועדה, ח"כ ישראל קרגמן, אמר בישיבה, שכל מה שמתרחש בבתי האניות הפועלות בקווי הנוסעים של „צים" מחייב מסקנות מרחיקות לכת ביחס להמשך קווי נוסעים אלה, ואין לצפות שוועדת הכספים תאשר סובסידיות כלשהן להמשך הפעלתן של אניות אלה.

בתשובתו אמר קשתי, שאכן יתקיים דיון בדבר המשך קיום קווי הנוסעים.

יושב הסכסוך במחלקת הים בנמל

הסכסוך בין עובדי מחלקת הים בנמל חיפה לבין מינהלת הנמל יושב אתמול והעובדים חזרו לעבודה תקינה במשמרות והסכימו להיכנס למשא-ומתן בזורה על תביעותיהם.

סיכום זה נתקבל לפי הצעתו של היועץ המשפטי של מועצת פועלי חיפה, עו"ד ישראל גיל, בישיבת בית-הדין לעבודה בחו-פת. בעקבות ההסכם ביטלה רשות הנמלים את תביעתה נגד העובדים.

במסגרת הסנקציות השביתו עובדי מחלקת הים את רציף הכימיקלים החדש בנמל חיפה.

נמשכות הסנקציות בנמל אילת

מאת סופר „דבר" באילת

שביתת השעות הנוספות בנמל אילת נכנסה היום ליומה הרביעי. כל עובדי הנמל באים לעבודה ב-5.30 בבוקר וב-1.30 בצהריים, אחרי שמונה שעות עבודה, משותק הנמל.

ליד הרציפים עוגנות כיום חמש אניות, במפרץ עוגנות חמש אניות הלילה מצפים לאניית-משא נוספת. בן עוגנות במפרץ כבה מיכליות נפט המקבלות שירות כל משמרת אחת בלבד. מזכיר מועצת פועלי אילת צבי שמכמן אמר לו שסלע-המחלוקת הוא המוסף הי אילתי להסכם-העבודה הארצי של רשות-הנמלים. הדיון על גובה הי המדריך הדרגה האילתית המיוחדת נמשך ארבעה חדשים ובסוף השבוע הוא הגיע למבוי סתום. ואז הכריזו העובדים ומועצת הפועלים על סכסוך-עבודה כחוק. אם לא יסתיים הסכסוך אחרי המבצעים תכריז מועצת פועלי אילת על שביתה כללית.

בנמל אילת אומר הדר אמר שהעבודה בתחילה בוקסק של כ-50 אחוז וכי יום יום גרום נזק ישיר של באות אלפי ל"י לנמל ולבעלי האניות. לדבריו הסכימה רשות הנמלים להעלות את שכר ההוספות האילתיות בשיעור של כ-40 אחוז, אך העובדים תובעים תוספת המתכבת בבאות אחוזים. תגובת הנגי העובדים על כך היא „בחודש לא קונים במכר ל"י". וכה שבציעה הרשות היוק מלהיות תוספת מביכת לשכר. רשות הנמלים פנתה להתייק היג הנמלים בהסתדרות א. מויאל והב צה כבנו להתערב לביטול שביתת השעות הנוספות. אתמול לא הי קיימו מגעים בין העובדים לרשות הנמלים.

הנהגים בבאר-שבע ממשיכים בסנקציות

העיריה פנתה לבית-הדין לעבודה

מאת סופר „דבר" בנגב

עיריית באר-שבע פנתה לבית-דין לעבודה כדי שידון בהפרת חוזה העבודה מצד נהגי התחבורה העירונית בבירת הנגב.

אתמול המשיכו הנהגים בסנקציות ולא הפעילו את התחבורה אחרי 7 בערב. הם מסבירים צעד זה כסירוב לעבוד שעות נוספות. במועצת פועלי באר-שבע נאמר כי ההסתדרות אינה תומכת בסאנקציות של הנהגים ערב החגים, ובעצם ההחירות דווקא. אף ידוע לה כי הנהגים בבאר-שבע מופלים לרעה לעומת נהגים שכירים בקואופרטיבים להתחבורה ציבורית. הנהגים השכירים בקואופרטיבים יכולים להגיע לחברות בקואופרטיבים. בשעה שנהגי באר-שבע נשארים שכירים, כאשר שאין הם עובדים בקואופרטיב. נהגי באר-שבע דורשים כידוע להשוות את שכר עבודתם לשכר חברי הקואופרטיבים להתחבורה.

עובדי בתי-המשפט בבירה פותחים בסנקציות

180 עובדי מערכת בתי המשפט בירושלים עומדים לפתוח מחר בסנקציות לאחר שדרישתם להחיל גם עליהם את הדירוג החדש שנקבע לגבי עובדי בתי המשפט בתל-אביב לא נתקבלה עד כה.

העובדים פותחים בסנקציות באישורה של מועצת פועלי ירושלים.

לפי הודעות ועד העובדים, הי הופעה אתמול בין העובדים בבתי המשפט וההנהלת בתי המשפט, תהיה קבלת קהל רק בין השעות 10.00—8.30 לפני הצהריים וכן יענו העובדים לפניות טלפוניות, לא יוציאו כל דברי דואר וימסרו הזמנות ומסמכים אחרים רק עד השעה 10.

צבי נמלט מגן-החיות התנ"כי בירושלים

מנהל גן-החיות התנ"כי בירושלים הופתע בשבת כשבאו אליו שני אורחים: השוטר עלד דאוד ממשטרת ירושלים וצבי משוכני הגן.

השניים נפגשו כשהיה הי שוטר בסיור שגרתי ברחוב בר-אילן. הצבי נמלט מן הגן ושוטט להנאתו ברחוב, אך השוטר תפס אותו בקרניו והובילו לגן-החיות.

המנהל שלא ידע על בריחת הצבי, קיבל אותו בשמחה ו- אישר את קבלתו בחתימה. (ע)

נפתח סמינר לכתבי מדע מאירופה

סמינר לכתבי-מדע בכירים באירופה, בהשתתפות 30 כתבים-אורחים ובעלי טורים בענייני מדע, נפתח אתמול במכון ויצמן ברחובות.

הסמינר נפתח בסימפוזיון על אתגרי המדע בישראל. ניהלו את הסימפוזיון פרופ' שניאור ליפסון ממכון ויצמן, פרופ' אביבי יבין מאוניברסיטת תל-אביב, ד"ר גרכון מבקר מהמועצה הלאומית למחקר ולפיתוח ופרופ' אלכס קינן מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

הצתה במשרדו של ח"כ יעקב נחושתן

אלמונים פרצו שלשום למשרדו של ח"כ יעקב נחושתן וניסו להצית מסמכים שהיו בו. הם פרצו את דלת המשרד, פתחו מגירות, קרעו מסמכים, הציתו תיקים שהיו על השולחן וגרמו נזק לשטיח ולרהיטים אחרים.

פקיד-קבלה מלון „גפן" הנמצא מול המשרד, הבחין בעשן וכיבה את האש. המשטרה חוקרת את נסיבות ההצתה. (ע)

זכו בהגרלת מילווה פרסים

בהגרלה 22 של אגרות מלווה (פרסים) סדרה ד', שהתקיימה ב-16 בספטמבר 1973 זכו האגרות הבאות:

בסך 80 ל"י זכו כל האגרות שמספריהן מסתיימים ב:

:1935 :1662 :1306 :0373 :0072
:2676 :2559 :2499 :2478 :2063
:4707 :4534 :3576 :3254 :2766
:6327 :6031 :4995 :4914 :4774
:7570 :7339 :6913 :6843 :6594
.8771 :8000 :7819 :7785 :7685

בסך 100 ל"י זכו כל האגרות שמספריהן מסתיימים ב: :1493 :4267 :5016 :5043 .6735

בסך 1,000 ל"י זכו המספרים הבאים: :009378 :002547 :039306 :09843 .010731

בסך 2,500 ל"י זכו המספרים הבאים: :044626 .041410

בסך 5.000 זכה המספר: .083642

בסך 10.000 ל"י זכה המספר: .003227

יותר ממחצית האוכלוסיה ב-11 ערים

יותר ממחצית אוכלוסיית המדינה מתרכזת כיום ב-11 ערים, המונות 50,000 נפש ומעלה כל אחת.

השנתון הסטטיסטי החדש, העומד לצאת לאור בקרוב, מגלה שכ-60 אחוז מ-884 ישובי המדינה (549 ישובים) מונים פחות מ-500 נפש כל אחד ו-52 ישובים מנו בסוף 1972 10,000 תושבים ומעלה.

ב-549 הישובים הקטנים גרים רק 4.8 אחוזים מכלל תושבי המדינה — 153,300 נפש.

הפגנה בשל נחיל דבורים

נחיל דבורים, שהתמקם בצריפו של יעקב קפלן בקרית-מלאכי, גרם להפגנת מחאה של המשפחה בבית „הפנתרים".

בסוף השבוע שעבר עקצו דבורים את בתו של קפלן והיא נזקקה לאישפוז בבית החולים „קפלן". אתמול הפגינו ראש המשפחה ואחדים מראשי „הפנתרים" לפני משרדו של ראש המועצה המקומית וכחו על כך שאין מרחיקים את נחיל הדבורים מהצריף. כן העלו את בעיית השיכון למשפחה זו, בת חמש הי נפשות, המתגוררת עדיין בצריף ישן.

ראש המועצה דוד עבודי אמר, שאף כי נחיל הדבורים בתוך הדירה היא בעיה של בעל הדירה ועליו לטפל בעצמו בהרחקתו, התקשרה המועצה המקומית עם כוורן תרקים והוא ביקר בצריף וטיפל בדבורים. בראה, כסיפור זה אינו מספק את קפלן.

עבודי טען, שגם עניין השיכון אינו שייך למועצה המקומית. אולם לפי מיטב ידיעתו אושרה למשפחת קפלן דירה חדשה ויש כבר אישורים של כל הגורמים. העיכוב היחיד הוא דרישת קפלן לקבל דירה בקומת קרקע, משום שאשתו חולת לב. זו הסיבה היחידה שעד עתה לא נמסרה למשפחה דירה חדשה, והדבר יבוא בוודאי את פתרונו תוך ימים ספורים. (ע)

מתנגדים להקמת חוות מיכלים ליד קיבוץ זיקים

מאת סופר „דבר" בדרום

הוועדה המחוזית לתיכנון ובניה בבאר-שבע החליטה לבקש את חוות דעתו של יו"ר הוועדה המשלתית לשמירת הסביבה ד"ר א. מרינוב לפני שתחליט אם לאשר את בקשת מינהל הדלק להקים חוות מיכלים ליד קיבוץ זיקים.

הקיבוץ מתנגד להקמת החווה בקרבת המשק בטענה שהיא תהיה מקור לזיהום אויר נוסף על גבל הנפט של אשקלון. ותוסיף לסבל של חברי הקיבוץ מזיהומם החוזרות הרעים.

הוועדה האזורית „שקמים" דחתה את בקשת מינהל הדלק, והעניין הועבר לוועדה המחוזית.

אבן הפינה למרפאת קופת-חולים ברמת-עמידר, של כגרש שניתן על ידי עיריית רמת-גן, הונחה בימים אלה.

נשלח לניתוח בלונדון בכספי תרומות

גד עינת מגבעתיים יצא אתמול ללונדון במטוס „אל-על" לניתוח מסובך, הקשור בהצטמקות העצמות. הניתוח נחשב לאחד הקשים בשדה הרפואה.

החולה נשלח בעזרת ועדה ציבורית, שתרמה 10,000 ל"י לכיסוי הוצאות הניתוח, הי אישפוז וכרטיסי הטיסה.

ליווה את החולה לשדה התעופה סגן ראש עיריית אשדוד יוסף אביסן, יו"ר הוועדה הציבורית. הוא סיפר, כי הי ועדה הוקמה לפני כחצי שנה, לאיסוף תרומות למען סימה שורוקר בת ה-13, תושבת אשדוד, שנזקקה לניתוח כליה קשה בלוס-אנג'לס. במסגרת ההתרמה נאספו אז 150,000 ל"י, ומסכום זה הוצאו לילדה כ-50,000 ל"י. סימה שורוקר חזרה לישראל לפני כחודש, לאחר הניתוח המוצלח.

הוועדה החליטה להקציב את הסכום שנותר בידה, 100,000 ל"י, להולים הנזקקים לטיפול רפואי בחו"ל ואין אפשרות לרפאם בארץ.

בהמלצת משרד הבריאות החליטה הוועדה לעזור לשלשה חולים נוספים הנזקקים לטיפול רפואי בחו"ל. (ע)

צו מניעה נגד „שיכון עובדים"

מינהל מקרקעי ישראל הורה למנהל „שיכון עובדים" בירושלים י. וינברג לא לעלות על שטח בבית-שמש, שהומלץ לבניה על-ידי משרד השיכון, בטרם יחתום על הסכם פיתוח עם המינהל ויסדיר את כל התשלומים עבור השטח בגין הקרקע.

על אף העובדה, שלא נחתם הסכם פיתוח עם מינהל מקרקעי ישראל ולא ניתנה רשות להתחיל בעבודה, עלתה חברת „שיכון עובדים" על השטח והחלה בפעולות בניה במקום.

אי-לכך הוציא המינהל צו-מניעה, האוסר על חברת „שיכון עובדים" להמשיך בעבודה במקום.

מזהירים מסכסוך במועצות הדתיות

ההתאחדות הפקידים תובעת, שעובדי המועצות הדתיות ייהנו מן ההטבות הניתנות לעובדי הרשויות המקומיות, והדרוש מהמעסיקים לפעול מיד כדי לבטל את האפליה לרעה של עובדים במועצות הדתיות.

מ. לוי, מרכז ארגון עובדי המועצות הדתיות בהתאחדות הפקידים הודיע אתמול, כי התעלמות המעסיקים מהתביעה עלולה לגרור את העובדים לנקיטת אמצעים להכרזת סכסוך עבודה.

אבן-פינה לבית „יד לבנים" בבת-ים

טקס הנחת אבן הפינה לבית „יד לבנים" בבת-ים נערך אתמול במעמד הורים שכולים, ראש העיר וראשי העיריה.

בית „יד לבנים" בבת-ים יהווה אגף בתוך המרכז לתרבות, ההולך ומוקם על שטח של כשבעה דונאם במרכזה של שכונת רמת-הנשיא.

האגף ישתרע על 1,800 מ"ר ויכלול ספריה, חדרי קריאה וחדרי התייחדות. לכשייבנה המרכז התרבותי כולו יתווסף לאגף אולם „יד ושם" להנצחת זכר הקהילות היהודיות באירופה שאבדו בשואה.

תל-אביב

● ארגון אמהות עובדות

בית ציונית — רח' הקוקד 31, תל-אביב, בשעה 9 בבוקר פתיחת חוג האמהות, בהשתתפות יפה דברת. ● מועדון באשה, פינסקר 49, בשעה 7.30 בערב, חוג „פיאנופורט פרוינץ" — אסיפה כל פתיחה פעולה לשנה החדשה. אורחת — המשוררת ברכה קופשטיין.

התזמורת הפילהרמונית — סניף הפועלים

● במסגרת הלוקת המנויים לעונה 1973—74 בבית-ברנר, הגריד חדר מס' 4, בשעות 12.00—8.30 לפנה"צ, 1—6 אחה"צ.

הצגות הפועלים

● הבימה — „הבעל המנהר" 2.10, בשי ויהודה הצלילות 14.10, „שלום שלום ואין שלום" 22.10, הקפיר — „יהי השופט" 9—17, „כתוב בציצית" 24.9, 6.10, „שעיר אחד לעזאזל" 20.9, 1.10, „סיפולים אחרונים" 9.10, „יעקובי ולידנטל" 20.9, 23.9, „באודע בזלוני" 30.9.

חיפה

● עיריית חיפה, „משען" במועדון הפנסיונרים קריית-חיים הערב ב-7, דוד סל וזמר-עם, הי ציבור מוהכן.

לוח חדש בדבר

דירות למכירה

...הולל, בונה נתניה בונה ...דירות, גמורות עם כל ...לים במקומות היפים בנתניה השרון. פרטים במשרד רח' ...51, טלפונים — 053-23958, 053-...

...נתניק, „דירון-דירות" מציעים ...ה דירות. לוקסוס 3—4, 4—3½ ...חדרים ב-18 אתרי בניה ...בשלבי בניה שונים עם ...הוקפה ...פרצים. „דירון" ...הרצל 30 נתניה ...053-

ביקוש עבודה

דרוש אדם בעל נסיון לייצור ולטיפול לוטוס של צנורי... העסקה ביתנה ניצא טקסטיל עם הבנקים השונים לעבודה שעות ביום. בנסיון — בצורה קורות חיים נא לכתוב לת.ד. ...ר"ג צבור יוצר, סודיות ...

דרוש אדם בעל נסיון בהסדל... רצוי עם נסיון בקשרים ...והתמחות לעבודה קבועה. ...מלאה או חלקית, במפעל ...למעלה מ-100 עובדים. ...בצירוף קורות חיים נא ...לת.ד. 2555 ר"ג צבור יחסי ... סודיות מובטחת.

מכוניות

קנית אצלנו — קנית במכונית ...ידידים. כל תוצרת אוטוקרס ...או כשותפות. מ.ל.ב. רח' ...10. (ימינה מגשר גהלת ...) טל. 351980.

סוסיתא משופצת!!! אם אחר ... — אוטוקרס כמובן — רק ... „ישראלי" 82192. אספקה ...

כמה זמן חיפשת אחר ...? מלפון אחד למ.ל.ב. ... לך את כל בעיותיך. כל ... אוטוקרס חדשות או משומ... מ.ל.ב. רח' בדיסמן 10 ... מגבל נהלת יצחק). טלפון ...2519

דרושה מטפלת

בעלת נסיון המלצות לילד בן שנתיים וחצי (עם לינה) טלפונים: 415343 או 723842.

דרושים מחלקי עתונים

קטנוע או תילון בשכונת הבוקר המוקדמות. המאים בכלים לפנות הכל-הכחות רמת-גן, ביאליק 51 טל. 720570—721368.

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 458/73

בענין: המנוחה אלישע גרוס ז"ל שנפטר ביום 12.8.73 בהיותו מתוך ומקום מגוריו היה בירושלים לרחוב הנביאים 8 והיה בעל מספר זיהוי — 0069435.

ובקשת: הגבי בינה אזולר ברחוב הרצוג 36 גבעתיים ע"י ב"כ אדורם, עו"ד מרח' יבנה 28, ת"א.

הזמנת לפרסום

להווי ידוע לך כי הוגשה בקשה למתן צו קיום צוואתו של המנוח אלישע גרוס ז"ל אשר נפטר בתאריך 12.8.73 ומקום מגוריו האחרון היה ברח' הנביאים 8 בירושלים והיה בעל מספר זיהוי 00694.

כל המתנגד למתן הצו המבוקש יגיש תוך המישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו את עצמי התנגדותו. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש.

יהודה וייס, שופט

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות מס' ה/3687

בענין: ירושת המנוחה זגבר ריים ברחוב וולפזון 7, פתח תקוה. אשר נפטרה ביום 7.6.73 פתח תקוה.

המבקש: זגבר יצחק, ברחוב 33, פתח תקוה, ע"י ב"כ עו"ד סוסנר קימן, אשר כתובתו צורך בשירות כתבי בי-דין. היא רח' הוברמן 40. פתח תקוה.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הצהרת ירושת המנוחה הנ"ל. הנני מודיע בזה, כל אדם הרוצה לטעון טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש עד 15 יום, מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת. ואם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ידן, שופט

רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות בה/3663

בענין: עזבון המנוחה לשוברק בריים (ביידל) ז"ל בעלת ת.ז. מס' 4114518 שנפטרה בבי"ח תל השומר ביום 27.6.73.

המבקש: לשוברק ספר, בעל ת.ז. מס' 4114519. בחולון רח' ביימוד 12, ע"י ב"כ עוה"ד דיר א. ב. ברסלאור ו/או פלמה פרהי, שכתובתם הולון, רחוב סוקר לב 25.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הצהרה על קיום צוואת המנוחה הנ"ל, ובימוי של המבקש כמנהל עזבון, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון בו להתכרזה המבוקשת בתייחסות אליו והרוצה להתנגד לה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הכרזה. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ידן, שופט

רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות הו/3714

בענין: עזבון המנוח אברהם דאון ז"ל שנפטר ביום ל' ניסן תשל"ג (2.5.73).

המבקשת: אוזה גאון ע"י עו"ד א. בקן מרח' העליה השניה 3 פתח-תקוה.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט ליתן צו קיום צוואה מיום 12.12.71 של המנוח הנ"ל. הנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא יעשה כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ידן, שופט

רשם בית המשפט המחוזי

המועצה המקומית הוד השרון

מכרז מס' 151/73

לביצוע עבודות במפעל הביוב

הזמנות בזה הצעות מקבלנים להתקנת רשת ביוב באיזור מגדיאל ובאיזור התעשיה.

את ספרי המכרז אפשר לקבל במזכירות המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של 150.— ל"י (שלא יוחזר).

את ההצעות במעטפה סגורה בציון מספר המכרז ובצירוף ערבות בנקאית בשיעור 10% מגובה ההצעה — יש לשלשל לתיבת המכרזים שבמשרדו של מזכיר הרשות לא יאוחר מיום רביעי 3.10.1973, שעה 12.00 בצהריים.

המועצה המקומית אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

משה ליבוביץ — ראש המועצה

17.9.1973

לרגל פטירתו של

ה. מ. מלך שבדיה

גוסטב אדולף

ייפתח ספר תנחומים בשגרירות השבדית —

בתל-אביב: רח' הירקון 198, היום, יום שני 17.9.73 וביום שלישי 18.9.73 בין השעות 10 לפנה"צ עד 13.00.

בירושלים: במעונו של השגריר השבדי, רחוב הטבעונים 9, ביום שלישי — 18.9.73, וביום רביעי — 19.9.73, בין השעות 10.00 בבוקר עד 13.00.

ביום חמישי, 20.9.73, בשעה 4.00 אחר הצהריים נעלה אל קברו של חברנו

פלוק

שמואל בוכשטב

ב-8.30 נקיים אזכרה

המשפחה

וקיבוץ נירים

על מותו של השחקן הגדול

חיים אמיתי ז"ל

מתאבל

בית התיאטרון הקאמרי

למר בנימין דוידאי

תנחומינו הכנים באבלך הכבד

במות אמך ז"ל

הנהלת „ארקיע" קווי תעופה בישראל בע"מ

לחיה והלל שולמן

תנחומינו הכנים באבלכם הכבד

במות עליכם יקירכם

אליהו ז"ל

בית הסנה

בית ניר אליהו

אבל על מותה של אמא

בונה לוי ז"ל

ומשתתפים בצער חברנו

יצחק לוי ומשפחתו

ניר אליהו

התיאטרון הלאומי הבימה

מתאבל מרה

על מות השחקן והיקר באדם

חיים אמיתי ז"ל

לברוך אוסרי

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד

במות רעיתך

סוניה ז"ל

מחלקת המכירות של מפעלי ניר אמריקאים ישראליים בע"מ

לחני ואיטי

תנחומים בבית

הסבא

בית פלמחים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת של חברנו הפנסיונר

פנחס אורן ז"ל

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ועד עובדי חברת החשמל לישראל בתל-אביב והמחוז

והחברים הפנסיונרים בחברת החשמל

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו

רחמים בצלאל

במות אמו ז"ל

ועד עובדי חברת החשמל לישראל

חיפה והמחוז

אנו אבלים על מות חברנו היקר

אברי פישר ז"ל

שנפטר לאחר מחלה ממושכת

הלוויה תערך היום יום ב' 17.9.73, כ' באלול תשל"ג בשעה 15.00 בקיבוץ גל-עד.

המתאבלים: חנה פישר

בשם כל המשפחה

וחברי קיבוץ גל-עד

במלאות שלושים לפטירתו של יקירנו

משה רובין ז"ל

יו"ר ארגון יוצאי פלוצק

נעלה לקברו לאזכרה היום יום שני כ' באלול תשל"ג (17.9.73) בשעה 3.30 אחה"צ בבית הקברות בקרית-שאול.

מתאספים ליד השער.

המשפחה

וועד ארגון יוצאי פלוצק בישראל

אנו מודיעים בצער רב שאמנו היקרה

עליזה שטנגר

לבית פרבמן

איננה

הלוויה תתקיים היום יום ב', 17.9.73, בשעה 2.30 אחה"צ בבית הפלמין בחולון.

המשפחה

למשפחת קאופמן

ולסניף סולל-בונה בבאר-שבע

אתכם באבל על מותו של

יצחק קאופמן ז"ל

קבוץ בארי

דבר ספורט

גורביץ קבע 3 שיאים חדשים באליפות המשקולות בקובה

הישראלי תפס מקום 18 במשקל זבוב והקדים יריבים מ־7 מדינות

המשקולאי הישראלי יאשה גורביץ, עולה חדש מבריה"מ, קבע שלושה שיאים לאומיים חדשים, ביום הראשון של אליפות העולם בהרמת־משקולות, שנפתחה במוצאי שבת בהאוואנה.

גורביץ קבע את שיאיו במשקל זבוב — 52 ק"ג, כאשר הניף 82.5 ק"ג, דחק 97.5 ק"ג והכל־ביחד 180 ק"ג. הרים זה ב־5 ק"ג משיאו הקודם.

בסיכום הכללי במשקל זה הגיע גורביץ למקום ה־18, בין 25 משקולאים, בהקדימו יריבים מספרד, איטליה, קפריסין, הרפובליקה הדומיניקנית, קנדה ואיראן.

בתואר זכה האיראני מוחמד נאצירי, כשהרים בס"ה 240 ק"ג ושיפר את השיא העולמי בסבנצה של ק"ג. בזה שיפר את שיאו של הסובייטי בבאסאנק, באוגוסט 1969.

נאצירי ניצח בדחיקה (140 ק"ג), בעוד שהיפאני ניצח בהנפה — 102.5 ק"ג.

המשלחת הישראלית ביקרה בשבת בבית הכנסת של האי, ושם נערכה תפילה מיוחדת לכבוד היהודים המתפללים. ראש הבית הודה באיר בשם המשלחת על הכבוד.

תקרית אירעה בדיוני הקונגרס של ההתאחדות הבינלאומית להרמת־משקולות בין נציג ההתאחדות האוסטרית לבין ראש המשלחת הישראלית. הדבר קרה בזמן שהיושב ראש ביקש מהמשתתפים לקום לדקה דומיה לזכר הספורטאים ואנשי הספורט שנפטרו בשנה האחרונה — מבלי להזכיר את 11 חללי מינכן.

באיר מכל זלה פתק מחאה לנשיא האוסטרי ואח"כ הצביע — יחידי באולם — נגד הדו"ח הרשמי שנמסר לבאי הכנס. אחרי הישיבה התנצל הנציג האוסטרי ואמר כי אין להזכיר את זכרם של נרצחי מינכן לאחר שכבר ערכו להם טקס אזכרה. כן הוסיף כי לדעתו אם היו מזכירים את שמם של הנרצחים באלה של הנפטרים היה הדבר מהווה פגיעה בכבודם של הנרצחים.

יאשה גורביץ ששיפר 3 שיאים בקובה — בפעולה

נקבעו 12 הכדורסלנים לאליפות בספרד; לז'ה נופה

מורת־רוח בקרב השחקנים על ניפוי טורנשיין

מאת יעקב פתאל

מאמן נבחרת הכדורסל של ישראל, אלברט חמי, קבע אתמול את 12 הכדורסלנים שייצגו את ישראל באליפות אירופה שתחל ב־27 בחודש בספרד, זאת לאחר שניפה את לז'ה לוי, שחקן מכבי ת"א.

ניפויו של לז'ה גרם מורת רוח אצל ותיקי הנבחרת. לז'ה שיחק בארץ יחד עם ברק טורנשיין ... האמן בכך — אמר לי אחד מותיקי השחקנים בנבחרת שביקש להתאר בעילום שם.

את מקומו של לז'ה בסגל תפס הצעיר יונתן זקס. כך יש בסגל הנבחרת כיום שני כדורסלנים מנבחרת הנוער שניצחה בשנה שעברה את נבחרת הנוער — ביקי ברקוביץ וזקס.

12 היוצאים לספרד הם: טל ברודי, בארי ליבוביץ, חנן קרן, איתמר מרזל, שמואל אבישר, יעקב אירנר, ביקי ברקוביץ, בועז ינאי, גבי ניזברק, יונתן זקס, גור ברדוד וצבי צברי.

המאמן חמי כינס את שחקני הנבחרת לאחר הודעת הניפוי ללז'ה ומסר להם על ההחלטה וביקש מהם להשתחרר מן המתח בו היו שרויים עד כה ולהתרכז בכדורסל. חמי הוסיף ואמר כי לדעתו יוצאים לספרד 12 הכדורסלנים הישראלים הטובים ביותר בארץ כרגע. מיד לאחר מכן יצא חמי יחד עם השחקנים לירושלים כדי לקיים שם אימון במסגרת מחנה האימונים שמקיימת הנבחרת. היום תקיים הנבחרת שני אימונים.

הנבחרת תצא לאירופה ב־20 בחודש. היא תשהה ימים מספר באנגליה ותשחק עם נבחרות אנגליה וסקוטלנד. ב־25 תגיע לבארצלונה ובה תשחק את משחקה הראשון נגד נבחרת צ'כיה.

חבר הנהלת איגוד הכדורסל ומזכיר הפועל ת"א, אהרון סגל, אמר לי אמש כי לדעתו ניפויו של טורנשיין אינו רק בעיה של המאמן חמי אלא של איגוד הכדורסל כולו.

„אם רצה חמי לנפות את טורנשיין לפני כן היה צריך לזמן אותו בכלל לאימונים. זהו שחקן ותיק בנבחרת והמאמן הכיר אותו ואת יכולתו עוד קודם־לכן. לא היה צריך לבחון אותו ואם חמי בא לבסוף להזמינו לנבחרת היה צריך לקחתו לספרד" — אמר סגל.

סגל הוסיף ואמר כי טורנשיין יקבל פיצוי מהפועל ת"א עקב ניפויו מהסגל.

שיתוף פעולה בין „קפטנים"

יחס ידידותי במלוא מובן המלה הפגינו בשבת שעברה ה„קפטנים" של קבוצות בית"ר תל־אביב והפועל ירושלים, במשחק ידידותי שנערך בבירה, והסתיים בנצחון התל־אביבים על מחזיקי הגביע (1:0).

במהלך המשחק היה על שמעליה כהן, ה„קפטן" של בית"ר תל־אביב להעביר הוראה של המאמן אדמונד שמילוביץ אל ג'ורג' גולדשטיין, העולה החדש מארגנטינה, המשחק בקבוצתו. שמעליה חשש כי כל אשר יאמר לגולדשטיין בלהט המשחק לא יובן על־ידי השחקן החדש והוא לא היסס לבקש עזרה מ...יריבו העיקרי. ה„קפטן" התל־אביבי פנה אל ה„קפטן" הירושלמי, צבי סימגל, שאף מוצאו מדרום אמריקה, וביקש ממנו לתרגם את ההוראות.

מה ישר שמילוביץ אימן בשעתו גם את הפועל ירושלים וסימגל יכול עוד לעשות שרות קטן למאמנו לשעבר.

אלפי צופים בקרב הלפרין — אבו־אנטר

10.000 צופים צפויים להיות בקרב ההיאבקות הגדול שיתקיים ביום חמישי, 30 בספטמבר בהיכל ה„יד־אליהו" בתל־אביב בין רפאל הלפרין, אלוף העולם בהיאבקות הפשית, לבין אבו־אנטר, הענק הירדני הבלתי מנוצח. ההצגה צפויה בישראל לביקורת.

אלפי ערבים מהגדה וביהודאים רבים מהנגב יבואו לתחרות בצורה מאורגנת מיוחדת.

התחרות המבוגרית יהיו ידיד לקרקדהה לגניים „היה יעקב", ביוזמתו של יעקב הלפרין ז"ל, אביו של המתאבק רפאל הלפרין. המופע יצולם על ידי 4 רשתות טלוויזיה בינלאומיות.

לקראת התחרות נפגשו שני המתמודדים, הלפרין ואבו־אנטר, במשרד אמרגים קפרי. איש מהם לא ניצח עדיין. הלפרין שוקל 96 ק"ג ואבו־אנטר 101 ק"ג.

יחס ההימורים עומד על 3:2 לזכות אבו־אנטר.

המתאבק הירדני. אבו־אנטר נראה בתמונה (מימין) עם הלפרין. לצידו של הלפרין, ידידו ... רבים מעבודתו בעבר.

נקבעה נבחרת הסיוף לטהרן

אתמול נקבעה נבחרת הסיוף שתייצג את ישראל באליפות אסיה שתתקיים בטהרן בחודש הבא.

בולר בין הגברים יצאו שני סייפי הפועל אשקלון — אוריאל בר־יוסף ורולי אופלנג. בסברן הוב ישתתף ... מהפועל חיפה ובסבגון פלורט בקבע יהודה ליבנשטיין מהפועל ראשל"צ ובנימין גבי אלבסן מהפועל חיפה.

בין הנשים נקבעו אורלי ... בקאטשרי קליב ונליה ברודרד מהפועל חיפה בסבגה הפלורט.

2 משתתפים ניחשו 13 תוצאות בטוטו

במחזור מס' 3, שהתקיים ב־15 בספטמבר, על משחקי הליגה האנגלית, ניחשו 2 משתתפים 13 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־50.000 ל"י. 41 משתתפים מתחלקים בפרס השני, לאחר שניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־790 ל"י. 546 משתתפים מתחלקים בפרס השלישי, לאחר שניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־8.30 ל"י.

ההכנסה במחזור מס' 3 היתה 346.190 ל"י ולפרסים הופרשו 200.000 ל"י.

המינימום לפרס הראשון במחזור מס' 4, שייערך ב־22 בספטמבר, על משחקי הליגות האנגליות הוא 100.000 ל"י והמינימום כל הפרסים הוא 200.000 ל"י.

◆ משחק הגביע בכדורגל במסגרת הסיבוב הרביעי בין קבוצת הפועל ירושלים והפועל קריית־שמונה ייערך בירושלים לאחר שמחזיקת הגביע קנתה את זכות האירוח בסכום של 3000 ל"י.

12 אתלטים כבר הבטיחו השתתפותם באליפות אסיה

עמלי שיפר בגרמניה שיאו של קושניר ברוחק — 7.53 מ'

מאת שמואל טל

י"ב־12 אתלטים ייצגו את ישראל באליפות אסיה באתלטיקה־קלה שתחל ב־18 בנובמבר במנילה. „אני מקווה שמשמעות שהספורטאים שלנו יציגו הישגים של כבוד ויביאו אתם גם מדליות" — אמר אתמול דוד קושניר מאמן נבחרת האתלטיקה של ישראל.

אל רשימת שוברי השיאים לאליפות אסיה הצטרף שלשום צבי עמלי הקופץ לרוחק בן ה־20 מהפועל חדרה אשר ניפץ שלשום בגרמניה שיא בן 12 שנים (של דוד קושניר — 7.43 מ') כשקפץ לרוחק של 7.53 מ' — תוצאה הטובה ב־13 ס"מ מהמינימום למנילה.

אתלט אחר אשר לגביו תתעורר „בעיית" הוא יובל ויינינגר. יובל, אשר קבע בחודשים האחרונים שיאים מצוינים בריצות 5000 מ' ו־10000 מ' יצטרך כנראה לוותר על השתתפותו בחלק מהריצות בגלל התכנית הדחוסה.

דוד קושניר מציע כי ויינינגר ישתתף ביום הראשון (18 בנובמבר) בריצת 5000 מ' וביום השלישי של האליפות (20 בנובמבר) בריצת 10.000 מ'. ויינינגר יצטרך כנראה לוותר על השתתפותו בריצת 1500 מ'. הריצה המוקדמת במקצוע זה תהיה ביום השני של האליפות (19 בנובמבר).

ויתורו של ויינינגר (באם אכן יחליט לרוץ לפי הצעתו של קושניר) יותיר במערכה בריצת 1500 מ' את מייק סלומון שעבר את המינימום במקצוע זה. סלומון ישתתף קרוב לודאי גם בריצת 5000 מ' וזאת כאחר שישראל תנצל כנראה את האפשרות שכל מדינה יכולה להציב בכל מקצוע שלושה ספורטאים.

אל רשימת הרצים הצטרף גם רץ המרתון ציון תצדוני אשר קבע תוצאה הטובה בשתי דקות מהמינימום לאליפות. תצדוני עבר בהולנד את מרחק 42 הק"מ בזמן של 2:38.0 שעות.

גם שני ההלכים, ד"ר שאול לדני וראובן פלג, יעברו את המינימום וישתתפו במנילה בתחרות לרוחק 20 ק"מ. אישור מצויין קיבלו השניים בעת סיורם באירופה. לדני הגדיל לעשות כשניצח בתחרות המסורתית בברטין.

סוגר את רשימת האתלטים — הגברים מטיל הכידון אמנון סיגורה שקבע שיא ישראלי בעת תחרות בגרמניה ועבר את המינימום ביותר משני מטרים.

רשימת הנשים לאליפות תתכר להיים בבכירות האתלטיות הישראליות שמחזיקות בתואר אלופת אסיה אותו הציגו במשחקי אסיה בבנגקוק. השתיים — אסתר רוט־שחמורוב המוכנה לביקור המסידה והנה שפיר שילדה לפני כחודש, — יותירו את הקרבות פתוחים על המקומות הראשונים במקצועות שבהן השתתפו.

את מקומה של שפיר תתפוס קרוב לודאי ידידתה הנצחית אביבה בלאס. אשר תשתתף בריצות 400 ו־800 מ'. אל בלאס תצטרף בריצת 800 מ' הצעירה רחל הלה. בריצת 1500 מ' תשתתף הדס יזרעאלי שקבעה אף היא תוצאה מצויינת לברות גילה הצעיר (15).

בריצות הקצרות תשתתף האצנית בת ה־16 אלה קציר אשר לבורות כשרונה רואים עתיד כיורשה של שחמורוב. נוסף לכך לא תוכל קציר להשתתף בריצת המשוכות ובקרוב המש בהן היו סיכוייה של שחמורוב לזכות בבכורה במצויינים. אלה קציר תתחרה בריצת 100 מ' בה קבעה כבר תוצאה של 12 שניות. נוסף לכך תרוץ גם 200 מ'.

ברשימת האתלטיות לא תעדר כמובן מחזיקת השיא הישראלי בקפיצה לגובה. אורית אברמוביץ (1.72 מ'). אברמוביץ בת ה־17 תנסה כמובן לזכות במדליית הזהב וסיכוייה לכך טובים.

לפני יציאת האתלטים למנילה תערך תחרות בין־לאומית ב־22 באוקטובר בפתיחת אצטדיון האוניברסיטה בת"א בה ישתתפו אתלטים מחו"ל. שאיפה נוספת של קושניר היא כי לפני פתיחת התחרויות במנילה יערכו האתלטים תחרות באסיה כדי להתרגל לאוירה האסיאתית.

קבוצות הליגות הנמוכות יחוייבו בהזמנת שוטרים

צפוי שינוי במבנה משחקי הגביע בעקבות התוצאות האסטרונומיות

מאת אליעזר מנה

תביעות שופטי המדינה לשיפור תנאיהם עדיין נתמכו בישיבה משותפת של אנשי ההתאחדות לכדורגל ואיגוד השופטים.

בישיבת אתמול נידונו רק התביעות הנוגעות לבעיית ארגון ובטיחות במגרשים, בעוד שהתביעות הכספיות יובדלו בפני הנהלת ההתאחדות.

בהקשר לנושא הבטיחות במגרשים היתה תמימות דעים בקביעת הצעה לחייב בין היתר גם את הקבוצות השייכות לליגות ב', ג' וד' להזמין משטרה לפקח על המשחקים. עד כה היו קבוצות אלה פטורות מכך לפי התקנון. הודעה המשותפת צינה, כי בקבוצות שאין להעסקה כוח אדם מספיק היא תסתפק בשוטר אחד. בהמשך הקבוצות יציבו סדרנים מורשים על־ידי ההתאחדות.

כמו כן הוחלט לפקח על התקנות הבגדים והמפסים ובבקשו להודיע על כל ליקוי שיימצא. מטעם ההתאחדות ישבו בוועדה סגן יו"ר ההנהלה, אריה קרבר, והמזכיר יוסף דגן, ומטעם איגוד השופטים משה קרין ואהרון גאון.

על תביעת השופטים דנה אתמול גם הועדה המקצועית, כאשר התייחסה לתוצאות הביקורת שנעשתה במגרשים על־ידי ההתאחדות לפני תחילת משחקי הליגה.

הועדה התריעה על כך שבכ־135 מתוך 270 המגרשים, שנבדקו, נמצאו ליקויים בבחינה בטיחותית חוקית. הוחלט להגביר את הפיקוח על מגרשים אלה.

הועדה דנה אתמול גם במחזור משחקי הגביע, שנערך שלשום, בהקשר לתוצאות הגבוהות, בהן הביסו קבוצות הליגה הלאומית את יריבותיהן מליגות ג' וב', במספר הבקעות גדול. הועדה גרסה כי אין להמהר בשחקים זה עדיף בקצוע דוחולים לקיים דיון מיוחד בשינויים במבנה המשחקים.

★ בתחרות מבחן לקביעת המועמדת לאליפות העולם בהתעמלות אומנותית שנערכה בסוף השבוע בתיה מאסקובה מהפועל הרצליה שצברה 36.20 נקודות לפני בת אגודתה רבית בלוך 35.35 ועניית צורין מהפועל רחובות 33.85 נק'.

במקצועות הבודדים ניצחה מאסקובה באלות (9 נקודות), היונק (8.95 נק') ובכדור (9.10). בסרטים היתה ראשונה רבית בלוך שצברה 9.25 נקודות.

◆ מונה־ליזה פורסיאנאן מפינלנד השיגה אתמול את השיא העולמי בריצת 400 מ' כשקבעה זמן של 51 שניות, בתחרות בין־לאומית. בכך הצטרפה הפינית למחזיקות השיא — לבני ביקה זהרס ממזרח־גרמניה ונאפוויל באמריקה.

ההופעה הרשמית המחודשת של שמואל רוזנטל במדי הפועל פ"ת, לאחר היעדרות של שנתיים וחצי, היתה בשבת במשחק הגביע של קבוצתו נגד מכבי השרון נתניה

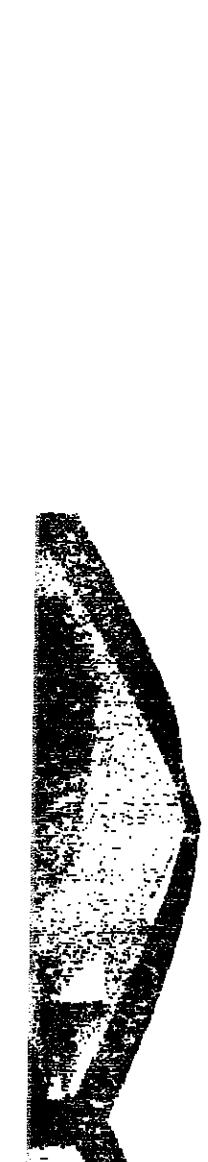

היום מתחיל מסע של 4 שנים

זהו משא כבד ורב־אחריות. יכולנו לו בעבר. נוכל לו גם בעתיד - בעזרתך.

לא נציע לך תרופות־פלא. לא ננתק את עצמנו מהמציאות. לא נפתה אותך בהבטחות *חסרות כיסוי.*

נתווה תוכנית־פעולה אחראית. מעוגנת *באפשרויות* ממשיות. נצביע על הישגי העבר ונילמד מהשגיאות. אם יהיה צורך בשינוי - נבצע אותו!

אנשי ההנהגה שצברו נסיון והוכיחו את עצמם במבחנים רבים בכל התחומים - מהווים צוות טוב שימשיך להוביל את המדינה ברווחה, בבטחון, בתנופה.

אתה היודע-

רק המערך יכול לעשות זאת

22 אחוז יצאו ב־72 לחופשה מחוץ לבית

22 אחוז מתושבי ישראל המבוגרים יצאו ב־1972 לחופשה של ארבעה ימים ויותר מחוץ לבית, בארץ ו/או בחו"ל. 17 אחוז מהתושבים יצאו לחופשה רק בארץ, כ־4 אחוזים יצאו רק לחו"ל ואחוז אחד יצאו לחופשה הן בארץ והן בחו"ל — הודיע דובר הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה על סמך סקר ראשון מסוגו של הלשכה לגבי נוהגי התיפשות של תושבי ישראל. הסקר התנהל ברבע הראשון של 1973, בהזמנת משרד התיירות.

הסקר מקיף אוכלוסיה של מיליון ו־750.000 יושבים — כ־90 אחוז מכלל תושבי המדינה המבוגרים בגיל 18, ואינו כולל את האוכלוסיה בקיבוצים, במוסדות ובכפרי־מיעוטים.

310.000 תושבים, שהם 18 אחוז מהאוכלוסיה הנחקרת, יצאו ב־1972 לחופשה בארץ. השהות השכיחה בארץ מחוץ לבית נעה בין 5 ל־7 ימים. ביציאות אלה לחופשה לא נכללות יציאות קצרות עד 3 לינות מחוץ לבית, כגון: לסופי שבוע, לחגים וכד'.

34.000 מהיוצאים לחופשה (11 אחוז) יצאו יותר מפעם אחת במשך השנה לחופשה של ארבע לינות ויותר. ו־14.000 (4 אחוזים) יצאו גם לחו"ל. מהשכירים יצאו לחופשה בארץ — 21 אחוז ומבין העצמאים 14 אחוז.

יותר מ־70 אחוז מהיוצאים לחופשה בארץ יצאו בחודשים יולי, אוגוסט וספטמבר (בספטמבר חלו ב־1972 ראש־השנה וסוכות). החודש השיא היה אוגוסט.

מקום האכסון העיקרי של 31 אחוז מהיוצאים לחופשה בארץ היה דירת קרובים וידידים; 28 אחוז התאכסנו בבתי־מלון, 22 אחוז בבתי־הבראה של מוסדות, 7 אחוזים בחניוני קמפינג, 6 אחוזים בדירה או בחדר שכור והשאר באכסניות נוער וכד'.

5 אחוזים מהאוכלוסיה הנחקרת יצאו לחו"ל ב־1972 (לחופשה או למטרה כלשהי) לפחות פעם אחת. במספר זה לא כלולים התושבים שיצאו לחו"ל ב־1972 ועדיין לא חזרו לארץ בזמן הסקר. כ־ך אחוזים מהיוצאים לחו"ל יצאו יותר מפעם אחת.

ב־1972 יצאו לאירופה כ־68 אחוז מכלל היוצאים לחו"ל; 18 אחוז יצאו ליבשת אמריקה ו־11 אחוז לאסיה (בעיקר תושבי מזרח ירושלים שיצאו לארצות ערב). 15 אחוז מכלל היוצאים לחו"ל ביקרו בממלכה המאוחדת כיעד העיקרי של נסיעתם; בארה"ב ביקרו 13 אחוז. באיטליה 11 אחוז. במערב־גרמניה 9 אחוזים. בשווייץ, צרפת ורומניה כ־6 אחוזים בכל אחת.

עולה זו החליפה את המאפרה שבאולם הטעמים בלוד בבית־שימוש ציבורי (צילום: „חץ־ניוז")

מחקר על „נטורי קרתא"

השאלה כיצד משמרים אנשי „נטורי קרתא" את ערכיהם ומנהגיהם בסביבה החברתית הזרה להם בחלקה, עויינת אותם בחלקה ובעריכה אותם בחלקה — עשויה לסקרן כל סוציולוג. הקושי העיקרי בחקירת „נטורי קרתא" הוא „אמצעי הבטחון" שלהם לגבי כל זר המנסה להגות על קנקנם.

להישג מעניין בתחום זה הגיע פרופ' סלומון פול, דיקאן הפאקולטה למדעי החברה באוניברסיטת בר־אילן, שחקר את תולדות „נטורי קרתא" ומנהגיהם.

פרטים על עבודת המחקר התפרסמו בגליון החדש של בטאון האוניברסיטה בר־אילן. לדעת פרופ' פול משמש האיום החיצוני על קיומם של „נטורי קרתא" גורם מלכד המחזק את אמונתם. הם משפהים התיפשה של סכנה לקיומם במדינת ישראל החילונית, „ההתבוללות" להם, בדומה לאווירה שהיתה בקרב כלל היהודים בגולה.

פרופ' פול ראיין את ראשי „נטורי קרתא", ביניהם הרב עמרם בלוי.

לדעת פרופ' פול „נטורי קרתא" הם גורם מאזן בחברה הישראלית, העוברת תהליכי שינוי מהירים, הם משמשים בלמים לחברה הישראלית ומזכירים לה את המסורת היהודית. (ע)

מדענים ישראליים פיתחו „לייזר" משוכלל

פיסיקאים מן האוניברסיטה העברית בירושלים פיתחו מכשיר „לייזר" בעל ספירת מתכתית, שהוא רב־שימושי יותר מן ה„לייזר" המקובל.

פרופ' פנחס אביבי, פרופסור־חבר בפיסיקה ניסויית, ופרופ' פליקס דותן, פרופסור־חבר בפיסיקה שימושית, החלו בפיתוח ה„לייזר" החדש בשנת 1969. לפני כן נבנו לייזרים רק עם ספי־רות של זכוכית, שהיו עלולות להישבר תחת לחץ.

עתה נחקרים שימושים של ה„לייזר" המתכתי בטכנולוגיית הטקסטיל ובתחומים נוספים. ה„לייזר" החדש עמיד בפני זעזועים וחבטות, ומשום כך אפשר להצמידו למיכשור נע.

צועדים מגיעים למחנה הצעדה בבית־דאלי· ידיעה על פתיחת הצעדה — ראה בעמוד א'. (צילום: עוזי קרן)

קרב משפטי על קבר הרשב"י

מאת ישעיהו עשני, סופר „דבר" בצפת

הרב הראשי הספרדי בצפת הרב דוד דיין הגיש אתמול בשם האפוטרופסים הספרדיים למשמרת צפת ארבע תלונות נגד משרד הדתות, על הסגת גבול פלילית. הוא מבקש שאנשי משרד הדתות פלשו להקדשים שבסביבת קבר רבי שמעון בר־יוחאי במירון, בניגוד לחוק.

בתלונתו מציין הרב דיין כי הפלישה היתה בשלבים. החל משנת 1968. האפוטרופסים הספרדים, הם הבעלים החוקיים על המבנה, נאמר בתלונה. אך משרד הדתות הציב במקום ארבע קופות גביה. על כן תובע הרב דיין שכל הכספים שנגבו יוחזרו לאפוטרופסים החוקיים, הוא גם דורש לפנות את הקופות.

הרב דיין מאשים את משרד הדתות גם בבניה בלתי־חוקית של שני חדרים מתחת למבנה קבר הרשב"י, אולם האוכל והכנסת־אורחים בלי רשות האפוטרופסים והוועדה המחוזית לבניה בנצרת. מאחר שהמבנים כבר נבנו, הוא דורש להעבירם לרשות האפוטרופסים הספרדים.

כן תובע הרב דיין לפנות את המשרד שהקים משרד הדתות בכניסה לבניין הראשי ולסלק משם את הפקיד משה איילר, הגובה כספים למען נדמים זרים והאחראי כביכול על שמירת הסדר במקום.

לפני חודש שלח הרב דיין מכתב רשום לשר הדתות ודרש את מפתחות החדרים שנתפסו ודו"ח על הכנסת הקופות. עד היום לא קיבל הרב תשובה ממשרד הדתות.

לפני זמן מה הוגשה תביעה פלילית נגד הרב דיין על הסגת גבול פלילית בקבר הרשב"י.

מיכון וייעול יחסכו לחקלאות 4 מיליון ימי עבודה בשנה

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

הגברת המיכון בחקלאות והנהגת שיטות עבודה חדישות, בעזרת פיתוח מקומי או בעזרת ציוד חקלאי מיובא, עשויה להביא, תוך שלוש־ארבע שנים, לחסכון שנתי של כ־4 מיליון ימי עבודה מתוך כ־19 מיליון ימי עבודה שהחקלאות צורכת כיום.

על כך סיפר אתמול רפאל רמון, מנהל המחלקה למיכון חקלאי במשרד החקלאות, במסיבת עתונאים לקראת תערוכת המיכון החקלאי מקוה־ישראל.

רמון אמר כי הבעיה העיקרית היא בעבודות ההמוניות לתקופות קצרות, כמו קטיף ואסיף, לרבות מיון ואריזה. מיכון כלא או כלי־עזר חוסכים ימי עבודה רבים. תוך 3—4 שנים יונהג מיכון מלא כמעט בקטיף בצל, תפוחי־אדמה, גזר, תירס, עגבניות לתעשיה, פלפל, מלפפונים שקים ואגוזי פיקאן. המיתקן לקטיף פירות בגובה (ראה תמונה) מביא לחיסכון גדול בימי עבודה. ועתה נערכים נסיונות של קטיף תפוחי־עץ בשיטת הניעור. בשנה הבאה יובא לישראל הקומביין הראשון לבציר ענבי יין. קומביין זה כבר עובד בהצלחה בצרפת ובארה"ב.

מטה המיכון, שהוקם ליד משרד־החקלאות הציע לעבד תכנית מחקר ויישום שיטות מיכון חדשות בחקלאות, שישקעו בה יותר מ־12 מיליון ל"י בארבע השנים הבאות, במגמה להתגבר על המחסור בכוח־אדם.

מנהל המכון להנדסה חקלאית בבית־דגן דוד נהור ומארגן התערוכה א. גלעד אמרו, כי הדגש בתערוכה יושם על הפיתוח המקומי של המיכון החקלאי לכלי־העזר, שכמה מהם כבר מיוצאים לחו"ל.

בתערוכה ישתתפו כ־120 חברות מיכון הנדסה חקלאית. יגיעו אליה כ־100 קניינים מ־15 ארצות, ביניהן ספרד, איטליה, גרמניה, צרפת וארה"ב. כ־80 מפעלים בישראל מייצרים ציוד ומיכון חקלאי מגוון, נוסף על טרקטורים וכלים כבדים אחרים. כיום קשה להשיג כלים חקלאיים בעולם. ולפעמים עוברת שנה בין ההזמנה וקבלת הכלי. זאת הזדמנות לישראל לפתח את ייצור הכלים המקומי.

שביתה בבית־הספר „רעים" באשדוד

מאת סופר „דבר" בדרום

הורי 670 התלמידים בבית־הספר הממלכתי „רעים" באשדוד השביתו אתמול את הלימודים בבית־הספר. ההורים טוענים שלא הותקנו דלתות בחדרי השירותים, כי חצר בית הספר אינה מרוצפת, שהדלתות בכניסה אינן מותקנות ושלא נעשו סידורי־תאורה בכבישים שליד בית הספר.

ועד ההורים הודיע שאם לא יתוקנו פגמים אלה עד מחר יחליטו ההורים על החרפת צעדים. השביתה תימשך היום ומחר. „רעים" הוא בית־ספר חדש, שנבנה לקראת שנת הלימודים הנוכחית באיזור של שיכוני ותיקים.

נזק לאתר ארכיאולוגי

דחפור שעסק בהכשרת קרקע ליד חירבת דיבדה, צפונית לנהלל, הרס אתמול שרידי מבנים ורצפת פסיפס המיוחסים לתקופת המשנה. מפקח העתיקות האזורי זאב ברקוביץ אמר, כי תושב נהלל וחבר קיבוץ רמת־דוד שנכחו במקום, דיווחו לו על המקרה.

הוגשה תלונה למשטרת נצרת, וזו הורתה להפסיק את העבודה במקום כדי למנוע הרס נוסף.

נהג הדחפור יואשם בגרימת נזק לאתר ארכיאולוגי. (ע)

השפעת הסביבה על מחלות כלי הדם בסימפוזיון מדעי

מומחים באירופה ובישראל השתתפו אתמול בסימפוזיון שהתקיים בהרצליה בנושא מחלות כלי־דם והשפעתם של גורמים אקולוגיים על מחלות אלה. בפתיחת הסימפוזיון נכח סגן שר הבריאות עבדל עזיז זועבי.

רופאים ומומחים אמרו בסימפוזיון, כי הוכח הקשר בין השפעות הסביבה לסרטן הריאות, או לסרטן שלפוחית השתן, וכי זיהומי אוויר ומים וחומרים מסויימים בתעשיה, גורמים למחלות הקשורות בכלי־הדם.

יו"ר הוועדה המדעית של הסימפוזיון פרופ' ב. מוס מהמרכז הרפואי על־שם שיבא ציין כי רוב החומר שהוגש בסימפוזיון נאסף בידי מומחים, ביניהם ישראלים רבים.

מחקרו של פרופ' הנרי נויפלד הוכיח כי אפשר לקבוע אצל תינוקות היוצאים לאוויר העולם מי מועד למחלות כלי־הדם של הלב. הסימפוזיון יימשך ארבעה ימים, ויתקיים גם בבית־הספר לרפואה שליד „הדסה" בירושלים ובמכון וייצמן למדע ברחובות.

החלה מגבית החגים של „עזרת תורה" בת"א

מגבית החגים של המוסד „עזרת תורה" שליד הרבנות הראשית והמועצה הדתית לתל־אביב—יפו החלה בימים אלה.

בישיבה דחופה בהשתתפות הרב הראשי לתל־אביב—יפו י. י. פרנקל, יו"ר המוסד י. לסלוי, ש. בוקאי, מ"מ ראש העיריה א. ביאר, יו"ר המועצה הדתית ע. טיינמן, מ. סרגא, י. שטרנברג וג. גרינברג הוחלט על מגבית דחופה בסך 200,000 ל"י לקראת החגים, למען משפחות נזקקות.

כ־600 מתרימים מתנדבים כבר החלו במגבית.

בוטל הצו שעיכב המסחר במניות „כלל"

בית הדין הגבוה לצדק ביטל אתמול צו־ביניים, שהורה לבורסה לניירות ערך בתל־אביב לעכב את המסחר ב־125,000 המניות החדשות של חברת „כלל", עד בירור הפרשה בבג"ץ.

בית הדין הורה לבטל את הצו לאחר שהגיע למסקנה, כי הנזק שעלול להיגרם לציבור בעלי מניות „כלל" אם צו־הביניים יישאר בעינו, עלול לעלות על הנזק שייגרם למגישי העתירה לבג"ץ אם הצו יבוטל.

כזכור, הגיעה הפרשה לבג"ץ בעקבות עתירה שהגיש איש הנכסים התל־אביבי אליהו שמיע. הוא טען, כי חברת „כלל" מבקשת להשתלט על „החברה הישראלית מרכזית למסחר ולהשקעות" על ידי חילופי מניות ביניהן על בסיס של לירה נגד לירה.

שמיע טען, שבחילופי מניות אלה, כפי שהוצעו בתשקיף שהגישה „כלל" לאישור הבורסה, יש משום תרמית, עושק וגרימת נזק לבעלי מניות „החברה המרכזית".

העותר השיג צו על־תנאי, שהורה לבורסה לנמק תוך 30 יום מדוע לא תימנע מלאשר למסחר את המניות החדשות של חברת „כלל", שנועדו להנפקה, וכן צו־ביניים, שהורה, כאמור, לבורסה לעכב את המסחר במניות עד בירור הפרשה בבג"ץ.

חברת „כלל" פנתה גם היא לבג"ץ וביקשה לבטל את צו־הביניים. פרקליטה, עו"ד יגאל ארנון, טען אתמול, כי עיכוב רישומן של מניות „כלל" למסחר רק פוגע בבעלי מניות „החברה המרכזית", שכן מניה בלתי סחירה, הופכת למניה נחותה יותר בשוק המניות. לפיכך, הטעים, כי מוטב לבעלי מניות „החברה המרכזית" שצו־הביניים יבוטל.

מ"מ נשיא בית המשפט העליון י. זוסמן, והשופטים מ. לנדוי וי. כהן החליטו לקבל את טענת „כלל" ולבטל את הצו. עתה נשאר רק הצו על־תנאי בעינו. אולם מועד הדיון בעתירה עדיין לא נקבע. (ע)

מציע להקים שיכונים ע"י אגודות שאינן מיועדות לצבירת רווחים

מאת סופר „דבר"

יש להקים שיכונים באמצעות חברות וקואופרטיבים שמטרתם אינה צבירת רווחים — אמר י. סליפר, מי שהיה סגן מנהל אגף הפרוגרמות במשרד השיכון.

סליפר עומד להרצות היום בכינוס הסוציאליסטי המתכנס בירושלים. הוא מצביע על העליה המלולה במחירי הדירות: בשנות ה־60 הספיקו כלולי משכורות שנתיות לרכישת דירה, כיום דרושות לכך חמש משכורות. ההתייקרות פוגעת בשוכרים ובמבוגרים, הנאלצים לשבור את המשכנתאות. הגורמים במצב זה הם ספסרי הקרקעות והקבלנים. לכן מציע סליפר שחברות וקואופרטיבים יקימו שיכונים, בלי לצבור רווחים, כנהוג באירופה המערבית.

האגודות המערב־אירופיות מתכננות מבנים, רוכשות קרקע, בונות את המבנים ומשכירות אותם. מקורות ההון שלהן הם הממשלה, העיריה, האגודה, המקופיה והדיירים, החייבים לרכוש מניות החברה.

הדייר משלם שכר דירה לחברה. החברה המחזיקה את המבנים אינה צוברת רווחים אלא מחלקת את הרווחים, אם נצברו, בין בעלי המניות, כלומר הדיירים.

בגרמניה בנו אגודות כאלה 4 מיליון דירות מאז סוף המלחמה. בהולנד מחצי: כרבע מהבניה בידי האגודות.

16 מיליון ל"י לפיתוח מערכת המים בירושלים

תכנית פיתוח מערכת המים בירושלים לשנת 1974 כוללת השקעות של יותר מ־16 מיליון ל"י ותאפשר להגדיל את כושר ההספקה בשפלה לעיר מ־54,000 מ"ע ביממה בקיץ 1973 ל־74,000 מ"ע ביממה ב־1975, נוסף על מי הקידוחים בסביבות ירושלים.

על כך הודיע אתמול מנכ"ל „מקורות" ז. קריב בקבלת־פנים שהתקיימה בלשכת ראש העיר טדי קולק.

קולק הביע תקוה ש„מקורות" תעשה הכל כדי לפתח מקורות מים נוספים לקיץ 1974 ותימנע כמחסור במים. קריב הודיע, כי החברה תגדיל את ההוצאה הקודם לרכישת זכויות־מים מ־10 מיליון כמ"ע מים ל־20 מיליון כמ"ע ויותר. בעשור הבא תידרש השקעה של כ־60 מיליון ל"י להגדלת האספקה לעיר בכ־20 מיליון מ"ע לשנה. „מקורות" תמשיך בפיתוח קידוחי מים בירושלים בקצב של שני קידוחים לשנה שיספקו כ־4,000 מ"ע ליממה בחודשי השיא.

הצבע אמת

המערך/מפלגת העבודה הישראלית · מפ"ם

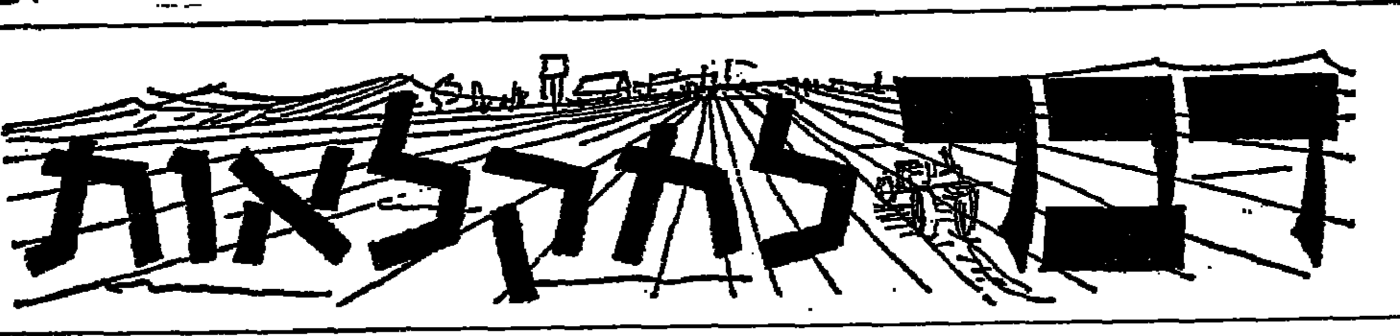

כיצד להוציא מהקרקע יותר יבולים

מאת א. סדומי

עובד שדה, חבר קיבוץ בית קמה והמנהל כיוצא הבכוונה, כי שמו כן הוא — כל בעייתו בעבוד־ת השדה, כיצד לייעל אותה ולהוציא מאדמתנו הברוכה את מירב היבולים שהיא יכולה להניב.

הקרקע של ישראל היא נהדרת, ססטי ובלתי בשהגה אף כי אפשר עוד פה ושם להכשיר קצת קרקע טרשים לעיבוד או לנצל טוב יותר את שטחי המרעה הגדולים. אפשר, כמובן, גם לעבות לאינטנסיפיקציה יתרה של עיבוד הקרקע ע"י העברת רבבות דונמים לעשטר השקייה, אך בכצב בקרות המים כיום אין כל סיכוי לכך. כל עוד לא יחול כיתקני הכתקציבים במבנים גדולים (ואלה לא יקומו סוף שנות ה־80). יהיו החקלאים ברוצים אם לא יקצצו בצורה רצינית את כמויות המים שלהם, אך ודאי הדבר שאי־אפשר יהיה להגדילן.

ובכל זאת אפשר לעשות כדי לנצל טוב יותר את הקרקע ידבים שברשותנו. הבעייה הוחריפה באחרונה לנוכח המחסור הגובר והולך בשוק העולמי, למוצרי־מזון בסיסיים (חיטה) גרעינים־מספוא ושבן, סוכר וסיבים וכו'. עובד שדה, שהשקיע בכך מחשבה מרובה וחיבר תזכיר בייחוד לבחינת תוכניות הייצור החקלאי בעתיד, אותו העביר למשרד החקלאות, הסביר לנו את הדברים כך:

„יש לנו קרקע רמטע הבנוצלים ברוב גידולי־השדה רק כחדצית השנה. אמנם, המגבלה שלנו היא כמים. אך אילו יכולנו להלק את המים כיום לנו בצורה רציונלית יותר, ייתכן והיינו יכולים להגיע לשני גידולים בשנה על אותו שטח. למשל, חיטה בחורף וכותנה בקיץ, אף כי יש להביח מראש שהיבולים בשני הגידולים יהיו נמוכים יותר. אנחנו צריכים להציב לנו אתגר לעשור השנים הקרובות להכפיל את הייצור על אותו שטח. זה יחייב פיתוח זני חיטה קיבשילו מוקדם יותר, תחילת אפריל, הני כותנה שיירדו מהשדה מוקדם יותר, תחילת אפריל, זני כותנה שיירדו מהשדה מוקדם יותר ויצרכו פחות מים. ודאי שאין זו תוכנית מהיום למחר, אני מציע מהפיכה בפילוסופיה של גידולי־השדה, אך ביצועה אינו בלתי ניתן להשגה. כאשר לטווח הארוך נוכל לנצל את הקרקע והשמש במשך כל חודשי השנה, הרי גם אם היבולים יהיו נמוכים יותר נשיג בסופו של דבר כמויות גדולות הרבה יותר של גרעינים, סיבים וכו'.

ועתה, נפנה אל תזכירו של עובד שדה בשם „גידולי השדה לקראת שנות ה־80" ונראה את הנחות היסוד עליהן הוא מבסס את מסקנותיו על תוכניות הייצור החקלאי בעתיד.

השטח הפיזי העומד לרשות גידולי־השדה (למעט ירקות) לא יוגדל, ואולי אף יצומצם בעקבות גידולה של האוכלוסיה והתפשטות האורבאניזציה הדוהרת.

מקורות המים — אין לצפות לעליה. אולם ייתכן וניצולם של האיגומים ומי הביוב לשימוש חקלאי, יאפשר לקיים את כמויות המים הנוכחיות לגידולי־השדה.

הביקוש למוצרי מזון וסיבים בעולם ובארץ יגבר וילך והתוצאה הישירה תהיה עליה תלולה במחירים.

המחסור במוצרי מזון הגידול במספר התושבים, על רקע הבייחוד הבטחוני של המדינה — יעלו את חשיבות הייצור העצמי של המזונות בארץ. לפיכך הוצעה להציבה והדיון הקונצפציה הבאה:

● תוכנית ייצור שנתית דו־גידולית, שתביא לניצולם היעיל של גורמי הייצור — הקרקע, האקלים וכוח־האדם שנמצאים בישובים הללו, במשך 6—7 חודשים בשנה.

● כ־95 אחוז מהשטחים הנזרעים בארץ כבעלים לגידול אחד בלבד, וכך נמצא שבשאר חודשי השנה עומדים שטחים עצומים אלה חשופים לקרני השמש, או לגשמים, בלי להביא כל תועלת.

● הכלכליות... (ולכל אחד מהשטחים?) ...

באופשרות לגבות לקיים התהליך־פוטוסינטטי רצוף במשך כל חודשי השנה. גורם ייצור חשוב זה הוא מצוי ברשותנו אינו מנוצל די.

● הקרקע היא גורם ייצור נדיר ביותר שהשימוש הרצוף בו אינו גורם לבלייתו או לירידת ערכו, אלא להיפך. כיסוי השטח כיבוא לבלייתו או לירידת ערכה. אלא להיפך. כיסוי השטח בכיא לעלית פוריותו ומניעת הפגיעה בו ע"י קרני השמש, סחף וכו'.

● פריון העבודה בענפי גידולי השדה עולה והולך. הגדלת הייצור תביא לניצולם טוב יותר בכוח העבודה המרוחק והם לעתים אף לה במשך כל חודשי השנה.

● מי־הגשמים ומי ההשקייה הם בלי ספק הגורם המגביל והמגביל ביותר. פריון הייצור של המערכת כולה ייקבע ע"י הניצול המירבי של כל כמות מים מכל מקור. נשאלת, איפוא, השאלה האם השיטה הקיימת שבה התימה היא בידוד ההורף העיקרי והכותנה היא גידול הקיץ העיקרי כשכל אחד מהם מכונס על מקור מים נפרד (גשם ומי השקייה) מביאה להפעלת שאר גורמי הייצור בצורה מירבית.

האם אנו מצליחים לתפוס את כל כמות מי הגשמים, היורדת על שדות העיבוד שלנו? — שואל מחבר התזכיר. האם שיטת ההשקייה המלאה בכותנה והשקאה יבול הכותנה, מביאה גם להשקאה המערכת כולה?

הספק לגבי התכונות לשאלות אלו וכן המגמה של השאת התפוקה החקלאית הכוללת של גידולי השדה, בתנאים הצפויים לעשור הבא, מביאים אותנו למגמה תוכנית גידולים ועיקרים שבעיקרה תהיה דו־גידולית, לדוגמה, החמיץ־דגן וכותנה, חיטה ושעועית לקיבוצים, חיטה מוקדמת וכותנה וכו'.

הגידולים החייבים להיבחן הם כל גידולי־השדה הקיימים־לאספקה, להעביה ולמספוא ואולי גם כמה גידולים נוספים, כמו סויה, לשל.

בבחירה ובפריה (עופרית) של הכפלת שכחי המזרע ועל הגדלה עד כדי 60—70 אחוז של הייצור הפיזי בגידולי־השדה, יש לבדוק את ההוכניות הבאות:

● ביפוח זנים קצרי־מועד.
● אגרוטכניקה שונה בעיבוד כיהיו, השקייה ומלחמה בבזיקים.
● מיסטך, ניהול ושיווק בהתאם.

בסיכום מציג ע. שדה אתגר רב־משמעות לענף גידולי־השדה לעשור הבא. לדבריו, ניתנו הדברים בצורה כללית יותר ולא פרוט יותר, על מנת שיהוו בסיס לדיונים מוקדמים בנושא. במידה שהסכמה גישה חיובית לתוכנית בכללותה, ניתן יהיה להגיע הוכניות רב־שנתיות שתגדיר במפורט יעדים ובסדרות לאהזיקה כהוכיר האשיה ביצוע.

כאמור, הועבר התזכיר לבדיקה במשרד־החקלאות ויש להניח כי לא „יקבר" באחת המגירות. הרהוכנית לנצל במקסימום את הקרקע ראויה לבחינה כפורטת של אנשי המדע והמחקר החקלאי ואם בעקבותיה יפותחו זנים מקדימים ושיטות גידול חדשות, תהוה בכך ראשית התקדמות לקראת הבטרה הרחוקה יותר, כפי שהיא מבוכחת בתזכיר הנ"ל.

מתי

סימן השגחה

אבזרי פלסאון לצנרת פוליאטילן הוכיחו את אמינותם ואושרו לציון בסימן ההשגחה של מכון התקנים הישראלי.
תוך תקופה קצרה רכשו אבזרי פלסאון את אמון הצרכנים בשל יעילותם וקלות הפעלתם.

פלסאון

המפעל: מעגן־מיכאל, טלפון 063-99781
מכירות: תל־אביב, רח' קבוץ גלויות 26, טל. 827845
ובכל סניפי המשביר המרכזי — המחלקה הטכנית

פרסום אי. אר. קי.

העוצמה של פורד

פורד-הטרקטור בעל השם העולמי.
מצטיין בעצמה ביעילות ובאמינות...
פורד-הטרקטור של החקלאי המתקדם.

מבחר דגמים: מ-37 כ"ס עד 145 כ"ס וכן טרקטורים בעלי הנעה קדמית.

להשיג עתה בתנאי אשראי נוחים לתקופה של 4½ שנים.

פורד 5000 - המבוקש ביותר בישראל!

מנוע: דיזל 75 כ"ס הזרקה ישירה.
תיבת הילוכים: 8+2 מהירויות.
מעביר כח: אחורי, בלתי תלוי לחלוטין.
בלמים: רב דיסקיים, טבולים בשמן, אטומים, מאריכי חיים. (Long life)
מערכת הידראולית: רתום 3 נקודות עם בקורת עומק ובקורת מצב נקודה שלישית דו כיוונית.
הגה: כח (ציוד סטנדרטי).
ציר קידמי: מחוזק לעבודה העמסה, עומס מותר 2268 ק"ג.

לבחירה:
תיבת הילוכים סלקט־ספיד, 2+10 מהירויות.
כנפיים מרובעות להסעה אדם נוסף.
מיצבים.
יצול לרתום אוטומטי.
משקולות לגלגלים.
שסתום כפול להפעלה מכונה דו כיוונית.
מבחר צמיגים במידות שונות. גגון.
קבינה סגורה
מסגרת בטיחות

Ford

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ

לפרטים נוספים פנה למשרדינו: תל־אביב, המסגר 43 • חיפה, יפו 145 • ירושלים, דוד המלך 14.
סניפים: באר־שבע, „אשלך", בית רסקו • חדרה, שרותי רכב שומרון, הרברט סמואל 1 • נתניה, סעדיה, הרצל 54
אשדוד, ש.א.מ. רכב אשדוד, מרכז מסחרי ב' • קרית ביאליק, „מרץ", מרכז רכב הצפון, איזור התעשיה • רמלה, אלי מזרחי, תחנה מרכזית.

25 שנים מסי-פרגוסון
MF
בישראל

יובל 40 לחברה ישראלית למגדלים בעמ

חידושי מסי-פרגוסון
MF 1200-טרקטור 110 כ"ס
MF 760-קומביין
MF 124-מכבש
MF 270-מחרשה מהפכנית בעיצובה ופעולתה
MF 30-טורית חדישה
MF 1-מקדח קרקע
MF 40-7-מעמיס קדמי
וכל מערכות הציוד החקלאי וההנדסי

פרס 10,000 ל"י

במשך שנת תשל"ד ימכר בארץ הטרקטור מסי־פרגוסון ה־10,000 רוכש טרקטור זה יזכה בפרס של 10,000.- ל"י.

לכל ציבור לקוחותינו הננו מאחלים שנה טובה ומבורכת

דיזל־אינזקטור בע"מ

תקון ושרות למשאבות דלק ומרססים למנועי דיזל

HMS ROOSA MASTER
AMERICAN BOSCH
C.A.V. SERVICE
G.M.
CATERPILLAR
S.I.G.M.A.
BOSCH
SIMMS

תל־אביב, שד' הר־ציון 108, (קרית המלאכה) טל. 826675

מ.פ. בע"מ

המועצה המקומית נשר

טל. 221121

מכרז 14/73

המועצה המקומית נשר מזמינה בזה הצעות מקבלנים להקמת מוהקנים קבועים לקייטנת המועצה.

הזמנות ומפרטים טכניים לקבל במזכירות המועצה, תמורת תשלום של 75 ל"י בלא יוחזר.
הצעות במעטפה סגורה יוכנסו לתיבת־המכרזים במזכירות המועצה לא יאוחר מיום שני, 8.10.73, בשעה 12 בצהריים.
בעלי הצעות יצרפו המחאה או ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

נשר, 16.9.73 — י. קדרפג, ראש המועצה

יום אחד עם הרצפלד

מאת אהרן מאירוביץ

(דפים מן הפנקס)

נסיעה לירושלים עם אברהם הרצפלד באחד מימות החורף של השנה, הקדמתי להגיע אל בית המרכז החקלאי ברחוב אלנבי שבתל-אביב. אנשים רדופי גשם ורוח נדחקו אל קירות הבתים למצוא מחסה. בפעם לפעם התגהרות והמונה. ניצבתי בפתח הבואה של הבית והסתכלתי כיצד נמוקים. גם ביום גשם, את הבניין שבמוה, שהיה בשעתו בית הוועד הפועל של ההסתדרות הגיבורים.

הנה הגיע אברהם הרצפלד. בירך את כולם בבוקר טוב רענן ובנגון, שבמעל כי ביקתו שואל אותו, מה מתכוונים להקים על מגרש הבניין המפורק. והוא ברור זו הטובה והעצמית. השיב בידו: „יקירי, דבר אחד ברור לי, — פרדס ודאי שלא יטעו פה".

לרגעים בעסים עלה הרצפלד להרהר שבקובה הרביעית ועד כחוה ידי ויצאנו אל עבר המכונית. כדרכם של אוהבי הסדר, ללא הפוה וביידיש הרעת. בדק את ה„צאליק" אשר לבוא־רה. פתח את דלת המכונית, ובירך אותה ליוה את המצעה הרגיל הזה במלה „טוב". שכם היא יצאה מוטענת ובגוגבת. כי אילו חלק היא מבעשה הסגירה. הגשם הצליף על פני הזגוגית המגביה. ה„ויישרס", בלשונו של הרצפלד, החלו להתנועע לכאן ולכאן ולהסיר את זרמי המים. הגשם מצליף והמכביר בגי־גג. כשל תהרות נמושה ביניהם.

„איך כתוב שם?" שאל פתאום הרצפלד, והמשיך בבתן התשובה: „ואיבזוה השמים נפתחו... כמיב כבו אצל נוח בעת המבול". אגב כך הוסיף, כי ידעתו אורר בות אלה יפות, בכל זאת, יותר מאורות הצעון המזהמות את האוויר בתל-אביב ובסביבתה...

*

עננים קודרים, מתוך פרצת שבעננים תיראה לרגע קל השמש. כמה יפה צבעים הארץ. הר נוף ההרי ההטרפילי בפאתי מדרה. הנוף השבשי בידי זורים בי־צורר אותך להתבכל ולהסתכל. שוב גשם. בצדי הכביש ברושים והנוף מאחוריהם מופיע ל־נצלם, כמיע הצלם, לסירוגין. כנף אפור וירוק. לאורך הדרך, אריפה ושם, התנה ובה חיילי צה״ל המחכים לטרמפ, אולם הנכונה שלנו, במכונתו של הרצפלד, כבר קיימה את המצוה והיא מלאה טרמפיסטים-חיילים.

הגענו לירושלים, אל בניין הכנסת בבית פרומין שברחוב המלך ג׳ורג׳. כל משרדי הציבור מוחבנים כאן בכבנן ואתה נכה לדעת, כי אף אחד אינו זוכה כהרצפלד לשיכות לב. שיש עמה בן היקר התודה. הרצפלד הופתע כבר שיכה את המראה בסביבה, בפני פרלם מבהבנים הזוכים על בירכה לקראתו. הרצפלד הזמין אותי אל אחד השולחנות. כיבדני בארוחת־בוקר והעיר לי כמה פעמים כי עלי לאכול ולא להתביים: „פרלבטם זה לחוד וארוחת בוקר הזה ואין האחד סותר את השני", ניסה לאלפני דעת.

*

תכלית נסיעתי היתה — פגישה עם נתן אגמון, שנתקרא בשבבר הימים נתן בישטריצקי. בפגישה זאת, אמורים היו הרצפלד ואגמון להעלות זכרונות בשליחותם המשותפת בפולין, למען הקרן הקיימת לישראל, בשנת 1928. לאחר הביקור בבית פרומין הגענו למשרדי הסוכנות בירושלים וגם כאן כבתוך שלו יתהלך. הנה נתברר שאין אנחנו יודעים כיצד נוסעים מכאן לביתו של אגמון, הנמצא ברחוב מבוא-יורם?

„הי, יונגרמאן", שמעתי את הרצפלד פונה אל שומר החצר שבכאן. „אלי אתה יודע איפה זה מבוא-יורם?".

„מבוא יורם", — בודק הלה את השם ומהרהר רגע קל. „לא, אני, המקום הזה אין אני יודע".

„נו, אין וואס טייגסטו? (למה הבלת?) שואל הרצפלד, בביטוי שיש בו מן הרוח הטובה. „איזו כפרות טייגסטו?" (לכפרות הבלית)

האיש מקבל את הדברים ברוח טובה. יודע הוא כי רק לשם הלצה נאמרו. מכיר הוא את הרצפלד היטב ואף הוא משיב לו באותו כנוב:

„אתה יודע, הרצפלד, אילו שאלת אותי איפה זה קפריסין... הנה, את קפריסין אני יודע היטב. היא עוד יושבת לי בעצמותי. אבל במבוא-יורם בירושלים, מקום זה איני יודע, לצערי".

„אין דבר, יקירי, אין דבר", מנחם אותו הרצפלד. „הנה גם אני איני יודע. אך במשך הזמן נדע", בדרך נזדמן לנו איש ירושלים והתוכנתה נהדרים לו. והוא הסביר לנו במדויק כיצד להגיע למקום. שהנו נוסעים, על פי ההוראה, התעורר פתאום הרצפלד וקרא: „אתה רואים את האיש הלבן ההולך שם, הנו בישטריצקי, הוא כבר מצפה לנו. אולם או בימי פולין, בצאתנו יחד לשליחות, הוא היה במלוא כוחו והדרו, ללא סימן של שיבה".

*

פגישה נרגשת וכבר עומדים אנחנו בתוך ביתו של אגמון. הדר אורחים בדים ספרים. קבלת פנים באוירה. הרצפלד פתח בדברי הסבר על מטרת בואנו — להחיות את הויית הימים ההם, ימי המשלחת בפולין.

זכרונות רבים הועלו באותה שיחה, שחלק מהם נתפרסמו בדר־שיכה „המסלתת העליה" בספר „הרצפלד בספר".

אגמון היה נרגש כליכך מן הביקור עד כי פנה אל הרצפלד ואמר:

„בקשה לי אליך, אברהם. אתה הרי בונה אולמות כוכים במשק ההתיישבות. קהו־נא לתשובה של אחד האולמות האלה ואני אבא עם נאום שנושאו יהיה... „אברהם הרצפלד", אני מבטיח לך, כי יהיה כה לשמוע. בדרך־כלל מכיר אני היטב את האולמות האלה. פעמים אני סובל מהם. פעמים הם סובלים ממני. פעמים שבעי־רצון אנחנו זה מזה. אך נאום על אברהם הרצפלד יהיה בו משהו מיוחד... כי בעיניך", המשיך אגמון, „כי ברגע זה ממש נתעוררה בי איזו מחשבה, שלא בקשר עם הפלמחה. באתי לכלל הרהור, כי לפי צורכי הארץ אתה, הרצפלד, חייב להגיע לכל הפחות לגיל של מאה ועשרים שנה".

אגמון הוסיף לשוחח בסגנון מלוטש ופתאום אמר בתוך התרגשות:

„יש בספרדית איזה פזמון, בשר הבחור לבחורה ויש גם תרגום ביידיש לפזמון: „איך בין ווי איך בין און ניט ווי דו ווילסט איך זאל זיין..." (אני כמו שהנני, ולא כמו שאתה רוצה שאהיה). אין אני יודע, איפוא, איך אני בעיניך, הרצפלד, אבל אתה נשארת חתום בלבי, ואני שמח כי פניך טובים. לו היית אשה או בתולה, אפשר היה להיעוד בי. אבל אתה לא אשה ולא בנסיך... חתום נשארת בלבי".

הוא דיבר בשקט, ובהתרגשות ובך פנה גם אלי ואמר: „שומע אתה, יקירי, באחד הערבים הוגד לי, כי הרצפלד שר ברדיו. אני הנני, בדרך-כלל, כמו שאומרים ביידיש, — איך בין איין אנטיסמיט אויף ראדיו (אני אנטישמי לרדיו), אולם אם הרצפלד שר הער איך אויס אנטיסמיט" (אני פוסק מלהיות אנטישמי).

מיד החל להסביר מה מקור של הצירוף „איין אנטיסמיט אויף ראדיו". לפי הסבר זה הכיר לפני שנים רבות ברוסיה, יהודי אחד שהיה אומר: „איך בין איין אנטיסמיט אויף פוטער"! אגב כך הפליג בזכרונות על אודסה בימי המהפכה הצארית. כיצד היו מתכנסים אז לישיבות חשאיות. כדי לשמור על המולת ובדי־... משחקים את ה„גוזי־זובי". בדמי לא יורק. ומעשה ביהודי אחד, משמש של תלמידי חכמים, אשר היה הרוח החיה בכל אלה. יהודי שאהב כוסית יין ומטעמי בשר הוא האיש שהיה מכריז תמיד ובודע: „איך דארפט וויסן או איך בין איין אנטיסמיט אויף פוטער" (עליכם לדעת, שאני אנטישמי לחמאה).

וכיוון שהדברים נתגלגלו בענייני מטרת החקלאות, הרחיב גם הרצפלד דבריו על פעילותו בשדות התנועה — כיצד קיבש שבירה של התנועה בכלא עכו, אל אבירי הפ״ע, בתפקיד רשמי של רב, שבא לערוך עם האסירים תפילה בימי חג; כיצד היה שר עמם ואגב שירה כספר להם, בניגון כמובן, מה שאמור קרה לספר. שירתו של הרצפלד בבית־הכלא היתה מושכת את השוטרים והסוהרים, לבוא ולראות את הרב, שאמנם אין לו זקן, אך רינתו המלבבת כפליאה. העבד לו לאחר מכן, כי גם המנהל של בית הסוהר הלך שבי אחרי השירה הזאת עד שראה צורך לפסוק:

„זה נקרא רב, זה לאני מבין רב".

אגמון כבר ידע, כי אני רושם דברים כפיו של הרצפלד פתאום פנה אלי ואמר:

„יקירי, דיברנו קודם על בתים ואולמות, אבל עליך לדעת, כי בתים שאדם בונה, יד הזמן משכחת את בוניהם. אני רוצה, שתדע כמה זה חשוב, כי מעשיו של הרצפלד לא יישארו ללא זכר, אין די בבתים שהוא בונה. אנחנו חיים בין אנשים, שנדמה להם, כי רק להישגי היום־יום ישנה חשיבות. הסביר שם למי שצריך, לכבן שידעו, כמה זה חשוב, כי ייכתב על הרצפלד ומפיו של הרצפלד. הדורות הבאים צריכים לדעת ואף הדור הזה צריך לדעת. יש פגימה בדור שלנו. לא זו בלבד שאין הוא יודע את יוסף, אפילו מה שנתחרש אתמול אין הוא זוכר. יש לו מחלת שכחה לדור".

הרבה זמן נשתהינו בביתו של אגמון. לסעודת הצהרים מוזמן היה הרצפלד אל שולחנו של נשיא המדינה, מר זלמן שזר, ולפנות ערב יצאנו למוצא לנחם אבלים. — אל ביתו של יצחק כהן זכרונו לברכה, אשר נפטר לפני זמן לא רב. אל משפחת כהן, אשר על תלאותיה והיאחזותה במקום הזה תספר רבקה אלפרט בספרה „המתנחלים בהרי".

מוצא הירוקה, חנות הצבעות של האילנות המטופחים. בלכתך להתייחד עם זכרו של האיש, אשר נטע לפני שנים רבות את האילנות האלה, נדמה לך, כי זעקה, תפילה וחשבון נפש יבוא עכשיו בתנועתם ורחשם של בדיהם.

בית־אבלים. אחד הבתים הראשונים שבמוצא. כאן ערכנו, הרצפלד ואני, לפני כמה חדשים ביקור אצל יצחק כהן הישיש. ביקור אשר נחרת בלב. את כל המשפחה המסועפת ביני אבלה מצאנו עתה בבית. אחד הבנים סיפר דבר שקבע מיצחק כהן אביו. בבואו לפני שנים הרבה להתגהל בהר הזה היתה אדמתו משובצת רק בקוצים ודרדרים מהלכי איכה. אך הוא לא נרתע וקבע בית. מתוך איזו תחושה ביהודה. כי אם יש לה, לאדמה זאת כוח להצמיח קוצים יהיה לה גם כוח להצמיח גפנים.

(המשך בעמ׳ 14)

דבר לחקלאות

יובל 40 לחברה ישראלית למובילים

...ברה ישראלית למובילים הו... השנה יובל 40 שנה מאז ... זה את פעילותה הכלכלית. בא... ר־25 שנים מאז החלה להי... את הטרקטורים מסי פרגו...

החברה הנתהלה בשנת 1934 ב... ל קטן בחיפה, להרכבת מכו... נוסעים מדגם סטנדרד ונרמל.

למצעה היה זה המפעל הראשון בארץ מסוג זה. מייסדי החברה האחים אלכסנדר וצבי שפרלינג היו נאלצים לנהל מלחמה נגד המגמה של השלטון המנדטורי להצר את צעדיה של כל יוזמה יהודית שהיו לה סיכויים להצלחה. מלחמת העולם השניה שיתקה את פעולת המפעל אולם מיד לאחר גמר המלחמה הידקו בעליו את פעולתו.

בשנת קום המדינה קבלה החברה את הזכות הבלעדית להפיץ בארץ את הטרקטורים והכלים החקלאיים של מסי פרגוסון שהיה טרקטור מהפכני שהופיע בארץ לראשונה. הטרקטור היה פרי הגותו של מהנדס אירי הרי פרגוסון, שבניגוד לטרקטורים כבדים ומגושמים שהיו מוכרים עד אז, בנה טרקטור קל, שבמקום לגרור אחריו את המחרשה והכלים האחרים, נשא עליו את הכלים על ידי זרועות שהיו עולות ויורדות ע״י הפעלת כח הידראולי. שיטה זאת, ידועה היום בכל העולם כ„שיטה פרגוסון" ו־85% מהטרקטורים בעולם פועלים היום לפי השיטה הזאת. יחד עם הטרקטור ייצר פרגוסון מערכת כלים מגוונת לטיפול בכל ענפי החקלאות. במשך הזמן הרחיבו מפעלי „פרגוסון" את שטח פעולתם עד שנהפכו ליצרני הטרקטורים הגדולים ביותר בעולם. בשנת 1959 רכשה החברה את המפעל הבריטי הגדול ביותר בעולם לייצור מנועי דיזל „פרקינס".

ארגון החברה

ארגון החברה העולמית מחולק לשלושה אגפים: מכונות חקלאיות, ציוד הנדסי לחפירה והעבסה, מנועי „פרקינס". להברה ארגון עולמי לשיווק המשתרע על כל יבשות תבל, מקיימת מרכז הספקה והדרכה לכל נושא. מסי פרגוסון מייצר כעת קרוב למאתיים אלף טרקטורים בשנה. אוכלוסיית הטרקטורים של מסי פרגוסון בעולם עברה את המיליון, כוח חצי מיליון שנוספו רק בארבע שנים אחרונות. החברה מייצרת למעלה מ־18 אלף קומביינים לשנה ומספר עצום של כלים חקלאיים שונים, ומעסיקה למעלה מ־50 אלף עובדים. צוות גדול של כוחות חשיבה הנדסיים עוסקים בלי הרף על שיפור המוצר ותכנון הייצור לקראת שנות השמונים, עת התגיה חוזה הכפלת הייצור ופתוח מוצרים חדשים.

חברה ישראלית למובילים מציגה בביתנה בתערוכה החקלאית במקוה-ישראל כלים רבים שלא הוצגו לפני כן בארץ, החברה מתקרבת השנה למכירת הטרקטור מספר 10 אלפים והיא יזה על כבו פרס לבנחם לוכים את טרקטור היובל. הטרקטורים של מסי פרגוסון בפחרים כ„יעלת מ־1100 ישובים בארץ ומספר לקוחותיה קרוב ל־7 אלפים. החברה הרחיבה בשנה האחרונה את אפצפי השיווק והשירות שלה, הגדילה את המחסנים לחלקי חילוף הכפילה את שטח הכונן ומפעל הרכבה של הטרקטורים במפרץ חיפה, והמהוך אחרי הגים מרכז שרותים וכבירות בעוסף האחזי ההתיס שלה בנהריה. החברה מציינה תקופה פעילות כלכלית רבת השגים בעבר וצופה לקראת תקופה של שיפור מתמיד על שרותיה והיכבה לצהיה.

תערוכת מיכון וטכנולוגיה בחקלאות 1973

היום נפתחה תערוכת מיכון וטכנולוגיה בחקלאות 1973. התערוכה תתקיים בבית הספר החקלאי „מקוה־ישראל" בתאריכים 17.9.73—20.9.73, בין השעות 9.00—15.00 והכניסה חופשית לציבור. התערוכה זו קשורה לתערוכת 100 שנות התיישבות המתקיימת בגני התערוכה שבידיד המזרח. קיומה של תערוכה חקלאית דוקא בבית ספר חקלאי ובפרט בבית־ספר הותיק במקוה־ישראל רצוין טוב ואנו מקווים כי הציבור גם ייהנה מהתערוכה ומהאווירה הכפרית שבבית הספר הזה.

אושר ע״י הועדה לאביזרי השקייה

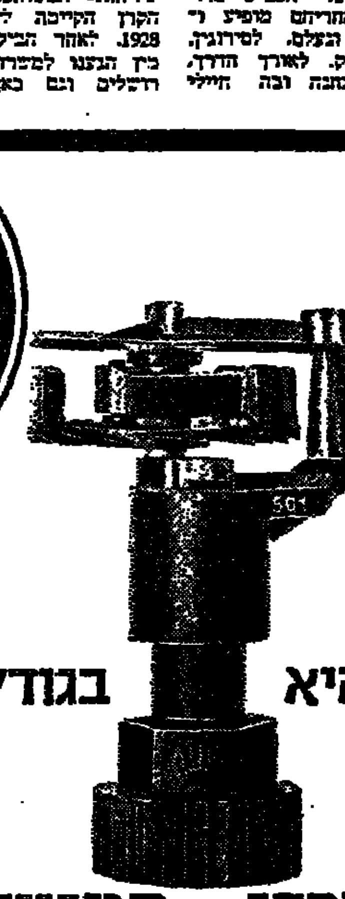

הרי היא בגודלה הטבעי

ממטרת טורבו-פעיש נען 501

הממטרה הקומפקטית הראשונה

- הממטרה הקומפקטית מיוצרת מחומרי פלסטיק העמידים בתנאי אקלים קשים וכל סוגי מים.
- הממטרה מיועדת במיוחד להשקייה קבועה.
- הממטרה החסכונית הפועלת בלחצים נמוכים בלתי-רגילים.
- ממטרת נען 501 אידיאלית להשקייה מתחת לנוף בפרדסים, אבוקדו וכל יתר המטעים וגינות נוי.

אחריות לפעולה תקינה ל־1500 שעות עבודה או 3 שנים.

נען מפעלי מתכת

טלפון 96 51 83

ראשון בקבוצתו בעל שיא באיכותו

טרקטור „ג׳ון דיר״ תואם לדרישות המשק החקלאי בעידן החדש

סדרת ה-30 היא תולדת „הרעיון הבריא" של שילוב עצמה, חסכון, נוחיות ועיצוב נאה

3 דגמים לבחירתך: 2030-71 כ״ס, 2130-79 כ״ס, 3130-97 כ״ס.

המשביר המרכזי בע״מ

האגף הטכני – המחלקה למכונות חקלאיות

חיפה, גבורי ישראל 76, טל. 39955; חיפה, טל. 862161; ירושלים, טל. 524181; באר-שבע, טל. 6243

VOLVO

בשרות החקלאות

- טרקטורים חקלאיים
- טרקטורים רב תכליתיים
- גרטורים
- מנועים ימיים

הכלים יוצגו בתערוכה החקלאית שתתקיים בימים 20-17 בספטמבר במקוה ישראל

היבואנים הבלעדיים:

„מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע״מ המחלקה לטרקטורים ומנועים

בבעלות מאיר קן ובניו תל-אביב, רח׳ קרליבך 25, טלפון 289191

once volvo always volvo

חדש

U-550

- 55 כוחות סוס
- היגוי הידראולי
- מערכת הידראולית מושלמת
- מערכת תאורה המתאמת את דרישות הבטיחות
- מושב נוסף לנוסע
- מערכת כלי עבודה מושלמת
- ועוד, ועוד.

הטרקטור החדש מתוצרת UTB במחיר ללא תקדים

הטרקטור מוצג לראשונה במקוה ישראל בימים 17 - 20 בספטמבר בתערוכת מיכון וטכנולוגיה בחקלאות 1973.

פרטים מלאים, חלפים, יעוץ ושירות אצל המפיצים הבלעדיים:

נ. פלדמן ובנו בע״מ

חיפה: דרך יפו 137 טל. 528255 * ת״א: רח׳ גיבורי ישראל 71, טל. 259177

12 מיליון ל"י — הרווח הנקי של התעש' האווירית ב־72/73

נמכרו 15 מטוסי „ערבה" ו־15 מטוסי „ווסטווינד"

מאת דוד בושיוב, סופר „דבר" לענייני התעשיה

הרווח הנקי של התעשיה ה־אווירית לישראל בשנת הכספים 73/1972 לאחר תשלומי ריבית ופחת הוא 12 מיליון ל"י לעומת 8 מיליון ל"י בשנת הכספים הקודמת — אמר אתמול מנכ"ל התעשיה האווירית א. שווימר במסיבה עם תא כתבי התעשיה במטוסי החברה בלוד.

שווימר אמר, כי שנת כספים זו היא הטובה ביותר בתולדות החברה ומחזורה היה 710 מיליון ל"י לעומת 454 מיליון בשנת 72/1971.

כזכור, אישרה ועדת השרים לענייני כלכלה לפני שבוע להתעשיה האווירית לייצר 12 מטוסי „ערבה" נוספים ו־13 מטוסי „וסטווינד" נוספים. בשנה הבאה תייצר התעשיה האווירית 22 מטוסי „וסטווינד" ומפיץ המטוסים בארה"ב ובקנדה התחייב לכמור 18 כהם.

לפני החלטה זו אישרה הממשלה לתעשיה האווירית לייצר 17 מטוסי „ערבה" ו־36 מטוסי „וסטווינד". כה נמכרו 15 מטוסי „ערבה", 14 ללקוחות בחו"ל ואחד ללקוח בישראל. כן נמכרו 15 מטוסי „וסטווינד".

שווימר אמר כי יש שוק טוב למטוסי התעשיה האווירית. משטר ההגנה האמריקאי לקח מטוס „וסטווינד" אחד לבדיקה ל־6 חדשים. ובקרוב הוא ישלח את פירוט דרישותיו המיוחדות לגבי המטוס שהוא רוצה לרכוש. בבדיקה הסתפקו במטוסי שתי חברות. ולדעת שווימר היה מטוס התעשיה האווירית מתאים יותר. המכרז לרכישת 41 מטוסים כאלה יפורסם בפברואר 1974. החברה תשתדל לעמוד בדרישות הזוכות בכבוד זה.

יצוא התעשיה האווירית גדל ב־62 מיליון ל"י אשתקד ל־82 מיליון ל"י בשנת הכספים 73/1972. אחד המוצרים שיוצאו הוא הטיל „גבריאל". בידי התעשיה האווירית הזמנות בלקוחות בחו"ל לטיל „גבריאל" בשווי 40 מיליון דולאר. עד כה סיפקה התעשיה האווירית חלק קטן מהזמנות אלה, אשתקד בשווי 3—4 מיליון דולאר. השנה יוכפל היצוא. לפי התחזית תקבל התעשיה האווירית בשנתיים הבאות הזמנות לטיל „גבריאל" מלקוחות בחו"ל בערך כולל של 75 מיליון דולאר. יכולת החברה לספק טילים אלה ללקוחות בחו"ל תגדל כאשר היא תסיים את העבודות בשביל חיל הים הישראלי.

שווימר הזים את הטענה, כאילו יש בתעשיה האווירית אבטלה סמויה של אלפי עובדים וניהול כושל. הוא אמר כי אי־אפשר לשבח את התעשיה האווירית על עבודתה לבנין מערכת הבטחון ולומר עם זאת שהיא כושלת בפרוייקטים האזרחיים שלה. האישור שנתנה ועדת השרים לענייני כלכלה לייצר סדרות נוספות של מטוסי „ערבה" ו„וסטווינד", היא בעיניו הבעת אמון בהנהלה הקיימת. עם זאת סביר שבחברה גדולה יהיו כמה ליקויים. „השנה אנו מייצאים בסך 162 מיליון ל"י ומרוויחים בכל לירה שאנו מייצאים", אמר שווימר. הוא ציין כי החברה עומדת בתחרות עם חברות בחו"ל, וכי היא יעילה מאוד. במשרד הבטחון הוא לקוח גדול באור. 77 אחוז מהמחזור הכולל של החברה. והוא משלם לחברה פחות מלקוחות בחו"ל.

שווימר אמר כי כתבי ועדות בדקו את המבנה הארגוני של החברה, ושתיהן הגיעו למסקנה שארגון החברה הוא טוב ואין לשנותו לחברות קטנות.

במהלך החטיבות של התעשיה האווירית סיפר פרטים על פעילות החטיבות.

הושלמה בניית מנהרת אוויר

בניית מנהרת אוויר, שתאפשר ניסויים לקראת ייצור מטוסים בסיסיים — הושלמה באחרונה בתעשיה האווירית בלוד. במנהרת האוויר הושקעו 11 מיליון ל"י — נאמר אתמול בסיור כתבים לענייני תעופה בתעשיה האווירית בלוד.

מנהרת האוויר נמצאת בבניין שהושלם לא מכבר ויש בה חדר בקרה וכל המיתקנים הנדרשים לניסויים המוכרחים בכל על לייצור מטוסים. עד כה עשו עובדי התעשיה האווירית ניסויים במנהרות האויר של הטכניון בחיפה. מעתה תוכל התעשיה האווירית לקבל עבודות ניסוי במנהרה מחו"ל.

את האוויר למנהרה מספק מאוורר ענק בעל שישה להבים, המופעל במנוע שהספקו 1750 כוחות סוס. התוכנית לתיכנון המנהרה נעשתה לפני שלוש שנים בארה"ב. והעבודה הושלמה תוך שנתיים. לפי תיכנון החברה האמריקאית. כל עבודות המנהרה והרכבת המנוע והמאוורר נעשו בארץ.

כתחת למנהרה הותקנו מאזניים מדוייקים המודדים את הכוחות הפועלים על הגוף האווירונאמי בשעת הניסוי במנהרה. כוחות עילוי, כוחות משיכה, כוחות צד ועוד. (ע)

מאסר לאנשי „ספינת הסמים" מלבנון

18 חודשי מאסר הוטלו אתמול על כל אחד מארבעת דייגי „ספינת הסמים", שנמצאו בה לפני כחודש 2 טונות חשיש, שנועדו להברחה מלבנון למצרים.

הנאשמים הם סלים שהאמה, בן 25, ואליאס נקולו, בן 23 מלבנון, אלסייד חיצאוי, בן 31 ממצרים, ומוסטפה טבבורי בן 64 מירדן. הארבעה הודו באשמתם והורשעו בהחזקת סמים בכמויות מסחריות.

המתורגמן בית המשפט מאיר עבאדי תירגם לנאשמים את כתב האישום, שלפיו הפליגה הספינה „אל הודי" ב־4 באוגוסט מלקה שבלבנון למרסה־מטרוח שבגבול מצרים־לוב, כדי לפרוק שם את מטען הסמים. ב־7 באוגוסט הגיעה הספינה ליעדה. אך הדייגים לא הצליחו לפרוק את החשיש, בגלל שנתקלו במארב שפתח עליהם באש. אחד המבריחים שירד אל החוף כדי לתאם את פריקת החשיש לא חזר לספינה, וזו ברחה ללב ים. מנוע הספינה חדל לפעול והצפיה קיבלו עזרה מאניה גרמנית, שציידה אותם במים ובמזון. הם ניסו לשוב לחופי לבנון. אך ב־14 לאוגוסט גילה אותם בסמוך חיל הים במי המים של ישראל, סמוך לחוף נהריה.

כניעתם של הנאשמים ערך שמאי הודה בעם שולחיו בעבדות שיותר להם בכתב האישום.

בית המשפט נענה לבקשת בא־כוח התביעה וציוה על החרמת הספינה לטובת אוצר המדינה. כן ציווה בית המשפט להשמיד את הסמים. (ע)

שיפוט מהיר למודים

שיטה חדשה של שיפוט מהיר לנאשמים הנהיג מדור התביעות של משטרת מחוז תל־אביב בבית משפט השלום בעיר.

השיפוט המהיר, שיופעל רק לגבי נאשמים המודים באשמתם, מייעל את עבודת בתי המשפט והמשטרה וחוסך מן הנאשם עינוי־דין בציפיה לתחילת משפטו. עצור אשר המשטרה מחליטה שיש מקום להעמדתו לדין והמודה באשמה מובא תוך יום או יומיים לפני שופט שלום לבירור דינו. תובע מיוחד, שהוצמד לכל מרחב המחוז, מכין מיד את כתב־האישום.

השיטה החדשה היא פרי יוזמתו של ראש מדור התביעות במחוז סנ"צ ש. רחנבוים. (ע)

נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר, ערך אתמול קבלת פנים לראשי העדה הדרוזית ולנציגיה.

כופרים באשמת שוחד בקשר לצילום „בת דור" לטלוויזיה

איש יחסי הציבור יוסף פרנקל, בן 34 מתל־אביב, כתב הטלוויזיה עמנואל דודאי, בן 34 מתל־אביב, וצלם הטלוויזיה יצחק בר־סיני, בן 41 מקיראון, כפרו באשמה של מתן שוחד וקבלתו, בראשית משפטם בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

בשם עמנואל דודאי כפר אתמול באשמה עו"ד אורי וגמן. פרנקל ובר־סיני כפרו באשמה בשבוע שעבר.

סגן פרקליט מחוז תל־אביב האשים את יוסף פרנקל במתן שוחד לעמנואל דודאי, כדי שזה ידאג לצלם את להקת „בת דור" ויחדיר את הכתבות המצולמות לחדשות בטלוויזיה.

עמנואל דודאי הואשם בקבלת השוחד בסכומים של 300 ל"י ו־200 ל"י, ובמסירת חלק מהם לצלם יצחק בר־סיני.

הצלם הואשם בקבלת שוחד.

בדיון ישב השופט בנימין כהן. המשך המשפט נדחה. (ע)

תקנות להבטחת סעד משפטי לנזקקים

שר המשפטים י. ש. שפירא חתם אתמול על התקנות שהתקין לחוק הסיוע המשפטי תשל"ב — 1972, לאחר אישור התקנות על־ידי ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת.

התקנות החדשות, שהן תקנות סוציאליות חשובות ביותר, מאפשרות לנזקקים לכך לקבל סעד משפטי. אין אדם שאינו נצרך לעתים לייעוץ משפטי של עורך־דין. יתר על כן, עצם עקרון השוויון במשפט מחייב שלכל אחד מהצדדים תהא אפשרות לפנות למערכת בתי המשפט ולתבוע את זכותו או להתגונן ושזכות זו לא תקפח מחוסר יכולת כספית.

התקנות קובעות מי רשאי ליהנות מהסיוע המשפטי, המבחן לעניין זה הוא מי שמקבל תמיכת סעד, או מי שהכנסתו אינה עולה על מחצית השכר הממוצע במשק. הסיוע המשפטי יינתן בתחומים הבאים:

- ● ענייני המעמד האישי, לרבות אבהות, אימוץ, ירושה, קביעת גיל ותיקון גיל וכן ענייני אפוטרופסות.
- ● הגנה על זכויות הנוגעות למגורים, לרבות בצלות, תביעות פינוי או סילוק יד, דמי שכירות, דמי מפתח ותיקוני המושכר.
- ● עניינים כספיים, לרבות נזיקין.
- ● עניינים שבית־הדין לעבודה מוסמך לדון בהם.
- ● תביעות על פי חיקוק המעניק גימלאות, מענק שיקום או זכויות אחרות לנכים או למשפחות נספים.
- ● תביעות בכל עניין הנוגע לזכויות של חיילים משוחררים.
- ● תביעות לפי חוק השבות תש"י — 1950, חוק האזרחות תשי"ב — 1952, חוק מירשם האוכלוסין תשכ"ה — 1965.
- ● ענייני רישוי עסקים, עיסוקים, או מקצועות, הסדרתם מכוח חיקוק.

ייצוג בבתי־משפט

השירות בעניינים אלה כולל ייעוץ משפטי ועריכת מסמכים משפטיים, ייצוג בפני בתי משפט ובתי־דין, לשכות הוצאה לפועל ורשויות הפועלות על פי דין, וכן תשלום הוצאות הכרוכות במתן השירות, שלדעת ראש הלשכה היה הכרח להוציאן.

4 שדדו נהג מונית כפתו אותו לעץ וגנבו את המונית

ארבעה אנשים שדדו אור ליום אתמול את כספו של נהג מונית, קשרו אותו לעץ בפרדס, וגנבו את מכוניתו והסתלקו.

בשעה 1 אחר חצות נסע נהג המונית שלב. חג'בי, בן 31, מתל־אביב במרכז העיר לוד. שם עצרו אותו ארבעה בחורים בני 20—22 וביקשו ממנו להסיעם לפתח־תקוה. כשהגיעו למבואות העיר שלף אחד מהם אקדח וכיוון אותו לראשו של הנהג. הארבעה דרשו ממנו שימשיך לכיוון כפר־סבא והנהג עשה כדבריהם. ביציאה מפתח־תקוה, לא הרחק מהגשר על נהר הירקון הורו לו לפנות בדרך עפר ימינה, אל תוך פרדס.

בפרדס נדרש הנהג לעצור ושם שדדו האלמונים את כספו, כ־250 ל"י, כפתו את ידיו, קשרו את עיניו במטפחת וקשרו אותו אל עץ. לאחר מכן עלו למונית והסתלקו.

כעבור חצי שעה עלה בידי הנהג להשתחרר מכבליו. הוא הלך לכביש, עצר מכונית והגיע למשטרת פתח־תקוה. מיד הציבה המשטרה מחסומים בכל הכבישים המרכזיים בסביבה ועד הבוקר נעצרו מספר חשודים.

מפקד משטרת פתח תקוה, פקד אליהו נבר, אמר, כי ייערך מסדר זיהוי בנוכחות נהג המונית. הוא הוסיף, כי החידה שלא נפתרה היא שהמונית טרם נמצאה. המשטרה ממשיכה בחיפושים אחריה בכל הארץ. (ע)

צו מניעה נגד עובדי „ת.ג.ל." בעכו

בית הדין האזורי לעבודה בחיפה הוציא צו נגד 120 הפועלים של בית החרושת „ת.ג.ל." בעכו, והורה להם לחזור לעבודה סדירה. בגלל הסאנקציות שנקטו העובדים בדרישה לשיפור שכרם נאלצו בעלי המפעל לסגור את המפעל ביום ו'. נציגי העובדים הוזמנו אתמול לבית־הדין בחיפה, שהוציא, כאמור, לפי בקשת ההנהלה, את הצו המורה לעובדים לחזור לעבודה. (ע)

התפוצצות בעכו בגלל דליפת גאז

פיצוץ ארע אתמול ברחוב ירושלים שבעכו. כתוצאה מדליפת גאז בבית שיש בו הספקת גז בצנרת, נגרם נזק למרצפות בקומות התחתונות של הבית. לא נודע על נפגעים. כבאי־האש מעכו ושכנאי חברת הגאז, טיפלו בתיקון התקלה. (ע)

נהרג בתאונת עבודה

אילן מורי, בן 30 מגדרה, נהרג אתמול מפגיעת מכונית פרטית בכניסה לגדרה. המכונית הפרטית שהיתה נהוגה בידי קצין צה"ל, פגעה בהולך־הרגל שחצה את הכביש הראשי. נהג המכונית נעצר לחקירה בידי המשטרה. (ע)

נהרג בתאונה

זלמן מושקוביץ, תושב נהריה, נהרג אתמול בתאונת עבודה במפעל לייצור רהיטים „רהיטי הגליל" בנהריה.

מושקוביץ, נשר בן 25, הוציא חומר מיוחד לייצור לכה, מתוך חבית באמצעות לחץ־אוויר. ולפתע התפוצצה החבית. הוא נפגע והועבר לבית החולים הממשלתי בנהריה. שם נקבע מותו.

משטרת נהריה פתחה בחקירת נסיבות המקרה. נודע כי משרד העבודה ימנה ועדה לחקירת האסון. (ע)

הפרס כפליים

לוטו 2

בהגרלה 37/73

הסכום המיועד לפרסים

מעל למיליון לירות

(כולל העברה)

* * *

הסכום המיועד לפרס הראשון

500,000 ל"י

כל יתר הפרסים מוגדלים

• כפוף לערעורים

הזכיה בפרס הראשון לכל טופס מוגבלת ל־250.000 ל"י

היום המועד האחרון למסירת טופסי הלוטו.

חברת החשמל לישראל בע"מ — היחידה לבטיחות הצרכן

המוסד לבטיחות ולגיהות — ליד משרד העבודה

הועדה הציבורית לבטיחות בעבודה לאזור חיפה והצפון

עם סיום מבצע

„שבוע הבטיחות בשימוש בחשמל"

אנו מזכירים לציבור:

בכל יום ובכל שעה — הקפדה על התנהגות זהירה ושמירה על כללי הבטיחות בכל שימוש במכשיר חשמלי.

להלן כמה כללי בטיחות: —

✱ **בדוד כפול, שנאי (טרנספורמטור), מבדל, והארקה.**
דאג לכך שהכלי החשמלי המטולטל שבידך יהיה בעל בדוד כפול. אם לא ניתן הדבר, צייד אותו בשנאי מבדל. במידה והכלי חסר בדוד כפול או שנאי מבדל, דאג להארקתו התקינה.

✱ **כבלי זינה.**
המנע משימוש בכבלי זינה ארוכים. דאג, במידת האפשר להתקנת בתי תקע בקירבת מקום השימוש במכונה או במכשיר החשמלי המיטלטל.

✱ **הכנסת והוצאת התקע.**
בעת הכנסת התקע — וודא שהתקע הוכנס עד סופו לבית התקע. בעת הוצאת התקע — משוך בתקע עצמו: לעולם אל תמשוך בפתיל הזינה של מתקן חשמלי כלשהו.

✱ **תקוני חשמל.**
אל תבצע כל עבודת חשמל וכל תיקון של מתקן או אביזר חשמלי. אם אינך חשמלאי מוסמך ובעל רשיון, ואל תתיר לאחרים שאינם חשמלאים בעלי נסיון לעשות זאת.

✱ **חבורי חשמל.**
אל תשתמש בבית נורה משולב עם בית תקע או בתקע עם שלוש הסתעפויות ואל תתיר לאחרים להשתמש בהם.

✱ **קווי חשמל.**
בעת עבודתך במכונות הרמה ניידות (עגורנים, מנופים), או בעת הובלת מטען גבוה, וודא את מקום קווי החשמל והקשר על מרחק בטיחותי מהם. אירע, ונוצר מגע בין המכונה לקו החשמלי, קפוץ מהמכונה ברגליים צמודות והתרחק בניתורים.

✱ **מוליכי חשמל קרועים.**
נקרע מוליך חשמלי ומונח על הקרקע או תלוי באוויר, אל תגע בו, ואל תניח לאחרים לגעת בו.
הזעק מייד את מחלקת ההשגחה העירונית בחברת החשמל.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

הוועד הפועל — המרכז לתרבות ולחינוך

האגף לאמנות — המדור לריקודי־עם

השתלמות

מדריכים ותיקים

לריקודי עם

ביום שבת, כ"ה אלול (22.9.73)

בבית הספר לפעילי ההסתדרות

בוגרי האולפנים

ביום ראשון, כ"ו אלול (23.9.73) בבית לסין תל־אביב

פרטים במדור לריקודי־עם, המרכז לתרבות ולחינוך, חדר 408.

הודעה לרפתנים

אסיפות חירום

של רפתנים

בקשר למצב החמור השורר בענף, וקבלת החלטות על נקיטת אמצעים במידה ולא ישופר המצב תתקיימנה במקומות כדלקמן:

היום, יום שני, 17.9.73 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העם בכפר שמואל. (לישובי השפלה וחבל ההר).

ביום חמישי, 20.9.73, בשעה 9 בערב בבית העם בכפר־יחזקאל (לישובי העמק והצפון).

ביום שני, 1.10.73, בשעה 9 בערב בבית העם במושב אמץ (לישובי אזור המרכז).

על מועד הכנס לאזור הדרום תבוא הודעה.

נא לראות בהודעה זו הזמנה אישית.

המען: כפר ויתקין עבור ועד הפעולה.

ועד הפעולה כפר ויתקין

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מספר המכרז	הנושא	המועד האחרון להגשת ההצעות	התשלום תמורת המכרז
73/א/9439	גלי הגנה כתונות ומסבים למנתקי קו	4.10.73	5.— ל"י
73/א/9441	נעלי כבל	26.9.73	ללא תשלום

לקבלת מספרי מכרזים ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00—13.00 למדור הרכש חיפה, המשרד הראשי, ליד תחנת הכח החדשה או למדור הרכש דרום תל־אביב, רח' החשמל 7.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל למשרדנו הראשי בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

אל רפ"י!

על סמך הבטחת מי התפטר ישראל כץ מהנהלת המוסד לביטוח לאומי?

מי אירגן את ביצוע ההבטחה להנ"ל בבחירות פנימיות בחטיבה?

החזירו את סורקים למקומו ברשימת חברי הכנסת!

א. ר.

קרן הקבוץ המאוחד בע"מ

לכל משתתפי הכנס

ביום ד', 19.9.73 יתקיים באפעל בשעה 12.00

כנס שנתי

של קרן הקבוץ המאוחד

על הפרק:

— דו"ח שנתי

— ציון 40 שנה לקרן הקבוץ

מועד משוער לסיום הכנס: שעה 15.00.

בגלל עומס התוכנית נבקשכם להגיע למקום בשעה 11.45.

הנהלת הקרן

גלי צה"ל

האזינו

היום

מחר ומחרתיים

לשידור חי, רצוף

מן הצעדה

בין השעות:

4.00 בבוקר

11.00 לפנה"צ

רפורטזות חיות

מן הצעדה

ראיונות

של הצועדים,

פזמונים,

מערכונים, פינות.

מבטחים

מוסד לבטוח סוציאלי של העובדים בע"מ — המרכז

הודעה לציבור הפנסיונרים

הננו מודיעים בזה לציבור הפנסיונרים של מבטחים כי לרגל החגים הבאים עלינו לטובה הקדמנו את תשלום הפנסיה לחברים.

החל מיום א' 23.9.73 תמצא הפנסיה עבור חודש אוקטובר בחשבונות החברים בסניפי הבנקים.

בברכת שנה טובה

לפנסיונרים ולבני משפחותיהם

הנהלת מבטחים

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

ד"ר זאב פרוז'נסקי ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר, יום שלישי כ"א אלול תשל"ג (18.9.73) בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית־שאול.

נפגשים ליד השער.

המשפחה

אנו אבלים על מות חברנו

מאיר מיורציק ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה האבלה

ארגון הפועלים היציבים, הקבועים והפנסיונרים בסולל־בונה תל־אביב מחוז הדרום — הנהלת סולל בונה חטיבת הבנין

תודה

למשתתפים בצערנו ובאבלנו הכבד במות ראש משפחתנו

יוסף באהר ז"ל

העליה לקבר תתקיים ביום ד', כ"ב אלול תשל"ג (19.9.73) בשעה 15.30 מביתו רחוב ארלוזורוב 11, ירושלים.

המשפחה

במלאות שנה לנפילתו בעת מילוי תפקידו של בננו ואחי היקר

סגן יהודה תמיר ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום רביעי, כ"ב אלול תשל"ג, 19.9.73 בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין הצבאי בשכונת קריית [illegible] נתניה.

אוטובוס יצא מבית ההורים ברחוב נוה שלום 7 נתניה בשעה 3.45 אחה"צ.

המשפחה

לאברהם מרבזי והמשפחה

משתתפים בצערכם במות הרעיה—האם

מלכה ז"ל

אחדות דפוס אופסט ובלט בע"מ

תנחומינו למשפחה ולקיבוץ בית אלפא

עם מותו של

צבי נוימן ז"ל

אחד מפעילי ארגוננו הראשונים

מזכירות ארגון עובדי הפלדה

לחברנו **מנחם פטר והמשפחה**

משתתפים באבלכם על מות האח, הבן

אלכסנדר ז"ל

בית אייל

למשפחת **שואר ולמשק דוברת**

אתכם באבלכם על מות

אלי ז"ל

מזכירות בית קשת

הפגנה מיותרת של ה,ליכוד'

מאת דניאל בלוך

הדיון הדחוף בכנסת לא יתרום דבר לזכויות האדם בישראל

הופעת הבכורה של ה,ליכוד' הימני תתקיים היום מעל בימת הכנסת. לאחר שסוף סוף הצליחו לישב את המחלוקת ביניהם. החליטו השותפים מאגנס להפגין את אחדותם קבל עם ועדה, בכינוס מיוחד של הכנסת. אלא שכרגיל אצלם לא הצליחו לבחור בנושא המעניין את הציבור, אלא בחרו בענין ,חוק יסוד: זכויות האדם', שקשה להבין מדוע הוא מצדיק ישיבת פגרא דחופה. אין ספק, שהנושא הוא חשוב אך מה הדחיפות שבו. ולשם מה להזעיק את הכנסת בעת הפגרא — קשה להבין. דווקא כי ראשי גח"ל ביקשו להפגין אידשהו הישג פרלמנטרי, וכיוון שאמתחתם ריקה מהישגים חיפשו ומצאו ענין זה.

כדי להבין את פשר ההתעוררות בנושא זה. יש לסקור בקצרה את השתלשלות הטיפול בנושא חוק יסוד: זכויות האדם. מאז הכנסת השישית קיימת ועדת משנה לחוקי יסוד, מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט. בכנסת הקודמת עמד בראש הוועדה חיים צדוק. בכנסת הנוכחית נבחר ח. צדוק ליו"ר ועדת החוץ והבטחון. מכיוון שהימים היו ימי הליכוד הלאומי הסכימה מפלגת העבודה לבקשת גח"ל למסור לה ראשות ועדת המשנה. גח"ל היתה זקוקה לתפקיד זה למען ד"ר בנימין הלוי, כפיצוי על אכזבתו על שלא נבחר לכהונת שר בממשלה. היתה עסקה. כל ארבע השנים בנושא אחד הוא חוק יסוד: זכויות האדם. תפקיד הוועדה היה לנסח חוק זה מתחילתו. משום שהוא לא הוגש לכנסת על ידי הממשלה, וזאת מתוך גישה קונסטיטוציונית נכונה. שחוק שבא, למעשה, להגביל את השלטון ולהתוות את תחומיו, מן הראוי שינוסח מתחילתו על ידי הרשות המחוקקת. ללא כל התערבות של הרשות המבצעת.

חברים בוועדת המשנה סיפרו לי. כי דיוניה התנהלו בכבדות ובעצלתיים. ד"ר הלוי ניגש לענין ביסודיות כבדה ועצל. כנראה. על פי לוח זמנים משפטי ולא על פי לוח זמנים פרלמנטרי, וכך הגיע להשלמת החוק רק סמוך מאד לסיום המושב. יש לדעת. כי חוק יסוד רציני אין משאירים לרגע האחרון. כשהכנסת עסוקה בביקורי השולחן ופעמי הבחירות כבר נשמעים מעבר לכותל. אנשי גח"ל מנסים לכפר על העדר זריזותו של ד"ר הלוי. אבל הדבר מאוחר מדי. חשוב להדגיש. כי חוק היסוד הזה אינו יציר כפיו של ד"ר הלוי ואיננו בן טיפוחים של גח"ל. החלק העיקרי בחוק הוא פרי עבודתם של נציגי המערך בוועדה. עלולא תמיכתם לא היה החוק יכול לעבור, שהרי המפלגות הדתיות מתנגדות, כידוע. לחוקה, ובמיוחד לחוק יסוד — זכויות האדם. ש־יכול אי פעם להוות עילה משפטית נגד הרבנות והרשויות הדתיות בנושאים שונים. ברור, כי הנציגים הדתיים לא סייעו לעבודת הוועדה, אולם לגבי השלבים האחרונים לא הייתי מאשים אותם. ד־לא את יו"ר ועדת החוקה מטעמם. ד"ר יוסף גולדשמידט, משום שהענין הוגש באיחור, ובמועד שבבקל אפשר היה למצוא עניינים דחופים וחשובים יותר.

קשה לי להבין מה רוצים חברי גח"ל בדיון הדחוף עתה. חוק כזה. המוגש לקריאה ראשונה, מצריך דיון מעמיק, כי הוא עוסק בנושאים בעלי חשיבות לדורות. האם יש למישהו עתה זמן ועצבים לכך, ערב הרכבת רשימות המועמדים של המפלגות, לפני גיבוש המצעים ופתיחת מערכת הבחירות?

למעשה, עבודת ההכנה להצעת חוק היסוד לא ,תלך לאיבוד'. אדרבה. פורמלית לא יחול על חוק היסוד דין הרציפות. משום שלא אושר בקריאה ראשונה. אולם אפשר להניח, כי רוב חברי ועדת המשנה יהיו חברים גם בכנסת השמינית, וללא מאמץ רב ניתן יהיה להגיש את הצעת החוק לקריאה ראשונה בתחילת עבודתה של הכנסת הבאה.

כינוס ישיבת הכנסת היום אינו אלא הפגנה מיותרת ומגוחכת, שלא תוסיף דבר לא ל,ליכוד' ולא לזכויות האדם בישראל.

בנימין הלוי

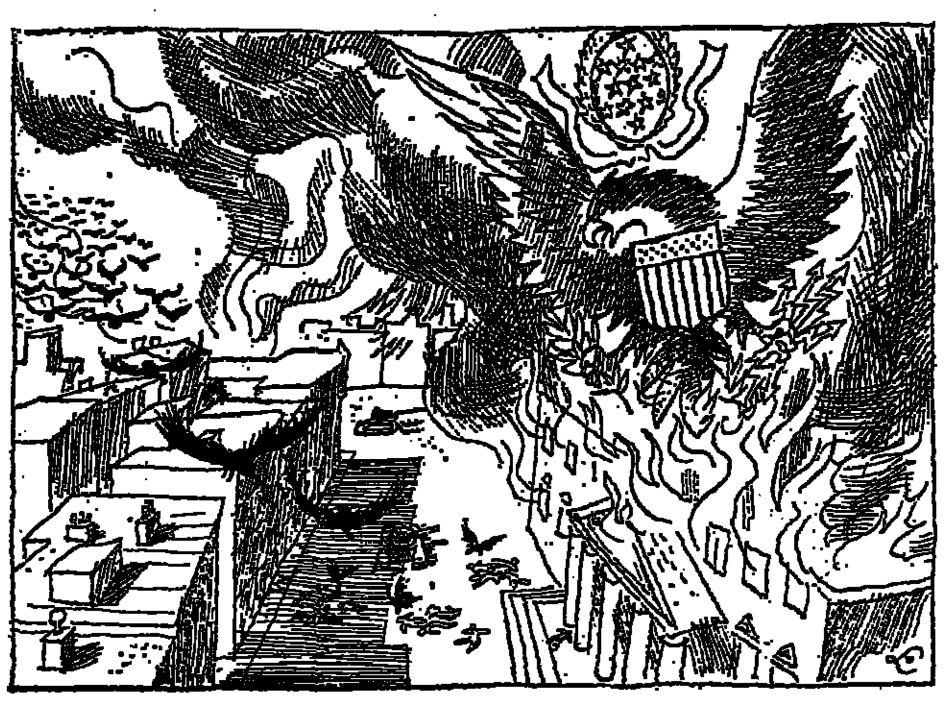

כנפיים חרוכות בטרגדיה של צ'ילי
לאנג, זידדויטשה צייטונג

מי ירוויח מפרישת בן־אהרן

מאת טדי פרויס

המזכ"ל הוא אדם קשה, אך בלעדיו יהיה קשה יותר

בשעתו הייתי אחד הבודדים שהביעו בפומבי דעתם, כי אין לעסות את יצחק בן־אהרון מזכיר כללי להסתדרות. אולם כיום נראה לי שעליו להישאר. ולא משום שהוא השתנה, או מה שפחות חשוב — משום שדעתי השתנתה. אלא מפני שהנסיבות השתנו.

מי שרוצה יכול לומר, כי תקופת בן־אהרון בהסתדרות לא הביאה לפועלים הישגים יוצאים מגדר הרגיל. מזכירים אחרים, פחות קולניים, השיגו לעובדים לא פחות מזה. דווקא בימי בן־אהרון הלה ירידה בחלקו של השכר בהכנסה הלאומית — עד כמה שמודד זה משמעותי. הוא עשה מספר שגיאות טאקטיות חמורות. שכל פוליטיקאי בינוני היה נמנע מהן. הוא הפליט הערות שאחדות מהן ראויות להיכתב באנשי תנ"ך. למשל, הערתו כי במאבק של פועלי הנמלים הוא מלחמת העבודה בהון (ציניקאים אמרו, שההיפך מזה הוא הנכון: היתה זו מלחמת אי־העבודה בהיעדר ההון). אך על אף כל אלה העניק בן־אהרון לפועלים הרגשה שחסרה להם לפני כן, ואין זה משנה אם הרגשתם היתה מוצדקת או לאו. בן־אהרון נתן להם תחושה שהם משתייכים לארגון לוחם, שגם אויביו חייבים להתייחס אליו ברצינות.

ונכס זה איננו מעמדי בלבד אלא לאומי כללי. פועלים בעלי הכרה ובטחון עצמי הם צורך לאומי, כמו תעשיה יעילה ומערכת חינוך מתוקנת. ללא הכרה זו ייגרע ממערכת הייצור ובהריבוד החברתי מרכיב שהוא חיוני לכל חברה. ביצירת תודעה זו הצדיק בן־אהרון את קיומו. ביטוי מה להגברת הזיקה בין העובדים להסתדרות ניתן למצוא בעלית אחוז ההצבעה בבחירות האחרונות. היתה זו הפעם הראשונה שאחוז הבוחרים לא ירד בהשוואה לבחירות קודמות, אלא עלה במעט. נכון ששיעור הצבעה של 68 אחוז עדיין אינו מורה על הזדהות יתר בין הפועל לבין ארגונו. אולם אם נעלה בדעתנו כיצד היתה נראית ההצבעה לו נמשך התהליך הרווח זה עשרים שנה, נוכל להעריך כראוי את תרומתו של המזכיר הנוכחי.

על פי רצונו להתפטר נראה שבן אהרן מטיל ספק בהישגיו. בכך הוא מחמיר בביקורת העצמית יתר על המידה. אף כי תקופתו היתה עת של תעסוקה מלאה. ואלה תנאים נוחים למאבק מקצועי, היה עליו לשחות נגד הזרם. הכלכלה בארץ היתה עדיין כלכלת מלחמה, על אף הפסקת האש, ופליא שבן־אהרן שכח, כי כלכלת מלחמה מעשירה תמיד את העשיר. הפועלים אכנם לא התרוששו ובממוצע רב־שנתי עלה השכר בממדים מביהים את הדעת. אולם היצרנים והספקים הרויחו יחסית הרבה יותר. ולא מחמת רצון רע של שר האוצר, אלא בתוקף התנאים האובייקטיביים שהמצור הכתיבם. אפיינית לתקופה זו היתה גם חדירת כוח עבודה זול ובלתי מיומן למשק הישראלי, תופעה שיהיו לה השלכות כלכליות וחברתיות מסמרות שיער. על ראשיתה של תופעה זו עמד בן־אהרון כשגילה בקרית־ארבע, כי מועסקים שם נערים בשכר שמונה ל"י ליום, ואף פחות מזה. כיצד ניתן יהיה להחזיק סכנה זו באיבה בלא עזרתו של בן־אהרון, קשה להעלות על הדעת. ומאחר שגם בממשלה יש חברים המתעלמים מסכנה זו, גוברת חשיבותה של ההסתדרות. זה יפה גם לגבי התאחדות התעשיינים. באחרונה הסירה זו לחלוטין את המסווה מעל פניה, בשמחה גודם כורכי בליכוד הכוח הריאקציוני ביותר שקם במדינת ישראל. התייצבותה של ההתאחדות — גם מבחינה פוליטית — נגד תנועת העבודה, מחייבת עירנות כפולה ומכופלת מצד ההסתדרות. אי אפשר לסמוך על חוסר כשרונם של ראשי ההתאחדות; יש צורך במאבק פעיל נגדה ובכך חייב בן־אהרון לעמש חלק.

זירה אחרת שבה יחסר בן־אהרון היא הזירה הבין־לאומית. שעה שבידודה של ישראל בעולם גובר והולך, הרי האיגודים המקצועיים הם חזית אחת שבה הסחף האנטי־ישראלי איטי באשר ביתר הפורומים. לפני האיגודים המקצועיים ואף מוסדות אחרים, משכנע בן־אהרון אליבי. שאין ישראל מדינה קולוניאליסטית שפניה לניצול "ילידים" הנתונים לחסדה. הדבר אינו אמור לגבי אויבים, שיתארו את ישראל כרעל עכברים; זה אמור לגבי ידידים החשים בהם לב, ברבים בישראל. מפני השתלטות כלכלית של בעל ההון הישראלי על הפועל הערבי. בלי בן־אהרון לא זו בלבד שנתקשה בהסברת עמדתנו אלא נתקשה גם בבלימת התהליך עצמו. יתר על כן: בתוקף אישיותו ודעותיו הסוציאליות והפוליטיות כאחת — בן־אהרון הוא אחד הבודדים באנשי מפלגת העבודה שיכלו לשמש גשר אל השמאל הציוני הסוציאליסטי שמחוץ למפלגת העבודה. ואפשר מאד שהמערך יזדקק לסיועו של כוח זה בעת שיגיע מועד ההתגוששות עם הימין הלאומני.

יצחק בן־אהרן

אשר לבחירות, מותר להניח בוודאות, כי בן־אהרון הוא נכס. גם אם אי־אפשר להוכיח זאת. נראה כי ללא בן־אהרון היתה ירידת המערך בבחירות להסתדרות גדולה יותר. משהיתה בפועל. בבחירות לכנסת יהססו פועלים רבים לתת למערך את קולם אם ייווכחו לבחירות ללא המזכ"ל הנבחר מאמונם. ולא על הבחירות בלבד יש לחשוב, כי אם גם על מה שיהיה אחריו. ברור כי בתחום הכלכלי נזדקק לצעדים נמרצים לריסון האינפלציה ולמניעת גידול נוסף בגרעון המסחרי. זה יתבע פעולות בלתי פופולאריות ויהיה צורך במאבק קשה כדי להבטיח שלא הפועלים יהיו נושאי עיקר הנטל. על כך תתפתח מלחמה קשה בין הממשלה לבין היצרנים. שייהנו מתמיכה מוחלטת מצד הליכוד הימני. הממשלה תזדקק אז לגרוצה התומכת של ההסתדרות ובלי מזכיר כללי חזק תהיה התמיכה פחות אפקטיבית. אין הכוונה לומר, שלמפלגת העבודה חסרים אנשים שיכולים לשמש כמזכ"לים מעולים; יש כמה כאלה. אולם יעבור זמן רב עד שמזכיר חדש יכנס לעניינים ויזכה באותה מידת אמון מצד הפועלים שזוכה בה בן־אהרון.

אחד ממנהיגי "מוקד" אמר לכותב שורות אלה, כי הצמרת הכלכלית של המערך הקריב לתת לבן־אהרון לכהן תקופה נוספת. כיוון שהוא אינה רוצה בחיה מסוכנת כל כך בבית. נראה לי שהמצב הפוך. מכסטן ממולח ומנוסה כמו פנחס ספיר כבר למד זה כבר, כי קל יותר עם פארטנר חזק ועצמאי מאשר עם אומר הן חסר עמוד־שדרה. לראשון צריך לשלם מחיר מסוים. אולם זה מחיר בקוב וקבוע. עם שותף רופס אפשר לגבור על מחיר נמוך יותר, אך אי־אפשר לסמוך עליו כי יספק את הסחורה המובטחת. לכן יהיה קשה יותר לכולם בלי בן־אהרון מאשר עמו — לבד מאשר לליכוד ולאדוניו הכלכליים.

תיקון ג'קסון: מערכה לשיאה

לקראת ההצבעה, שתיערך מחרתיים בוועדת־הנוהל של הקונ־ גרס האמריקאי, מגיעה המערכה על תיקון ג'קסון לשיאה; ואם … בעבר רגעים, שבהם רווחה דעה שניתן יהיה להימנע מיישומו של תיקון זה, הרי היום שוב אין ספק בצידקתו ובחיוניותו. אמון־האשראי, שניתן לברה"מ בעת ביקורו … בארה"ב, הן על־ידי הקונגרס והן על־ידי יהדות ארה"ב, לא הוצדק מצד הקרמל — ודווקא בימים אלה נחשף במלואו … שך הדיכוי של חופש־היציאה ושל זכויות־האדם היסודיות בברה"מ.

לקראת ההצבעה חזר מיניסטר־החוץ המיועד ד"ר הנרי קיסינג'ר, בשם הממשל, על הטיעון שניתן להשיג יותר על־ידי "דיפלומטיה שקטה" מאשר על־ידי אישור תיקון ג'קסון; קשה לומר, שטיעון זה עמד במבחן. יש לזכור, כי הפרצות הראשונות בחומת־הסוגרים הסובייטית לא נפרצו על־ידי דיפלומטיה כזו. אלא על־ידי מאבק גלוי ותקיף של יהודי ברה"מ בעזרת דעת־הקהל החיצונית החפשית. מאז הוכח שוב ושוב, כי אין ברה"מ מתיימרת לגבי שום הבטחה שנתנה מאחורי הקלעים. וכי מהימנות כזו ניתן להשיג ממנה רק על־ידי פעולה … ה התחלטית. פניית פרופ' סאכארוב למען תיקון ג'קסון … שקפת את ההכרה, שבלי פעולה כזו אין להשיג מן הקרמל … שינוי ממשי של עמדותיו בתחום כלשהו.

האינטרס של התקרבות בין שתי מעצמות־העל חשוב לארה"ב ולעולם כולו. הוא זוכה באהדה מלאה בישראל. אך לא חשוב פי כמה לברה"מ בשעה זו של מצוקתה הכלכלית. ליחותה של ארה"ב בהתקרבות זו איננה מסחרית בלבד; וזהי … — ובעיקר — שליחות מטעם העולם החפשי. תיקון ג'קסון אינו מפריע להתקרבות הזאת ונותן בידי ארה"ב הזדמנות שאין להחמיצה להשיג מיפנה הומניטארי אמיתי במוסקוה. שהיא לא תוכל להתכחש לו עד יעבור זעם; ויש לקוות, שהתיקון יזכה לתמיכה מכרעת במוסדות הקונגרס.

זינוק צעדת שלושת הימים

באדרו הראשון של הבוקר זינקו ממחנה בית־אל אלפים רבים לצעדה ה־17 בהרי יהודה, על־מנת להגיע — מקץ שלושת ימי מסע בעליות ובמורדות ההרים — אל ירושלים, בבחינת עליה לרגל לפני פרוס השנה החדשה וחג־הסוכות.

הצד הארגוני והמנהלתי של הצעדה הגדולה — להבדיל מתריסר הצעדות ה"פרטיות" בנות היום האחד. … כוסות עצמן — מסור זה שנים בידי סגל פיקוד־ההדרכה של צה"ל. המאומן היטב בניצוח על המבצע המורכב. בנושא זה אפשר, אם־כן, לסמוך ללא חשש על השיגרה המתורגלת הטובה. שלא יתעוררו בעיות.

הגורם הקובע במבצע צעדת שלושת הימים הוא מזג־האוויר. מן הראשית, באמצע שנות החמישים, ועד כה שיתף גורם זה פעולה ולא גרם, כמעט, לשיבושים רציניים. אך אשתקד, באביב תשל"ג, חרג מזג־האוויר מגדרו ושטף בגשם ולעפות את עיר־הצעדה ואת הצירים ושילח הביתה רבבות אנשים במפח־נפש.

התנסות קשה זו היתה אחד הגורמים שהביאו לעיתוק מועד הצעדה מן האביב הלא־יציב אל ראשית הסתיו. אבל גם היום זקוקים הצועדים לתפילת־הדרך תמה, שלא תקפח השמש על ראשיהם בלהט רב מדי. שכן לראשונה ייערך מסע שלושת הימים במזג־אוויר קיצי.

צריך לקוות, שיגיעו הכל אל קו־הסיום בירושלים ללא קשיים יתרים. אף־על־פי־כן ראוי, שתינתן מחשבה מחודשת למהותו. תכליתו ואפיו של מפעל עממי זה, היחיד במינו. אשר צמח והיה למה שהיה כמעט באורח ספונטאני. ראוי הוא, שיקבעו את פרטיו. היקפו ועיתויו שיקולים רלוואנטיים בעיקר ולאו־דווקא נקודות־ההשקפה של גורמים חיצוניים כמשרד התיירות; ובוודאי ראוי הוא שלא יועמד מדי־שנה בסימן שאלה; שייהנה מדפוס־קבע ויופיע כאירוע מובן מאליו בלוח השנה.

המתרחש בצ'ילה מעורר דאגה

ההפיכה הצבאית בצ'ילה היא, כמובן, עניינה הפנימי של אותה מדינה — וככל שהמדובר ביחסים בין מדינות, חייב להישמר העקרון של אי־התערבות. אך אין זה אוסר על תנועת הפועלים הדמוקראטית בעולם — כולל ישראל — להתעניין בנעשה באותה ארץ. ואין להכחיש, כי הנעשה כיום בצ'ילה מעורר דאגה קשה.

המפלגה הרדיקלית, שותפה בקואליציה של ד"ר איינדה. היתה חברה באינטרנציונל הסוציאליסטי והיא אירחה לא מכבר מיפגש סוציאליסטי בין־לאומי, בהשתתפות מפלגת העבודה הישראלית. כאשר מנהיגיה של מפלגת אחות, שלא היו לנו כל סכסוכים עמה, נופלים חללים ומובאים לקבורה בחשאי, וכאשר המוני פעילים של אותה מפלגת אחות נעצרים ומוצאים להורג, אין איש יכול לצפות לכך שתנועת העבודה, בעולם ובישראל, תפגין שוויון נפש.

המברק שנשלח על־ידי מזכ"ל מפלגת־העבודה אהרן ידלין למפלגה הראדיקלית בצ'ילה, שסולקה בכוח הנשק מן הממשל, מבטא את ההרגשות לא רק של מפלגת־אחות. אלא גם של רוב הציבור בישראל. חיסול השלטון החוקי בצ'ילה, שהיתה במשך עשרות שנים דוגמה למשטר דמוקרטי ופרלמנטרי באמריקה הלאטינית, מותו של הנשיא איינדה והוצאתם להורג של שרי ממשלתו ואלפי אזרחים — כל אלה זיעזעו את דעת־הקהל בישראל ומחייבים פנייה זו למען חידוש הדמוקרטיה בצ'ילה.

…יורים רבים מתנגדים מעטים

מיוחד ל"דבר" ול"ג'רוזלם פוסט", מאת ארי ראט, סנטיאגו

עד־ראייה מדווח על מהלך ההפיכה הצבאית בצ'ילה

…בתי אחר מהלך ההפיכה הצ־ … בצ'ילה מחלון הקומה ה־14 … הדרי במלון "קארדה־ערתון" … המשקיף על "כיכר החוקה" ממול … בית הנשיא, שם לפני שבוע … בלבד ראיתי רבבות פועלים … יאנים מריעים לנשיא סאלואדור איינדה. עתה, בשעה שמונה בבוקר של יום ב', אני צופה … מסוסי חיל האוויר הצ'יליאני … את בוא ההתקפה בן ה־ … ומן הקרקע, התקפה שהלכה … בעוצמתה והביאה לבסוף … של הנשיא איינדה ולהש־ … ות הצבא על המדינה.

…וך לפני השעה 10 לפנה"צ … טאנקים קלים מתוצרת אנ־ … עמדות סביב לארמון הנשי־ … הם פתחו באש כבדה מם־ … ירייה על הארמון. ברגע … בו הוצאתי ראשי מבעד … בכדי לצלם את המתרחש, … לעברי אחד החיילים ירייה … להוך הזגוגי, אך החטיא את … בחצי מטר בלבד. בשעה … עשרה וחצי, כלומר בשעה … שנקבעה על ידי ראשי הצבא כש־ … תום האולטימאטום הראשון … לאיינדה ולאנשיו להיכנע, הגיחו … הארמון כמה עשרות מגו־ … איינדה בלתי מזויינים וכן … אנשי מיליציה. אף הם ללא … ביד, כשהם מנפנפים במטפ־ … לבנות — לאות כניעה. הם … בריצה את הכיכר הריקה מא־ … ותוך אחד יחידה צבאית כל־ … לה יוכלו להסגיר את עצמם. … בגלל הירויות הבלתי־פוסקות.

…נפלה לפתע דממה מתוחה … רגעים בספר. בה נסוגו ה־ … טאנקים וכל יחידות הצבא חיפשו … בתוך הבניינים המקיפים את … הנשיא. דקות ספורות לפני … הצהריים נכנס חיל האוויר … לפעולה בעזרת מטוסי־ … סילונים מתוצרת בריטית … "הוקר־האנטר" אלה כיוונו ב־ … את קליעיהם הישר לתוך … הכניסה של הארמון. אל ה־ … ולחצר הפנימית. ההתפוצצות … נמשכו כמעט שעה … זה במרחק של 150 מטרים … מחלון המלון שלי כשבתו … חולף ביעף מעל ראשי … של מטוסי הקרב.

…אז הגיע "תורם" של הטאנקים, … לעמדות הירי במלוא כוח … והמצב הפעילו את תותחיהם … מרכז שלטונו של איינ־ …

… ההפגזה היתה חסרת רחמים. לא … כל התנגדות של ממש … אנשי איינדה. זולת מספר קטן … צלפים.

…לפני השעה 3 אחה"צ הודיע ה־ … שהכוחות המזויינים השתל־ … על ארמון הנשיאות. הקריין … רשימה ארוכה של שמות הב־ … הממשלה ופקידי ממשלה בכי־ … וביניהם כמה שמות בעלי … צליל יהודי טובהם, ויבוא שהם … יבוע עד השעה שש בערב. ב־ … הרשימה הוקרא שמו של … איינדה עצמו, אשר מקום … מצאו לא היה ידוע עדיין, אף … בינתיים עוברות שמועות על מו־ … קולו של איינדה נשמע ב־

פעם האחרונה בשעה שמונה וחצי בבוקר של יום ב'. הוא הופיע בראדיו כדי לאשר שהפיקוד המשותף של כוחות הצבא הודיע על החלטתו לגייל לידיו את השלטון. איינדה אמר בנאומו המשודר שייתכן וזוהי הפעם האחרונה שהוא מדבר אל העם. הנשיא הפציר בבני עמו כי ייבצרו בשפיכת דמים מיותרת ולבל יגררו למלחמת אחים. אלה שפתחו בהפיכה הצבאית יבואו על עונשם מבחינה המוסרית, אמר איינדה. הנשיא נשמע כאיש היודע שהגיע אל סוף דרכו.

אולם על אף מאמציו של איינדה להרגיע את הרוחות במצב הנואש. קראו האיגודים המקצועיים הסוציאליסטים השמאליים הקיצוניים, באמצעות תחנת השידור הנמצאת בשליטתם, לפועלים להשתלט על בתי החרושת ועל המיתקנים החיוניים ולהמתין שם עד אשר תינתן הפקודה לצאת למלחמה נגד כוחות הצבא. האגף השמאלי התכונן בבירור למלחמת אזרחים, ובמשך אותו יום הגיעו ידיעות רבות מפי השמועה על קרבות קשים בין כוחות הצבא לבין כנופיות מזויינות של השמאל.

ההפיכה הצבאית פרצה בשעה שהשביתה הכללית נכנסה ליומה השביעי. כשהתורים לפני החנויות הולכים ומתארכים והתושבים הרעבים מנסים לקנות לחם שישמש כמזון לעצמם ולילדיהם. שיירה צנקית של משאיות, הנהוגה בידי נהגי קואופראטיב ממשלתי, שהוקם על־ידי איינדה, כבר יצאה לדרך ועמדה לשבור את שביתת המשאיות שנמשכה כבר שש שבועות. זו עמדה להביא לבירה בשר קפוא ואבקת חלב מהנמל ואלפאראיזו. אך השיירה איחרה לבוא מכדי לחולל שינוי במצב האספקה.

סאלואדור איינדה — התאבד או נרצח?

המצב הגיע לידי משבר באסיפת מחאה שהתקיימה ביום ב' בבוקר באוניברסיטה הקאתולית של סאנטיאגו, שם נשבעו סטודנטים, רופאים, עורכי־דין ובעלי מקצועות חופשיים אחרים ששביתתם תימשך עד אין קץ, עד אשר ייאלץ איינדה להתפטר. ואז החלו להתפשט השמועות על "צעדים משולבים" מצד הצבא שיבואו "באחד מימי שבוע זה". השמועות הלכו וגברו. אך רבים עדיין סירבו להאמין שהצבא הצ'יליאני "הלא פוליטי" באורח מסורתי ינקוט בצעדים נגד הממשלה החוקית.

הסימנים הראשונים שרמזו על צעדים צבאיים נראו ביום ששי בערב, כאשר השוטרים "קאראביניירוס", הכפופים לפיקוד הצבאי, התנגשו עם הפועלים השמאליים במפעל הטקסטיל הגדול "סומאר" שבסאנטיאגו הבירה. לפני שבועיים השתלטו אותם הפועלים על המפעל והפכו אותו למעוז מבוצר, ממנו התנגדו לחיפושי הנשק מצד הקאראביניירוס ואף הצליחו להדפם.

במוצאי שבת השתלטו הקאראביניירוס על תחנת השידור הטלוויזיונית שבבעלות האוניברסיטה, שהיתה בשליטתם של הסטודנטים המארכסיסטים כזה שנה וחצי. זה כבר ניתן פסק־דין להחזיר את תחנת השידור לבעליה, אך הנשיא איינדה לא רצה בעימות ישיר עם הסטודנטים המארכסיסטים ולכן לא ציווה להוציא לפועל את פסק־הדין של בית המשפט.

בליל יום א' הופיעו לפתע כוחות צבא ברחובות סאנטיאגו והחלו לערוך חיפושים מדוקדקים אחר נשק בלתי־חוקי בשכונות הרבות שהיו בדרכן חזרה מחופשת סוף־שבוע. באותה שעה לא היה עוד ספק לגבי מה שעתיד להתרחש. אולם באמריקה הלאטינית אין מהפיכות בימי סופשבוע, ושה גם שבסופשבוע זה התרחש "מאורע" חשוב אחר: נבחרת הכדורגל הלאומית גברה על נבחרת בראזיל וזה היה "המאורע" שזכה לכותרות הראשיות בעתונים. למרות המצב המתוח, יצאו עשרות אלפי סאנטיאגו בהמוניהם לבלות את סוף השבוע במסעדות הפאר ובמועדוני הלילה שם עולה מחיר ארוחת ערב לזוג כשכרו החודשי של פועל צ'יליאני ממוצע. תושבי סאנטיאגו רבים בילו את סוף השבוע בחוף הים ובמקומות נופש וחזרו הביתה עם מלאי חדש של מיני בשר ודגים — "יקרי המציאות" — כדי למלא מחדש את המזווה המקרר.

הניגודים הרבים מדי, האופייניים לצ'ילה, לא איפשרו לאיינדה לנהוג "בדרך המלך", מבלי לנסות להעלות את משק המדינה בכוח על פסים סוציאליסטיים. התפוקה בבתי החרושת, אשר עליהם השתלטו הפועלים, ירדה פלאים ומשק המדינה החל להידרדר בקצב מהיר. עד לרגע האחרון היו שקיוו כי איינדה יחדש את "הדו־שיח" שלו עם הנוצרים־דמוקראטים המתונים, הלא המפלגה האופוזיציונית העיקרית שהתנגדה בתוקף לאיינדה. התנאי שראשי מפלגה זו הציגו לאיינדה היה, כי הנשיא יפסיק להלאים מפעלים וישים קץ להשתלטות הפועלים על מפעלים נוספים. הם תבעו מאיינדה כי ישמור אמונים למצע הבחירות שלו שסיסמתו היתה "אחדות עממית" ו"חזית עממית", שפירושה בעיניהם דו־קיום בין כל שלושת הסקטורים של המשק: הממלכתי, הפרטי והמעורב.

אולם איינדה נעשה תלוי יותר ויותר בתומכיו הקיצוניים מהשמאל ולכן נכשל "הדיאלוג" בחודש שעבר. הנוצרים־הדמוקראטים שוב לא היו מוכנים לחדש את השיחות והם נשאו עיניהם להתערבות הצבא. זהו הפתרון האופייני למדי לאמריקה הלאטינית. אך הוא היה זר עד כה לצ'ילה הדמוקראטית על־פי מסורתה.

אמת
המערך
מפלגת העבודה הישראלית
מפלגת הפועלים המאוחדת
ובלתי מפלגתיים

בקאהיר נפתח בשבת משפטה של קבוצת הסטודנטים הראשונה המואשמת ב"הס־תה" בקאמפוסים של קאהיר ואלכסנדריה. צילום רדיו של "אסושיאייטד פרס"

כאשר ג'ורג' מיני יפרוש
מי יהיה היורש?

בשיחות על יורשו המיועד של ג'ורג' מיני כוכבים בתנגים הק־רובים לצמרת התנועה המקצועית שמות של שלושה אנשים. שכל אחד מהם ידע את אביו כנשיא ה־איגוד, שהוא עומד בראשו. ראשון בהם הוא ג'ון לאיונג, נשיא איגוד עובדי־הברזל, איש שלא קי־רין אבנים בהוטרי־הבנאים (דבר שאינו מסל אותו לבלא הפקי־דתנו), אבל מלבד היותו בעל הו־פעה נאה המתהף בכבוד ועדות מר־רליות של המסמל, היה אחד ב־כי־הכל הציר־הנציגי נשיאים של איגודים מקצועיים, שתמכו בגלוי בבחירתו־מחדש של ניקסון.

אחריו בא נשיא איגוד הצבעים (ובקבוצות קרובים) ס. ראספרי, שהקדיש הרבה זמן וכסף למיפוי תדמיתו הציבורית והוא נחשב לי־אחד כמקורבים של מיני ובני־ביתו. אבל מעמדו נתערער בעקבות מצ־ישפסט אותם בקאליפורניה. בהם נרצחו סוכנים של איגודים מקצועיים. וכן בעקבות כינויי שמיוחה בבחירות בכמה איגודים מקצועיים במגמת ביזוי.

[...]

פקין מקשיחה יחסה לארה"ב
מאת ג'ון גיטינגס

הודעתו של שליט קאמבודיה לשעבר, הנסיך סיהאנוק, לפיה כו־ונת סין להניע את הסיוע הגבאי להתנות השתתפיים בקאמבודיה, וואכה בהבלט את העימה הקשה בה נתפסה צ'ו אן־לאי לארה"ב בין־התשבון כלו אל הערוה ה־כמלגה הצדדית שנהג בסוף השבע.

לדברי הנסיך סיהאנוק, שנאמרו בראיון שנתנאי בפקינג, יכותק ה־בשק הסיני לנהוה סיהאנוק ב־קאמבודיה "בניכרון ממשבדי הצ־עק ההודים של הכוחות המשותף ויטנאמים ושבצבצים בדרום־וייט־נאם. סין תשלם להמשיך את סוגיה של העמק הסיוע הסיני יהיה איפוא בעקיפין, אך לא פחות יעיל.

[...]

הפגישה ההיסטורית של ניקסון וצ'ו אן־לאי: עתה נשמעים צלילים חדשים במקום תרועות משמר הכבוד.

"דם חדש" לקהילת ואשינגטון
מיוחד ל"דבר" מאת בן פרנק

"יותר שמרנות"; "מאוכזב מה־כושים"; "יותר חרדה אתנית"; "מורעם מתמורה בה מכרו הפ־רוטסטנטים הליברליים את היהו־דים בתקופת מלחמת ששת הי־מים"; "הקשה היהודית — חדורה רגשי אשמה והיהודים נחושים ב־דעתם לא להרשות את הישנותה של טרגדיית אבדן ששת המיל־יונים בתקופת השואה".

אלה הם כמה מהתבטאויותיו של דניאל מן, הציוני הנלהב, איש תנועת העבודה כי שהיה מראשי "פועלי ציון" ועד לפני חודשים — המתאם הארצי של הפדראציה הציונית בארה"ב. דניאל מן עסק מאז ומתמיד בפעילות ציונית (ל־הוציא תקופה של שנתיים בה כי־הן כמנהל פעולות הנוער והצעי־רים במסגרת "הפדראציה של ה־מוסדות היהודיים" בשיקאגו).

כעת נתמנה מן למנהל כללי של מועצת הקהילה היהודית בוואשינג־טון רבתי ובקרוב ייכנס לתפקידו החדש.

[...]

דניאל מן

[...]

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

בימים שני ושלישי, כ'—כ"א אלול תשל"ג, 17—18.9.73
בשעה 18.45 יתקיים

חזיון אור קול
במלאת 1900 שנה לנפילת מצדה

תמליל: דן אלמגור
מוסיקה: נועם שריף
בימוי: ארנון אדר
הפקה: יאיר גלבוע — המחלקה לאירועים

הזמנות ניתן לקבל בלשכות המחוזיות של מרכז ההסברה. ההזמנה מקנה זכות לרכישת כרטיס נסיעה בסך 5.— ל"י מערד למקום החזיון במצדה וחזרה לערד. האוטובוסים יופעלו מבריכת השחיה בערד החל משעה 15.30 עד 17.30.

הגישה למקום האירוע תותר אך ורק לרכב ציבורי.
רכב פרטי לא יורשה לעבור בכביש ערד — מצדה.
מספר המקומות מוגבל!
נא להצטייד בלבוש חם ולהביא כריות ושמיכות.

כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

כנס גולני
הועדה המארגנת

כנס גולני

יערך ביום ג', י"ג תשרי תשל"ד (9-10-73) בפארק הירקון מול מגרשי התערוכה בתל־אביב.
משתתפים בכנס כל החיילים והמפקדים אשר שירתו בגולני מ־1948 עד היום ובני משפחותיהם ובני המשפחות השכולות.
מוזמנים אנשי ההגנה המרחבית, ומגיני הישובים במרחב גולני מתש"ח.
דמי הרשמה לכיסוי הוצאות הכנס והמדליון — בסך 20.— ל"י לפקודת "מרכז ההסברה — כנס גולני" יש לשלוח עם התלוש המצ"ב ללשכות המחוזיות של מרכז ההסברה:
ירושלים, בנין משרד ראש הממשלה, הקריה.
תל־אביב, רח' אחד העם 15.
חיפה, רח' אחד העם 5.
באר־שבע, מרכז הנגב.

— גזור ושלח —
הנני מאשר את השתתפותי בכנס גולני.
שם ושם משפחה ____ כתובת ____
טלפון ____ מס' הנלוים ____
יחידה/גדוד ____ השנים בהן שירתתי ____
חתימה ____

השתמשי בחידושים
וחסכי זמן, כסף ועבודה.
תערוכת בישול בחיפה ובבאר־שבע

התערוכה תתקיים בימים שלישי ורביעי 18 ו־19 בספטמבר, משעה 10 לפני הצהרים עד 7 בערב, בהדרכות להדרכת מבוגרים של יד בית המדרש הממלכתי לתזונה ולכלכלת־הבית.

חיפה — רחוב לוחמי הגיטאות 16
באר שבע — רחוב שלמה המלך 9.

תקנות שמאי מקרקעין, תשכ"ג־1963

הודעה בדבר מועדי בחינות

מודיעים בזה, כי הבחינות הבאות בנושאים המפורטים להלן יתקיימו בתאריכים שלצידם:

בחינות סופיות, חלק ראשון
1. עקרונות שמאות — כ"ח תשרי תשל"ד (24.10.73)
2. חוקים ותקנות — ז' חשון תשל"ד (31.10.73)

בחינות סופיות, חלק שני
3. השומה למעשה: ידיעות כלליות
הרצאת השומה — ה' טבת תשל"ד (30.12.73)

[...]

ישראל השמל
יושב ראש מועצת השמאים

ירושלים, ח' אלול תשל"ג — 5 בספטמבר 1973
1) ק"ת 1446, תשכ"ג, עמ' 1443

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי המרכז
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

[...]

(חתום) א. הירן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך: כ"ב אב תשל"ג 22.8.73

ביום א', 16.9.73 בשעה 10.30
נערכה הגרלה במשרדי בנק הפועלים של תעודות השתתפות בנק זרובבל.

להלן תוצאות ההגרלה:
1000.— ל"י — מס': 9136
50.— ל"י — מס': 10209, 4721
25.— ל"י — מס': 40439, 27340, 31598, 16771, 27970, 3945, 13023, 26628, 38110, 30721, 27499, 12756, 33047, 25954, 337

פרי מחקר של שתי עשרות שנים!

ארץ ישראל
גיאוגרפיה של הארץ ואזוריה
מאת
פרופסור יהודה קרמון
המחלקה לגיאוגרפיה, האוניברסיטה העברית

ספר מעודכן, הכולל את כל שטחי ארץ־ישראל, כולל יהודה ושומרון, רצועת עזה ורמת־הגולן.
ניתוח גיאוגרפי מעמיק של ארץ־ישראל: נוף־הארץ, גיאולוגיה, אקלים, צמחיה, חברה, כלכלה, היסטוריה, מקומות קדושים ועוד.
בספר מפות רבות שהוכנו מחדש, תצלומים רבים ואינ־דקס מפורט, והוא נדפס על נייר אמנותי.
ספר לסטודנט לתלמיד, למרצה ולכל אוהב ידיעת־הארץ.
המחיר — 32 ל"י לתקופה מוגבלת.
(המחיר הרגיל — 48 ל"י).

להשיג בסניפי דבר ובחנויות הספרים

הוצאת יבנה הפצה:

לכבוד
ספרית דבר
ת. ד. 199 תל־אביב.
נא לשלוח לביתי את הספר "ארץ־ישראל" מאת פרופ' יהודה קרמון.
רצ"ב שיק ע"ס 32 ל"י.
שם ____
חתימה ____
כתובת ____

ספרית דבר

רטיסי ברכה אינם באופנה

ידושי השנה: ניירות מבושמים

את יגאל יששכרוב

ערה ימים לפני ראש השנה האטה כשייכת בעסקי קוק ם טובות". „השוק רדום", לי גל דוכן הבוכר כר־ ברכה ליד התחנה המרכזית וביב, והוא הוסיף: „אירגו־ דקה למיניהם משגרים לאו־ כרטיסי־ברכה לפי הכתובות את בספר הטלפונים ומבק־ בנים תמורה, ואלה „הור־ לנו את השוק ומזיקים לנו. זה השתנו גם הרגלים הישראלים".

ים אלה מקבלים היהוקיתר. משוחחים עם מכרים וידי־ שולי בקדרה, מזכירה במו־ בורי, טרגנת, כמו רבים א־ בי „עדיף לברך לקראת השנה באמצעות הטלפון, ר־ שלוח כרטיסי ברכה, שכן ם רשמיות", ואילו לאדם ש־ באור־מאוד קרוב לנו. היא ,, לשלוח זר פרחים...

ם נוהגים לשגר כרטיסי־בר־ ם חותם אישי. הכרטיסים מודפסים. כידוע, במיוחד, הדפוס. פילם השנה. כך ר, אין העסקים שפירים ב־ . בעלי בתי־דפוס בדרומה ל־אביב, מציינים, כי עד כה ה אצלם ירידה בהזמנות ב־ " של 30% בהשוואה לאותה ה אשתקד. גם הם מדגישים, אפנה השתנתה: הציבור פחות ומרבה עתה יותר ל־ ש בטלפונים לצורך שיגור י. מחירם של 100 כרטיסים ים עשויים קרטון־בד ועליהם ם (פרח כלשהו) בגודל 7×10 עם מעטפות. הוא כ־25 אפשר גם להשיג 100 כרטי־ אישיים ללא מעטפות וללא ס בגודל כרטיסי ביקור ב־ של כ־15 ל״י. האמרת ה־ ים בשוק זה מסתכמת בכ־ ויותר. לעומת אשתקד זאת בות ההעלאות שחלו במחירי.

ה מזמינים האנשים? „פעם יסו לעניין הברכות מחשבה ושימת לב, ואילו היום — " לח בפני בעל־דפוס. לדב־ השוק נחלש ואין מבקשים הו ביוחד. „ובכלל, אמר, אם ם משהו מיוחד — ההשקעה ור ועבודה גדולה, והדבר אי־ כדאי הן למזמין והן לבעל יוס"...

ן השאר מתברר עוד, כי ל־ ' הברכות בעתונים בהתייחס בסלחנות כה: איש ציבור, ש להישאר בעילום שם, ש־ בהקשר זה: מי קורא זאת? יש לברכות אלה יחס אישי?

אין שטפון בדואר

' או אחרת, עולם כמנהגו נו־ במשרד התקשורת אין מר־ גישים עדיין ב„שיטפון" של מע־ טפות כרטיסי ברכה, ואולי משום שקשה לזהותם, לפי דברי מנהל הדואר בתל־אביב, ברוך רוזהלד. לדבריו, כרטיסי־הברכה הנשלחים עתה הם במימדים הגדולים כאלו שהיו נהוגים להישלח לפני שנ־ תיים, ועל כן חלק מהמעטפות מק־ בל טיפול רגיל כשאר המעטפות הרגילות בגודל זהה. הוא ציין כי העומס הרב על הדוורים צפוי שבוע לפני החג, וכבר נעשו סי־ דורים להעסקת סטודנטים, בני נוער ועובדים אחרים בהתאם ל־ מצב שיווצר. „אשתקד, אמר לי ב. רוזהלד, עסקו, בתל־אביב בל־ בד, בחלוקת חצי מיליון „כרטיסים „לשנה טובה". והשנה אינני צופה שהכמות תהיה פחותה מזו". כן מתברר, שמוסדות ממ־ עטים השנה בשליחת כרטיסים, והדבר מורגש היטב בעבודת הד־ דוורים.

את מקומם של מטוסים וחיילים על כרטיסי ברכה תופש קיטש חדש מעולם הצומח והחפו־

הפוקד בימים אלה את שוק ה„שנים טובות" יבחין בצד כר־ טיסי ברכה בתפזורת, שנותרו מ־ שנים קודמות, גם בכרטיסים חד־ שים עם מעטפות ארוזים בניילון, כיחידות נפרדות. מחירי „השנים הטובות" נעים בין 15 אג' ועד ל־ 2.50 ליחידה. ב„משביר לצרכן" מצאנו, למשל, 10 כרטיסי „שנים טובות" בגודל כרטיס ביקור עם עיטור כלשהו ומעטפות במחיר של 1.30 ל״י. כן מצאנו שם כר־ טיסים בודדים במחיר של 80 אג' ועד ל־1.50 ל״י הכרטיס.

לתקופת הרגיעה היחסית, ב־ גבולות, השפעה ניכרת על השוק. הביקוש לכרטיסי ברכה המציינים נושאים צבאיים הוא מועט ביו־ תר הכרטיסים המעטים המצויים בדוכנים הם לרוב משנים קודמות.

יש כרטיסים שחלק מהציבור מכנה אותם „קיטש", היינו: כל אותם כרטיסים „מוזהבים" ו„גר־ צבים" של מאהבים ומשפחות, ול־ ידם ניתן למצוא גם כרטיסי בר־ כה אופנתיים: ציורים של אמנים הכוללים נופים ועיטורים אחרים.

חידוש כה ניתן היה לפגוש ב־ כל אותם הכרטיסים המציינים סמ־ לים מסורתיים יהודיים טיפוסיים: שופר ומגן דוד. לאלה הצטרפו באחרונה כרטיסים בסגנון ה„פופ", כמו ציורים של „וולט דיסני" עם ברכות לראש השנה.

יוני השלום ופרחים למיניהם הם ה„שליטים" באופנה בשנה זו. הג־ דילו לעשות יצרנים שצירפו ל־ כרטיסים גדולים פרחים טבעיים מיובשים. מחירו של כרטיס ברכה מסוג זה הוא 1.50 ל״י. אולם להיטי השנה הם כרטיסי הברכה הגדולים (24×8 ס״מ) ובהם ור־ דים צבעוניים בזוהרים מנייר הנפ־ תחים בצורה מרשימה, ואלה מדי־ פים ריחות בשמים... מחירו של כרטיס מסוג זה 2.50 ל״י.

נשים ואיסוף מטבעות

מאת בת־מרגלית, טורונטו

תחביב איסוף המטבעות החל באחרונה להיות פופולארי בין ה־ נשים בצפון־אמריקה ורבות מהן חברות בחוגים של אספני־מטבעות ואף משמשות נשיאות ומזכירות של הארגונים השונים.

הערכות שלפני בחירת הנשיאים הארציים של הארגונים בקנדה ו־ בארה״ב מלמדות, שקיימים סיכויים, כי נשים ייבחרו לעמוד בראש כל אחד מהארגונים: מרת בראהאם מטורונטו — בראש ה־ ארגון הקנדי, ומרת קולבר מ־ ויסקונסין — בראש הארגון האמ־ ריקאי.

קיבוצניקיות כאומניות

בביתן תעשיות הבית בתערוכת „100 שנות התישבות" אפשר למצוא מצמחי־נוי מיובשים ועד תכשיטי־כסף

מאת נאוה איזין

בצד חצר הטרקטורים, הרפת תלול מתגאה תערוכת „מאה שנות ההתיישבות" בביתן, גדול יחסית, המוקדש לעבודות אומנות, מעשה ידי חברי ההתיישבות. אוסף סס־ גוני של חפצי נוי עשויים עץ, מתכת, עור, צמר וקוצים ממלא את הביתן ומוצא למכירה במחי־ רים מיוחדים. כל הנכנס לביתן, לאחר סיור בתערוכה כולה, תוהה על שליטתן הכמעט מוחלטת של הבחורות באגף זה; ואכן מסתבר כי בהתיישבות שייכת האומנות לנשים.

ליד דוכן הנגרות של כפר עציון מסבירות הבנות צנועות המלבוש את הסיבה: „כשעלינו לכפר עצ־ יון לא היתה עבודה מתאימה לב־ נות. כולם היו צעירים, הרוב רוו־ קים ועוד לא היו ילדים לטפל בהם. ייצור הנגרות דורש עבודת־ ידיים רבה ועדינה וזה התאים לנו". אולם כיום, לאור הצלחה הגדולה של הנגרות הסטנוגים, מס־ פס המפעל ידיים עובדות, ואולי עוד יאלצו להכניס לשם חברים. הם כמעט ואינם מוכרים בעיר כי „כל מה שאנו מספיקות לייצר נחטף עוד במשק על ידי המבק־ רים". גם בתערוכה הצלחתם רבה, ואולי בזכות המחירים הסבירים. (בין 5—20 ל״י).

בית המלאכה „חן" של משק תל־יוסף המציג שפע של עבודות סרוגות ורקומות — מאהילים ומפ־ פות ועד דובונים, פוסים ובובות בובסרון, נפתח אף הוא מסיבה דומה. אך מהעבר השני של סולם הגילים. „חיפשו במשק תעסוקה מעניינת להבנות המבוגרות ש־ כבר נתנו, כל אחת, יובל שנות עבודה למשק", מסבירה חינה האחראית על המלאכה וההדרכה. החברות הותיקות מוצאות בעבו־ דות אלו עיסוק חדש השונה לע־ תים לגמרי מתחום עיסוקן הקודם. כך מסתבר כי את המפה העדינה דמויית מסוה העכביש העשויה תום פיעתן דק סרגה הרפתנית לשעבר שהיתה ידועה כחזקה בבי־ נות. „אין אנו מפעל רווחי", מו־ דה חינה. „אבל גם אין המשק צריך להתמך בנו". העבודות כמ־ עט ואינן נמכרות בעיר, כי חינה מתנגדת לייצור המוני. „יש לנו כבר מבחר של ארבעים דגמים שונים אך מוטב לפתח נוספים ולא להעתיק דוגמה אחת עשרות פעמים".

צמחים יבשים שאינם „יבשים"

בולט בייחודו וסגנונו הוא דל־ פק הצמחים היבשים של כפר ה־ חורש. גם כאן זו מלאכת ידן של שלוש חברות, אשר השכילו לה־ פוך „הובי" של אחת מהן לענף מכניס. כאן תמצאו את גילה שפר ואת אסתר שפיץ המעצבת שהג־ תה את הרעיון לשלב קוצים וע־ לים יבשים בתוך אבני ים מחו־ רדות וליצור סדרות־נוי מקוריות.

את החומר לעבודה אוספת אס־ תר בכל מקום. אך לעיתים עליה להרחיק ולנסוע כדי לקטוף בזמן הנכון קוץ מסוים או פרי מעניין שהבשלתו נסתיימה. את העלים והפירות מייבשות גילה ואסתר בדרך מיוחדת, וצרס לאלכה קקופה. במעט ואינן מוסיפות להם גוון. לאחרונה החלו מעצבות סידו־ רות גם בתוך תרמיל זרעים של תומר. היוצר בסיס דמוי סירה. לבגוד התערוכה ניסו ליצוק את העבודות הגומרות בתוך קוביה אקרילק. התוצאה מרהיבת עין, ורבים מבאי התערוכה עוצרים על מנה להרים, למשש ולהתלבט אם לרכוש את הסדרות המבריקות.

העבודות נמכרות גם בעיר, אך אסתר סרים להליגה אם מקומן ב־ תערוכת הפרחים או בצד חפצי אמ־ נות. עיקר המכירה היא בבית־ הבראה של המשק, והמחירים — חמש ל״י למיניאטורות ועד 50 ל־ בודות הגדולות.

גם גברים בתעשיית־בית

למרות הרוב הנשי, אפשר למ־ צוא גם כמה גברים בביתן „ביד היוצר". במרשב פאנץ מנהל דהוד שחר בית־מלאכה לעבודות צריבה על עץ. הוא הוגה הרעיון והמצ־ ייר את הדגמים. אך הביצוע בידי חמש מחברות המרשב.

עבודות עץ מיוחדות מציג ביור־ בים מכפר יהושע. אלו קערות עץ חרוטות ביד ובדושות בפיתוחים דקורטיביים. האומן עצמו כבר עבר את גיל השבעים, אך נראה שידו עדיין קלה וקערותיו יפות ממעשה המכונה.

מובן כי לא יתכן שעץ חפצי אומנות בלי עבודות באטיק, חול־ צות מודפסות, תמונות אמייל ו־ תכשיטי כסף. אלו האחרונים מע־ שי ידי חברות קיבוץ אייל, שלא נמצאה להן כל עבודה אחרת. היות ועבודה בתכשיטנות דורשת כשרון רב התחלקו הבנות לשתי קבו־ צות — אלו מתכננות ומעצבות, ואלו אחראיות לצד הטכני.

אולם לא הכל נעשה בעבודת צוות ובמשותף. מכפר מל״ל הבי־ אה חוה רובינשטיין עבודות קר־ מיקה מעניינות, אותן היא מוכרת בגלריה בצפת אך בעיקר בבית. מבית לחם הגלילית מציגה יורה סמואלי שטיחים קטנים שתכננה, ציירה וארגה במו ידיה. בפינה אחרת קושרת לנגד עינינו סו מירעאל חגורות מקרמה צבעונ־ יות. בנוסף גם רבידים לצואר (35 ל״י) ומעין תמונות לתליה (50 — 75 ל״י). סו אינה מוכרת בעיר ואינה מפרסמת את עבודותיה. ל־ שאלה כיצד מגיעים אליה הקונים היא עונה במבטא של עולה חד־ שה: „מה מוסרים מאוזן לאוזן, וכל חבר שרוצה כבר מוצא".

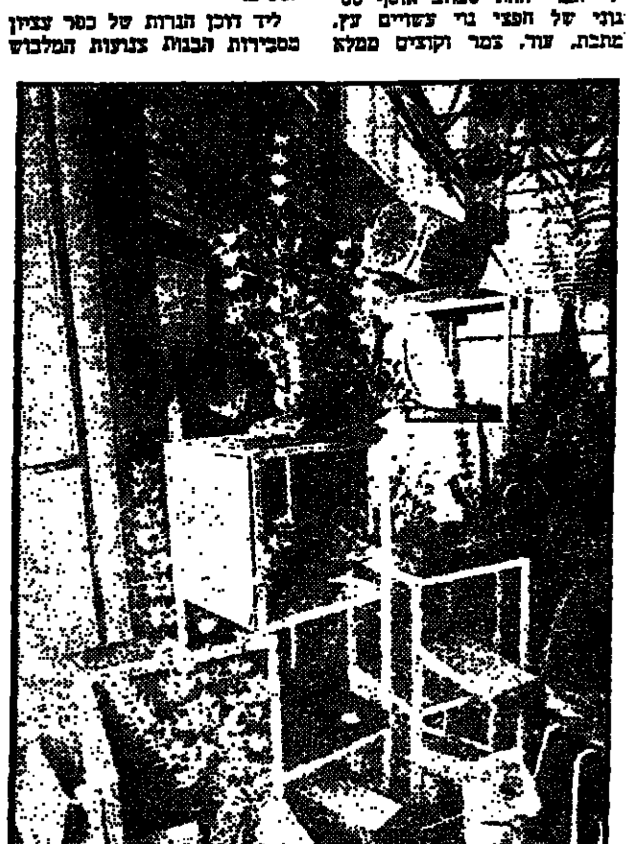

צמחים יבשים משולבים באבנים מעניינות מעשי ידי גילה שפר ואסתר שפיץ מכפר החורש

קרמיקה מכפר מל״ל

יוניסקס לילדים

הקולקציה של „דגמי אילה" ל־ סתיו חורף 4־1973 מיועדת ליל־ דים בעלי הודעה אופנתית מפו־ תחת. חליפות ספארי, חליפות מכנסיים, טוניקות עם שרוולים מתרחבים, חצאיות מקסי — כולן בעיצוב מהודר ובשילובי צבעים נאים, הוצגו לפני ימים אחדים ב־ מלון „שרתון" בתל־אביב.

רוב הדגמים הם בסגנון ה„יוני־ סקס", כלומר, מתאימים גם לילד וגם לילדה. בלטו בתצוגה... רוכ־ סנים. שפע של רוכסנים במקטו־ נים ומכנסים, חלקם לקישוט ו־ אחרים שימושיים, כלומר, לסגירת כיסים, החיוניים כל כך בבגדי ילדים.

כל הדגמים הם בעיצובו של בעל המפעל, תיאו נוימן. לדברי המעצב, אשר עבד בצרפת בעיי־ צוב בגדי נשים, מצריך תכנון בגדי ילדים תשומת לב רבה יו־ תר בבחירת הבד — שיהיה עמיד בפני הפגעים שמנחית עליו הילד. בעיטורים ובאפשרות להאריך ו־ להרחיב את הבגד עם גידולו של הילד.

את דגמי אילה, המיוצרים זה שלוש שנים, ניתן להשיג בחנו־ יות המובחרות ובחנויות הכלבו. מחירים אחדים. לדוגמא: מכנסי ג׳ינס — החל מ־38 ל״י; חליפות — ספארי אלגנטיות החל מ־130 ל״י; חליפת־בלייזר מאריג דמוי עור, החל מ־165 ל״י.

רעיה

„דגמי אילה" לילדים ונוער לחורף בעיצוב תיאו נוימן: לילד חליפת מכנסיים בסגנון ספארי מטוריקה, עם 4 כיסים חיצוניים, דשים ותיפורים מודגשים. לילדה — חצאית מקסי מאריג דאגים מתוצרת בוסאק דה פריז

בית־ספר לנישואין

מה המשותף בין נישואין ומפ־ על כלשהו? שניהם זקוקים ל־ שיטות ניהול מודרניות, כדי ל־ התקיים. זוהי נקודת המוצא של הפסיכיאטר הגרמני, ד״ר הוברט ואלדרדורף, מומחה ליחסי אנוש, אשר פתח לאחרונה במינכן „בית ספר לנישואין". נושא הלימוד ה־ יחיד במערכת השיעורים: כיצד לאהוב בצורה נכונה, וכיצד להת־ גבר על חיכוכים.

הנושא אינו חדש, אך שיטתו של ואלדרדורף שונה מן הייצוג השיגרתי. שעמום בנישואין, תיס־ כול, אי הבנות וכיו״ב, הם ל־ גביו, ברוב המקרים, טעויות ב־ תכנון, אשר בעזרת ניתוח בהיר ניתן למנוע אותן. הוא השתמש לשם כך בטכניקות ניהול בדו־ קות, ובדק באורח מדעי־שיטתי את יישומן במסגרת הנישואין.

הוא בדק את הקומוניקציה ב־ משפחה, את התנהגותו של כל בן־ זוג בעת ריב, את תגובת הבעל על חולצה חדשה של אשתו וכד׳. כן ערך רישום של גילויי חיבה. תוצאות הבדיקות הוכיחו לו כי הבעיות בהן נתקל זוג נשוי אינן שונות בהרבה מאלה העומדות ב־ פני הנהלת מפעל גדול.

עקרון היסוד עליו מושתתים ה־ לימודים בבית הספר של ד״ר ואלדרדורף הוא „בדק בית" של החיים המשותפים, בפרקי זמן ק־ צובים, „כמו בדיקה שיגרתית של מכונית או בדיקה כללית אצל ה־ רופא." כיצד נערכת הבדיקה? יש לענות — בכנות — על שא־ לות אחדות, כגון: האם אני בו־ טחת בו באמת ובתמים. או שמא אני רק טוענת כך? האם אני מכיר נישואים טובים משלנו? ו־ כד׳. לשם פיקוח יומ־יומי על ה־ חיים בשניים, קבע המומחה ל־ נישואין 18 דיברות. הראשונה ל־ התשובה בהן: הראו לבני הזוג כי יש להם הצלחה אצלכם. הו־ ראה זו מבוססת על הכלל הידוע בתורת הניהול, הקורא לעודד עובדים וליצור בהם תחושת הי־ שג, כדי להגביר את שביעות רצונם ותודעתם העצמית.

בפני התלמידים מוצגים מצבים בעייתיים שונים: „מה היית עו־ שה לו גילית שלאשתך יש מא־ הב?". „כיצד תגיבי אם בעלך ירצה לנסוע לחופשה לבדו?" „מה את עושה אם בעלך מתרגז בשל הופעתך המרושלת?". בהקשר זה מתבקשים התלמידים גם להגדיר מושגים כמו „אהבה", „חופש ב־ נישואין" או „אמון".

בימים אלה הסתיים הקורס ה־ ראשון בבית הספר של ד״ר ואל־ דרדורף. בשמונה ערבים וסופי שבוע ניסה לפתור לתלמידיו את כל הבעיות, תמורת תשלום של 225 מארק, כשהתלמידים אמורים להגיע בכוחות עצמם להכרה ב־ בעיותיהם, על ידי ניתוח עצמי ו־ עבודת צוות.

מאמי אייזנהאואר החסכנית

על חסכנותה של מאמי אייז־ נהאואר כותב בספר־הזכרו־ נות משרתו ב„בית הלבן" ג׳. ב. ווסט, ששימש כחדרן בזמן כהונתם של ששה נשיאי אר־ צות־הברית. גברת אייזנהאואר הקפידה ביותר על ניצול כל שאריות האוכל, כדי לקצץ ב־ מידת האפשר בתקציב המזון של משכן הנשיאים. היא נהגה לעיין מדי בוקר בעתונים ב־ חפשה אחרי „מציאות" במצ־ רכי בית למיניהם. משגילתה שבאחת החנויות הגדולות נמכר איזה „מצרך החודש", היתה מזמינה את משאית האספקה ואיש השרות החשאי היה קונה בשביל הבית את המצרך ה־ מבוקש. „מאמי שאלה מדי בו־ קר, איזה מאכלים נשארו מה־ יום הקודם, „שלושה אנשים החזירו את מנות־העוף שלהם אתמול, אל תשכחו לנצל אותן היום בסלט־העוף" — אלה דב־ ריה למנהלת של משק הבית.

ווסט מספר על אפיזודה משעשעת מחיי הזוג אייזנהאו־ אר. יום אחד נקרא, יחד עם מנהל המשק, לחדר־המטות של הנשיא ורעייתו. להפתעתו ראה שהמיטה המלכותית היתה מכו־ סה בכתמים שחורים. מאמי הסבירה, שכיוון שאפה נסתם, מרחה את אפה במשחת „וי־ קס", שנהגה להחזיקה על שולחן קטן סמוך למטה, וב־ מקרה גילתה, שהשתמשה ב־ דיו לריפוי הנזלת...

לגברת אייזנהאואר היתה המלתחה הגדולה ביותר מבין כל רעיות הנשיאים —אומר ווסט. היא לא הסכימה מעולם להיפטר מבגדיה הבירובנים, ו־ שמרה אפילו את שמלת־הכלו־ לות שלה עטופה בקפידה ב־ שק ניילון...

ג׳ינס לתלבושת אחידה רק לפי תקן

בהצעות לשני תקנים חדשים, שפורסמו בימים אלה על ידי מכון התקנים הישראלי, בדבר חולצות בנים ומכנסים בתלבושת אחידה לתלמידי בתי־ספר, כלו־ לים מספר חידושים חשובים:

על תווית־הסימון התפורה ב־ צידו הפנימי של הבגד יופיעו בין היתר, במקום המידות הרגי־ לות (והבלתי מדוייקות), סימונים חדשים: בחולצות — גובה הילד והיקף החזה. במכנסים — גובה התלמיד בצירוף מידות היקף ה־ מתניים והירכיים.

בעיית מידות אורך המכנסים ורוחב המתניים, אשר מדרך ה־ טבע אינן צועדות יחדיו, מכורח היסב לכל העוסקים בנושא — החל בצרכנים הצעירים וכלה ב־ חברי ועדת־התקינה שעסקה בנו־ שא. אי לכך ניתנות בהצעת התקן (ה״ת 639/2) שתי טבלאות נפ־ רדות: באחת מפורטות מידות או־ רך המכנסים, בהתאם לגובה ה־ תלמיד, ובשניה ניתנות מידות שונות של היקפי מתניים וירכיים. מידות האורך הרחב הנ״ל נית־ נות לצירופים שונים, בהתאם ל־ גטיונו ולטעמו של כל יצרן ו־ יצרן.

כל סוגי הבדים, פוליאסטר ו־ כותנה לחולצות, בדי כותנה ו־ ג׳ינס למכנסים, חייבים לעבור תהליך מיוחד למניעת התכווצות. כן נדרש מבדי הג׳ינס צבע יציב בכביסה — כך שאת הג׳ינס ה־ אהוב ימשיכו ילדינו לשפשף מ־ חוץ לשעות בית־הספר.

בהצעות התקן מפורסמות דרישות נוספות לטיב הבדיקה של חוזק הבדים השונים, מידת התקמשו־ תם, איכות חוטי התפירה, האיב־ קות, הרוכסנים והכפתורים. סעיף מיוחד מטפל בבד כיסי המכנסים, שחייב להיות — לכל הדעות — בעל כושר עמידה עילאי...

הדרישות המפורסמות בהצעות־ התקן אלה עדיין אינן סופיות ו־ חברי ועדת התקינה ידונו בהן שנית, לאור ההערות שיתקבלו מהציבור בתקופת הביקורת.

כשאת רוצה

ליפות את ביתך, לשפר וליעל אותו...

לפנק את עצמך ואת בני־ביתך...

לתת מתנה...

בואי ל־

סולפור 99

תרבות הדיור, ייעוץ, הדגמה ומכירה

ירושלים, יפו 68, תל אביב, בן יהודה 99, שיווק מוצרי „כור תעשיות" בע״מ וחברות בינלאומיות

פורום־יחסי ציבור

מהי כמות המזון הדרושה לאדם

החוקרים עדיין אינם יודעים להגיד לנו, מהי כמות המזון ה־ דרושה לאדם. הם מצאו הבדלים של 100% בין בני אדם בני מין, גיל ועבודה גופנית דומה.

חקירות בארצות שונות הראו, שבני־אדם עשויים ליהנות מברי־ אות שלמה ולהיות פעילים, אף אם צריכת האנרגיה נופלת מהכמות הנחשבת כדרושה. מצד שני מצאו, כי צריכה מופרזת של האנרגיה אי־ נה מביאה תמיד לידי השמנה. יתר על כן, אנשים שמנים רבים מתק־ שים לרדת ממשקלם הגבוה ואף אם שומרים הם על דיאטה דלת־ אנרגיה. העובדה שלא תמיד נמצאת התאמה בין צריכת האנרגיה ב־ תפריט לבין תנודת המשקל, מצ־ ביע על כך שאין המדע יודע מס־ פיק על המנגנון השומר על מאזן האנרגיה בגוף האדם.

לכך השלכה גם על השאלה האם נכונים התקנים של צריכת אנרגיה שעליהם המליצו ועדות מומחים, כגון הארגון למזון וחקלאות האר־ גון הבריאות העולמי? יתכן ש־ חלק מאוכלוסיית העולם מקבל ל־ מעשה יותר מכפי צרכו וחלק אחר אינו סובל מתת־תזונה, למרות ש־ צריכת האנרגיה שלו פחותה מה־ תקן.

חקירות בכיוון זה הן יקרות, אבל צרכן רב, בגלל יתרונותיהן הפוליטיות והחברתיות.

(ע״פ „יומן לתזונה")

מדריך למוזיאון

מאת מאיר בראלי

הרבה יותר נעים להמליץ על ספר כזה מאשר לכתוב על אז־ דוחיו כתיבה ביקורתית. אבל אין להימנע מכך. לספר „מסע האריות" מאת רבה הברון שהופיע בספריית „גן הספר" של „עם עובד" יש מג־ מות חיוביות בהחלט. אבל אין זה ספר לילדים. זהו בעצם מדריך חלקי למוזיאון רוקפלר בירושלים. מדריך המספר על פסלי האריות שבמוזיאון (בצירוף שני סיפורים על אריות שמחוץ למוזיאון).

המחברת לא עשתה כמעט שום נסיון לפתח לספרה אופי סיפורי. המסגרת הסיפורית הקצרצרה אין בה שום דבר וכל ילד יודע שהיא בסך הכל הקדמה לא מבונה לסי־ פור העיקרי. היא: מקורם של כמה ממצאים ארכיאולוגים במו־ זיאון רוקפלר, שהמכנה המשותף להם הוא דמות האריה.

גם בסיפור המקדים כבר מצבי־ קים את הקורא בהיסטוריה ובאר־ כיאולוגיה. סיפורו של הערבי ה־ זקן על מכירת הקרקע והבנין של המוזיאון. אגב, בדבריו של הער־ בי הזקן (עמ׳ 11) מסופר על אותו איש מאבותיו של המספר שחזר אל ארצו בשנת 1726, נו, באמת... דיוקנות כרונולוגית כזאת המתבררת כייחסת לסיפורו של ה־ מספר!... יש עוד כמה ליקויים קלים כמו השימוש החוזר בתיבה „אודותיו" (במקום „על אודותיו"). אך אין זה העיקר. אילו שילבה המחברת לסיפורי האריות משהו מ־ דמיונה, משהו על האנשים שחיו כאן בימים שבהם היו מוצבים ה־ אריות במקומות השונים בארץ, איזה סיפור על נערה כנענית ש־ היתה עוברת על פני האריות ב־ סיפור אחד וסיפור על לוחם צל־ בני (או לוחם מוסלמי אנטי־צלב־ ני) בסיפור אחר — אילו כך נהגה היתה מצליחה להבב על הילד ה־ קורא גם את הסיפור הארכיאולוגי.

הספר כפי שהוא לא יצליח ל־ מלא שום משימה והילד הקורא יפיל הצידה ויאמר: „משעמם".

בכל בית תנ״ך

בארבעה כרכים

מפורש על ידי פרופ. א.ש. הרטום

לפי שיטת פרופ. מ.ד. קאסוטו

בהוצאת „יבנה"

ספרית דבר

ב־129 ל״י במקום 210 ל״י

לכבוד ספרית „דבר" ת.ד. 199 תל־אביב

הנני מבקש לשלוח לי את כל התנ״ך ב־4 כרכים לפי שיטת פרופ׳ קאסוטו. מהדורת „דבר" בהוצאת „יבנה" לפי המסומן לבטה (סמן את המשבצת המתאימה).

□ הנני מצרף בזה המחאה דאר/צ׳ק מס׳ ______ על סך 129 ל״י.

□ הנני מצרף בזה המחאה דאר/צ׳ק מס׳ ______ על סך 29 ל״י ואת היתרה בסך 100 ל״י אני מתחייב לשלם ב־4 תשלומים שווים ורצופים של 25 ל״י כל חודש.

שם ______ מס׳ ת.ז. ______

כתובת ______ חתימה ______

הרוכש עתה מקבל שי

אנציקלופדיה לאישים בתנ״ך

שני ספרים בכרך אחד מאת דב קמחי

(מחירה בחנות 22 ל״י)

הרכישה והסדר התשלומים בכל סניפי „דבר" ברחבי הארץ ובמרכז — תל־אביב, רח׳ שינקין 45, טל. 286141.

כך מבשל האשף

מתכונים של יעקב אזולאי שזכה במקום ראשון בתחרות הטבחים

הודו „שער הנגב"
המיצרכים: 500 גרם בשר הודו, 300 גרם סלרי, 200 גרם אגוזי פקאן, תבלינים: מלח, פלפל לבן, כפית סוכר.
אופן ההכנה:
מבשלים את ההודו במים וירקות ותבלינים. מנקים את הסלרי ומבריזים את הפקאנים. את כל המוצרים האלה חותכים לצורה אחידה, מתבלים במלח, פלפל לבן, מעט מיץ לימון טרי, וקורים עם מיונית, בקישוט באננס, פקאנים שלמים, ודובדבנים.

מרק ירקות עם לימון
המיצרכים: 500 גרם שעועית אדומה — יבשה, 300 גרם סלרי, 1 חבילה פטרוזיליה, 1 חבילה שמיר, 300 גרם לימון יבש, 100 גרם בצל ירוק, 150 צנוניות, תבלינים: מעט שום, מלח, פלפל שחור, מעט סוכר.
אופן ההכנה:
[illegible]

הזה עוף „בת שלמה"
המיצרכים: 10 חתיכות חזה עוף של 150 גרם כ״א, 2 בלון, 300 גרם חזה אווז מעושן, 200 גרם פטריות, 1 ק״ג עגבניות, בד׳ל עוף, תבלינים.
המיצרכים לצלי: 100 גרם גזר, 100 גרם סלרי, 100 גרם בצל, 100 גרם קדישה.
אופן ההכנה:
[illegible]

תפ״א „בית הזית"
המיצרכים: 1¼ ק״ג תפ״א, 200 גרם בצל, 250 גרם עגבניות, 300 גרם זיתים ירוקים, תבלינים, מעט מרגרינה.
אופן ההכנה:
[illegible]

אפונה מריה
המיצרכים: 1 ק״ג אפונה, תבלינים: אגוז מוסקאט, מלח, פלפל, מעט סוכר.
אופן ההכנה:
[illegible]

חסה עם אבוקדו
המיצרכים: 4 ראשי חסה עגולים, 2 אבוקאדו (200 גרם בערך), 2 תפוחים (100 גרם בערך), תבלינים.
אופן ההכנה:
[illegible]

הציירת ליד תמונת גולדה

ציירת הדיוקנאות

מאת אסתר פישר

[illegible]

עכשיו

[illegible]

עדה כהן, בת 16 וחצי, תלמידה בבית־ספר לאופנה, נבחרה בסוף השבוע שעבר למלכת היופי של רמת־גן. (צילום יגאל ישעהרום)

שיא לידות בבית־היולדות בקריה בתל־אביב

שיא חדש של מספר לידות בבית־היולדות בקריה בתל־אביב היה בחודש אוגוסט: נולדו 819 תינוקות.
השיא הקודם היה בחודש אוגוסט אשתקד: נולדו 754 תינוקות. זה כמה שנים אר־נוסט הוא החודש השיאים בלי־דות.

גרביים, חגורה ועניבה

מאת סופרת „דבר"

[illegible]

[illegible]

סריגים במקום חליפות

[illegible]

המפלגות בתל־אביב התבקשו להקפיד על הנקיון

[illegible]

יום אחד עם הרצפלד

(המשך מעמ׳ 9)

[illegible]

לפי סיפורו של הרצפלד נמן

א. מאירה

משרד התחבורה
המפקח על התעבורה
מתחום י-ם והדרום
מרכז התחבורה

הודעה

לרגל קיום הזיון אורקלי בגבעה לציון 1900 שנה לנפילת מצדה אישורו כדין

סגירת כביש ערד-מצדה לתנועת רכב

בימים שני לשלישי, כ׳—כ״א אלול תשל״ג, 17 ו־18 בספטמבר 1973 בין השעות 13.00 — 22.00 בכל יום מימים אלו המעבר בכביש זה יורשה לרכב הנושא תג מעבר בלבד.

בכניסה לכביש יוצב מחסום.

(—) מ. בצראי
המפקח על התעבורה
מחוזות י-ם והדרום
רשות תמרור מרכזית

משרד החינוך והתרבות

זריקות חיסון בבתי־הספר היסודיים
בשנת הלימודים תשל״ד

תיקון להודעה מיום 7.9.73

כדי לשמור על בריאות הילד ולמנוע מחלות מדבקות מסוכנות, יבוצעו בשנת הלימודים תשל״ד, ע״י שרותי הבריאות החיסונים הבאים:

בכיתות א׳ — זריקת חיסון נגד צפדת/אסכרה
בכיתות ב׳ — הרכבת אבעבועות
בכיתות ד׳ — זריקה נגד אדמת לבנות בלבד
בכיתות ד׳ ו־ה׳ — זריקה נגד צפדת להשלמה לאותם הילדים שלא קבלו חסונים אלה אשתקד.
או בכיתות המקבילות של החינוך המיוחד
בקשר לחיסונים נגד שחפת תבוא הודעה נוספת

הורים המבקשים שלא לבצע את הזרקבות וזריקות חיסון לילדיהם, צריכים להודיע על כך בכתב למנהל ביה״ס תוך 5 ימים מיום פרסום ההודעה.

החלה ההרשמה לקורס אחיות מעשיות

שיפתח בנובמבר 1973, בבית הספר לאחיות ליד בית חולים קפלן ברחובות וליד בית החולים המרכזי לעמק עפולה.

מתקבלות מועמדות בנות 17—40 בעלות השכלה של 8—10 שנות לימוד לפחות.

לאמהות תינתנה הקלות מיוחדות.

לפנות להנהלת בית הספר במקום.

המועצה המקומית נשר

טל. 224121

מכרז הזמנה 13/73

הרינו מודיעים בזה על הארכת המועד לקבלת הצעות מקבלנים להתקנת קווי ביוב בגבעת עמוס ובתל־חנן.
המועד נקבע ליום 1.10.73, שעה 12.00 בצהריים.

י. קלרמן, ראש המועצה

הועד הצבורי למען זכרונות נחלאות

רח׳ בצלאל 23 ירים ת. ד. 1228, טל: 225562

להלן מכתב שנשלח ב־1.9.73 לראש עיריית ירושלים והעתקיו לכבוד נשיא המדינה, ראש הממשלה ושר החינוך בענין בית הספר ע״ש פולה בן־גוריון. הועד הציבורי החליט להביא תוכנו לידיעת הציבור ולהתריע מפני כל כוונה לפגוע באינטגרציה בנחלאות.

מזכירות הועד הציבורי בישיבת חרום במוצאי שבת 1.9.73 החליטה לפנות אליך כדלקמן:

[illegible]

בכבוד רב,
הבוב שמעוני
יו״ר הועד הציבורי למען זכרונות, נחלאות
חבר מועצת עיריית ירושלים

הועד הציבורי קורא לציבור הרחב, לאנשי החינוך והורים להחליץ לסיכול כל מזימה לביטולם של בתי הספר האינטגרטיביים שקדמו את חינוכם של ילדי הנחלאות והם הסיכוי למיזוג אמת במדינתנו.

לפני 24 שנה:

הישראלית היתה מרוצה ממשרד האספקה

בחודש מאי 1949 ערך המכון למחקר הסוציאל־שימושי מידגם נקיים בשלוש הערים הגדולות בארץ. על המטרה: „עמדת הנשים על קיצוב מצרכת האספקה". המחקר הוזמן על־ידי המשרדים לסדרי אספקת המצרכת ראה.

מטרת המחקר היתה, לדעת את עמדותיהן של עקרות־הבית בנוגע לזכות בסיפוק פעולה בציבור, ומידע להעלאת סדרי הפיקוח על אספקת המזון.
הממצאים:

● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]
● [illegible]

אקטואלי או — זהיום?

[illegible]

שי לחגים

אנציקלופדיה לבריאות המשפחה
מהדורה חדשה, מעודכנת ומורחבת.
מאות עמודים המסבירים את סימני המחלות, אופן ריפויין והדרכים למניעתן.
המחיר: 42.50 ל״י

ספר חדש: הקבוצה והקיבוץ
מאת אליעזר שושני
מידע מפורט על כל קיבוץ בישראל, מקומו הגיאוגרפי, השתייכותו התנועתית, תולדותיו, מבנהו המשקי והכלכלי ועוד.
המחיר: 28.50 ל״י

כל ארץ ישראל
מאת אפרים ומנחם תלמי
לכסיקון גיאוגרפי עממי, ידיד נאמן לכל מטייל, המבקש לדעת עוד על א״י, נופיה ותולדותיה.
המחיר: 22.75 ל״י

ארץ ישראל
גיאוגרפיה של הארץ ואזוריה
מאת פרופ׳ יהודה קרמון
ניתוח גיאוגרפי מעמיק של א״י. נוף, גיאולוגיה, כלכלה, היסטוריה, חברה, צמחיה.
המחיר: 32.— ל״י

תולדות העמים בדורנו
מאת:
ד״ר מיכאל זיו וד״ר י.מ. לנדאו
תולדות עמי העולם ב־25 השנים האחרונות.
בספר מפות צבעוניות, ותמונות ורשימה ביבליוגרפית משלימה.
המחיר: 24 ל״י

לכבוד
ספריית „דבר"
ת.ד. 199
אבקש לשלוח לביתי את הספרים הבאים:
____
____
____
רצ״ב צ׳ק ע״ס ______
שם ______ משפחה ______
כתובת ______
____
חתימה ______

מיטב הספרים ב„דבר"
להשיג בסניפי „דבר" ובחנויות הספרים

הרעלה המונית בעיראק מזרעים טבולים בכספית

לפי מקורות רשמיים מתו במגיפה 459 איש, אך לפי השמועות מגיע מספר הקרבנות לאלפים

המגיפה המדוה ביותר בהיסטוריה, שנגרמה על־ידי כספית, פקדה אשתקד את מחוז בבל בעיראק. 6539 אנשים הוכנסו לבתי־חולים ו־459 מהם מתו, לפי פרסומי השלטונות. ויש אומרים כי מספר הקרבנות היה גדול בהרבה. בימים אלה פורסם דו"ח של צוות־חוקרים עיראקי־אמריקני על מגיפה זו, סיבותיה ותוצאותיה, ולהלן עיקרי הדברים.

בקיץ 1971 הורגש בעיראק מחסור בתבואות למזרע. לכן ייבאה הממשלה בבגדאד 73 אלף טונות חיטה ו־22 אלף טונות שעורה, בעיקר ממקסיקו. הזרעים היבואים קיבלו בארצות־היצוא טיפול במתיל־כספית כדי למנוע פגיעתן של פטריות מזיקות ונשלחו בשקים שעליהם התנוססו אזהרות באותיות לטיניות, בספרדית ובאנגלית.

מתיל־כספית היא תרכובת רעלית מסוכנת ביותר. אמנם, כל עוד משתמשים בה לחיטוי זרעים, אין בה כדי להזיק. לא כן כאשר אוכלים את הזרעים — וזהו מה שקרה בעיראק.

איכרים רבים בעיראק, שקיבלו את הזרעים מאסמי־תבואה ממשלתיים, התעלמו מהאזהרה שהיתה רשומה על השקים, והיות שאינם יודעים קרוא וכתוב, ודאי לא אותיות לטיניות. הם טשטשו את הצבע האדום מזרעי החיטה והשעורה והאכילו בזרעים את תרנגולותיהם, כדי לבחון את תגובתן. לאחר שהגיעו למסקנה, כי התרנגולות אוכלות את הזרעים המורעלים בתיאבון ואינן נפגעות — טחנו את זרעי החיטה ומן הקמח אפו לחם; ואילו בזרעי־השעורה האכילו את בהמותיהם.

אמצעי־הזהירות שנקטו האיכרים היה בעוכריהם. הם לא ידעו, כי מתיל־הכספית אינו נספג בגים, וכן לא ידעו, שפעולתו איננה מיידית. לפיכך גילו התרנגולות סימני־הרעלה רק כעבור חודשיים לערך, ואז כבר היה באיחור מדי.

בינואר 1972 התחילו מדי יום ביומו מאות חולים לבתי־החולים, לאחר שחשו כיצד שריריהם מתקשים, חוש שיווי־המשקל שלהם מופר, חוש־השמיעה שלהם נפגע קשות. רק במארס אותה שנה נבלמה המגיפה. אך אחדים מן החולים נשארו מאושפזים עד חודש אוגוסט. כאמור, קרוב ל־460 איש מתו במגיפה זו; רבים אחרים נשארו נכים.

סכנה כלל־עולמית

אולם אין רע בלי טוב. מגיפת המתיל־כספית בעיראק זימנה לחוקרים זו הפעם הראשונה הזדמנות לחקור את פעולתו של רעל מסוכן זה בקנה־מידה גדול. כמויות של מתיל־כספית מעל לתקן המותר מדאיגות זה כבר את הטוקסיקולוגים בחלקים שונים של העולם, ביחוד בארצות־התעשיה, כיוון שהוא פסולת של ענפי־תעשיה רבים — עיבוד עץ, תעשיה כימית ועוד. במקרים רבים נוצר מתיל־כספית, שהוא תרכובת אורגנית, מתרכובות אנאורגניות על־ידי מיקרו־אורגניזמים שונים. במידה יתרה נתגלה במינים מסויימים של דגים, ודגים אלה נאסרו באכילה. בעיר־החוף מינאמאטה שביפאן מתו 46 איש מהרעלה במתיל־כספית, שספגו לגופם תוך כדי אכילת דגים. מאז ידועה המחלה הנגרמת על־ידי חומר זה כ„מחלת מינימאטה".

כאמור, המגיפה בעיראק איפשרה לחוקרים, זו לראשונה, לבחון את תהליך ההרעלה. כאשר כמות המתיל־כספית בגוף מגיעה ל־25 מליגרם, נפגע החולה בשיתוק חלקי. כמות של 55 מ"ג ומעלה גורמת להפרעות־תנועה. על 90 מ"ג ומעלה הפרעות־דיבור ועל 170 מ"ג — לחירשות. כמות של 200 מ"ג היא קטלנית בכל מקרה.

בעיקר קשה פגיעתה של „מחלת מינימאטה" — כרגיל במגיפות אחרות — בחלשים: ילדים קטנים, נשים הרות, זקנים וכד׳. ואכן יותר משליש מן החולים בעיראק היו ילדים עד גיל 9, ועשירית מהם מתו.

בעקבות המחקר במגיפה שפקדה את עיראק מקווים החוקרים להציע הצעות למניעת אסונות כאלה בעתיד. אולם ספק, אם תימצא הדרך לבלום את תפוצת תרכובות־הכספית המסוכנות, לנוכח הרחבתם המתמדת של ענפי־התעשיה שבפסולת שלהם מצויה מתכת כבדה זו.

„הוגו השחור" ורופאי־הרנטגן

עובדי הרנטגן צפויים תמיד לסכנות קרינה, ואירעו לא מעט מקרים שנפגעו בבריאותם, חרף כל אמצעי־הזהירות. כדי לחזות סכנות אלה מראש ביתר דיוק, בנה עתה המכון להגנה מפני קרינה בנויהרברג שבבוואריה, מערב־גרמניה, אדם מלאכותי המשמש לבדיקת השפעת קרני הרנטגן.

„הוגו השחור" — זה שמו של האדם המלאכותי — עשוי חמרים פלאסטיים. השלד שלו הוא שלד אמיתי של אדם, ואבריו הפנימיים בנויים מחמרים המגיבים על הקרינה בצורה דומה לזו שבגופים עליה הרקמות האנושיות המקבילות. כן מחולק „הוגו" חלקים־חלקים לרוחבו, באופן שאפשר להתקין מכשירי־מדידה זעירים באיבר זה או אחר של גופו — ליד הריאות, הכבד, הכליות וכו׳ — ולמדוד באמצעותם את השפעת קרני הרנטגן באותו איבר תוך ביטול ההשפעות באברים האחרים.

„הוגו השחור" ממלא בזמן הניסויים את תפקיד החולה, ואילו במקום האיש המפעיל את מכונת הרנטגן נמצא תא־יאון למדידת הקרינה הפוגעת ברנטגנולוג. כבר בניסויים הראשונים התבררו שתי העובדות הבאות:

1. סינר־העופרת המקובל שלובשים רופאי־הרנטגן אינו מספק הגנה מספקת. הוא אמנם בולם את הקרינה הראשונית, אבל לא את הקרינה המשנית הנוצרת בהחזרת הקרינה הראשונית על־ידי הקירות.
2. קירות־הבטון שיש להתקינם על־פי החוק בחדרי־רנטגן בבתי־חולים ובקליניקות פרטיות של רופאי־רנטגן, אמנם עבים במידה מספקת כדי למנוע את דליפת הקרניים המסוכנות החוצה, אך מאידך מוחזרים חלק ניכר מהקרינה לפנים החדר ויוצרים אצל הרופא או הטכנאי אפקט מצטבר במשך שעות־עבודה ממושכות, שיש בו כדי לסכן את בריאותו.

ניסויים נוספים הראו, כי כדי להקטין את סכנת הקרינה רצוי לצפות את קירות־הבטון באריחי־בריל בעובי של 0.8 ס"מ, המצופים שכבת־אמייל לבנה בעובי של 0.2 ס"מ מלפנים ושכבת־אמייל אדומה, בעובי של 0.1 ס"מ, מאחור. ציפוי זה מקטין את הקרינה המשנית כדי שליש עד ששית לעומת הקרינה המוחזרת מקירות־בטון חשופים.

אנשי המכון בנויהרברג ממשיכים בניסוייהם והם מקווים לבצוא באחד הימים את „החומר האידיאלי", שיקטין את הקרינה עד לכמות מבוטלת. כל זאת — בזכות „הוגו השחור".

צמיג אל־תקר

באחרונה התבשרנו על מספר חידושים שמטרתם לבטל בנהג מכונית את הסיוט שבהחלפת הגלגל לאחר תקר. אחד מן החידושים הוא של החברה הבריטית „דנלופ" לייצור צמיגים. חברה זו הנציאה לא מכבר לשוק צמיג „מהפכני" שעליו אפשר להמשיך ולנסוע לאחר תקר, כ־150 קילומטרים במהירות של 75 קילומטרים בשעה. נהג המכונית בצמיגים אלה יכול איפוא להמשיך ולנסוע למוסך הקרוב כדי לתקן שם את התקר, מבלי שיצטרך להתעכב בצמיג הרזרבי.

בצמיג החדש שני חידושים. מיבנה הגלגל שונה מהמקובל — מסגרת המתכת צרה יותר והצמיג עצמו רחב יותר מאשר בגלגלים רגילים. דבר זה מבטיח שמסגרת הגלגל תישאר מונחת על צמיג הגומי גם לאחר תקר, ולא תתחכך בקרקע. חידוש נוסף: בתוך הגלגל עצמו מותקן מיכל אטום ובו נוזל המתקשה במגע עם אוויר. בעת תקר, מתרוקן המיכל את תכולתו על פנים הצמיג והנוזל המוקשה אוטם את החור. גם לאחר פיצוץ רציני מספיק הנוזל לאטום את מקום הדליפה לפני שיוצא מן הצמיג כל האוויר. התוצאה היא שהצמיג נעשה אמנם „שטוח", כנראה בתמונה, אך אפשר להמשיך ולנסוע עליו מבלי שיוזק.

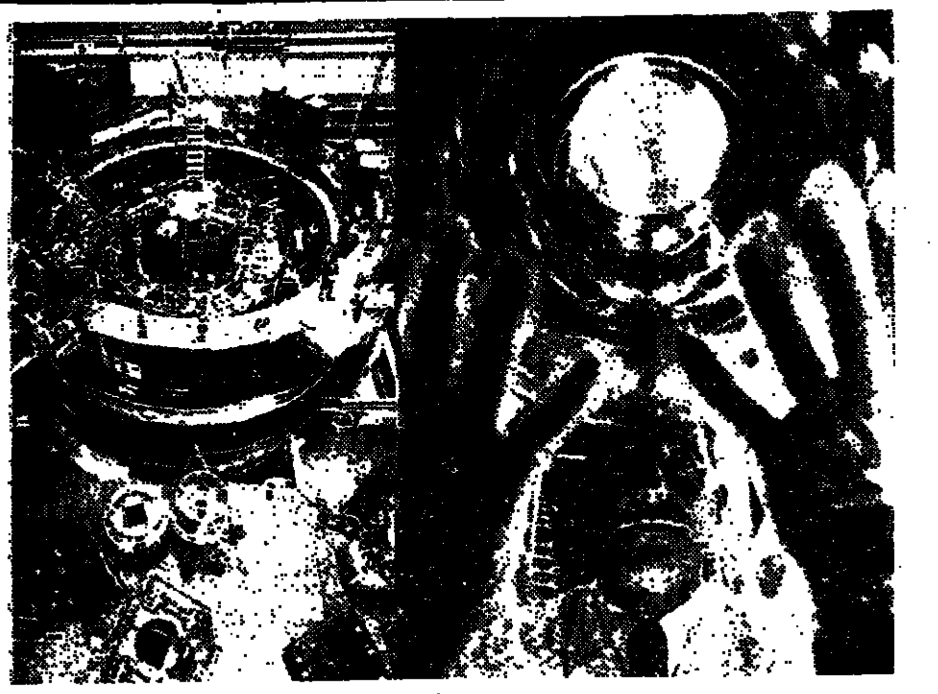

מאיץ־פרוטונים, הגדול ביותר במערב־אירופה, הולך ונבנה ליד ז'נווה שבשווייץ בשביל צר"ן — האיגוד האירופי לחקר הגרעין. תא־הבועות של המאיץ, שיהיה הגדול בעולם, ימולא 36 מטרים מעוקבים של מימן נוזלי בטמפרטורה הקרובה מאוד ל„אפס המוחלט" (משמאל). החלקיקים שיוצאו לתוכו בכוח אלקטרו־מגנטים אדירי עוצמה יצולמו על־ידי ארבע מצלמות רב־ממדיות, שיותקנו במרכז תא־הבועות ויהיו מצויידות בעצמיות „עין־הדג" (מימין). כל עצמית כזאת תהיה מורכבת משלוש עדשות, אשר יוכלו לעמוד בטמפרטורות הנמוכות מאוד שישררו בתא־הבועות.

דרכים חדשות לניצול אשפה

בריטניה מייצרת מזון מפסולת

בריטניה היתה הראשונה בין המדינות, שנהנתה מפירות המהפכה התעשייתית, על כן סביר הדבר, כי היא היתה גם הראשונה להרגיש את פגיעתם הרעה של ספיחי התיעוש: התגוררות תוך צפיפות, זיהום הסביבה וירידה באיכות החיים. לבריטניה נסיון עשיר במלחמה נגד זיהום הסביבה. הרשות הממשלתית להגנת הסביבה היא מוסד ותיק באנגליה וגם בעלים פרטיים נוקטים זה מזמן אמצעי־מנע ואינם מטילים את כל ההוצאה על השלטונות.

נוסף על גורמי מימשל רבים, המופקדים על מלאכת המנע וההגנה, פעילים גורמים שונים בתחום המחקר במטרה להפיק מזון מחמרי־הפסולת של התעשיה ומאשפת הבית.

סוגי הפסולת הניתנים לעיבוד וניצול יעיל רבים ומגוונים ובניהם כאלה, שניתן להפיק מהם מזון לבהמות וגם תוספות מסוימות לתזונת האדם. המלאכה נעשית בעזרת מיקרואורגניזמים כמו שמרים, פטריות, חיידקים ואצות, שהפסולת משמשת להם קרקע מזון בה להתרבות. התוצאה: חומר הכולל 50%—70% חלבון.

חמרי־הגלם המשרתים תהליכי ייצור אלה הם דברי פסולת כמו קליפות תפוחי־אדמה, פסולת של תעשיית הנייר, של מחלבות ושל מבשלות־שיכר, שיירי מזון, תמריסים, ממרציפן ואשפה מהבדלות העדרונית.

היידקים המוציאים מגדלים להרפך את המתנול (הכוהל הכתילי) לחלבון. פטריית השמרים מסוגלת „לעכל" את פסולת תעשיית הסוכר והסיכר. פטריה אחרה, הפוזאריום, מנוצלת באנגליה כאמצעי להפקת חלבון מפרי־עפים הדעירים בפחמימות.

במקביל עוסקים כיום מדענים בריטים על מחקרים שמטרתם להפוך אשפה ביתית לאנרגיית חום. ידוע כבר עכשיו, כי ממיליון טונות של אשפה עירונית ניתן להפיק אנרגיית חום הזהה לזו המופקת מ־100.000 טונות פחם. תהליך כזה כושהת לא על עקרון הבעירה, כי־אם על שיטות החימום לטמפרטורות גבוהות. שיירי ירקות ופירות, נייר, קופסות־שימורים, שברי־זכוכית (בקבוקים וצנצנות) — כל מה שמוליך בדרך־כלל אל פח־האשפה, נשרף במיכל מיוחד המחומם בגז לטמפרטורה של כ־500 עד 1100 צלסיוס.

חומרים פלסטיים משמידים עצמם

מדי שנה משליכים אזרחי ארה"ב לפחות שלושה מיליוני טונות של חמרי־אריזה פלסטיים ובכך תורמים הם ביד רחבה לזיהום הסביבה. מבקבוקי־פסולת אלה לא ייעלמו מעצמם: החומרים הפלסטיים אינם נרקבים, אינם בהלידים, אינם נמסים במים ואינם מתפרקים בגלל שינויי מזג־האויר. זוהי „אשפה נצחית".

לפני שלוש שנים נעשו הצעדים הראשונים לסילוק מיפגע זה. צוות מדענים, ובראשם סימאי מאוניברסיטת טורונטו שבקנדה המציא חומר פלסטי המשמיד את עצמו, כאשר חושפים אותו לקרני השמש. מאוחר יותר פורסמו המצאות של מפעל כימי במדינת דלווייר — תאית שנמסה במים — ושל מפעל אחר, במדינת איידאהו, שהוציא לשוק מיתקן המפורר מוצרים העשויים סטירן (חומר המשמש את תעשיית הגומי הסינתטי).

לאחרונה הכריז הכימאי הבריטי גריפין מאוניברסיטה בראנל שבלונדון, כי גילה חומר המשמיד את הפלסטיק על כל סוגיו. גריפין מסר באזוני עמיתיו הכימאים בכינוס שנערך בשיקגו, כי כל מה שיישאר ממוצר זה יהיה „גושים ספוגיים, נקבוביים, שיתפוררו ויירקבו תוך זמן קצר". עתון ובית־דפוס שמימנו את עבודת המחקר של גריפין מנהלים כעת מו"מ על רישום פטנטים להמצאה החדשה בבריטניה, בארה"ב וביפאן.

דלק מפסולת בארצות־הברית

בעיות סילוק האשפה הן מן הבעיות הקשות בהן מתחבטים השלטונות בכרכים גדולים. הכמות העצומה של האשפה שמייצר כרך גדול, הופכת את השיטות הקונבנציונאליות — כמו קבורת האשפה באדמה, או שריפתה בכפה פתוח — לבלתי מעשיות. הדרך בה מנסים היום לפתור בעיה זו ברחבי העולם היא שריפת האשפה בכבשנים סגורים וניצול החום הנוצר בכבשן לצרכים תעשייתיים. הבעיה היא שלא כל תכולת האשפה עולה באש; רוב אותם חמרים מוצקים שאינם נשרפים, עלולים לסתום את התנור אם לא יסולקו ממנו מדי פעם.

סוג חדש של כבשן־אשפה המיועד במיוחד לטיפול באשפה של עיר גדולה פותח בארה"ב. הכבשן פועל בטמפרטורה גבוהה, מכלה את האשפה כמעט לחלוטין, ואינו נזקק לניקוי תקופתי. יתרון נוסף שלו — הוא מייצר מן האשפה גאז שאפשר להשתמש בו כדלק.

כל סוגי האשפה — שאריות מזון, ניירות, מתכות, זכוכית, פלסטיק ועוד מוסלכים אל פי הכבשן בלי לעבור כל מיון מוקדם. בערכת אוורור מיוחדת מזרימה אל תוך התנור חום מתמיד של חמצן טהור, המעודד את הבעירה ומאפשר שריפה מושלמת של החמרים שאינם נשרפים היטב בתנאים רגילים. הספקת החמצן אף גורמת לטמפרטורה הגבוהה ביותר המורדת בכבשן. בגלל הטמפרטורה הגבוהה מאודה רוב האשפה האורגאנית עוד לפני שהיא מספיקה להישרף, והופכת לתערובת של גאזים — בעיקר הדו־תחמוצת הפחמן ומימן. הגאז הזה מועבר דרך ארובה מיוחדת; אוספים אותו ומשתמשים בו כדלק.

רק שני אחוזים מן האשפה המקורית אינם נשרפים, אך גם הם אינם נשארים בכבשן. בגלל החום הרב ניתכים כל החמרים הבלתי־דליקים — כגון המתכות — והתערובת המותכת מורצת דרך פתח מיוחד ומתקשה מחוץ לכבשן בתוך דפוסים מיוחדים. אחר כך משתמשים בה בבקים בסלעים, לצרכי מילוי בורות וסלילת כבישים.

גילוי נטיה להתאבדות בעזרת גלי־המוח

מאת יורם קירש

בשנת 1972 התאבדו בישראל 25 אנשים ונשים. 1818 ישראלים ניסו להתאבד, אך נכשלו. רבים אלה ספרה לא כוללת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מה הן הסיבות הדוחפות אנשים לקפח את חייהם במו ידיהם? בעבר נסו לתלות את האשם ברגשי הכאב והבדידות. צוות של רופאים בבית־חולים ניו־יורקי פירסם בימים אלה מחקר מעניין ומבוכה, כי הבעיה אינה כה פשוטה. המחקר גילה, כי מוחם של אנשים ונשים שהתאבדו או ניסו להתאבד שונה באופן בולט ממוחם של אנשים אחרים. שוני זה ניכר ברישום „גלי־המוח" של אנשים המגלים נטיה להתאבדות.

חשיבות הא.א.ג.

רישום גלי־המוח (אלקטרואנספלוגראמה, או בקיצור א. א. ג.) הוא רישום הפעילות החשמלית במוח, הנוצרת על־ידי מיליוני התאים העצביים המגיעים למוח באמצעות סיבי העצבים. פעילות חשמלית זו נרשמה לראשונה בבעלי־חיים בעזרת אלקטרודות שחוברו ישירות למוחם. בבני־אדם נעשה רישום גלי־המוח על־ידי הצמדת אלקטרודות לגולגולת.

בשנים האחרונות הפך הא. א. ג. לאחת השיטות החשובות בחקר פעילות המוח. בעזרתה אי־אפשר אמנם לגלות מה אדם חושב, אך ניתן לגלות באמצעותה פעילות חשמלית אנורמאלית, המצביעה על מחלות־מוח מסוימות.

ידוע, לדוגמה, כי מחלת הנפילה (אפילפסיה), המתבטאת בהתקפים של עוויתות ואיבוד הכרה, נגרמת על־ידי גירויים חשמליים בלתי־רגילים במוח, ומלווה לכן בגלי־מוח מיוחדים במינם. הא. א. ג. נחשב היום לשיטה היחידה הקובעת באופן חד־משמעי, אם אדם לוקה במחלת הנפילה או לא. גם גידול במוח מתבטא בא. א. ג. אופייני, המסייע לרופא לאבחן מבנה זה ולהחליט על טיפול מתאים. ניתן להיעזר בא. א. ג. גם כדי לקבוע, מה הם תפקידיהם של חלקים שונים במוח — על־ידי חיבור מספר אלקטרודות למקומות שונים בראש.

בעזרת הא. א. ג. הוכח, כי המוח פעיל גם בעת שינה ואף הושגה התקדמות רבה במחקר על המתרחש במוח בעת השינה. ב„מעבדה לחקר השינה והחלום" באוניברסיטת „בר־אילן" עושים שימוש רב בא. א. ג. כדי לחקור את תופעת השינה וכדי לסייע לאנשים הסובלים מהפרעות־שינה.

גילוי מקרי

הקשר בין הנטיה להתאבדות ובין גלי־מוח נתגלה — כמו הרבה תגליות חשובות אחרות — בדרך מקרה. התגלית נעשתה בבית־החולים „הילסייד" שבלונג־איילנד, שהוא אחד המרכזים הפסיכיאטריים המעטים בעולם, בהם עובר כל חולה בדיקת גלי־מוח. לאחר שהתאבד אחד מן החולים בבית־חולים זה, החליט רופאו, ד"ר פרד סטרוב — מתוך סקרנות גרידא — להתבונן ברישום גלי־המוח שלו שנשמר בארכיון. הוא הופתע למצוא, כי גלי־המוח של המתאבד היו שונים במידה ניכרת מאלה של אדם רגיל. בדיקת גלי־המוח של שני

למעלה — גלי־מוח של אדם רגיל; למטה — גלי־מוח של אדם בעל נטיה להתאבדות

מתאבדים נוספים העלתה תוצאה דומה. בדיקת א. א. ג. של אנשים שניסו להתאבד גילתה אף היא אותם גלים אנורמאליים.

ד"ר סטרוב לא מיהר לפרסם את ממצאיו. תגליתו עמדה בניגוד גמור לגישה שהיתה מקובלת במשך עשרות שנים, לפיה הנטיה להתאבדות היא בעיה פסיכולוגית טהורה. גלי־המוח האנורמאליים הוכיחו, לעומת זאת, ששורש הבעיה הוא ביולוגי, ולא פסיכולוגי. היה צורך להמשיך ולבדוק מקרים רבים ככל האפשר כדי להוכיח, שהתופעה שנתגלתה אינה מקרית.

במשך שלוש השנים האחרונות בדקו ד"ר סטרוב ושניים מעמיתיו את רישומי הא.א.ג. של מאות אנשים שניסו להתאבד, או שנטו לעתים קרובות במחשבות על התאבדות. הבדיקה גילתה באופן חד־משמעי, כי הגלים האנורמאליים מופיעים בא. א. ג. של אנשים אלה בתדירות גבוהה הרבה יותר מאשר אצל אנשים, שמחשבה על התאבדות לא העסיקה אותם בעולם. ההבדל מודגם בסרטוט המצורף. בתמונה העליונה נראים גלי־מוח רגילים. בתמונה התחתונה נראים גלי־מוח אנורמאליים, המופיעים בתדירות גבוהה בא. א. ג. של אנשים הנוטים להתאבדות. גלים אלה דומים מאד (אם כי אינם זהים) לגלים האנורמאליים הנרשמים אצל חולים במחלת־הנפילה.

בהמשך המחקר נתגלתה עובדה מעניינת נוספת. אותם גלי־מוח אנורמאליים שנתגלו אצל הנוטים להתאבד נתגלו גם אצל אנשים הנוטים לגלות תוקפנות רבה — לתקוף אחרים ולפגוע ברכוש.

דרך־טיפול חדשה?

מחקרו של ד"ר סטרוב עדיין לא הסתיים, אך התוצאות שנאספו עד כה מעניינות ביותר. לא רק שהן סותרות את הגישה המקובלת, לפיה הנטיה להתאבדות היא בעיה פסיכולוגית, אלא שהן גם סותרות את התיאוריה המקובלת על הפסיכולוגים, לפיה אדם המנסה להתאבד ואינו מצליח בכך הוא טיפוס שונה לחלוטין מזה המצליח להתאבד. מחקר גלי־המוח מגלה אצל שני סוגי המתאבדים — המצליחים והנכשלים — אותם גלים אנורמאליים. מעניין גם הקו השווה בין המתאבדים המזיקים לעצמם, ובין התוקפניים בצורה חולנית, השופכים את זעמם על סביבתם.

תוצאות המחקר מעניינות עוד יותר בקשר למחקר אחר על סוג של הורמונים בשם סטרואידים. בעבר חשבו, כי סטרואידים מסויימים קשורים לנטיה להתאבד. גילוי זה מחזק את הסברה, כי הנטיה להתאבדות היא מחלה שיסודה פיסיולוגי־גופני, המתבטאת בין השאר בהימצאות סטרואידים מסויימים בגוף ובא. א. ג. אנורמאלי.

החשיבות הרבה במחקרו של ד"ר סטרוב נובעת מן האפשרות לגלות בעתיד את הנוטים להתאבד בעזרת א. א. ג. ולטפל בהם לפני שיספיקו להוציא את זממם. הדמיון הרב בין א. א. ג. של המתאבדים בכוח ושל הלוקים במחלת־הנפילה העלה את הרעיון לטפל בנוטים להתאבד בעזרת אותו סוג תרופות, המונעות התקפים של אפילפסיה. רעיון זה עדיין לא נוסה, אך הוא עשוי לפתוח דרך חדשה לטיפול בחולות נפשיות.

משא כבד? תעמיד על כונעמיד!

„כונעמיד" - כוננית הפלדה של „הארגז" למשאות כבדים מאפשרת אחסון יעיל של משאות כבדים והתאמה לכל הצרכים מבחינת נפח ומשקל.

„כונעמיד" ניתנת להרכבה גם עם קומות ביניים. המאפשרות ניצול מירבי של גבה המחסן וגישה נוחה לכל מדפי האיחסון.

ניתן להרכיב על הקורות האופקיות משטחי עץ או מתכת בהתאם לצורך ובמרווחים שונים.

הארגז בע"מ

המפעל לרהיטי מתכת דרך החרש 4, תל־אביב, טלפון 32231

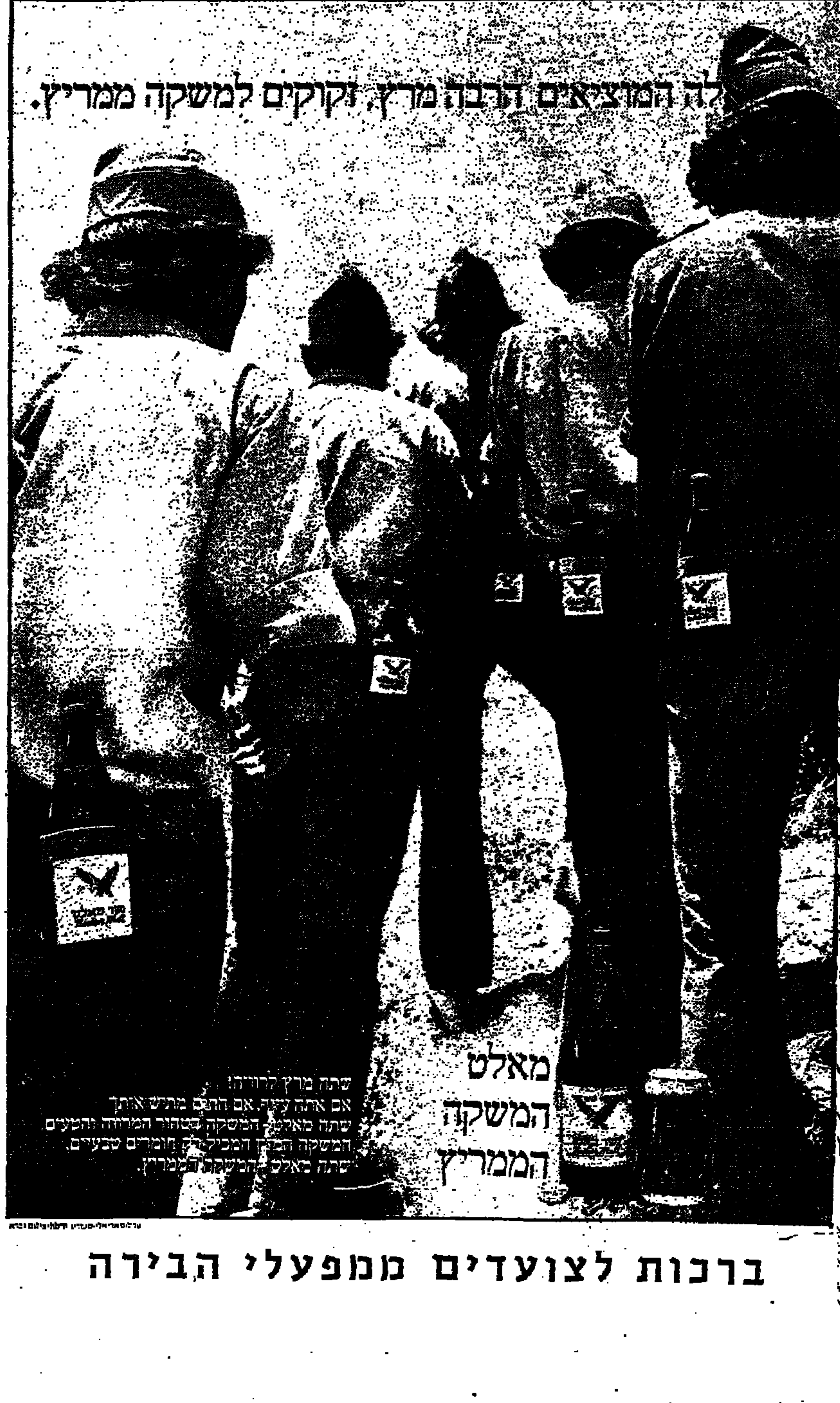

ברכות לצועדים ממפעלי הבירה

★ תיירן מצטיין - ומוכר לשנת 1972 ★

דברי שר התיירות משה קול

בטכס הענקת תארי „תיירן מצטיין", ו„תיירן מוכר", במשכן הכנסת בירושלים ביום ב', 3.9.1973

נכבדי ורבותי, פעילי תעשיית התיירות הישראלית!

זו השנה השישית אני מתייצב בפניכם ומעניק מתוך סיפוק ר־עב לפעולתכם, תארי „תיירן מצטיין" ו„תיירן מוכר". מאז הנ־הגנו במבצע הענקת התארים הל־לו, עברה התיירות כברת דרך ארוכה שלוותה בהורה של פעילות ברוכה שהקיפה את כל עבודת המ־דינה הכלכלית והמדינית של המ־דינה. כקרום גדל בדי בנה במספרם של גורמי התיירות שקיבלו את התארים, שהיום בהחלטה פעל־יוצא כיוצר בפס. אני שמח לציין שבתוך משפחת התיירות פועלים יהודים, ערבים ודרוזים הרואים ברכה בשיתוף פעולה עבור בפר־פה נושא שתוצאתו היא גם קירוב הלבבות ההדדית ושבגבו הפערים בהרבות בלחם ובביצה.

לא אכסה בפניכם במעמד חגיגי זה, כיצד התפתחה התיירות ב־שש השנים האחרונות. די בסכום המפעל בנושא ועוקב בעניין אחר התכניות ידע לשפוט נכונה את ההוצאות שהושגו. לשרה קיימים עונים, בשתונים, בדיבים ובצבי בהיהות לכיניהם, שלא אחת הי־לנו אבני־נגף במאמצינו להביא להגברת התיירות. על כן ברלנו יכולים לראות, ובבדה, את כל אשר הושג, בסיפוק כבעי. גם ב־שנה זו שאיפינה, למרבה הצער, בהיותה של תקריות ומעשי אלי־מות — עלה בידינו לשמור בפני ירידה, בתוקפה של תנועת הת־יירות לארץ ואף עלה בידינו לאזן

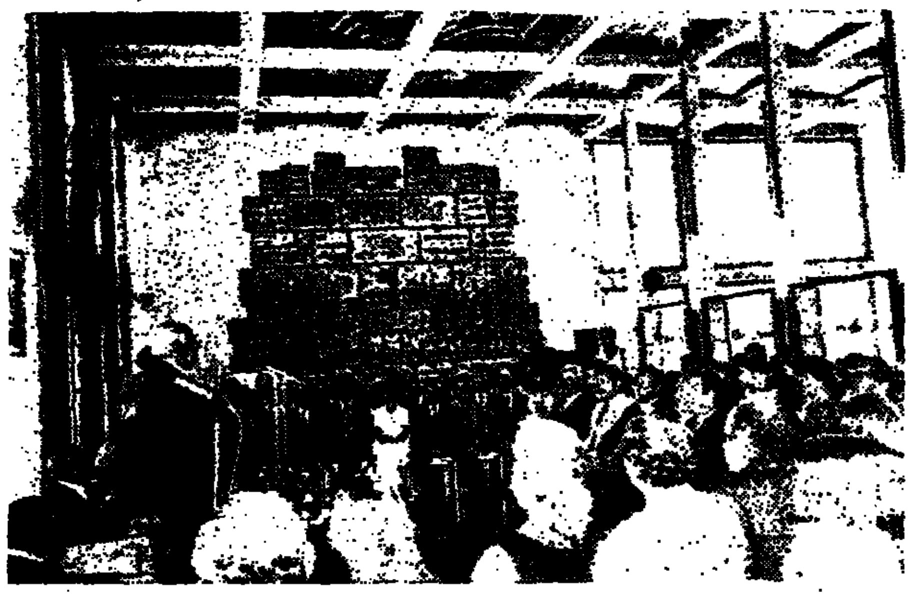

השר מ. קול בטקס חלוקת תעודות תיירןמצטיין, בבית הנשיא בירושלים.

את התוצאות שהושגו במסגרת החודשים המקבילים אשתקד, וזאת על אף ההגבלות במחירי המטבע בעולם והמצב הכלכלי בכלל, ע־ניכר לירידת התיירות מארה"ב ל־אירופה והמפוער בגידה מסויימת, גם עלינו.

בתחילת השנה הנוכחית ועד ה־ים, ביקרו בארץ למעלה מחצי מיליון תיירים ולפי כל הסימנים, נגיע עד סוף שנה זו לכשלושת־רבעי מיליון תיירים, וזו תהיה עלייה קלה לעומת היקף התיירות אשתקד. עובדה זו תמצא ביטויה גם בעליית ההכנסות ממטבע־חוץ מהתיירות שהסתכמה בשנה זו בכ־250 מיליון דולר לעומת 212.7 מיליון דולר בשנת 1972. במסגרת ההתפתחויות אלו מן הראוי לציין את הגידול הרב במספר אוניות הסיור שהגיעו לנמלי הארץ, וחל־קם של האורחים והכינוסים הבינ־לאומיים שישראל שימשה להם אכסניה למפגשיהם. לאלה השלכה רבת־משמעות בתחום ההסברה של ישראל מעבר לים, ובכך גם תרו־מתה היקרה של התיירות: כך־גם ברשימה העובדה שקרוב ל־40.000 צירים ומלוויהם, הגיעו ל־ישראל במסגרת 85 כינוסים, ועי־דות האורחים בינלאומיים שהוקד־שו לנושאי מדע, רפואה, משפט, ספורט ועוד. כבר כיום בידינו רשימה מרשימה למדי, לפיה עתי־דים להיערך בשנה הבאה כ־100 כינוסים כאלה על אדמת ישראל, בהם ישתתפו כ־50.000 צירים מ־מדינות שונות בעולם. מספרים אלה, בצד ערכם התיירותי למשק הכלכלי, מוכיחים גם שהנסיונות להכביד במאמצינו להגברת התיי־רות, התנפצו אל כותל המציאות.

בהזדמנות זו ברצוני לסקור לה־לן מספר התפתחויות חשובות ש־תהיינה להן השלכות בעתיד:

1. לאימכבר, סוכם עם התאח־דות בתי־מלון בישראל שהמחירים לא יעלו יותר מאשר 12—15 אחוז, עד מרץ 1975. פירסום מערכת המחירים בתקופה מוקדמת, יאפשר „למכור" סיורים בחו"ל ולנצל את הדבר לפעולות צידוד מוגברת. הודעתי להתאחדות שעם הסרת הפיקוח על מחירי בתי המלון מ־מרץ 1974, ולאור הודעת ההת־אחדות שתפקח בעצמה על פעו־לות חבריה ותשמור על תחרות הוגנת, הבטחנו להמשיך בבחון תכוריכים לבתי־מלון עפ"י העקרי־נים של הוגנת, וזהו הישג חשוב לתעשיית התיירות כולה.

2. הסרת הפיקוח על מחירי בתי המלון נובעת מן העובדה שהגדלנו את היצע החדרים על הביקוש. וזהו מדיניות בכוונה, אלית שאפנו והיא הוכיחה עצמה. כי כמכם יודע כה היה המצב כאשר עלה הביקוש לחדרים על ההיצע, ועד כמה נפגעה תדמי־תנו מהמציאות ההיא. מדיניותנו החדשה, קרי, הגברת היצע החד־רים בבתי־מלון תביא לשיפור רבת השירותים, שכן התחרות ההדדית תביא ליעילות ולשיפור בענף. ב־כך גם נסהיר את אחת הבעיות הרציניות, בתעשיית התיירות כול־נו. אמנם, כבר כיום אנו רואים סמנים ראשונים בכיוון זה וזה־ראיה לכך, שמספר התלונות פחת השנה בכ־50 אחוז. אך עדיין יש מקום להמשך ביצוע שיפורים ויי־עול.

3. עתה שאנו דנים בנושא בתי מלון, מן הדין שאצביע גם על ההתפתחויות בכיוון של הכשרת כוח־אדם לכלונאות וליתר ענפי התיירות. לאחר משא־ומתן ממו־שך, עלה בידינו לשכור מקום מתאים בירושלים שישמש כבי"ס לכלונאות בבירה. כבר באוקטובר הקרוב, יפתחו בו הקורסים הרא־שונים בהם יוכשרו מלצרים, טב־חים ופקידי־קבלה. כל זאת עשינו כאמור, במקביל לקצב בניית בתי־מלון, שכן לא תיתכן בנייה ללא הכשרת כוח־אדם מתאים. ההפת־עה מעניינת וחיובית תהיה ב־חיפה, שם יפתחו מטעם האוני־ברסיטה המקומית, קורסים אקדמ־יים למינהל בתי־מלון. אוניברסי־טת תל־אביב אף היא מתכוונת לפתוח בעוד כשנה, קורסי השתל־מות למנהלי בתי־מלון, סיכמנו עם שלטונות האוניברסיטה שבקורסים המתוכננים עלי־דה, ישמרו מקו־מות לימוד גם לבוגרי קורסי ה־מינהל של ביה"ס לכלונאות הדמורי.

אני רוצה להודיע שלא בחסוך בתקציב להכשרת כוח־אדם כי זוהי

בתחילת השנה הנוכחית ועד ה־

מר א. ספרא־מנ"כל אגד־תיור מקבל תעודת תיירן מצטיין מנשיא המדינה.

מר א. שפינדלר־מנ"כל מסחרי ארקיע מקבל תעודת תיירן מצטיין מנשיא המדינה.

הנהלת משרד התיירות מברכת את המפעלים שזכו בתואר „תיירן מצטיין" ו„תיירן מוכר" לשנת 1972

תיירן מצטיין

בתי מלון

1. אינטרקונטיננטל, ירושלים; 2. אכדיה, הרצליה; 3. דיפלומט, ירושלים; 4. דן, תל־אביב; 5. דן כרמל, חיפה; 6. הילטון, תל־אביב; 7. המלך דוד, ירושלים; 8. השרון, הרצליה; 9. ס. ג'ורג', ירושלים; 10. שרתון, תל־אביב.

סוכני נסיעות

1. אופיר, תל־אביב; 2. ג.א.ה. אלבני, תל־אביב; 3. דפנה טורס, תל־אביב; 4. הסתוי, תל־אביב; 5. טרבקס, ירושלים; 6. יוניברהיה, תל־אביב; 7. כדימרד, תל־אביב; 8. נילי טורס, תל־אביב; 9. פאמרא, תל־אביב; 10. פלתורס, תל־אביב; 11. קופל טורס, תל־אביב; 12. הוד פקגים הודסייל, ירושלים.

חנויות

1. אשבר, תל־אביב; 2. מרכז תצוגה וסחר, חיפה; 3. רמתם, תל־אביב; 4. ה. שמרן, תל־אביב.

מובילי תיירים

1. אגד תיור, תל־אביב; 2. דן תיור, תל־אביב; 3. יונייטד טורס, תל־אביב.

תעופה פנים ארצית

1. ארקיע, תל־אביב.

נהיגה עצמית

1. איויס רנט־א־קאר, תל־אביב; 2. הרץ רנט־א־קאר, תל־אביב.

תיירן מוכר

בתי מלון

1. אדיב, תל־אביב; 2. אווית, תל־אביב; 3. אורגיל, ירושלים; 4. אורה, תל־אביב; 5. אורלי, נתניה; 6. אילת, אילת; 7. אמריקאן קולוני, ירושלים; 8. אמבסדור, תל־אביב; 9. אסטוריה, תל־אביב; 10. אשל השרון, הרצליה; 11. ארבע העונות, נתניה; 12. בזל, תל־אביב; 13. בן־יהודה, חיפה; 14. גינתון, טבריה; 15. גולדאר, נתניה; 16. גלי כנרת, טבריה; 17. גלוריה, ירושלים; 18. גני חמת, טבריה; 19. גרנד גוברמן, טבריה; 20. גרנד יהלום, נתניה; 21. גרנד ניו, נצרת; 22. דבורה, תל־אביב; 23. דלית, תל־אביב; 24. דן קיסריה, קיסריה; 25. הולילנד מערב, ירושלים; 26. הולילנד מזרח, ירושלים; 27. המלך שאול, אשקלון; 28. המלך שלמה, נתניה; 29. המלכים, ירושלים; 30. הנשיא, ירושלים; 31. הקיבוץ, נתניה; 32. הרמון, טבריה; 33. וויזניץ, בני־ברק; 34. זהר, באר־שבע; 35. חן, טבריה; 36. טיראן, הרצליה; 37. טירת בת־שבע, ירושלים; 38. יהלום, נתניה; 39. ימקא, מזרח ירושלים; 40. ימקא, מערב ירושלים; 41. כפר המכביה, תל־אביב; 42. כרמליה, חיפה; 43. מגדל ירושלים, ירושלים; 45. מגדל שלום, תל־אביב; 45. מוריה, ירושלים; 46. מט, אוף אדליב, ירושלים; 47. מטרופול גרנד, נתניה; 48. סט. סקופוס, ירושלים; 49. מצדה, ערד; 50. מרגוע ערד, ערד; 51. מרכז, ירושלים; 52. נאות מדבר, באר־שבע; 53. נפטון, אילת; 54. נשיונל פאלס, ירושלים; 55. סטאר, תל־אביב; 56. סלע אדום, אילת; 57. סמואל, תל־אביב; 58. עדן, ירושלים; 59. עין בוקק, עין בוקק; 60. עין הים, נתניה; 61. עמי, תל־אביב; 62. פאלאס, ירושלים; 63. פילגרים פאלאס, ירושלים; 64. פאלאס, נתניה; 65. פארק, תל־אביב; 66. ציון, חיפה; 67. קומודור, תל־אביב; 68. קומודור, ירושלים; 69. קסם, תל־אביב; 70. קפיטול, ירושלים; 71. קרוואן, אילת; 72. קרלטון, נהריה; 73. רייך, ירושלים; 74. רימונים, צפת; 75. ריץ, ירושלים; 76. רמת־אביב, תל־אביב; 77. שאפארד, ירושלים; 78. שולמית, חיפה; 79. שלבית, אשקלון; 80. שלום, תל־אביב; 81. שלמה, אילת; 82. תדמור, הרצליה.

קיבוצים

1. איילת השחר; 2. גשר הזיו; 3. הגושרים; 4. החוף הירוק; 5. כפר הנופש באכזיב; 6. כפר הנופש באשקלון; 7. נוף גינוסר.

חנויות

1. ארכיאולוגיה הולפין, תל־אביב; 2. אופנת דניאה, תל־אביב; 3. אוזניר, תל־אביב; 4. אזורית, אילת; 5. אופנת רוזנבלום, ירושלים; 6. אומנות התכשיט, יפו העתיקה; 7. אהרים קונרייך, חיפה; 8. אות הר־ציון, ירושלים; 9. גדריה גולדמן, חיפה; 10. ג'אורג' ג'נסן ישראל, תל־אביב; 11. הדני, תל־אביב; 12. המרכז היפני ליהלומים, חיפה; 13. המשביר לצרכן, ירושלים; 14. הידית, פרדס חנה; 15. ויצ"ו, תל־אביב; 16. יהלומי שהם, תל־אביב; 17. כל־בו שלום, תל־אביב; 18. מוכרות הזכן, חיפה; 19. מזכרות השער, ירושלים; 20. מצפה אבו־טור, ירושלים; 21. סטימצקי, תל־אביב; 22. פדני, ירושלים; 23. פרווה דולינגר, תל־אביב; 24. פניני הסמר, תל־אביב; 25. צפת — קרית האומנים, צפת; 26. רוי סיימון, תל־אביב; 27. שניידמן, תל־אביב; 28. תכשיטי מוסו, תל־אביב.

סוכני נסיעות

1. אי.טי.אס., תל־אביב; 2. ביבל לנד פילגרימג'ס בע"מ, תל־אביב; 3. גלוב שרות נסיעות בע"מ, תל־אביב; 4. גנים טורס בע"מ, רמת־גן; 5. דנים טורס בע"מ, תל־אביב; 6. דאקא, חיפה; 7. דיזנהייז, תל־אביב; 8. הולילנד טורס, מזרח ירושלים; 9. וולדר טורס בע"מ, תל־אביב; 10. טרה סנפה טוריסט קומפני, ירושלים; 11. י. הלל ושות, תל־אביב; 12. ירקון טורס, תל־אביב; 13. כנם, תל־אביב; 14. מנהדום טורס, תל־אביב; 15. נגה טורס, גבעתיים; 16. נוואם טוריסט אגנסי, ירושלים; 17. פאלקס טורס, חיפה; 18. שלום תיירות ונסיעות בע"מ, תל־אביב.

מובילי תיירים

1. אדריינס מקסי, ירושלים; 2. גת בע"מ, תל־אביב; 3. ה.מ.ד.; 4. אורה, תל־אביב; 5. אורלי, נתניה; 6. אילת, אילת; 7. יעלת, אילת; 8. רותם טורס, אילת.

נהיגה עצמית

1. האקי הרייב, ירושלים; 2. ג'מפיון רנט־א־קאר, בני־ברק; 3. קופל נהיגה עצמית, תל־אביב.

מרכז תצוגה וסחר חיפה בע"מ

שמחים להודיע לכל לקוחותינו וספקינו

שהוכתרנו בתואר

תיירן מצטיין 1972

מפרץ חיפה, שד' ההסתדרות (ע"י ברזברין)

ת.ד. 184, טלפון 04-726301, 04-726705

גם השנה אנו מודים לכל אורחינו על עזרתם בהשגת התואור **תירן מוכר**

בית הארחה „נוף-גינוסר" בע"מ

טל. 067-22161, מיקוד 14-980

בית הארחה אילת־השחר

דאר אילת־השחר — טל. 067-37364

הוכתר כתיירן מוכר

פתוח כל השנה

בית הארחה הגושרים

ד.נ. גליל עליון, טל. 067-40138

מרכז הסקי בחורף

פתוח כל השנה

שמחים להצטרף אל משפחת

התיירן המוכר

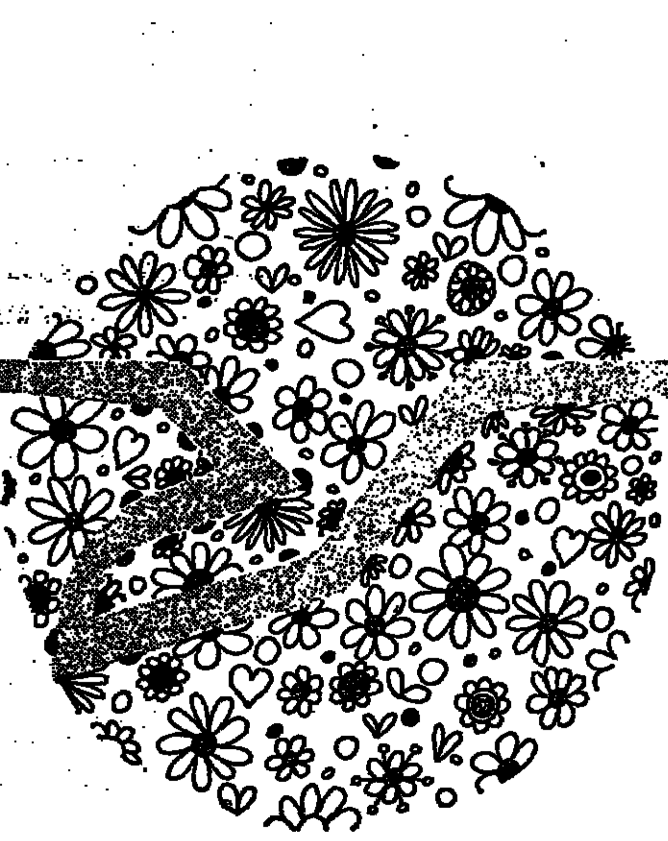

ארקיע תיירן מצטיין 1972

ארקיע

קווי תעופה בישראל בע"מ

happy new year

AVIS RENT A CAR

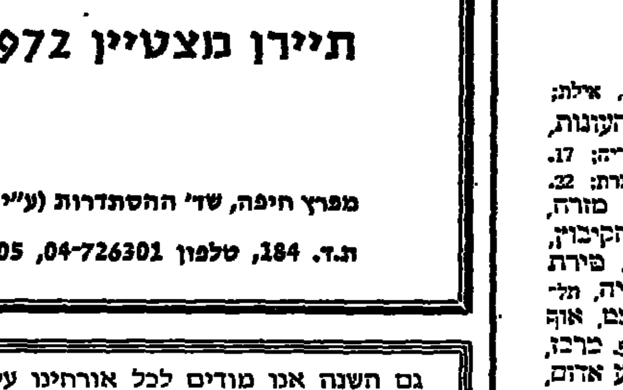

שנה טובה

אוויס השכרת רכב

מר שמעון דנאי, המנהל הכללי של חברת „אוויס" בישראל, מקבל מנשיא המדינה פרופ' אפרים קציר, את תואר „תיירן מצטיין" לשנת 1972.

הסתה אנטי־ישראלית בעתון יוגוסלאוי

העתון הבלגראדי הנפוץ "פוליטיקה" פרסם ב־28 באו־גוסט, בחתימת ב.ר., מאמר השובר כל שיא בהסתה האנ־טי־ישראלית השגורה בעתו־נות היוגוסלאבית. המאמר מו־בא במדור "התרחשויות במז־רח הקרוב" ושמו "הישרא־לים מסלפים את הולדת הע־רבים". בתוספת כותרת משנה: "הממשלה הוציאה עד עכ־שיו 3.5 מיליון לירות כדי להוכיח שהערבי אינו — ער־בי".

והנה הנוסח המלא של המאמר:

"אין הדבר חדש, אף שאינו ידוע דיו, משום שהוא מוסתר בשקידה. כי ה... ראל, ...אים יפעלו כלפי הערבים בישראל בנוסיף לאר־נשכם בתחום הרה־גיאו־אינטלקטואלי.

ידוע לכל, כי השמדת ההיס־טוריה הלאומית, הלשון והתר־בות של עם מהווה ש...ת הקיום מאותו עם. עד להשמדתו הפיסית רק צעד אחד.

מבחינה זו אין הישראלים מכב־דים שום אמנה בינלאומית. שכן, זה 25 שנים מוכיחים הישראלים על אדמת פלשתין, שהערבי אינו ערבי, שאין פלשתין וסוריה. בב־תי ספר ובמוסדות, ברחוב, הלשון המותרת היחידה היא העברית. הערבי יכול להוכיח את זהותו אך ורק בדרכון ישראלי. אמצעי התקשורת הלאומית הוחזו לאחר שנכבשו הגדה המערבית ועזה. לפני שעברו חודשיים לאחר מל־חמת יוני 1967 הודרו הישרא־לים לפרסם ידיעה כתבה, שב־ביכול ארבעת אלפים וחמש מאות מחנכים מהשטח הכבוש עובדים בשירותם.

לא חסו אפילו על — מתימטיקה

המורים (במקור: פרופסורים, כלומר מורי בתי הספר התיכו־ניים) הערבים, כמובן, הגיבו בח־ריפות: דחו כל שיתוף פעולה עם הכובש וזו היתה תשובתם הניצחת.

מלחמה יומי נגד הערבים אך שככה כאשר הישראלים החרימו את כל הספרים שנתקלו בהם בב־תי הספר. וזו לא היתה אלא הת־חלה: יומי רצה העם התרבותי כלפי הערבים מינו שלושים איש כדי שימחקו מתוך כ־400 ספרים כל מלה שהיתה מסרתת, לדב־ריהם, את "התעמולה הערבית".

"החטא" של מה שכונה "תעמו־לה ערבית" היה בכך שבספרים בכלל הכל על התרבות הערבית, ושעל כן הבצורים הקפדנים קט־עו בלי רחמים גם את תוכנם של ספרי הלימוד על הספרות, הגיאוגרפיה, הדת והלשון הער־בית. לא חסו אפילו על המתי־מטיקה! פשוט, התיבה "פלשתין" נעלמה מדפי הספרים וגם מן המפה הגיאוגרפית. משרד החי־נוך של ישראל הקציב כ־3.5 מיליון לירות ישראליות (כ־11 מיליון דינרים חדשים — כך "פוליטיקה": צריך להיות 14 מיל־יון, ואולי זו רק טעות דפוס) לשם מיבצע הסילופים ההיסטו־ריים.

לימודים רק בחו"ל

הסיום בישראל של מלחמת 1967 קבר בשביל יותר מרבבת תלמידי בתי הספר היסודיים הפלשתינאיים את התקוה להמ־שיך בלימודיהם. תלמידי בתי הס־פר התיכוניים ניסו להירשם באו־ניברסיטה העברית בירושלים. אף לא נתקבלו. החתחילו מעצרי כו־רים. רבים גם הוגלו. כל תקרית גם הפעוטה ביותר, היתה סיבה מספקת לישראלים לא רק לסגור בתי ספר אלא גם להנהיג עוצר. בשנה שלאחריה לא היססה המש־טרה הישראלית להורי חמש ספר־ דגמית בעצת הפגנות, הרגו בב־דייה (במרכה) גם את המורה סהאדיה אבו גזלק. ההפגנות הש־קטת בעקבות הבעשה לא עברה בשקט — המשטרה עצרה מאות סטודנטים. היה כמעט לשיגרה לחיילים ולשוטרים ישראליים מה־פרצים לכיתות בשעת לימודים בחפשם, כביכול, להמים נגד יש־ראל.

אף־על־פי שאין זה אלא תיאור מרומז של המצב בישראל, אין ספק שהלימודים בשביל הפלשת־נאים אפשריים אך ורק בחוץ־לאר־רץ. ואולם כדי לשמור על השל־מות הלאומית ולמנוע השפעות אידיאולוגיות שונות, התאחדו כ־55000 סטודנטים באיגוד הס־טודנטים הפלשתינאיים (גופ"ס). בצד הלימודים הם לוחמים למען מטרה יחידה — לשחרר את פלשתין. הם מארגנים אסיפות, מדפיסים חוברות ומשתתפים במיב־צעי עבודה כמעט בכל המדינות הידידותיות כדי להמחיש לעולם את כהות מאבקם.

המקום החשוב ביותר לפעילות האיגוד הצעיר הזה של הסטודנ־טים הפלשתינאיים הוא במחנות בשטחי הכיבוש. בנצלם את הה־זדמנות לחזור לישראל בימי חופשת הקיץ, הם מנצלים את זמנם הפ־נוי לפעולה נגד הכ...צה של העולם הערבי. הם מגישים עז־רה רפואית לפליטים, מחנכים או־תם מבחינה אידיאולוגית ומלמדים קרוא וכתוב בראותם את תפקידם העיקרי בביצור מוחלט של הבב־רות. (מבין שני מיליון פלשתינ־אים בקירוב החיים בשתי גדות הירדן רק כל אדם עשירי אינו יו־דע קרוא וכתוב). הסטודנטים מייסדים מרכזים לאמנים בש־טח הכבוש שלרשותם ידבה ספ־רים וכתבי עת. אף כוננו כמה מרכזים לתבנון ולחקר של התנו־עה הפלשתינאית. בגבולות האפ־שרויות עוסקים גם בהכשרה צב־אית ונשותיהם נושאות: אין שווה בשווה ואף בפקודות על יהודה...

כל אלה, כמובן, תחת עיצי עבה של אי־לגליות. כל פעולתם משמעה מיתרס בפני חדירת הצי־ונות לתוך התרבות והאידיאולו־גיה של הפלשתינאים".

עד כאן לשון המאמר שעקשרו, כמובן, בחוגי הסטודנטים הפלשתי־נאים ביוגוסלאביה, שמספרם רב מאד והם פעילים ברחבי המדינה. פרסומו ערב ועידת אלג'יר ודאי בא להרים עוד יותר את קרנה של יוגוסלאביה בעיני הערבים. אך השפעתו הארסית עלולה להתמיד גם לאחר הוועידה. מן הדין שה־הסברה הישראלית תגיב על דברי ההסתה האווליים והזדוניים בפר־סום עובדות המוכיחות את הכזב והניזחר שביצגות הסטודנטים הפלשתינאיים והעתון הנפוץ המ־שמש להם לפה.

צ. ה.

"בית הרוקח" יוקם בתל־אביב

הסתדרות הרוקחים תקים בק־רוב את "בית הרוקח" בתל־אביב.

בהסתדרות זו מאורגנים הרוק־חים השכירים בבתי־המרקחת של משרד הבריאות, קופות־החולים, ברשתות הרפואה והתעשיה הרו־קחית וכן רוקחים בעלי בתי־מרקחת.

אריה גולדשמיד, ממזכי־רות האיגוד הארצי של הרוקחים בוועד הפועל של ההסתדרות, אמר כי ב"בית הרוקח" יהיו אולם הרצאות, מעבדות, ספריה וחדר עיון.

הסתדרות הרוקחים ביקשה מ־ראש עיריית תל־אביב—יפו י. רבינוביץ להקצות מגרש למטרה זו.

מה יהיה גורל יהודי צ'ילה?

מאת ג'ופרי ויגודר

עתה, בנפול שלטון איינדה ב־צ'ילה בהפיכה הצבאית, ובבוא הקץ למשטר הסוציאליסטי, אותו ניסה להנהיג בארצו ללא שפיכת דמים, שוב מתעוררת השאלה, מה יהיה גורלם של היהודים במ־דינה זו.

השאלה התעוררה למעשה כבר עם חילופי המשטר הקודמים, כלו־מר כאשר איינדה עלה על כס השלטון בצ'ילה. כבר אז אחזו חיל ורעדה בקהילה היהודית באר־ץ זו. אף שיהודים רבים הצ־דיפו להימלט מהמדינה בראשית שלטונו של איינדה, נתברר ל־מים שחששותיהם לא היתה מבוססת וכי חיי הקהילה היהודית בארץ זו לא נשתנו כפי שחששו בתחי־לה.

הקהילה היהודית קיימת בצ'י־לה רק מראשית המאה העשרים. הקונגרס הראשון של יהודי צ'ילה נתקיים בשנת 1919 והשתתפו בו נציגים אשכנזים וספרדים כאחד ע"ר צ'ילה. רובם הגדול של יהודי צ'ילה מוצאם מאירופה ורובם הגיעו לכאן בתקופת השואה. חלק קטן מהם הגיעו לאחר המלחמה, לרבות כמספר פליטים יהודים מ־הונגריה בשנת 1957.

בשנת 1970 הגיע מספר היהודים בצ'ילה ל־30,000 נפש ובעלה. אך רק רבע מהם היו קשורים אל הארגונים היהודיים או נמנו עם חבריהם. למעלה מ־90% מכלל ה־יהודים הם בסאנטיאגו הבירה, עוד נמצאים יהודים בעוד כתריסר ערים אחרות ובהן קהילות יהו־דיות.

הדור החדש של היהודים שכבר נולדו בצ'ילה הצליח במסחר וב־תעשיה והוא נמנה עם המעמד הבינוני והבינוני־גבוה. לאחרונה החלו יהודים לחזור למקצועות החופשיים וכן להוראה באוניבר־סיטאות. יהודים גם הגיעו דריסת רגל בענף הבנקאות, עם הקמת מוסדות פיננסים המספקים אש־ראי לסוחרים ולבעלי התעשיה. ה־ארגון הקהילתי של היהודים חזק ופעיל, קיימת רשת חינוך יהודי וגם עתונות יהודית.

הצד החלש של חיי הקהילה ה־יהודית בארץ זו הוא הצד הדתי. לאחר עלייתו של איינדה לשל־טון עזבו כל שלושת הרבנים את

עולם יהודי

צ'ילה, מהם אחד עלה לישראל. אולם לאחר פרק זמן, בו לא נמ־צא רב לרשות הקהילה היהודית, הגיע רב אחד לסאנטיאגו — אמנם באורח זמני. בשר כשר ל־אלה המעוניינים בו מיובא מארגנ־טינה.

כשנבחר איינדה לנשיאות ב־1970, אחזה בהלה את שכבת הע־שירים ובעלי הממון לא בקרב ה־יהודים בלבד אלא בקרב העם ו־40,000 מהם נמלטו מהמדינה. ביניהם היו 3000 יהודים, כלומר חלק עשירי מכלל הקהילה היהו־דית. מצוקתם לא היתה מצוקה יהודית אלא של אלה שנמנו עם השכבה העלולה להיות קרבן במשטר הסוציאליסטי החדש. איינדה עצמו אף עשה מאמץ ל־הבטיח ליהודים שאין להם סיבה לחשוש.

אלא שהיהודים חששו שהמשטר החדש יאסור את הגירתם של בע־לי מקצוע חופשיים, של סטודנטים וצעירים בעלי השכלה המשרה מקצועית להם זקוקה המדינה. היו גם שחששו פן יהפוך צ'ילה למ־דינה טוטאליטארית ואף תקבל עליה את ההשפעה הסובי־טית. אלה שהיגרו מצ'ילה יצאו ל־ארה"ב, לארגנטינה ולישראל; חלק קטן היגר לברזיל.

כאשר נתברר, שפחדיהם של ה־יהודים היו מוגזמים, חזרו כמה מהמהגרים, אך נותר עדיין הרו־שם של תופעת "הבריחה" והקהי־לה היהודית חשה מיד "על בש־רה" את תוצאות עזיבתם של ה־יהודים העשירים, כלומר של אלה שיכלו לשמש כמנהיגי הקהילה והיוו את חוט השדרה בכל המו־סדות היהודיים.

ראשי הקהילה גילו עירנות רבה ופנו אל היהודים כי ינהגו כאז־רחים טובים של המדינה וכי יש־לימו עם המצב הפוליטי החדש, ואכן מרבית היהודים הסתגלו ל־מצב החדש. יהודים צעירים רבים תמכו בהתלהבות באיינדה. אצל חלק מהם פגמה מאז ההתלהבות, אך גם אלה לא התקרבו אל הקהי־לה היהודית. למעשה, סובלת הק־הילה ממחסור במנהיגות.

המוסדות והארגונים היהודיים, שנפגעו קשות עקב עזיבתם של היהודים העשירים את המדינה, פנו אל המוסדות היהודיים בארה"ב לעזרה והעזרה הגיעה. החינוך היהודי, שהיה הנפגע העיקרי, הת־אושש וחזר למצב תקין. עתה קיי־מים שלושה בתי־ספר יהודיים יו־מיים בסאנטיאגו ואחד בעיר ואל־פאראיזו. החינוך היהודי התנהל תוך חירות גמורה וללא כל הת־ערבות מצד השלטון. וכן נהגו המוסדות והארגונים היהודיים, לרבות הארגונים הציוניים, מתו־כם פעולה כמלפנים. היהודים אף לא חששו להעלות הבעיות למען יהודי ברה"מ ולמען יהודי אר־צות ערב.

דעת־הקהל הציליאנית הכללית היתה עד כה בדרך כלל אוהדת למדינת ישראל, אף שבשנת 1947 נמנעה צ'ילה מהצבעה על החלטת החלוקה, ואת בלחצם של 100,000 התושבים ממוצא ערבי. משטר איינדה נשאר עד הסוף ידידותי כלפי היהודים וכלפי ישראל, ואף נמסר שהיה בדעתו לבקר בישר־אל. בימי שלטונו לא ניכרו כל סימנים של אנטישמיות בצ'ילה, להוציא כמה מאמרי שיטנה בע־תוני הימין.

ברם, הפעילות הערבית בצ'ילה היתה מקור לדאגה ליהודים. הלי־גה הערבית קבעה בסאנטיאגו — ברשות הממשלה — משרד איזורי לדרום־אמריקה כולה. הקהילה ה־יהודית הגישה מחאה חריפה, אך קיבלה תשובה שמדובר במוסד פוליטי איזורי המוכר על־ידי ארים ולכן זכאי הוא לפעול בצ'ילה במסגרת החוק. לאחר מכן נערך כאן הקונגרס הראשון של צ'יליא־נים ממוצא ערבי, זאת בהשתת־פות השגרירים הערבים ונציגי ה־שלטון הציליאני. המפלגה הקומו־ניסטית בצ'ילה, המונה 45,000 חברים, ידועה במשמעת מפלג־תית ובתמיכתה ללא־סייג בבר־ה"מ. קומוניסטים רבים כאן זכו לעמדות־מפתח במשטר איינדה והדבר גרם דאגה נוספת ליהודי צ'ילה.

אולם התנועה הציונית המשיכה בפעולותיה ובמלוא המרץ. לאחר 11 שנה ללא בחירות, ערכו האר־גונים הציוניים בחירות לקונגרס הציוני האחרון. עתה ממלאה הת־נועה הציונית תפקיד מרכזי בין המוסדות היהודים ובחיי היהודים: היא מפתחת פעילות תרבותית וסוציאלית וכן פעילות ספורטיבית בקרב הנוער היהודי. הסוכנות ה־יהודית שלחה לכאן מדריכים מיו־מנים לעידוד החינוך היהודי.

מדור פרסומי

דברי שר התיירות

(המשך מעמ' 16)

...ית. מפתח להצלחת התיירות. ...מבחר אף פיתיתי ועודה קב־... מיוחדת, בה ישותפו נציגי ...וכנות היהודים ומשרדי המ־...ה, לצורך פעולות קבועות ל־...ם עולים־תיירים מתוך מרכזי ...לשה לצורך הפניה לעצמי ה־...רות.

4. השנה הצענו בפעם הרא־...נה להסכם עם משרד האוצר, ...יתנו גם תמריצים למפעי־...ם למלונאים כגון: מסעדות ...אנחות־דרכים, מיתקני־חוף, מר־...ני צלילה וסקי, רכבלים, מופ־...אור־וצליל, מיתקני בידור וצו־...ציינים. אלה יחולו לגבי הקמת ...רות־תיירות באיזורי הפיתוח ...ינה, אילת, ים־המלח, הרי־יהו־...צפון־מזרח הכינרת. עכו וה־...ן המעודדים מיועד לסייע ב־...ר למפעלי תיירות עצמית. ...יהי מבטנו התרומה לעתיד.

5. לא מכבר אישרה הכנסת ...חוק רשות נאות־מרפא. חוק ...אפשר לפתח את התשתית ...ודה תיירות המרפא לישראל. ...צה את אותם מקומות־נופש ש־...יהודי הארץ הפונים, המתאימים ...שא זה. כבר עתה, בשיתוף עם ...ורד הבריאות, מוקמת המסגרת ...רדשות להקמה, להפעלת ה־...ת במרוצת החודש הנוכחי. יפ־...המוקצבות ...לנאות מרפא ...ות מרחצאות עם בעיקר־... ביזום אלות התפתחויות בצ־...ת משמעות רצינית. במרכז ה־...ל הודש בטבריה, ועתה אנו ...שים לפיתוח מרחצאות המרפא ...מת־גדר (אל־חמה). אין ספק ש־...ביצוע פעולות התשתית להפ־...ת רשות נאות־מרפא, נצעיד ...נושא תיירות המרפא, צעד ...וב קדימה.

6. מפליא בעיני שאנו הפעילים ...ענף של נושאים ומשתדלים מ־...ך רצון כן לשפה את תעשיית ...תיירות, לא בכל המקרים זוכים ...אותה מידה של שיתוף פעולה ...צד עיריות. לא יתכן. שערי־...קים המתפרנסות מתיירות לא ...גלינה מידה רבה יותר של שי־...וף פעולה. יותר מזה. אני נאלץ לאיאחת. להיאבק ולהילחם עם כל גורם. מצב חופי ארצנו ידוע לכל. ולתמהוני איני רואה בעניין זה את השיתמת הרציה דווקא מ־אותן ערי קיט הסמוכות לחופים. ושעליהן מבוססת מעשית התיי־רות המסוכנת. אני קורא לגורמי התיירות בישראל לעמוד לימיננו ולהתארגן למאבק למען רשות החופים כי זו בנפש התיירות.

תקוותי שבכנסת הבאה נשיג גם את חוק התיירות, לאחר שתש־מענה כל ההערות וההצעות של הגורמים השונים בענף.

7. אני יודע שישנן בעיות גם אצל איגוד סוכני התיירות שעדיין אינם כלולים בתוך תמריצים. אנו דנים בסוגיה זו, שכן גם סוכני התיירות הם חלק חשוב במער־כת התיירות ולא אסכים שיקופ־חו. הם זכאים לקבל הטבות. כשם שמקבלים הגורמים המקבלים להם ביצוא התעשייתי. יוצאת בנוסף להלוואות להון־חוזר שמקבלים ממשרדנו. ונכונותנו להשתתף ב־הוצאות פירסומיהם בחו"ל.

8. מסיעי התיירים מקבלים מ־אתנו הלוואות להון־חוזר הלוו־אות לחידוש ציוד לצי־רכבם. מונ־יות "אכביל" מגנות מקרן מיוחדת שהוקמה ע"י משרד התיירות ב־שיתוף עם בנק ישראל הקרן. ה־פועלת זו השנה השלישית. מאפ־שרת מדי שנה ל־20 אחוז מבעלי המוניות לחדש את רכבם.

9. אשר למורי הדרך, שהם גור־ם חשוב במשפחתנו. אני שמח לציין ששני הארגונים הקיימים עתה, הגישו לי הצעות רציניות לשמירה על כללי האתיקה המק־צועית. עם חידוש דיוני הכנסת הבאה, תובא לדיון מסכם הצעת־חוק התיירות. והצעות מורי ה־דרך יובאו בפני ועדת הכלכלה המטפלת בחוק, לשם דיון מפורט.

10. לאחרונה הצעתי לענף ה־שיווק לתייר באיגוד הסוחרים, להגיע בכל ההקדם להסכם לפיו תונהג במשך חודשיים בחורף, מכירה מוזלת במיוחד לתיירים. כדי שיראו בכך תמריץ רציני ל־ביקור בארץ. ידוע לכל שלקניות בכל ארץ תיירותית, חלק חשוב בהחלטת הבחירה של התייר את יעד הנסיעה. כדי להתמודד ב־אתגר זה, אנו רוצים להנהיג בכר־רת "מציאות" ולנצל את ההדבך לפעולות עידוד. יוכנו, בשיתוף עם "אל על", מחירי טיסה מוז־לים בחורף, ובשיתוף עם גורמים אחרים בבשק פורסמו "סידורי־חבילה" כאלה. באירופה ובארה"ב רצוני להודיע בהקשר לכך, כי כל מה שאנו עושים בפעילות התיירות להמשך פיתוח ושגשוג הענף, מ־בוסס על הנחה מוסכמת ביני לבין ראשי "אל על", כי יש הכרח להו־זיל את מחירי הטיסות לישראל, ולא רק בחודשי החורף. לא אוותר ולא אשקוט עד אשר אשיג מטרה זו. בלי השגת מטרה זו, שהיא צריכה להיות מבשית, אין צידוק למדיניות התעופה הנוכחית. ראשי "אל על" הבטיחו לי לעשות כל מאמץ בכיוון זה, ולא ארפה מלת־בוע פרעון התחייבות זו.

ארשה לעצמי לומר, כי כל אשר הונבה לענף קיים, ועתה יש לי זכות מוסרית לדרוש מכל הגור־מים, שהם מצידם יתנו אוזן קשבת ויעשו מאמצים לשמור על המוני־טין, ובכוחות משותפים לפעול להשגת מטרתנו לראות ב־1975 מיליון תיירים בארץ.

למרות עיסוקי בימים אלה, אני יוצא בימים הקרובים לארה"ב ל־פגישות עם ראשי הארגונים היהו־דיים, ראשי כנסיות ואישים אח־רים. כדי לדון עימם על צורת הצעות חדשות שהתגבשו על־ידם לגיבוש יעדים חדשים לתיירות. אחת הדמויות הפעילות בגיבוש הצעות אלה, היה ג'ק שטיין. ואת אני מציין מתוך סיפוק.

אל לנו להיתפס לפסימיות כל אימת שיש תנודות בתנועת התי־יירות. דברים אלה קורים גם ב־ארצות תיירות ותיקות שלא איבדו "ראשן". ואני רוצה לאמץ רוחכם להמשיך ולפעול בצוותא, ולראות בהישגים את סיפוקכם.

משפחת התיירות כולה, יכולה להיות גאה יחד עם משרד התי־יירות, על ההישגים הגדולים אלי־הם הגענו לטובת המדינה ולרבבות המתפרנסים מהענף.

ברכותי למקבלי התוארים ובני משפחותיהם המלווים אותם נאמ־נה, בפעלם החשוב.

מ"רחוב הביצות" אל מזגני־האוויר

הייצור השנתי בתל־עדשים — למעלה מ־12 מיליון ל"י

מאת יוסף מיכלסקי

ותיקי תל־עדשים וילדיהם חוגגים את יובל המושב

כמקובל לראות בתל עדשים, השוכנת סמוך לכביש הראשי ב־עמק, אותו הצירה בשנתיים של נהלל וכפר יחזקאל. אולם ותיקי המושב, החוגג בימים אלה יובל שנים לקיומו, מעדיפים על "דיהגמ" זה בתולדות ההתיישבות העברית באזור. הם רואים עצמם בגאווה רבה כממשיכי ה־דרך של חברי "השומר", אשר קדמו להם ב־10 שנים בעליתם על אדמות תל עדש. ובשיחות רבים לא נעדרת מדברי הוותיקים נימה של גאווה יתרה, כמי ש־הקימו ישוב מבוסס במקום ש־קודמיהם לא הצליחו להיאחז. "אין תרוד והלל בסמלים ראש־ית תקופת הפריחה הגדולה של ההתיישבות היהודית בעמק, או־לם הקשר עם אדמת העמק נוצר לראשונה כאן, על האדמה שעליה אנו יושבים".

"בית העם" שנבנה כאן מאבני ה"חושות", שבהן התגוררו בזמנו אנשי "השומר" ואחר כך מייסדי המושב תל עדשים, משמש כאילו אנדרטה לקשר בין שתי קבוצות הראשונים.

"תקופה פרהיסטורית" זו שמו־רה בארכיון הישוב. תמונה מה־ימים ההם מציינת בחן את הדרך של גורדון, אשר נקלע כאן לפ־ני לכתו לדגניה.

אחרי "השומרים" עלה כאן הגרעין של אנשי כפר יחזקאל ו־אף הוא לא החזיק מעמד. הם העדיפו את אדמת גוש נורי"ס ומציין תרוד לכמה על השטחים החרבים ללא טיפת מים לרגלי הרי נצרת. אף ראשוני כפר גד־עון מטראנסילבניה ניסו מזלם ל־האחוז בתל עדש וישבו עליה פרק זמן עד שהעתיקו מקומם ומכ־רוהו ל־17 משפחות המייסדים של "תל עדשים", אשר עלו על ה־קרקע בשנת 1923.

כיום אין תל עדשים שונה מ־ישובים פורחים של העמק והיא משתלבת יפה במפה המזהיב ע־ין. בתי המתיישבים מרווחים, טרק־טורים רבים. ציוד חקלאי־מכני אחר, מכוניות פרטיות ומזגני ה־אוויר בבתים השונים — כל אלה הם מסממני הרווחה הכלכלית ב־מושב. גני הפרי, עצי הנוף וה־צל ושטחי הירק יהדים נוף כפ־רי יפה ומטופח.

ההתרשמות הכללית של מבקר זר במושב היא שתל עדשים קיי־מת בדורי דורות ולא תחדל מ־להתקיים.

ואכן, במושב 74 יחידות חקל־איות פעילות שבחלקן הן גם ב־בעלות הדור השני. לכל משק 110 דונם אדמה. מיכסת המים תועלה בשנה הבאה מ־12,000 קוב ליחי־דה ל־30,000 קוב. מתבססים על רפת, חממות, גידול פרחים. הו־דים לבשר ודגים, פרדס ומטע פלחה, ובשנה הבאה יגדלו גם כותנה.

הייצור השנתי של המושב עו־לה על 10 מיליון ל"י. אוכלוסי־ייתו כ־450 נפשות. כולל משפ־חות של עובדי ציבור. הגיל ה־ממוצע של האוכלוסיה צעיר.

אך הדרך להישגים אלה היתה ארוכה וקשה מאוד. המייסדים הם שנשאו, בעיקר, בעול זה. הם לא רעבו ללחם, אולם סבלו משנות מצוקה חומרית ותנאים קשים מ־נשוא. בשנות המאורעות חיו בצל סכנה תמידית. הכבידה עליהם ה־אדמה הצחיחה. ובעיקר המחסור החמור במים. שנים התהלכו ב־שלוליות המים של "רחוב הבי־צות". ללא מדרכה. מרחק רב סחבו חביות מי שתיה. שנתיים דרו ב"חושות", וכשעברו לצרי־פים ראו בכך הישג. התקדמות עצומה ברמת החיים, בהדרגה עברו למיבני קבע. במחצית שנות הארבעים בא המיפנה היסודי עם גילוי המים ע"י "מקורות" בקר־בת המושב.

אין אנו עייפים; רק הצעירים מתפנקים

בטלים מהמתיישבים עזבו. אלה שנשארו החזיקו מעמד בזכות א־מונתם ברעיונותיהם, דבקותם ב־מטרה. אופיים החזק ועוז רוחם. גזע מיוחד של אנשים שאינם נשב־רים.

נפגשנו עם שלושה מותיקי ה־מושב בשעת מנוחת הצהריים. זה עתה חזרו מביקור בבסיס חיל־האוויר. בלילה האחרון השתתפו עד שעה אחת אחרי חצות בחז־רה של מופע לרגל חג היובל: "לא, אין אנו עייפים. רק הצעי־רים מתפנקים כיום. לנו יש כוח", אמרה עדינה שולוס בת 75. ל־ידה ישבו מייסד נוסף, חיים גלילי בן 76, ונתן פרדקין בן 72, אשר נתקבל כחבר במושב בזכות "פרוטקציה", בשנת 1925. לשלושתם רקע משותף. ילידי רו־סיה ואוקראינה, ציונים מגיל צ־עיר, עלו לארץ זמן קצר לפני או אחרי מלחמת העולם הראשו־נה. כבני דורם עבדו בכבישים, בשדות, היו חברים בגרעינים עו־בדים, חלוצים. שערותיהם הלבינו, פניהם שזופות, מקומטות. עם זאת הם זקופי קומה, ברק נעורים בעיניהם וזכרונם רענן להפליא. עדינה שהתחילה דרכה בארץ ב־"קואופרציה" במרחביה, מדברת בגעגועים על חיי המייסדים בש־נים הראשונות לתל עדשים; "כ־יום. כעורבת הרגשתי. אני גאה בדור הצעיר, היהגיז, אך אני ו־בני דורי איננו יכולים להסתגל לרוח החיים החדשים. פעם היתה חברות, כל חוויה אישית היתה של רבים, כיום מסוגר כל אחד בפינתו. ומה הן חוויותיה האיש־יות הגדולות? לידת בנה השני בעגלה, בדרכה ליישוב אחר ל־עצרת עם חיים וייצמן, והשמחה הגדולה שהשתלטה על המושב כאשר נולדו שלושת הילדים ה־ראשונים של תל עדשים, הבנות חמדה גלילי, חנה כיזיל וחנה ויניק.

חיים גלילי: "לא נחרתה בזכ־רוני חוויה אישית מיוחדת. נה־גיתי היותי מאושר מתהליך ה־בניה וההתקדמות שחלה מהשנה הראשונה. באנו לשכמה, ללא נס־יון. הכל התחלנו מבראשית והת־פתחנו למרות כשלונות לא מע־טים. המעבר מהחושות לצריפים, רכישת הטרקטור הראשון, פתי־חת גן הילדים — כל אלה היו לחוויה אחת גדולה. התאספנו ב־הזדמנויות רבות, רקדנו, נגגנו".

בעל המשק עובד מבוקר עד לילה

ומה אומר נתן פרדקין?

"חוויתי הגדולה היתה, התאר־גנות חלק מהחברים, בשנת 1931, באגודת "אלונה" לעיבוד משותף של הפלחה. צעד זה נתן תוקף להתפתחות המושב. הכנסנו כימה, ואחרים למדו מאתנו. ואשר להת־פתחות הכללית, לא פיללתי שב־זמני נגיע למדינה עברית. הסב־רתי שאולי הנכדים שלי יזכו ב־מדינה. תל עדשים התפתחה ב־דרך הנכונה. השיגה מושבים את־רים. אך העיקר שבנינו ממשי־כים בדרכנו. הבל רק שאין מצ־ליחים לוותר על עבודה שכירה ערבית".

ואכן בעיה זו מטרידה מנוחתם של הותיקים. חיים גלילי מדגיש שמשך 40 שנים הצליח המושב להימנע מעבודה שכירה. "יתכן שזוהי תוצאה של הפיתוח המואץ. אני חרד לעתיד, ובשאלתי היא שהדור הצעיר יבסס את המשק על עבודת המשפחה. מלבד זאת אין לי טענות לצעירים". עדינה ונתן תומכים בעמדתו. "ביקשתי מהצעירים שישלימו ויוסיפו רע־יונות לקידום הכפר" — חותמת עדינה.

ישראל פרדקין, בנו של נתן, מדבניק בזכות עצמו, מבקש ל־תקן את הרושם: "בתנאים הק־יימים בארץ חייבת יחידה משקית להגיע לייצור שערכו 100 אלף ל"י בשנה, אחרת אין לה זכות קיום. העבודה השכירה קיימת אצ־לנו באותם הענפים בהם אין פת־רונות טכנולוגיים במקום עבודת ידיים. אולם אצלנו, בתל עדשים, אין פירושו של דבר שבעל ה־משק מתבטל, ורק השכיר עובד. האמת היא שהוא, אשתו ואף יל־דיו, עובדים כשכיר מהבוקר עד הלילה".

במצפה רמון מוותרים על בחירות

מאת משולם עד

מצפה־רמון על 2000 תושביה מפגרת אחרי עיירות פיתוח אח־רות בנגב. כאן זזים מחוגי הזמן אט־אט ולפעמים כמו קופאים על מקומם.

עתה הפתיעו עסקני העיירה את משרד הפנים: הם מבקשים לא לערוך בחירות למועצה המ־קומית במסגרת הבחירות הכל־ארציות בנובמבר. שר הפנים עדיין לא השיב על הבקשה, ש־חתמו עליה נציגי כל המפלגות ב־עיירה. נודע לי, כי במשרד הפנים מתייחסים באהדה לפנייה זו.

שר הפנים מוסמך בתוקף החוק לדחות בחירות לרשות מקומית זו או אחרת, אך עליו להעיד מועד אחר לבחירות אלה, תוך הודעה על דחייתן. במצפה־רמון שורר כיום מצב, שבו מכהן פקיד של שר הפנים, סגן הממונה על מחוז הדרום, אליהו שפירא, כראש המועצה המקומית. האיש נבחר לתפקיד זה פה־אחד, לאחר שסר־פח למועצה בתוקף צו של שר הפנים, הזכאי להגדיל את הרכבן של המועצות המקומיות הקטנות (מועצות ב') בשליש. במצפה־רמון הוסיף השר שני חברים על שבעת חברי המועצה המקו־מית: שפירא ונרקוני. שהוא איש התקציבים של משרד הפנים. "תגבורת" זו למועצת מצפה־רמון נועדה למנוע את פיזורה כארבעה חדשים לפני הבחירות. ראש ה־מועצה הקודם, עבי הזן, התפטר. כיוון שבתקופת כהונתו התערער המצב הכספי של המועצה עקב אי־סדרים מינהליים. גזבר המוע־צה נתבע לדין ומשפטו נמשך עדיין. כיוון שהגזבר הטיל אחר־יות על ראש המועצה, חשש הי"ה, שיכול להתגייס ו"להתנקיגה" רק אם גם אותו תתבע המועצה לדין ולכם כך הגיש את התפט־רותו.

סיפור זה כשלעצמו מעניין, אך לא מ"סיפורים" תיזודע במצפה־רמון. סגן הממונה שפירא הכניס יעילות וסדר, שכבשו את לב אנשי המקום והם אמרו: זה ה־איש שיבציך ואין צורך בבחירות.

אבנם גם אם ייערכו הבחירות יהיו תוצאותיהן כאשר יהיו. יכול הגיד שר הפנים להוסיף, כאמור, כשליש מהרכב המועצה. — הנבחרים החדשים יכולים לבוא ולבחור בשפירא לראש מועצתם. אולם נציגי המפלגות אומרים: בשביל מה יש לעשות בחירות, כאשר כולנו רוצים, כי שפי־רא ימשיך בתפקידו?

אולם ראש המועצה החדש, הוא, כאמור, גם סגן הממונה על מחוז הדרום, המתגורר בעומר, שליד באר־שבע. האיש לא יוכל להיות במצפה־רמון שלושה ימים בשבוע כפי שהוא עושה כיום, במשך ת־קופה בלתי־מוגבלת. על כן, גם אם ידחו הבחירות, בבקשתם של נציגי המפלגות במקום, ייערכו בעוד שנה לכל המאוחר.

במה הצליחו פקידי משרד הפ־נים לבטל כשלונות קודמיהם? ליזום כל, הזרימו את מינהל ה־כספים של המועצה. לקראת שנת הלימודים החדשה הצליחה המוע־צה, זו הפעם הראשונה, לספק את כל מוסדות החינוך בבת אחת בהקצבת 400.000 ל"י בקירוב. גם באספקה הבוזן, לרבות אספקת להם למקום. סידרה והכל אומ־רים: "אם כך יותר טוב, מודע לא ימשיך בעבודה עד...".

הדבבה זו, אולי מבחישה ביתר זאת את מה שכבר הגלו בדיונים שונים: שמכשא לכוונת מומחים לניהול אותן הרשויות המקומיות, שכן נתקשים בניצול הכבורים המקומיים. עד כה מסגר משרד הפנים את אכביו המכוסים רק לאחר ה"שריפה". מצפה־רמון היא הדוגמה האחרונה על ניהול כושל, שיכלו למנוע בפיקוח וב־סיוע מינהלי מתאימים. אנשי מצ־פה־רמון חגרו עתה והוכיחו את האמת הידועה מכבר: בניהול תקין ברשות המקומית הטוב ל־תושבים יותר מבחירות...

עולם ומלואו

החיים רודפים אחר המתים

בימים אלה נוסד הקואופרטיב הראשון של חברות קבורה באירופה. הדבר היה במילאנו שבאיטליה. יוזם הקואופראציה בתחום עסקי הקבורה הוא אלצ'ידה בואראטו, לשעבר אלוף רכיבה על אופניים, אשר גמר אומר ביוזמתו לשים קץ למצב הקיים עד כה. בעוד שלפני עשרים שנה נרשמו 12 אלף פטירות במילאנו בשנה והיו בה שמונה חברות קבורה, הרי עתה מגיע מספר המתים הממוצע בשנה בעיר זו לכדי 16 אלף, אך בקבורתם עוסקות לא פחות משמונים חברות קבורה פרטיות, המתחרות זו בזו על "גופו של המת".

ההתחרות הפרועה גורמת לעתים לבזיון המת ולמצבים פראגי־קומיים, ואף גורמת למכת ה־שוחד. כגון לאחיות ולסניטארים בבתי החולים ולרופאים כמובן. באחד המקרים "התנדב" אחד מעובדי בית חולים לסייע לאשה שבעלה נפטר זה עתה, להביאה ביחד עם הנפטר לחברת הקבורה שהוא קשור אליה. נתברר בסוף ש"המתנדב" האדיב הסיעה לחברת קבורה מת־חרה. הסכסוך נסתיים ב"פשרה", כשאחת החב־רות טיפלה בהלבשת המת ובאיפורו, ואילו ה־שניה קברה אותו... פשוטו כמשמעו.

הקמת הקואופרטיב אמורה — לדברי המייסד — להכניס סדר בעסקי הקבורה ולמנוע אנאר־כיה.

התרחק ממעשנים כמפגע רע...

מי שאינו מעשן בעצמו, אך חי בחמיצת אחת עם מעשנים, מסכן את בריאותו. הוא מסתכן ב־סרטן הריאות, במחלת לב וכיב קיבה. וכל זאת בגין רפל הסיגריות שמעשנים בני ביתו. על כך מספר כתב־העת המדעי הבריטי "ניו סיינטיסט", בגליונו האחרון.

— החקירה גילתה כי הלא־מעשן, החי בחמיצת מעשנים "כבדים" נושם אל תוך ריאותיו במשך שעה אחת כמות עשן, השווה לזו הכלולה בסיגריה אחת — כלומר כאילו עישן סיגריה אחת לשעה. תינוקות, הבאים לעולם במשפחות של מעשנים, לוקים תכופות יותר בחלות ובזיהומים מאשר ה־תינוקות אצל משפחות לא־מעשנות.

"העשן של האחרים" כבטא הופך את החדר ה־סגור ל"תא גאזים".

בצרפת הורתה האקדמיה הרפואית זה לנים להביא לחקיקת החוק, האוסר על העישון בכל ה־מקומות הציבוריים הסגורים. ואילו בארץ נוטים כיום להתעלם מן האיסור על עישון בבית־קולנוע.

תיירן מצטיין 1972

H.Stern Jewellers

תכשיטי ה. שטרן (ישראל) בע"מ

תל־אביב — מלון הילטון
ירושלים — מלון דיפלומט, מלון אינטרקונטיננטל
נמל התעופה לוד

ריו דה זנרו ✶ סאן פאולו ✶ סנטוס ✶ ברזיליה ✶ ניו־יורק ✶ מיאמי ביץ' ✶ סנט טומס ✶ פאריז ✶ ליסבון ✶ פרנקפורט ✶ דיסלדורף ✶ מיינץ ✶ בואנוס איירס ✶ סרטיאגו ✶ קויטו ✶ אסונסיון ✶ לימה ✶ מונטיבידאו ✶ קאראקאס.

ל"דן תיור" הוענק גם השנה
תיירן מצטיין

חושו אחים חושו לתערוכת 100 שנות התיישבות

חושו אחים חושו, קחו את המשפחה, את החברים ובואו לראות וליהנות בתערוכת המאה. כל ערב חוויה! בתערוכה זו בה אינכם צופים בלבד, אלא משתתפים ממש. חזיון קול ואור, קומזיץ סביב המדורה, מופעים, סרטים ושקופיות מוקרנים מכל עבר.

הזדמנות נדירה: למכירה בזול — דברי אומנות ומלאכת מחשבת של יוצרים בהתיישבות — בגלריה **„יד היוצר"**, ביתן 32.

לדוג ולקחת הביתה — אגם התערוכה מלא דגים, גש ל„גדת הדייגים" שכור חכה, חכה לדג ותפוס שלווה.

המופע באמפיתיאטרון מועבר למסך טלוויזיה ענק המוצב בחניון קק"ל ליד האמפיתיאטרון.

תערוכת
מיכון וטכנולוגיה בחקלאות 1973
תיפתח ב־17.9 עד 20.9
בבית־הספר החקלאי „מקוה ישראל"
בשעות 9.00—15.00. — הכניסה חופשית.
תכנן את ביקורך בתערוכה החקלאית במקווה ישראל ומשם ליריד המזרח לתערוכת 100 שנות התיישבות.

תערוכת 100 שנות התיישבות
התערוכה שתבקר בה יותר מפעם אחת.

גני התערוכה, יריד המזרח, מ-12.9 עד 3.10 • התערוכה פתוחה: ימים א-ה' 16.00 עד 23.00, מוצ"ש עד חצות

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.40 — „יש מוסיקה ויש מוסיקה" — פרק רביעי: „אלף קולות".

20.50 — „להקתו של המלך" — מישדר מיוחד על חייו ... של מוליירה, כפי שנכתבו בידי השחקן להרנגה. ב... משולבים קטעים מתוך מח... של מוליירה, ומשתתפים בו ... הקומדי־פרנסז. המשדר ... בבלאת 200 שנה לפטירת המחזאי.

22.40 — „ביהוד הויל" — ... בינגג, תווה פליטאנו ובני...

רדיו

19.05 — „מקס פהיהת ... דת הגדנ"ע" — סידור יש... הצועדים בביתאל (צ).

21.06 — „מחפשים את המטמון" — משחק רדיו ... יכה זאב צור (ב).

23.05 — „משחק עמות" ... ויכוח אקדמי על חופש אקדמי ... על המשמעות המעשית של ... אקדמי בחברה הדמוקרא... לעד כמה מותר לחברה להת... במחקרים ובנעשה במוסדות ... אקדמיים. משתתפים: פרופ' צ. ... פרופ' לבין, פרופ' צמירם ... ד"ר ב. הרכן. עורכת: תרצה ... מנחה: חנה זמר (צ).

קולנוע

ירושלים:

* הבדווי עם הנער השחורה (אוריה) — קומדיה־ריגול בביומו של איתן תבר („אלכסנדר המאושר"). גיבור הסרט: כוכב עולה בקולנוע הצרפתי הקומיקאי פייר רישאר. בישיבנא חסרה כאן שורה ???? נעצה סביבו.
* קוראים לי רוח הקודש (אדיסון) — גנוד מבחורי המגפה מכרה זהב שנעזב אייסנם אייסם מצטרף במקרה למאבקם של הצב־לים בגבירה כלפני באמריקה הל־טינית נגד רודן מושחת. פארודיה בצוותה עד דמעות על המע־רבונים, על חיקויי המערבונים ועל בערוני הספאגטי. לא רציני אבל מוצלח.
* סוד הקסם הבורגני (אורגן) — סאטירה וירטואוזית, חריפה ומעודנת על הבורגנות הצרפתית הי־בוהה באותה מיטב לואיס בוניאל לשנוא. אך גם נמשך אליה בעבו־תות סמויים. קתנרים קאמרי מעו־לה על קולנוע שאסור להחמיצו.
* כל מה שרצית לדעת על המין (הבירה) — תרגום הפקי־באד של וודי אלן לספרו רבי־המכר של ד"ר דיוויד רובן על כל מה שלא העזת לשאול על המין. כמה הבדיחות משעשעות ביותר ו־משחק נהמד מאד של וודי אלן. אין זה מעט בהשוואה לספר.

תל־אביב:

* פריץ החתול (אורדן) — הבדונה הסאטירית נהדרה לפאריזה פראית. שאיבה משאירה שום תל־קה טובה. לכן אין בה איחן נרש בצייר ארוך בעל סגנון נועז וכפ־רוע. עשיר ומשעשע אך חסר רצף דראמאטי סביר ומציע גיבור חיוור. שהיא פונקציה ספילה של תנאי־הקיום.
* חלף עם הרוח (אורלי) — הסרט ההוליבודי הנצחי (נוצר ב־1939). החוזר ומוקרן בפני כל דור חדש. סרט ריאקציוני מבחינה פו־ליטית־חברתית, שיש בו הזוהר ה־מאקסימאלי של „עיר החלומות" ז"ל, שכנראה תופס ייתפוס תמיד.
* בלש ושמו קולומבו (אלנבי) — בלש כבחיק, מטפטף ומפוזר במשטרה לוס־אנג'לס מגלה לפני גה את הפשע המושלם. הודות לעקשנותו הבלתי־נלאית ולמשיכתו לפרטים הנראים כבלתי חשובים. המעוך קולנועי של סדרת המתח הטלוויזיונית המצולה „קולומבו", עם פיטר פאלק המצוין.
* „זמנים מודרניים" (גת) — צ'אפלין בגדולתו — פארודיה על האולם הממוכן ההורס את האדם האינדיבידואלי. סרט מזהיר. כי הוא תוצאה מכושר הסתכלות דק ועוקב על התופעות ההיסטוריה, מבלי להעמיק דבר. כוחו האמנותי של צ'אפלין הוא כה רב, עד כי אתה עצמך מסוגל להשלים את התמונה החברתית. עם זאת, צ'אפלין כפנון כאן אופטימי, הלוכה התובית לא רק את „הר־בריהוראיות" אלא גם את ישרות השקפתו שלו.
* „הליידי שרה בלוז" (חן) — הישפה נהדרת, בעלת עוצמה דראמאטית העיש מוסיקלי־קולנועי על דייאנה רוס בתפקיד בילי הולידיי, זמרת הבלוז האגדית שמתה בגיל 44 משימוש־יתר בסמים. אולם מסביב — „שיהור־אירוני" בנוסח סילוף הוליבודי מקובל. גלופה עוצמה, מפגנות בהירות.
* „עד שהמוות יפריד בינינו" („לימור") — קומדיה מנהגים פשטנית וארוכה לכדי של הבמאי האיטלקי פייטרו גרמי. השולה הוציא הפעם לא רק למוסד הנישואין האיטלקי אלא גם אל המוסד החדש באיטליה של הגירושין. עם דאסטין הופמן.
* „מה תאמר לגבורת עירומה" (מוגרבי) — כה באמת להסר לגבורת עירומה שצפה העולה במקומות בלתי אפשריים כמו כעלות בבניני משרדים או תאי טלפון ציבוריים ברחוב. זהי כנראה בעייה המעסיקה את אלן פאנט הב־פיק הנבהר של סדרת הטלוויזיה האמריקאית „קאנדיד קאמרה". מה אומרים הגברים לנשים עירומות ובה הנשים לגברים עירומים. בכ־לות המצלמה הנסתרות של מא־גם. משעשע אך לא מעלה ולא מוריד.
* „טנגו אחרון בפאריס" (סמדר) — הפרסומת הרציצית ... בשהה קרוה זה. סרט כצמיק בגל אירידה נפלאה ובעשי אישי בל אירלנד. סרט על בדידות, על אהבה על מין, על בלבול מושגים. סרט על־תקפתי ועל־גיאוגרפי על המבוי הסתום של האנושות הבורגנית. קצת יותר מדי קיצוניות במלית בכל המישורים ובכך הכל — סרט חשוב. מרתק וסוחף — גם את אלה שיהלילכו כי הוא „בבצלי" — ויהיו כאלה.
* „קובלן" (סינרמה) — בחוזר ישראלי שאפתני, הוסט וחיאמי על לקע הכל יעו „האודיסה" עם גיבור בלהי־מגוקש ובסגנון יהודי־אמריקאי. סרט פוליבנציאלי מעב־חק שאין לו אחיזה. שיש בו אספורי מצוין של הצייר שלכה צפריר. מוסיקה כביירה על דב ולצר. מצחק בלבב ומשכנע של יהורם גאון, אריה אליאס וכמה אחרים. הרבה כשרון, הרבה מאבק, הרבה כסף — והתוצאה בטפקפקה.
* „הגנב שבא לסעוד" (פאר) — סרט בידור נעים ובלתי־מחייב, המתפער עם סאטירה חברתית, הדאגה של מתה והלהדאגה של אהבה מבלי להיות מבויין, אך נשאר בהחום הפעם המצב הכהמה תנאה. יש בו כמה לכנים נהדרים (ביחוד מיבחק השה) והמעמבה משב־בצת על ריואן ארניל, ורד אוסם ואוסטין סנדלוס.
* „כי אשם" (פריז) — סרט כן ומוצלח על ההדרדרותה של נערה בלונדיין בגלל סיבות משפחתיות חברתיות. יצירתו של הבמאי הצעיר. בכוכבי הבמאים באנגליה, קן לוץ'. מסתת מצוין של סבב רטקלין.
* „זעקות ולחישות" (צפון) — סרטו האחרון של אינגמר ברגמן. הנושא: יחסים סבוכים בין שלוש אחיות ומשרתת נאמנה. משחק נפלא של אינגריד טולין, הארייט אנדרסון, ליב אולמן וקארי סילוואן. צילומים פנטסטיים.

חיפה:

* טנגו אחרון בפריז (אורלי) — ראה „סמדר" תל־אביב.
* קובלן (עצמון) — ראה „סינרמה" תל־אביב.
* המקשר (בית ג'יימס דה רוטשילד) — סרט צנוע ויפה להפליא על אהבה אסורה בין איכר לבין בת־אצילים אנגליה בשנה שעברה. שנער קטן המתארח בסירה מס־בים בתוך ביניהם. סרטו של ג'וזף לוזי על עולם זכרונות הילדות המאושר. זכה בפרס הראשון בפסטיבל קאן לפני שנתיים. עם אלן בייטס וג'ולי כריסטי.
* המסבנות שדי (אורדן) — זאק טאטי עולה הפעם על המכונית ועל הצילם המכונאולוגי שבתוכו אנו חיים ובאמצעותם גם משקיף על בריטאניה. סרט משפת.

תיאטרון ובידור

* „נשי וינדזור העליזות" — תל־אביב („הבימה") — קומדיה מאת ויליאם שקספיר על ג'ון פאלסטאף, אביר זקן ובעל כרס. המנסה לתנות אהבים עם שתי נשים נשואות והן „מסדרות" אותו. נסיון „לספרי" את שקספיר. הבמאי: אברהם אסיאו. השחקנים: אברהם רונאי, אלישבע מיכאלי, טובה פרדו, אוזה ליאון, יהודה אפרוני, ישראל בידרמן ועוד.
* „ספרדי פוני — להקת בידור" — תל־אביב (הכיאמבר הקטן) — להקת ה„כוורת" מגישה ערב נפלא של הומור מתוסבל סכסכים שבים ומנגינות מבויעוד של דני סנדרסון. מבוצעים להפליא על־ידי שבעה מבחוני בתורנו.
* „יעקבי ולידנטל", תל־אביב („הקאמרי" בשיתוף עם „בימת") — המנונה סכודרת מהזת האכסהדר של חנוך לוין. עם כמה הרהורים טובים מאד על גדולו של האדם ועל אופיו המבבה שביים לוין היא כן המפעלות שהועלו אי פעם בארץ; הביום מאומק, חסכוני, נקי ונבון. משחק בזוכר ובכודר התרגשות על זה דירה חריפאי. אלברט כהן ובביקו־יוסי כרמון הבבה שאין להחמיצה.

המבחר נכתב על ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים.

קבוצת מסדה וההורים

רחל ויצחק כוכבי — רמת־גן
בת שבע מאור — מסדה

שמחים להודיע על כלולות בניהם

אסתר עב"ל דוד

החופה תערך ביום שלישי כ"א אלול תשל"ג
18.9.73 בשעה 7.30 בערב בקבוצת מסדה

התבורה תצא מתל־אביב מרחבת היכל התרבות
בשעה 4.30 אחר הצהרים בדיוק.

רשות השידור

התזמורת הסימפונית ירושלים – רשות השדור

יום שלישי, 18.9.73 שעה 20.30 בתיאטרון ירושלים
לוקאס פוס — בנגן באך — קונצ'רטו ברה מינור, לפסנתר ותזמורת.

ועוד בתוכנית: האופרה „אדיפוס המלך" מאת סטרבינסקי

בהשתתפות:
קארול רוזן — אלט
כנעה הדוס — טנור
מיכור הורן — בריטון
וילי הפרנס — בס
ויקטור שוארץ — טנור

דברי קריינות: דן כנר

המקהלה של בית ציוני אמריקה בהדרכת יוסף פרידלנד.

פרלוד ופוגה „סנטראנה" מאת באך בעיבוד ...

כרטיסים להשיג בקופת התיאטרון ...
הנחות לסטודנטים ...

עירית גבעתיים

מכרז מס' 184/73

אספקת תנורים אנטי חום לבתי הספר

עירית גבעתיים מכריזה על קבלת הצעות לביצוע העבודה הנ"ל.
את תנאי המכרז וסעיפי ההצעות לביצוע העבודה אפשר לקבל אצל מזכיר העירייה ברח' סירקין 6 קומה ב' מס' 8 תמורת תשלום של —.50 ל"י. תשלום זה אינו מוחזר.
בדבר פרטים נוספים אנא לפנות למהנדס העירייה.
על המתעניינים להשתתף במכרז הנ"ל להגיש לעירייה הצעת מחירים ב־2 עותקים של טפסים שהומצאו לו וישלחו אותם בדואר רשום במעטפה שהומצאה לו לפי הכתובת: לועדת המכרזים, רח' סירקין 6, עד יום ה' 11.10.73.
על המשתתף במכרז להיות רשום אצל רשם הקבלנים כקבלן מוכר לביצוע העבודה הנ"ל.
על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית למזכרת העירייה בשיעור של 5% מערך הצעתו בהתאם לפרטים המפורטים בתנאי המכרז. אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו. המחאות פרטיות, שטרות ו/או ערבויות חברות ביטוח לא יתקבלו כערבות.
התשלום: בהתאם לטבלת התשלומים שבתנאי המכרז.
את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי בה עלול לגרום לביטולה.
אין העירייה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

קובא קריינמן — ראש העירייה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, השומרון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, השומרון, הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' ש/109 — פרדס חנה — שכונת ש.ב.ל. (בניה מהירה)" — המהווה שינוי לתכנית מס' ש/1 — תכנית מיתאר פרדס חנה — ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 10122 חלקות 12, 28; חלקי חלקות 26, 29, 30, 40.
גוש 10123 חלקי חלקות 10, 11, 13.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שברחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד"ר נפתלי אילתי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז חיפה

„כטוב בעיניכם"
שקספיר מעולה בתיאטרון הקאמרי

פימר צ'ריג, במאי בריטי צעיר, העלה במקת השבוע שעבר, ב„תיאטרון הקאמרי" את אחת ההצגות השקספיריות המעולות ביותר, שנראו אי־פעם בארץ.

ההצגה הוא „כטוב בעיניכם", הגוכס הר"ל מעפיע בפרהינה ה„נכון" של המאפיה, באווירה סעונת רצל ופהה. האמם שחקנים, התפיסים כמפלגות בפתיחה, כרסיסים לאחר כבך, בינר אורדן הקסום, כנפשה מלאה אהבה. ודך הסר.

אחר פרעונה בקפיצה הבר־ה־היה, עם קיצונים בנעים ביהם בסקפה. הבינצוג ברוב הבקריה, בעולה או הוא — הזל בהקף ליון, בתפקיד וד־...

ליכוד לעזרה התאמי דאק ודד לגיבה שאיל בתפקיד סבה.

הבגב הוא לראות, אילו אמדה של יכולת והערך. כבוהם בתיאטרון זה ומצפים לבמאי בעל דמיון, כדי ליצ־צילה ביקורת מורחבה תמוד־כם בימים הקרובים.

פרסם ב דבר
הלוח החדש

בתי־מרקחת

בת־ים
צורא, בת־ים, רח' בלפור 135.
רמת־גן
היגיה רמת־גן ארלוזורוב 81.
חולון
אסותא רח' טרומפלדור 4 (פנ' שנקר 19) חולון.
שמריה, בת השרון, רעננה, כפר־סבא והמרחבים
רגדים יוסף רח' השרון ... האוסקר 7.

בקולנוע

תל־אביב
אופיר — המקצוענים
אסתר — הודקין
אורלי — חלף עם הרוח
אלנבי — בלש ושמו קולומבו
בן־יהודה — בית הכוכבית
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת — זמנים מודרניים
דקל — מלכודת לביבי סיטר
הוד — הבריחה
המרכז — רחוב הגיהנום
זמיר — קברט
חן — הליידי שרה בלוז
לימור — עד שהמוות יפריד בינינו
מוגרבי — מה תאמר לגבורת עירומה
מתמיד — אצבעות הפלדה
מקסים — בתוקה בגימנסיה
סינרמה — קובלן
סמדר — הטנגו האחרון בפריז
עדן — אונן
פאר — הגנב שבא לסעוד
פריז — כי אשם
צפון — זעקות ולחישות
רמת־אביב — ליידי קארולין לאמב
תכלת — שחק אותה סם
תמר — הפיתוי לאהבה
תל־אביב — הרפתקה במצולות ים
נגה — מבצע נשרים
צליל — קובלן
בת־ים
רמת־יוסף — כי רצה את ב'וני
חולון
ארמון — קוראים לי רוח הקודש
4.00 ברולס רויס לקראת האושר
מגדל — לילה בקזבלנקה
ירושלים
אדיסון — האגרופים האכזבים
אורדן — קוראים לי רוח הקודש
אורנע — סוד הקסם הבורגני
ארמון — כל מה שרצית לדעת על המין
אור־גיל — הבלונדיני עם הנעל השחורה
הבירה — איש ושמו נבר
חן — מלכודת לביבי סיטר
ירושלים — מסעותי עם דודתי
סמדר — איזה מין גימנסיה
עדן — המפתח הוא פתוי
רון — בסקטר
חיפה
אורדן — רוצה לעוגת הקיץ
אורה — המירוץ בשדות
אורלי — הטנגו האחרון בפריז
אמפיתיאטרון — קוראים לי שמיל
ארמון — המרדיגן במעגלה
בית רוטשילד — סינדרלה 17.00
חן — אדמת שאטר
ימפי — העולם הגדול
מירון — 7 אלופי הקריסה
עצמון — קובלן
פאר — מעשיות קנטרברי
רון — הכמורים לאהבה
שביט, הר הכרמל — יומן אינטימי של אשה נשואה
קרית־מוצקין
זבול־און — לילות מקביל 6.15—8.45
זוהר — איזה מין גימנסיה 6.30—9
רמת־גן גבעתיים
אורדע — טיוזר וחולי
ארמון — לילה באופרה
ארמון — אהב בפארק
גל־אור — אנקת גבהים
הדר — חלף עם הרוח
ליד — הרדיפה
רמה — פרשת הצרות
רמת־גן — קאבארט
שבים — הפיץ הציבורית
נתניה
אסתר — הטנגו האחרון בפריז 9.15 — 7
4.30 תותחי קורדובה
סמדר — פתוח אנקת גבהים 7.15 9.15
פנור — סיפול בהלם 9—7
שרון — אהב בפארק 9.15—7
4.15 מפולם לא שכותוך
הרצליה
דגניה — מכת החרב
כפר־סבא
עבה — דבות החיים 8.15
חן — קוראים לי שמיל
הוד־השרון
בית הפועלים — זצב האל 8.30
חדרה
הוף — הבבה
פתח־תקוה
אורדן — מבעי להרוג 110
הדר — המיטה המפוספסת
היכל — המפתח לקבר
שלום — הבלש בוני בנקו
קרית שמונה
הרמון — זכבה של אמא 8.30—6.15
שגיר — הצגת סולן

תיאטרוני ישראל

הערב 17.9
הבימה:
נשי וינדזור העליזות:
תל־אביב האולם הגדול
הצגה הצבא:
תל־אביב האולם הקטן
בוסבן ולבנה:
כפר רודים
הקאמרי:
יחי החופש:
תל־אביב
יעקבי וליידנטל
(שם זמני):
בחוצה
התיאטרון העירוני חיפה:
סיפורים אהובים:
חיפה

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; תכניות ילדים: 17.32 — עלילות פומי פוך; 17.40 — „יש מוסיקה ויש מוסיקה"; תכניות ערבית: 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — ספורט; 19.17 — ורקוד; 19.27 — סקירת תכניות; 19.30 — חדשות ועניני היום; 20.00 — צלם ועל־ידה; 20.30 — מבט לחדשות; 20.50 — „להקתו של המלך"; 22.40 — ביהוד הריל; 23.10 — פסוקו של יום: מדברי חכמים על מחשבה; חדשות.

הגל הקל

6.00 כה טובו; 6.05 חדשות; 6.10 התעמלות בוקר; 6.20 שעון מוסיקלי; 6.59 רגע של עברית; 7.00 חדשות ו„הבוקר הזה"; 7.20 זמר זמר לך; 7.30 הודעות על כתפנים של רשות השידור; 7.35 זמר זמר לך; 7.55 אור ירוק; 8.00 חדשות; 8.09 הודעות על כינוסים במפלגתיים לקראת הבחירות; 8.12 בוקר טוב; 8.55 היום לפני 25 שנה; 9.00 חדשות; 9.05 בוקר טוב; 9.49 פרבת המדינה הקטנה; 10.00 חדשות; 10.05 לעקרת הבית; 11.00 חדשות; 11.05 לעקרת הבית; 11.40 לאן השרב ומוסיקה קלה; 12.00 חדשות; 12.05 במקצב ידצר; 12.30 בחצי היום; 13.00 חדשות; 13.05 בחצי היום; 14.00 חדשות; 14.10 רבקה מיכאלי מצרחת; 15.00 חדשות; 15.05 לי ולך; 15.53 הדרך; 16.00 חדשות; 16.05 רגע של עברית; 16.07 מקום בצמרת; 16.30 בתקווה שתבין את הרמז; 16.35 מקום בצמרת; 17.00 חדשות; 17.05 מקום בצמרת; 18.00 חדשות; 18.05 מקום בצמרת; 18.45 היום בספורט; 18.55 הודעות; 19.00 עברית לעם; 21.00 חדשות; 21.06 מחפשים את המטמון; 22.00 חדשות; 22.05 מחפשים את המטמון; 22.52 נעימות קלות; 23.00 חדשות; 23.05 זה מול זה; 24.00 חדשות; 00.10 פזמונים לאגים; 01.00 חדשות.

רדיו רשת א

8.00 חדשות. 8.05 בחירות 1973. 08.10 בצלילים מוסיקליים: בטהובן: סונטה מס. 10 בסול־מז'ור לכינור ופסנתר, אופוס 96; מוצרט: ... מס. 1 לפסנתר, כינור וצ'לו, אופוס 35; 9.00 חדשות. 9.05 שירת המקהלה: קטעים מתקופת הרנסנס, כמו מקהלת המדריגליסטים בפראג בביצוע של ...; 10.00 חדשות. 10.05 נגינה בצוותא: הכנר צבי צייטלין והפסנתרנית ... (הקלטה מרסיטל שהתקיים בתיאטרון תל־אביב במסגרת הפסטיבל הישראלי, 1973). באך: סונטה מס. 2 בלה־מינור לכינור ללא ליווי; סטראבינסקי: דיברטימנטו לכנור ולפסנתר (בהשראת צ'ייקובסקי). 11.00 עברית לעם. 11.15 שידורים לתלמידים בבתי"ס היסודיים: ספור אני שומע — לכיתות ב', ג'; מעשה בכבבר שהפך לחתול, לכלב וגם לנער; 11.35 שיר ופזמון; 12.00 חדשות; 12.05 שיר ופזמון; 12.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים: אישים ומעשים מן העבר — לכיתות ד', ה', ו'; התהלה הצבדוה; 14.00 חדשות; 14.10 לאם ולילד: הסיפור שלכם; „אבא ארך הרגליים"; שירים „בבקבוקים"; 15.00 חדשות; 15.05 היום לפני 25 שנה; 15.10 אומר וצליל: „סיפורים קטנים על מוסיקאים גדולים"; 16.00 חדשות; 16.05 רגע של עברית; 16.06 ספר חדש; 16.10 ספרות השאלות והתשובות: הנושא: יוסף טיטאצאק. 16.30 המלחין הלבריה: מוצארט, ואר־רסקי ו„האות מקהיר"; 17.05 בנהה מוסיקלית: ברהמס: סונטה בפה־מינור אופוס 34; ראבל: „אמא אווזה", סויטה; 18.00 חדשות; 18.05 לקראת הימים הנוראים; 18.55 לחקלאי; 19.00 חדשות ו„היום הזה"; 19.30 שירים עבריים; 19.50 פרקי היום בתנ"ך: דברי הימים א', פרקים ז', ח'; 20.00 חדשות; 20.06 „פידליו", אופרה מאת ל. ו. בטהובן. (מנצח: אוטו קלמפרר). עורך: יהודה כהן; 22.30 היומן מוסיקלי; 23.00 חדשות; 23.05 אסמכתא; 24.00 חדשות; 00.10 רגע של שירה.

גלי צה"ל

04.00 — צלילי שחר — מוסיקה, שירי לכת ופניה לצועדים; 04.05 — חדשות לצועדים; 04.10 — צלילי שחר; 05.00 — חדשות לצועדים; 05.05 — צלילי שחר; 06.00 — חדשות; 06.05 — צלילי שחר; 07.00 — חדשות; 07.05 — לצועדים היום — שידורים חיים, מוסיקה ומצרכונים לצועדים; 08.00 — חדשות; 08.05 — לצועדים היום; 09.00 — חדשות; 09.05 — לצועדים; 10.00 — חדשות; 10.05 — לצועדים היום; 11.00 — חדשות; 11.05 — חמים ושעים; 11.15 — פסגת המצעד הבריטי; 11.30 — אורח לצהריים; 11.40 — חמים ושעים; 12.00 — ...; 12.30 — על אש קטנה; 12.55 — חמים ושעים; 13.00 — חדשות; 13.05 — חמים ושעים; 13.30 — אלפיים לילה ולילה; 13.35 — חמים ושעים; 13.55 — הודעות לחיילים; 14.00 — חדשות; 14.05 — הודעות אישיות. שידורי ערב — 15.00 — חדשות; 15.05 — שלושה ארבעה חמים; 15.50 — מידת הדין; 16.00 — חדשות; 16.05 — שלושה ארבעה חמים; 16.45 — האיש הזה הוא בכרכן; 17.00 — חדשות; 17.05 — דיס עם שיר; 17.40 — יומן צה"ל; 18.00 — חדשות; 18.05 — הערב — אלפון בכי 2; 19.00 — חדשות; 19.05 — מבט פתיחת צעדת הגדנ"ע — ...; 20.00 — חדשות; 20.05 — במצעד הפזמונים הלועזיים; 21.00 — חדשות; 21.05 — במצעד הפזמונים הלועזיים; 22.00 — חדשות; 22.05 — בהדואוש; 23.00 — חדשות; 23.05 — תבניות הדיון של יום ב' בלילה: משחק עיונות — ויכוח אקדמי על חופש אקדמי — בהנחה זכר לצעירתה תרצה יובל; 24.00 — חדשות; 00.05 — שירות תצוה.

האופרה הישראלית
מנהלת: מירית ... אדיס דה פיליפ

פתיחת העונה ה־27 1973 / 1974

מבכורים ישראלית
ת"א: 20.9 ... 22.9 ... 23.9 24.9
חיפה: 17.9 ... 20.9

מלכת שבא
אופרה רומנטית מאת קארל גולדמרק

ת"א: 23.9 30.9
פלדרמאוס
אופרטה מאת שטראוס

ת"א: 18.9
הנזל וגרטל
מעולות רזכים ...

ת"א — 25.9
לה טרוויאטה

טל. 57227
כרטיסים: אלנבי 1.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי שרונים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שרונים הופקד שינוי תכנית בצורתם המקראת „שינוי התכנית מפורטת מס' הצ/2/30/..." להתוויית דרך הרשות, ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש: 7740 חלקות: ...; גוש: 7746 חלקות: 26, 3, 4, 6.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שברחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה.
(התום) א. חורין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
כ"ג אב תשל"ג — 21.8.73

ספר חדש

הגיאוגרפיה הערבית בארץ

מאת מאיר בראלי

המדף של ספרי־עבר בספריית ... נעשר בספר נוסף: „ישובי המיעוטים בישראל" מאת עמנואל ה־... אבני. הוצאת הקיבוץ המאוחד. ... זה המקיף 262 עמודים, ... יעיל מאד למטייל בארץ. לב־... ולכל שרוצה לדעת יותר על ... היושב אתנו בארץ. מעבר ל„קו הירוק".

... בדברי המחבר בהקדמתו ללקסיקון הקצר שלו — זהו תרומה למלחמה בבורות השוררת בקרבנו לגבי ערביי ארץ־ישראל. מובן, אין הספר עוסק בעיקר — לא בהיסטוריה. לא בבעיותם ולא בדמוגרפיה. אין הוא דן באידיאולוגיות הכובשות את הנפש של הדור הצעיר הערבי בארץ (ולא ביחס כלפינו אלינו). הוא דן בקטע אחד — בישובים שבהם חיים ערביי ארץ־ישראל. באות תרומתו אינה מבוטלת.

המחבר אינו עוסק בפוליטיקה בספר זה. אך ... הוא רואה בלי ש... מערכ־... הטופוגרפי של הספר. עצם הקביעה: ישובי המיעוטים בישראל — לפני קוי הפסקת האש 1967. למעט ישובים בעודרים יש בה רמז לדעה ולהשקפה — כי גם הערבים שיהיו בקרבנו בבוא השלום. לפי דעתי אינן יכולות להפריע. אך דומני שגם כנוגנים קבועים לדעה אלה יוכלו להפיק את מלוא התועלת מהמידע שבספר. גם לתומכי שטחים־תמורת־שלום. ... על ישובים ... של „הקו הירוק".

המחבר מודיע לנו שהוא נזקק לשמות הערביים של הישובים גם כשיש לאותו ישוב שם עברי. „ספעמר ולא „עפרכים", הוא אומר לנו בהקדמתו השניה („להשובת לב הקורא"). בבקראתי זאת ניהרתי לבדוק האכן... חברון קרויה אצלו חברון ורק בסוגריים ניתן שמה הערבי (אל־חליל), אבל שכם מופיעה באות „נ" — נבלוס. העקרון הבחירה של הספר חייב לקרוא לחברון בשם הבבלי, לבבי חברון הלב ההודי הפרים — לא מרא...

קולנוע

קולומבו הוא פיטר פאלק

מאת קידר־ה

(„בלש ושמו קולומבו"; סיפור — ריצ'ארד לוינסון, ויליאם לינק; הבריס — דין טאורנבג; בימוי — ריצ'ארד אירווינג. עם פיטר פאלק ולי גראנט. „אלנבי" תל־אביב).

סדרת המתח הטלוויזיונית „קולומבו" נחשבת לסדרה הטובה ב... בארצות הברית וזכתה להצלחה רבה. כאן קולומבו ... שוטר לוס־אנג'לס הוא אנטי־גבור מובהק, מרושל, לא יעיל, ... עם מדון מקצועי, ניגוד מוחלט ... השוטרים והבלשים טובי־... המקצועיים המלוקקים. ... כביב ב„זוהי אפס המשי", ... עיקס או אירונסייד המצילים ... העולם ומגינים עליו מפני ... כוחות הפשע והשאריים תמיד ... אורקים על חוט השערה גם ל... ער המשימה המסובכת ביותר. קולומבו איננו „סופרכוכ". הוא ... צנר מכה, איננו יורה, איננו ... שובר עצמותיהם של בני אדם ... ורת אותו. הוא גם אינו מעשן ... צעם ולא שותה. בסך הכל הוא ... מפעיל את התאים האפורים שלו ... אינו מרפה כשאלות המציקות ... ותמיד כבוד עגב. בחביבות ... זוכה, תוך התבצלות מתמדת על ... הוא קיים בגלל, הוא כפצח את ... עיי הפשע המסובכים והמתוחכמים ביותר.

זהו סוד הרבגו הגדול ואולי גם ... סוד הצלחתה של הסדרה כולה. סדרת הטלוויזיה „קולומבו" לא ... ביזרה כלימני בבריאיים כני־... בות בארצות־הברית. חשוב מ... ; הוא בתוגה שחקן מצויין, ... פיטר פאלק, שהיה עד אז שחקן ... זה אלמוני בין אלפי שחקנים אחרים הפועלים לשעתם במוזולם. כבשי זהו פעתיית הקולנוע לא הניח העולה. כתו שקבו הסדרה המשחק הפופולארי שלה לטלוויזיה בלבד. והאמץ לעצמה את ההצלחה הזאת. כך אנגם היה. הסרט „בלש ושמו קולומבו" (במקור — „כופר בעבור מת") איננו אלא הרחבה קולנועית אלבנוית ויקרה של העקרון שעליו עבודה סדרת הטלוויזיה, וכמו ברוב המקרים האלה, איבד התיקון מבריק ככל שיהיות, את הרמנם הראשוני שהיה במקור, במסרה זה בטלוויזיה.

הפעם, חייב קולומבו להיאבק, בדרום המהומה, ב„סופר־אשה", עורכת־דין מבריקה, יפה ועשירה (לי גראנט) אשר בעלה הקשיש נחטף ונמצא מת לאחר ששולם עבורו כופר של 300,000 דולאר. המקרה נראה חלק וברור. אין עקבות, אין קצוות רופפים, אין כל מקום לחשד. אבל את קולומבו מטרידים כמה דברים; תגובתה של האשה; הכסא במכונית הבעל שהיה מקורב להגה כאילו לאחרונה נהגה בו אשה; מפתחות המכונית שנעלמו; התיק שבו היה כסף הכופר וכיוצא באלה. גם בתו הצעירה של המת, המוצאת את אבה המדרגת, מכלה חשדות שונים.

קולומבו המהיר והנבביב כל־כך כנדרך פרס לפרס, בשקט, באדיבות, כמעט בעיינות. עד שהוא לוכד את טרפו המופתע, שלא ציפה למלכודת המבריקה דווקא מכיוונו של החוקר המוזר המבריק והפחות מסוכן מכולם.

הסרט כולו עשוי ביד מקצועית באור אך שגרתית, והוא בנוי על העקרון שכולנו יודעים כי רצח את מי ושבסופו של דבר קולומבו הוא האיש שיפתור את התעלומה.

מה שמציל את הסרט מאלמוריות גבורה הוא פיטר פאלק, המקנה לקולומבו אבינות מחולפת וקווי אופי התנהגות המבדילים אותו מכל השוטרים האחרים שבטלוויזיה והקולנוע כליוכים אותנו בהם. פאלק עושה את הסרט לבידור ברמה קצת יותר גבוהה.

פיטר פאלק הבלש קולמבו

מורה! מדריך!
תלמיד! סטודנט!

אתה זקוק לחומר על ישראל

אתה מבקש לדעת על נושאי בטחון, כלכלה, תקציב, יחסי חוץ, עליה וקליטה, מים, מימשל, יהדות המצוקה, ועוד ועוד.

פנה אלינו ותקבל את הדרוש לך. כתוב אל שירות הפרסומים, מרכז ההסברה, רח' קפלן, הקריה, ירושלים, והשתדל לענות על בקשתך!

זכור: מספר העותקים מוגבל

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונות 485/73
הזמנה
בענין ירושת המנוח שמואל נוסבוים ז"ל בירושלים שנפטר בירושלים ביום ה' שבט תשל"ג (8.1.73).
המבקשת: ... נוסבוים ...
להוי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הצהרה על ירושת המנוח הנ"ל והריני מזמין בזה כל אדם שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח להתייצב להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה ... באם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.
יהודה זייט, שופט

לשכת ההוצאה לפועל בתי המשפט
רח' ויצמן 1, תל־אביב
תיק מס' 32531/73
הזוכה: ילין יעקב עי' ב"כ א. לוהבה.
אל: בר כהן צבי שכתובתו האחרונה היא רח' המעפילים 10 בת ים וכיום אינה ידועה.
בהתאם לשטרות מס' 142903ב'/, 142904ב'/, 142905ב'/, 142906ב'/, 142907ב'/, 142908ב'/, 142909ב'/, 142910ב'/ מיום 15.6.72 אותם לא פרעת, הנך נדרש להתייצב במשרדי תוך 30 יום ולשלם הסך —.1600 ל"י, אחרת יאחזו נגדך באמצעים החוקיים.
היום מהוצבי
המנהל־לפועל ת"א־יפו

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו
תיק עזבונות 3695/73
בענין: עזבון המנוח חיים כהן ז"ל, שנפטר ב־19.8.1973
המבקשת: לאה אלימקי כהן, תל־אביב, רח' ... מס' 22
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לתת צו הצהרה על ירושת המנוח הנ"ל.
הנני להביע בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון זה והרוצה להתנגד, יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה זו, שאם לא כן יתן בית־המשפט צו כטוב בעיניו.
דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

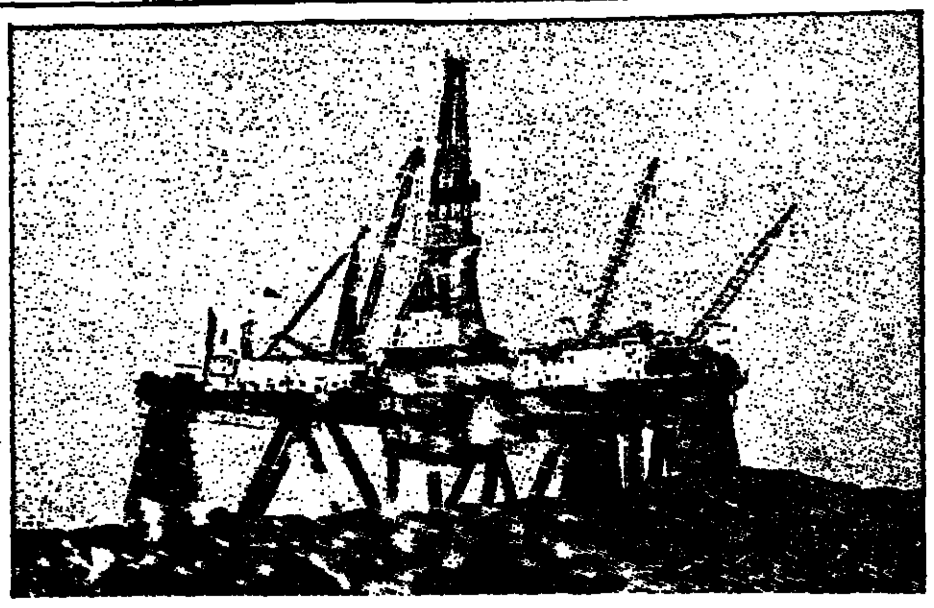
קידוח נפט באי בים הצפוני. אוצרות הגאז והנפט שמתחת לים זה יסייעו להתגבר על משבר האנרגיה.

לקח המחדל הארגוני

מסתבר, כי בבחירות לוועידה הי״12 של ההסתדרות היו ליקויים ארגוניים רבים, שכתוצאה מהם נפגעה זכות הבחירה מרבבות של חברי ההסתדרות, ביניהם חברים ותיקים, אשר השתתפו בבחירות לוועידות קודמות.

יש להסיק מסקנות מעשיות מי מחדל ארגוני חמור זה. לא ייתכן כי בשנות השבעים, יהיו משתמשים הכלים הארגוניים של ההסתדרות ולשכת המס על טכנולוגיה שהיתה טובה אולי לפני 50 שנה עם הקמת ההסתדרות. לגבי הבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות מעדכנים כל שנה את פנקס הבוחרים — ולא רק בשנת בחירות. יש להנהיג שיטה זו גם בהסתדרות. חייב להיות פנקס בוחרים מעודכן של חברי ההסתדרות בכל שנה. גם אם דבר זה כרוך בהוצאה כספית ניכרת. לא יתכן, כי לשכת המס תיערך חדשים מספר לפני הבחירות.

בנושא זה יש להתחיל כבר עתה ועל לשכת המס להנהיג שיטה שתמנע מחדלים נוספים דוגמת אלה שהיו בבחירות לוועידה הי״12 של ההסתדרות.

דויד מושיוב

כשלון מפלגת העבודה

הירידה של המערך בבחירות להסתדרות ב־4 אחוזים, איננה כשלונו של המערך ובוודאי שלא כשלונו האישי של בן־אהרון. אולם, לדעתי, זהו כשלון גדול של מפלגת העבודה. שראשיה וחלק מחבריה הפעילים לא בלבד שלא שיתפו פעולה עם בן־אהרון ולא נתנו לו גיבוי, לאחר שהעלה את מעמדה ויוקרתה של ההסתדרות והקף ראשם של רבבות פועלים, אלא ניהלו נגדו „מלחמת התשה״. התרו כנגדו מבפנים, שמו לו מקלות בגלגלים, ואף לא נרתעו מלהשתמש בכוחות עויינים להסתדרות ולתנועת־העבודה, כדי לפגוע בבן־אהרון.

דניאל בלוך אומר במאמרו כי מדיניותו של בן־אהרון „הבריחה״ אחוז מסויים של מצביעים מהמערך. אני איני קורא לזה „בריחה״ כי אם עריקה או בגידה (בלי מרכאות). אין לי כל ספק שאותו „אחוז מסויים״ של חברים מאורגנים במפלגת־העבודה לא נתנו הפעם את קולם למערך משנאת בן־אהרון ומהחשש שיוקרתו תעלה עוד יותר, אם יצליח המערך בבחירות. אני מסכים לדעתו של דני בלוך, כי אלה יחזרו ויצביעו בבחירות לכנסת בעד המערך, אבל לעומתם רבבות חברי ההסתדרות אחרים, שנתנו הפעם את קולם לא למערך אלא לבן־אהרון, לא ימצאו עוד כל סיבה לעשות זאת בבחירות לכנסת.

צודק גם אליהו אגרס, האומר במאמרו כי תוצאות הבחירות להסתדרות אינן יכולות להוות מודד להערכת סיכויי המערך בכנסת, כי המצב בכנסת עלול להיות הרבה יותר גרוע למערך כל עוד מפלגת־העבודה תהיה אכולת ניגודים ושנאה הדדית, כפי שהיא היום. את הסיבות לאדישות ולייאוש שתקפו חברים נאמנים וטובים בתנועת־העבודה ביחס למערך ומדיניותו, אין לחפש בחוץ אלא בפנים. המערך לא עצר את הליכוד וגיבוי, כפי שמקן ראש

מפת הבחירות אבותם שעמד (בראיונו הידוע עם יאיר קוטלר ב„הארץ״ לא סייע למערך בבחירות להסתדרות), הכעורך, הנהיג המפא״י בראשה, סלל לו את הדרך ועל כך תשלם תנועת־העבודה כרגע.

א. סדומי

מי הם קוני הקרקע?

ח״כ פת מ„הליכוד״ הודיע, כי 6—5 אנשים קנו קרקעות במבשרת ציון־סנהדרייה. הם קנו את הקרקע ב־3000 לירות הדונם ועתה עולה ערכה על 30 אלף לירות.

ח״כ פת שכח, משום מה, לפרסם את שמות הגופים. וזה חבל, אך ח״כ פת יכול עדיין לתקן את המעוות. לנו ידוע בוודאות רק שם אחד: ח״כ הודביץ מ„הליכוד״.

פרסום השמות יעורר את העניינה הציבורית ואת האקולוגיה החברתית, אנו בטוחים שב. פת אינו מזלזל בענינים אלה.

א. גבע

המאבק על המים

הבצורות האחרונה עוררה מעט את התעניינות הציבור בבעיות המים. לרשות הקורא ההדיוט לא עומדים הרבה ספרים טובים שיוכלו לקרב אותו לעניין חיוני כמו המים בישראל. אחד המעטים שראויים לשמם הוא ספרו של אלישע קלי, מהנדס בתהיל, שפירסם בהוצאת הקיבוץ המאוחד את „המאבק על המים״. זהו ספר הכתוב בידע, הבנה וכשרון ספרותי, וכל אדם יכול למצוא בו עניין.

למרבה הצער אזל הספר כמעט וקשה להשיגו. מן הראוי כי הרצי את הקיבוץ המאוחד, שבעליה אינם זרים לבעיות המים, תעמיד לרשות הציבור מהדורה חדשה.

ט. פ.

צעד רצוי בשטחים — ולמשק היהודי

במקום לשבח את שר הבטחון על יוזמתו להוצאת העבודה הערבית מהתיישבות היהודית בשטחים, מתקיף אותו סדי פרויס על מדיניותו השמרה לגבי העבודה הערבית בישראל כולה („דבר״, 7.9.73). אני שותף לדעתו של סדי

עלול לבוא יום, שהערבים ילמדו היסטוריה ציונית וייזכרו שלפעמים כוח העבודה חזק מכוח הנשק.

החלטת הממשלה המוגבלת למצב בשטחים איננה עונה על סכנה אימה זו, אבל היא צעד ראשון. השר

נתן משה דיין את העצה הנכונה, למה לא יתן אותה לתושבי ישראל? אך דווקא בגלל הגיון זה יש לברך על הצעד הראשון. הוא חייב להביא בעקבותיו צעדים נוספים. אם בפיתוח־דימונה צריך לשנות את מבנה המשק כדי להתגבר על חוסר ידיים עובדות — הוא הדין לגבי המשק הישראלי כולו. אדרבה, היפטרותה של עבודה זולה מעכבת את התפתחותו הטכנולוגית של המשק. ורק החלטה בדרג המדיני העליון על הוצאה הדרגתית של פועלי השטחים מן המשק היהודי יש בכוחה להשפיע על תהליכי השינוי הדרושים. יש לקוות, שדווקא ביצוע ההחלטה לגבי השטחים יוכיח אפשרות צעדים דומים לגבי ישראל כולה.

פרויס שקיימת „סתירה בין הנוהל הקיים, מצד האחד של הקו הירוק, לבין זה שנקבע לגבי עברו האחר״. אבל מעולם לא הייתי חסיד האסכולה של „הכל או לא כלום״. האם הממשלה החליטה עתה לטפל בקטע אחד של החזית, הרי גם אם זו עדיין אינה החזית כולה, יש לברך על כך בכל לב.

מה שנעשה בקשר להתיישבות במיתחת רפיח עורר בשעתו ויכוח גדול בציבור הישראלי. גם רבים מבין התומכים בנימוק הבטחוני להתיישבות זו לא יכלו לעכל את הדרך, שבה הדבר בוצע. וקשה להבין כיצד עוברים עתה לסדר היום, כאשר אריק שרון מודה, שהוא היה אחראי לחריגים בימים ההם, ואחרים נעשו במקומו. התרחם של הערבים שהוצאו מן האיזור בנימוק בטחוני, והעסקתם כשכירים על אדמתם בעבר — זהו כתם מוסרי, שאין הציבור הישראלי יכול לשאת בו.

— ולכן שביעות רצון מהחלטת הממשלה בעניין זה אינה צריכה לגרוע כהוא־זה מהדרישה להפחית את העבודה הערבית בצד זה של הקו הירוק עד למינימום. אינני מחסידי הסיפוח. אבל אני חולק על דעתו של סדי פרויס, שאותם מצדדי הסיפוח ש„הצד המוסרי־ציוני פשוט אינו מעניין אותם״. הם הגיוניים יותר מחבריהם המתנגדים לעבודה הערבית.

הבעיה אינה הברתית, כלכלית או בטחונית במובן המצומצם של המלה בלבד. היא בטחונית לטווח ארוך: מבחינת הסכנה לעצם קיומנו. כוחה של הציונות היה בהיותה עם החוזר לאדמתו בכוחות עצמו — ולא קולוניסטורים לבנים התלויים לקיומם ב„ילידים״ ושרפמים בהם בכוח הנשק בלבד. ליפלטון כזה צפוי בהכרח גורלו של שלטון „הקולונים״ באלג׳ירייה. די

בר את הקרה של טענות מקובלות אצלנו להצדקת העבודה הערבית. להבא שוב יהיה זה בלתי־אפשרי לטעון, שהמשק הישראלי איננו יכול להתקיים בלעדיה. צודק סדי פרויס בשאלתו: „לאנשי הפיתוחה

אשר מגיב

התנהגות מדהימה

ב־29.8.73 הוזמנתי ע״י מועצת פועלי כפר־סבא להשתתף בפגישה של יושבי ראש ועדות הקלפי בכפר־סבא לצורך קבלת תדרוך על תפקידנו. אין בדעתי להתעכב על כשרונו של המרצה־המסביר ועל מידת בקיאותו בנושא עצמו. מה שזיעזע אותי עמוקות היה בהתנהגותו. לצורך הסברת פרט מסויים הוא נזקק לפינקס חבר ההסתדרות והוא פנה אל הציבור בזו הלשון: „למי יש פנקס אדום? לי אין מסיבה פשוטה: אני לא חבר ההסתדרות״.

לא יכולתי שלא להגיב על הכרזה זו, שנאמרה בטון של יהירה. שאלתי אותו, האם הוא מתגאה בעובדה זו, בתשובה הוא איים עלי להוציא אותי מהאולם...

אני שואל: כיצד ייתכן שנציג הוועד הפועל של ההסתדרות בתפקיד ייצוגי, לא רק שאיננו חבר ההסתדרות אלא גם מרשה לעצמו ללא כל צורך ענייני להכריז לפני פעילי ההסתדרות אותם הוא צריך להדריך, כי הוא עצמו איננו חבר ההסתדרות.

השאלה איננה רק אם אותו צעיר, יוסף מאירוביץ, היה בסדר. השאלה העקבית היא האם ההסתדרות שבה תיתכן תופעה כזאת, האם היא בסדר?

בלי לזלזל, חלילה, במאמציו הפוריים של מזכיר ההסתדרות י. בן־אהרון לסתימת הפער הסוציאלי ברצוני לשאול אם אין לעשות גם לסתימת הפער האידיאי? והאם אין להתחיל בבדקהבית הרעיוני בראש ובראשונה, בבית פנימה?

חיים הייצלר

מחירי החיטה ליצוא ולשוק

ב„דבר״ מ־7.9.73, במסגרת מדור „משק וכספים״, הופיעה כתבה מאת סופרכם לענייני חקלאות: „הזרע מסרבת לשלם 700.— לי״ בעד טון חיטה וכו׳״. לצערנו, הכתבה היא חלקית, מטעה את ציבור החקלאים ומוצגת במשרד המסחר והתעשייה.

נכון, שמשרד המסחר והתעשייה ביקש מ„הזרע״ 700.— לי״ עבור טון חיטה, אולם כאן החסיר הסופר הנכבד את העיקר — המדובר הוא בכמות מסויימת המיועדת ליצוא.

עוד ביום 20.8.73 סיכמנו עם משרד המסחר והתעשייה, את מחירי החיטה לשנת 1973 והמחירים שנקבעו הם: עבור חיטים המיועדים ליצוא 650.— לי״ לטון; ועבור חיטים לזרעים לשוק המקומי 530.— לי״ לטון.

י. לנדאו
מנהל „הזרע״

על מה נאבקים האקולוגים

סדי פרויס במאמרו „שירות דב לשימור הסביבה והטבע״ („דבר״ 28.8.73) תוקף את יו״ר ועדת הכנסה לאיכות הסביבה על דברים שאמר בוועדה הכלכלה של הכנסת. באותה „הזדמנות״ עולה סדי פרויס גם על האקולוגים בישראל ושם בפיהם טיעונים שלא נשמעו על ידם.

הוא טוען, כי האקולוגים מתנגדים להשבת מי השפכים, תפיסת שטפונות והמתקת מיים. אמנם, האקולוגים מהווים דעתם בעניין השיטה של השבת מי השפכים. מיקום הסכרים לעצירת מי השטפונות. דיברו דעתם גם בנושא מיקומו של תחנות הכוח להמתקת מיים, אולם בין עמדות אלו לבין

התנגדות לעצם הפעולות הנזכרות — רב המרחק.

אם מתכוון סדי פרויס למחאתם של אקולוגים, ובראשם החברה להגנת הטבע ורשות שמורות הטבע, על החדרת השפכים של נתניה לנחל אלכסנדר והמתנת, הריהו נמצא בסירה אחת עם עשרות אנשים בארץ זו. גם האחראים להזמנת על נחל אלכסנדר בשפכים טוענים שיש כאן תקלות בביצוע לתכנון.

אם נוקט מכאן להשבת מסכים והאיגוד אולם ריחות ומהווה מטרדה לתושבים, סימן הוא שמשהו אינו כשורה. אלה המקימים את המפעלים הללו מבטיחים, כי מטרדים אלה אינם תוצאת המפעל. אלא תוצאות של תקלות. האם מסולה בעיני סדי פרויס התביעה למניעת התקלות ולתכנון מדוקדק?

סדי פרויס מוכיר לנבאי, אם כי אינו נוקב בשמות, את מאבקה של החברה להגנת הטבע נגד מיקום תחנת הכוח באיזור חוף התנינים. ניתן היה לשער שסדי פרויס יתמוך בדעתם של מומחים, אשר הילם צירפו בעצמת החברה להגנת הטבע (יועצת הי״ל מהמכון ויצמן פרופסור סמול מאוה״ב). האם בפיקוח האינטרס הכלכלי של דוד שילד (שלאדמותיו הועברה תחנת הכוח), עדיף על האינטרס של כלל הציבור בארץ?

אדי שמעוני

בנק לאומי צועד לעידן חדש בבנקאות בישראל

השיק עם הדיו המגנטית

בנק לאומי מנהיג חידוש נוסף בבנקאות הישראלית - שיקים שעליהם מודפסים נתונים בדיו מגנטית. הבנק, הסניף וחשבון הלקוח יזוהו מעתה בשיטה אלקטרונית. שיטה זו תאפשר לנו להחליף בעתיד הקרוב את המיון הידני של השיקים במיון אלקטרוני על-ידי המחשב.

מיון מדויק יותר, מהיר יותר ומונע שגיאות בסיכומים וטעויות במשלוח. כתוצאה מחידוש זה יהיה הצוות שלנו פנוי עוד יותר לשרתך. השיקים שצבעו מחדש בצבע תכלת ויוכנסו לשימוש בהדרגה. תוכל להמשיך ולהשתמש בשיקים הישנים עד לגמר המלאי שברשותך.

בנק לאומי לישראל בע״מ

הבנק הצועד עם הזמן

פרסום א. פלג

הודעה לתושבי ירושלים

ביום רביעי 19.9.73, בזמן סיום עצרת תשל״ג, יחולו שינויים ושיבושים בסדרי התחבורה בעיר בגלל סגירת רחובות וכבישים עבור הצועדים.

פרטים על השינויים אפשר יהיה לקבל בלשכת המודיעין של „אגד״ בתחנה המרכזית בירושלים.

„אגד״ תעשה הכל כדי להפעיל את התחבורה העירונית חרף הקשיים שייווצרו באותו יום.

ההנהלה

חוק התכנון והבניה תשכ״ה — 1965
הודעה בדבר הפיכת חזקה במקרקעין

בתוקף סמכותה לפי סעיף 189 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965, החליטה הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים״ (להלן הועדה) בישיבתה מס׳ 86 מיום 6.9.73 להפקיע מקרקעין בתחום מרחב התכנון המקומי, שנועדו לצרכי צבור בהתאם לתכנית מפורטת מס׳ הר/88/ מיום 23.3.73.

הועדה מתכוונת להודיע כי לאחר 30 יום מיום הפרסום הודעה זו עומדת הועדה להכנס ולתפוס חזקה באותו חלק מן החלקה מס׳ 183, 182 בגוש: 6455, שמותר לה להפקיע ללא תשלום פיצויים והמיועד עפ״י התכנית הנ״ל למטרת (שביל) שטח צבורי פתוח.

בהתאם לסעיף 190ב׳ לחוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965, הכניסה וקבלת החזקה איננה מותנית בצו בית המשפט.

בדבר פרטים נוספים ניתן להתקשר עם מהנדס הועדה בשעות קבלת הקהל.

מרדכי כהנא
יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים״

כ׳ באלול תשל״ג — 17.9.1973

הזמנה
בית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות מס׳ 464/73

בעניין ירושת המנוח שלמה בן יחיה מינס מרחוב ארשא 4 ירושלים, שנפטר בירושלים ביום 18.12.72.

המבקש חיים מינס, רח׳ הרצל 62, ירושלים.

להווי ידוע כי הוגשה לבית־המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל. והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

יהודה וייס, שופט

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 468/73

בעניין צוואת המנוח דוד לוי מירושלים שנפטר ביום ו׳ אלול תשל״ג — 4.8.73

המבקש בית זקנים וזקנות הכללי רוממה ירושלים.

להווי ידוע, כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקיום צוואתו של המנוח ולמינוי מנהל עזבון.

כל המתנגד לבקשה הנ״ל יגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כאמור.

יהודה וייס, שופט

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז הסיוע לתעשיה הזעירה

קורסים חדשים בספטמבר / אוקטובר בתל־אביב

- ניהול מפעלים קטנים מחזור 36
- ארגון המשרד הקטן מחזור 9
- ניהול עובדים ויחסי אנוש במפעל הקטן מחזור 5
- ניהול פיננסי במפעל הקטן מחזור 6
- דיני עבודה ובעיות מס הכנסה מחזור 4
- אוטומציה בהשקעה קטנה במפעל הקטן מחזור 2
- אבטחת האיכות בעיבוד שבבי מחזור 2
- מטלורגיה שימושית מחזור 8
- טכנולוגיה בעיבוד שבבי מחזור 3
- תבריגים, תקנים, ייצור ומדידה
- תכנון מערכות צביעה למוצרי מתכת
- בוחנים בתעשיית המתכת (אינספקטורים)
- מנהלים טכניים — רבי אומנים — (מייסטרים), בתעשיית העץ

● פרטים והרשמה: שביל המרץ 4, קרית המלאכה, תל־אביב, טלפון 821192